

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2012

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICIILE COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

I. CADRU LEGAL

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C. este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, finanțată integral de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, și funcționează în baza **Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006**, cu modificările și completările ulterioare și a Regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 671/2007, cu modificările și completările ulterioare.

A.N.R.S.C. își exercită prerogativele de autoritate publică în condiții de echidistanță și echilibru față de utilizatorii și furnizorii/prestatorii de servicii comunitare de utilități publice, precum și față de autoritățile administrației publice locale.

A.N.R.S.C. își exercită competențele și atribuțiile față de toți furnizorii/prestatorii de servicii comunitare de utilități publice, operatorii economici și instituțiile publice care desfășoară în condiții de monopol activități specifice serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare, precum și operatorii economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor.

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C. are ca scop reglementarea, monitorizarea și controlul la nivel național al activităților din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice aflate în sfera sa de reglementare.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, A.N.R.S.C. este autoritatea de reglementare competentă pentru următoarele servicii de utilități publice:

- a) alimentarea cu apă
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale
- d) producerea, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, cu excepția activității de producere a energiei termice în cogenerare

*GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI*

- e) salubritatea localităților
- f) iluminatul public
- g) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale
- h) transport public local, conform competențelor acordate prin legea specială

A.N.R.S.C. are următoarele competențe și atribuții privind serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare:

a) elaborează și stabilește reglementări sectoriale de nivel secundar și terțiar cu caracter obligatoriu

b) acordă, modifică, suspendă sau retrage licențele ori autorizațiile, după caz

c) solicită autorităților administrației publice locale programe pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, după caz

d) elaborează metodologii de calcul pentru stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor

e) eliberează, potrivit competențelor acordate prin legi speciale specifice fiecărui serviciu de utilități publice, avizul de specialitate cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice, atunci când/dacă acest aviz este prevăzut prin legile speciale

f) avizează proiectele de acte normative elaborate și promovate de alte autorități ale administrației publice centrale, cu impact asupra domeniului său de activitate

g) organizează sistemul informațional de culegere, prelucrare și sinteză a datelor cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare, la infrastructura tehnico-edilitară aferentă acestora, precum și la activitatea operatorilor

h) întocmește și gestionează baza de date necesară desfășurării activității proprii și pentru furnizarea de informații Guvernului, ministerelor sau altor autorități centrale și locale interesate

i) organizează sistemul de monitorizare, evaluare și control în teritoriu privind modul de aplicare a prevederilor prezentei legi și a legislației sectoriale specifice fiecărui serviciu

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

i¹) supraveghează și monitorizează desfășurarea procedurilor pentru delegarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice;

j) monitorizează aplicarea și respectarea de către operatori și autoritățile administrației publice locale a legislației primare din domeniu, a reglementărilor emise în aplicarea acesteia, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora

k) monitorizează respectarea și îndeplinirea de către operatori a obligațiilor și măsurilor stabilite în condițiile de emitere sau de menținere a licenței ori autorizației

l) elaborează regulamentele-cadru, caietele de sarcini-cadru și contractele-cadru de furnizare/prestare pentru serviciile din sfera sa de reglementare și le aprobă prin ordin al președintelui

m) elaborează și adoptă criterii și indicatori de performanță care să permită monitorizarea, compararea și evaluarea modului de furnizare/prestare a serviciilor

n) sesizează ministerul de resort și Consiliul Concurenței cu privire la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparență

o) propune autorităților administrației publice locale, ministerului de resort și Consiliului Concurenței măsuri pentru restrângerea ariilor în care se manifestă condiții de monopol, precum și pentru prevenirea abuzului de poziție dominantă pe piață, în vederea limitării efectelor caracterului de monopol al serviciilor

p) inițiază și organizează programe de instruire și pregătire profesională în domeniile de activitate reglementate

q) prezintă anual Guvernului un raport cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare și la activitatea proprie. Raportul se dă publicității

r) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări în domeniul său de activitate

s) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice – A.N.R.S.C. este formată din aparatul central și 7 agenții teritoriale, fără personalitate juridică, câte una pentru regiunile de dezvoltare nr. 1-7, astfel cum acestea sunt stabilite prin Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare.

II. PREZENTAREA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE PE DIRECȚII/SERVICII/BIROURI

a. Direcției tehnică, licențe

1. Activitatea de elaborare și stabilire a reglementărilor sectoriale de nivel secundar și terțiar cu caracter obligatoriu, precum și a metodologiilor de calcul pentru stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor

Potrivit obiectivelor și direcțiilor principale de activitate ale A.N.R.S.C. reprezentate de *accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, de atingerea conformității cu prevederile legislației Uniunii Europene aplicabile acestor servicii și de creșterea capacității de absorbție a resurselor de finanțare din fonduri comunitare*, se desprinde necesitatea revizuirii unor reglementări astfel încât acestea să fie adaptate la noile modificări apărute în legislația comunitară privind obligația statelor membre de a elabora norme și a atinge anumite standarde de calitate a serviciilor în intervale de timp prestabilite, la cerințele privind asigurarea protecției mediului, a vieții și sănătății publice și nu în ultimul rând la necesitatea dezvoltării pieței serviciilor de utilități publice într-un mediu concurențial.

Pentru îndeplinirea acestor deziderate în anul 2012 A.N.R.S.C. a acționat pe următoarele planuri principale:

a) alături de Ministerul Administrației și Internelor, a formulat și a susținut în cadrul comisiilor de specialitate și în plenul Parlamentului, mai multe amendamente menite să alinieze cadrul legal național la cel comunitar, care s-au concretizat prin promulgarea Legii nr. 204/2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006;

b) au fost elaborate puncte de vedere privind propuneri de modificare a Legii serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006 și a Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari.

2. Activitatea de acordare, modificare, suspendare sau retragere a licențelor

Prin activitatea de licențiere s-a urmărit în anul 2012, în principal:

- evitarea restituirii fondurilor nerambursabile europene în 15 proiecte PHARE din domeniul gestionării deșeurilor, accesate în cadrul unor acorduri de parteneriat încheiate între autoritățile administrației publice locale, ca urmare a acordării de

îndrumare metodologică pentru respectarea și **îndeplinirea condiționalităților instituționale** impuse prin Cererea de finanțare, privind atribuirea contractului de delegare a gestiunii numai către un operator regional înființat de către unitățile administrativ-teritoriale partenere, cu capital integral public și licențiat;

- **atragera fondurilor europene** prin licențierea inclusiv a operatorilor regionali al căror capital social nu este format integral din aport adus de către toate unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației de dezvoltare intercomunitare, A.N.R.S.C. promovând în acest sens, alături de Ministerul Administrației și Internelor și Asociația Română a Apei, o inițiativă de modificare legislativă ce vizează **înlesnirea condițiilor instituționale** pe care trebuie să le îndeplinească autoritățile administrației publice locale în vederea accesării fondurilor structurale POS MEDIU de către operatorii regionali din domeniul serviciului de alimentare cu apă și de canalizare și serviciului de salubritate a localităților;
- **atragera investițiilor** prin licențierea, în condițiile legii, a persoanelor juridice comunitare în maximum 5 zile de la data înregistrării cererii, față de termenul legal de 30 de zile;
- **atragera capitalului privat** în sectorul serviciilor comunitare de utilități publice, prin licențierea operatorilor care prestează/furnizează aceste servicii în baza unor contracte de cesiune sau novație a contractelor de delegare a gestiunii ca urmare a divizării, fuzionării sau înființării unei filiale a operatorului, în condițiile în care sunt respectate clauzele contractuale inițiale și există aprobarea autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, A.N.R.S.C. promovând alături de Ministerul Administrației și Internelor o inițiativă legislativă în acest sens;
- **acordarea de consultanță și îndrumare metodologică** către autoritățile administrației publice locale în vederea licențierii unor operatori înființați prin reorganizarea pe cale administrativă a unor compartimente, servicii sau direcții ce au prestat în gestiune directă aceste servicii de utilități publice, în vederea punerii în aplicare a dispozițiilor privind numărul maxim de posturi ce pot fi încadrate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 63/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, precum și pentru stabilirea unor măsuri financiare;
- **eliminarea practicilor anticoncurențiale** de pe piața acestor servicii, prin radierea sau respingerea, după caz, a cererilor de acordare a licenței la care s-au atașat contracte de delegare a gestiunii încheiate fără respectarea procedurilor legale de atribuire sau fără o fundamentare și pe o durată mai mare decât cea necesară amortizării investițiilor;

- **creșterea calității serviciilor furnizate/prestate utilizatorilor**, la nivelul normelor europene, prin stabilirea unor termene de conformare și de îndeplinire a unor cerințe menționate în condițiile asociate licenței;
- **creșterea transparenței acordării licențelor**, prin publicarea pe site-ul A.N.R.S.C. a datelor la care sunt organizate ședințele de licențiere și a solicitanților care urmează să fie evaluați de către comisia de licențiere.

Evidența licențelor acordate în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice se actualizează lunar și se poate consulta pe site-ul instituției www.anrsc.ro

Evaluare

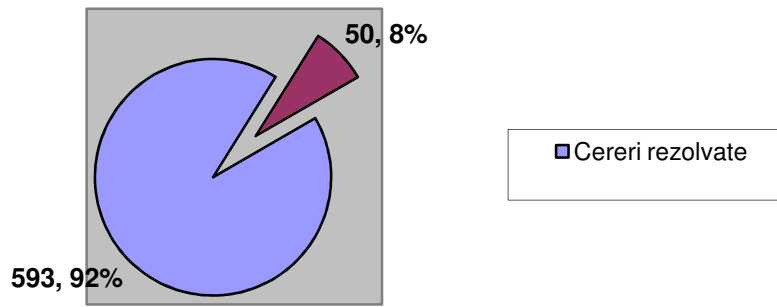
În anul 2012, au fost înregistrate **643 documentații de licențiere**, din care **593** au fost analizate și evaluate astfel:

- **342** licențe noi acordate
- **80** licențe modificate
- **2** licențe suspendate
- **31** licențe retrase
- **9** cereri respinse
- **129** cereri radiate
-

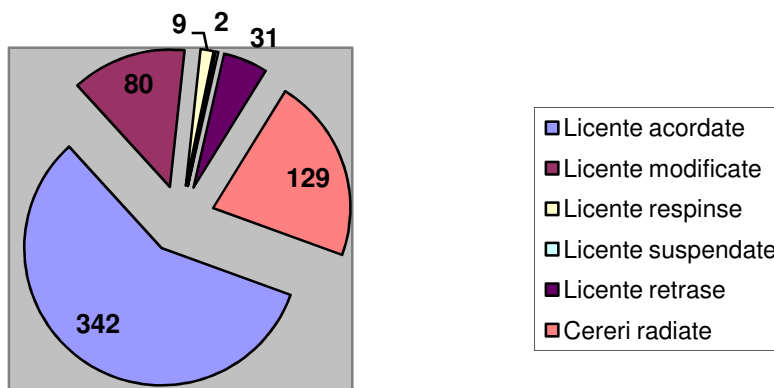
La data de 31.12.2012, **50** de documentații de licențiere se aflau în procedura și termenele legale de analiză.

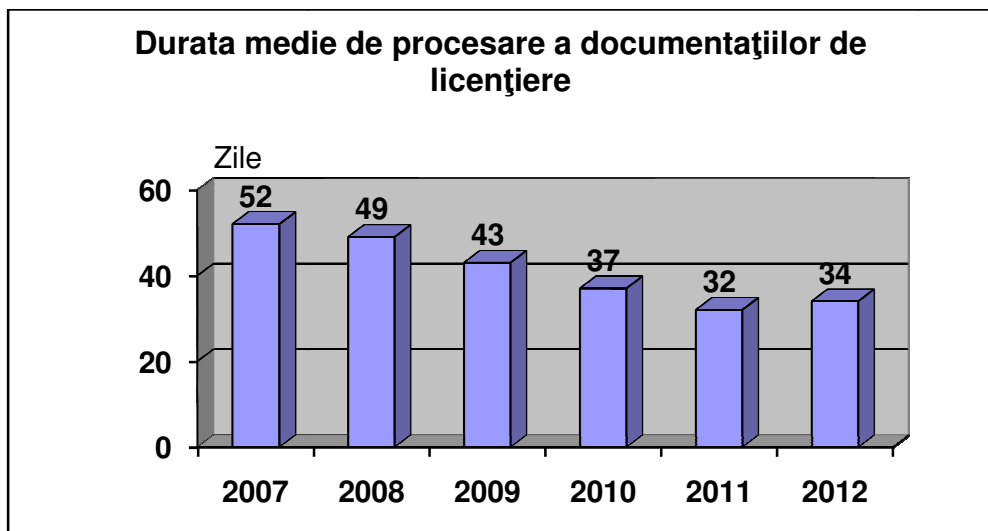
În anul 2012 **durata de analiză și procesare a documentațiilor de licențiere** este în creștere cu 2 zile față de anul 2011, de la 32 de zile la **34** de zile, aceasta datorându-se în principal scăderii resurselor umane alocate pentru activitatea de licențiere, pe fondul restructurării și al reducerii numărului de personal, precum și întreruperea activității pentru concediu de creștere copil – o persoană.

Număr total de cereri depuse 643

Număr total de documentații rezolvate 593

3. Activitatea de acordare, modificare, suspendare sau retragere autorizații

În anul 2012, prin activitatea de autorizare a operatorilor economici care montează și/sau exploatează a sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire și/sau apă caldă de consum s-a urmărit, în principal:

- respectarea cerințelor din legislația în vigoare și asigurarea unui serviciu de calitate în domeniul montării și exploatării sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum în imobilele de tip condominiu la nivelul standardelor și normativelor specifice;
- promovarea principiilor economiei de piață și reducerea gradului de monopol prin neacordarea de autorizații operatorilor care nu îndeplinesc criteriile de performanță minimale;
- refuzul de autorizare a unor prestatori care nu au îndeplinit condițiile legale pentru desfășurarea activităților autorizate de A.N.R.S.C.;
- respectarea de către prestatorii autorizați de A.N.R.S.C., sub sancțiunea retragerii autorizației, a obligației de a efectua calculele de repartizare a costurilor numai pe bază de măsurători, funcție de indicațiile repartitoarelor de costuri montate în apartamente și a unui repartitor montat în spațiile comune ale condominiului;

- interzicerea executării serviciilor de repartizare, sub sancțiunea retragerii autorizației, către acele asociații care refuză determinarea consumului comun pe bază de măsurători și nu asigură condițiile de montare a repartitorului comun în spațiile comune ale condominiului;
- dispunerea de către A.N.R.S.C. a unei măsuri de conformare pentru toți prestatorii autorizați vizând refacerea structurii notelor de repartizare pentru a fi mai clare și explicite;
- protejarea populației pentru situația în care unii prestatori își încetează activitatea sau intră în faliment, prin obligarea tuturor prestatorilor, sub sancțiunea retragerii autorizației, de a preda la A.N.R.S.C. baza de date cu coeficienții de utilizare utilizați în calculele de repartizare;
- extinderea colaborării cu reprezentanții societății civile, participarea la toate întrunirile și dezbaterile publice organizate pentru informarea corectă în legătură cu sarcinile și responsabilitățile pe care le au prestatorii autorizați în relațiile cu asociațiile de proprietari;
- intensificarea acțiunilor de informare a tuturor părților interesate, inclusiv prin publicare pe pagina de internet a A.N.R.S.C. de informații utile pentru asociațiile de proprietari, precum și informații privind suspendarea sau refuzul de acordare a unor autorizații,
- notificarea prestatorilor autorizați pentru exploatarea repartitoarelor de costuri pentru încălzire în legătură cu obligația lor de a efectua la sfârșitul sezonului de încălzire citirea repartitoarelor de costuri cu personalul propriu;
- actualizarea lunară și completarea cu informații suplimentare a evidenței autorizațiilor de montare și de exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și pentru apa caldă de consum care se publică pe site-ul A.N.R.S.C.;
- notificarea prestatorilor cărora le expiră autorizațiile deținute și atenționarea acestora în legătură cu faptul că prestarea respectivelor activități cu autorizație a cărei valabilitate a expirat, constituie contravenție.

Toate aceste acțiuni au avut ca efect:

- eliminarea subiectivismului în aprecierea de către consumatori a sumelor repartizate, ca urmare a calculării consumurilor numai pe bază de măsurători;
- informarea cât mai detaliată a consumatorilor finali cu privire la costurile aferente încălzirii și asigurarea unui cadru unitar pentru termenii, noțiunile și expresiile utilizate în *Notele de repartizare* transmise de către prestatori;
- asigurarea unei repartizări echitabile între consumatorii care au montat centrale termice de apartament și consumatorii care au apartamentele racordate la sistemul centralizat, ca

urmare a eliminării posibilității de stabilire în cadrul asociației a unor reguli de repartizare favorabile unei majorități în detrimentul membrilor asociației aflați în minoritate;

- protecția utilizatorilor sistemelor de repartizare a costurilor prin asigurarea exploatării acestora în condominiile respective;
- scăderea numărului de petiții primite de A.N.R.S.C. în anul 2012 și repartizate spre soluționare Biroului sisteme de repartizare a costurilor cu 30% față de anul precedent. Acest fapt reprezintă o confirmare a eficienței activității desfășurate în cadrul biroului, prin explicarea și clarificarea legislației și reglementărilor specifice, prin exigența cerințelor de autorizare precum și prin stabilirea de măsuri de conformare, respectiv de suspendare precum și de refuz de acordare a autorizațiilor în cazul constatării unor deficiențe în activitatea operatorilor economici.
- marea majoritate a petițiilor, respectiv 482 din 553, au vizat solicitarea, în scris, de clarificări și informații privind legislația aplicabilă în domeniul repartizării consumului de energie termică pentru încălzire, a principiilor și regulilor de repartizare, a unor informații despre operatorii economici autorizați;
- reducerea numărului de sesizări privind repartizarea a costurilor, din 33 de petiții verificate de către A.N.R.S.C. la 18 s-a dispus prestatorilor, după caz, efectuarea de verificări, sigilări, înlocuiri de echipamente, refacerea inventarierii incintelor sau refacerea calculelor de repartizare ca urmare a unor erori de introducere corectă a datelor de intrare în programul de calcul.

În anul 2012, un număr de **14** de operatorii economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor, au solicitat inclusiv pentru punctele de lucru pe care le dețin eliberarea, modificarea sau retragerea autorizațiilor, după caz.

Toate cererile și documentațiile de autorizare au fost analizate, evaluate și soluționate astfel:

- **44** autorizații noi acordate
- **31** autorizații modificate
- 7 autorizații retrase
- o documentație a fost retrasă de către titular pentru refacere
- o cerere de retragere a autorizațiilor nu a fost soluționată pentru că operatorul respectiv și-a continuat activitatea.
- pentru un operator s-a hotărât refuzul de acordare a autorizațiilor solicitate, iar asociațiile de proprietari cu care acesta avea contracte în derulare au fost informate că trebuie să continue activitatea de exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire numai cu prestatori autorizați. Totodată această situație a fost comunicată și prestatorilor autorizați pentru exploatarea

repartitoarelor montate în condominiile respective, pentru a da curs solicitărilor asociațiilor de proprietari.

De asemenea, a fost verificată conformitatea unor programe de calcul cu metodologia de repartizare prevăzută în Norma tehnică aprobată prin Ordinul președintelui A.N.R.S.C. nr. 343/2010 pentru repartizarea consumului de energie termică pentru încălzire în cazul distribuției orizontale, funcție de indicațiile contoarelor de energie termică montate la nivel de apartament.

Ca urmare a sesizărilor primite, pentru un operator s-a hotărât suspendarea unei autorizații pentru 60 de zile, iar pentru altul s-a inițiat o acțiune de control. În aceste cazuri s-au dispus măsuri de conformare pentru remedierea situațiilor create.

Exigența crescută la autorizarea agenților economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor conform cadrului tehnico-legal impus de ANRSC, urmărirea modului în care sunt respectate condițiile de menținere a autorizațiilor de montare și/sau de exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor și stabilirea de măsuri de conformare, respectiv de suspendare a autorizațiilor în cazul constatării unor deficiențe în activitatea prestatorilor precum și asigurarea unei informări susținute și eficiente privind repartizarea costurilor energiei termice în condominii au condus la o creștere semnificativă a încrederii utilizatorilor în activitatea A.N.R.S.C., confirmată și de aprecierile pozitive primite de la aceștia în legătură cu reglementările elaborate de A.N.R.S.C. și cu modul de soluționarea a aspectelor pe care le-au semnalat.

În anul 2012, prin activitatea de autorizare a autorităților de autorizare pentru serviciile de transport public local s-a urmărit, în principal:

- îndrumarea metodologică a autorităților administrației publice locale cu privire înființarea, organizarea, funcționarea autorității de autorizare, inclusiv la sarcinile și responsabilitățile ce revin acesteia;
- acordarea consultanței de specialitate către autoritățile de autorizare cu privire la condițiile de eliberare a autorizațiilor de transport;
- acordarea consultanței de specialitate către operatori economici în domeniul serviciilor de transport public local cu privire la reglementările specifice activității lor.

În anul 2012 a continuat procesul de autorizare, fiind acordate 13 autorizații. La data de 31.12.2012, la nivelul unităților administrativ teritoriale erau înființate și funcționau 331 de autorități de autorizare, dintre care 90% în mediul urban, iar o parte dintre acestea fiind

constituite în asociații de dezvoltare intercomunitare. De asemenea, au fost analizate și avizate 4 documentații de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de transport public local.

Evidența autorizațiilor acordate autorităților de autorizare pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul serviciilor de transport public local se actualizează lunar și se poate consulta pe site-ul www.anrsc.ro.

4. Activitatea de eliberare a avizelor de specialitate cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice

Prin activitatea de eliberare a avizelor de specialitate pentru operatorii care furnizează/prestează servicii de utilități publice în condiții de monopol, prin intermediul rețelelor publice, s-a urmărit în principal:

- protejarea intereselor consumatorilor față de tendința operatorilor de a ajusta pozitiv prețurile și tarifele la aceste utilități;
- verificarea modului de susținere și fundamentare a nivelului tarifelor și prețurilor propuse de operatori, fiind făcute corecții la circa 70% din solicitări;
- avizarea operativă a prețurilor și tarifelor în cazul creșterilor neprevizionate la combustibil și energie electrică, în vederea menținerii echilibrului financiar al operatorilor;
- respectarea de către operatorii regionali a politicilor tarifare aprobate în cadrul Contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare prin care se derulează fonduri europene POS Mediu, Axa prioritară 1;
- creșterea capacității de absorbție a resurselor financiare alocate din fonduri comunitare, prin implementarea acordurilor între operatorii regionali și băncile care cofinanțează proiectele din cadrul programelor ISPA, SAMTID, PHARE și POS Mediu;
- evaluarea eficienței investițiilor în sistemele de termoficare care fac obiectul programului “Termoficare 2006 – 2015 căldură și confort”.

În anul 2012 au fost avizate prețurile și tarifele pentru:

- 180 operatori care furnizează/prestează servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare (din care: 41 operatori regionali care beneficiază de fonduri europene), fiind emise 330 avize pentru 1410 prețuri și tarife analizate;

- 31 operatori, care prestează activități de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice în sistem centralizat, exclusiv energia termică produsă în cogenerare, fiind emise 33 avize pentru 115 prețuri și tarife analizate.

În anul 2012, A.N.R.S.C. a elaborat răspunsuri la 36 petiții și sesizări, 5 puncte de vedere către diferite compartimente din cadrul A.N.R.S.C. și 125 adrese către operatori/autorități ale administrației publice locale.

În perioada ianuarie – decembrie 2012, A.N.R.S.C. a emis 3 avize tehnice pentru proiectele de investiții de reabilitare și modernizare a sistemelor de termoficare din localitatea Botoșani, județul Botoșani, localitatea Giurgiu, județul Giurgiu, localitatea Constanța, județul Constanța, în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr.462/2006 pentru aprobarea programului „Termoficare 2006 – 2009 calitate și eficiență” și înființarea Unității de management al proiectului, Ordinului MIRA nr. 471/2008 privind aprobarea Regulamentului pentru implementarea programului „Termoficare 2006 – 2015 căldură și confort”, capitolul IV, pct. 5 și a Ordinului ANRSC nr. 377/2008 privind aprobarea fișei de eficiență a investițiilor în sistemele de termoficare.

Deși nu gestionează fonduri europene, A.N.R.S.C. urmărește implementarea acordurilor între operatorii regionali și băncile care cofinanțează proiectele din POS-ul de Mediu, derularea și finalizarea acestor proiecte.

De asemenea, conform legislației în vigoare, A.N.R.S.C. are competență în avizarea formulelor de ajustare sau modificare a prețurilor din contractele de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și în avizarea nivelurilor prețurilor și tarifelor cu respectarea condiționalităților prevăzute în Acordurile de Împrumut și Memorandumurile de finanțare, convenite între Guvernul României și Uniunea Europeană pentru operatorii cuprinși în programele de reabilitare și modernizare finanțate din fonduri ISPA, SAPARD, PHARE și POS-MEDIU.

În funcție de prevederile politicii tarifare inclusă în contractul de delegare a gestiunii serviciului, ajustarea prețurilor și tarifelor la apă potabilă și la canalizare se face având în vedere unul sau mai mulți parametri de ajustare.

La avizarea formulelor de ajustare sau modificare a prețurilor din contractele de delegare, precum și la ajustarea prețurilor la apă potabilă și a tarifelor la canalizare, A.N.R.S.C. a avut în vedere prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență nerambursabilă din partea UE, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 28/2006.

Pentru operatorii regionali, cuprinși în programele de reabilitare și modernizare finanțate din fonduri de coeziune (POS Mediu), ISPA și SAMTID, ANRSC a avizat în anul 2012 un număr de 4 strategii de tarificare (formule de ajustare) pentru: S.C. Apavil S.A. Vâlcea, S.C. Apa Prod S.A. Deva, S.C. Aquaserv S.A. Târgu Mureș, S.C. Harviz S.A. Miercurea Ciuc.

De asemenea, începând cu anul 2012 se află în curs de elaborare proiectul de act normativ privind modificarea și completarea Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor/tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare pentru Servicii Comunitare de Utilități Publice nr. 65/2007 în vederea corelării cu modificările legislative prevăzute de Legea nr. 204/2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, precum și proiectul de act normativ privind metodologia de stabilire, ajustare și modificare a tarifelor suplimentare pentru serviciile de canalizare – epurare ape uzate deversate în rețeaua sistemului public de canalizare de către agenții economici poluatori monitorizați potrivit implementării principiului „poluatorul plătește”.

În anul 2012, A.N.R.S.C. a avizat tarifele la canalizare – epurare ape uzate pentru agenții economici poluatori monitorizați, cu respectarea principiului „poluatorul plătește”, pentru cinci operatori cuprinși în programul ISPA: S.C. Compania de Apă S.A. Buzău, S.C. Apă Canal S.A. Sibiu, S.C. Vital S.A. Baia Mare, S.C. Compania de Apă Someș S.A., S.C. Apaserv Satu Mare S.A.

Restul operatorilor cuprinși în programul ISPA, sunt în stadiu de analiză a gradului de încărcare a apelor evacuate și de determinare a influenței acestuia asupra fluxului tehnologic de epurare, urmând să determine costurile suplimentare aferente serviciului de canalizare – epurare.

ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI:

1. Legislație națională în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice armonizată, în mare măsură, cu legislația europeană;
2. Existența unui colectiv echilibrat, bine încheșat și cu o bună pregătire profesională
3. Capacitatea de adaptare la schimbările și cerințele mediului socio-economic
4. Receptivitate și adaptabilitate la modificările cadrului legislativ și la diversitatea atribuțiilor
5. Deschidere permanentă spre înnoire și perfecționare
6. Posibilitate de informare și acces la noutățile legislative
7. Bună comunicare și colaborare între angajați

8. Existența unui sistem informatic implementat la nivel central și teritorial
9. Preocuparea permanentă de creștere a nivelului pregătirii profesionale
10. Capacitate de reacție rapidă
11. Rezolvarea în timp optim și cu costuri reduse a solicitărilor primite
12. Adaptabilitate la diversitatea sarcinilor de serviciu
13. Capacitatea de a asigura o comunicare eficientă cu operatorii și cu factorii interesați
14. Existența procedurilor de lucru
15. Reducerea birocrăției prin adoptarea unor proceduri eficiente
16. Monitorizarea la nivel național, pentru actualizarea bazei de date privind starea actuală și evoluțiile de pe piața serviciilor de utilități publice
17. Acordarea de consultanță pentru toți factorii interesați
18. Îndrumarea autorităților administrației publice locale pentru înființarea, organizarea și dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice
19. Capacitatea de instruire a personalului operatorilor/autorităților administrației publice locale în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice
20. Transparență și deschidere către mass-media și societatea civilă.
21. Legislația în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice corelată în bună măsură cu cea europeană
22. Posibilitatea de implicare în modificări ale politicii implementate, strategii de dezvoltare, planuri, proiecte de acte normative, specifice serviciilor comunitare de utilități publice

PUNCTE SLABE:

1. Lipsa unui cadru juridic unitar referitor la delegarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice.
2. Nivel redus de salarizare pentru atragerea specialiștilor din domeniu
3. Lipsa posibilităților de motivare materială a personalului

OPORTUNITĂȚI

1. Asumarea de către Guvern a angajamentelor privind reforma în administrația publică
2. Angajamentul determinant al Guvernului pentru implementarea documentelor de politici publice și îmbunătățirea continuă a serviciilor comunitare de utilități publice
3. Implementarea acquis-ului comunitar;
4. Participarea și contribuția directă la grupuri de lucru, seminarii, conferințe și acumularea de informații noi.
5. Generarea de evenimente publice specifice domeniului de activitate
6. Legislația în continuă transformare

7. Relații de parteneriat cu organizațiile profesionale și patronale
8. Creșterea gradului de conștientizare pentru îmbunătățirea serviciilor oferite
9. Creșterea interesului operatorilor în a se informa și a se armoniza cu legislația specifică serviciilor comunitare de utilități publice
10. Creșterea interesului autorităților locale în vederea unei colaborări menite să promoveze implementarea și informarea legislației serviciilor comunitare de utilități publice
11. Comunicare internă și externă în timp real online
12. Participarea la cursuri de formare/perfecționare a personalului
13. Flexibilizarea procedurilor privind desfășurarea activității
14. Existența programelor și proiectelor pentru reforma administrației publice
15. Cooperarea cu alte instituții în ceea ce privește formarea personalului din administrația publică

AMENINȚĂRI

1. Deficit de personal specializat pe fondul creșterii volumului și complexității activităților aflate în sfera de reglementare a A.N.R.S.C.
2. Legislație în schimbare, materializată prin modificarea activităților aflate în sfera de reglementare a A.N.R.S.C.
3. Necorelarea legislativă a actelor normative emise de alte instituții în domenii incidente serviciilor comunitare de utilități publice
4. Încrederea scăzută a cetățenilor în instituțiile statului și percepția eronată a opiniei publice cu privire la rolul și activitățile desfășurate de instituțiile publice.
5. Efectele crizei economice asupra operatorilor
6. Efectele crizei economice asupra cetățenilor
7. Lipsa de încredere a operatorilor față de instituțiile statului
8. Volum mare lucru
9. Inexistența unor mecanisme fiabile privind recrutarea de personal și menținerea lor în sistem-carieră, pregătire profesională, motivare financiară
10. Condiții salariale superioare pe piața muncii, oferte atractive din partea sectorului privat
11. Riscul migrării personalului specializat către sectorul privat ca urmare a scăderii veniturilor.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
22	3

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
15	11
PT + O = 37	PS + A = 14
37 > 14	

b. Monitorizarea pieței serviciilor comunitare de utilități publice și îndrumare în teritoriu

1. Culegerea de date și informații, la nivel național, privind starea serviciilor comunitare de utilități publice.

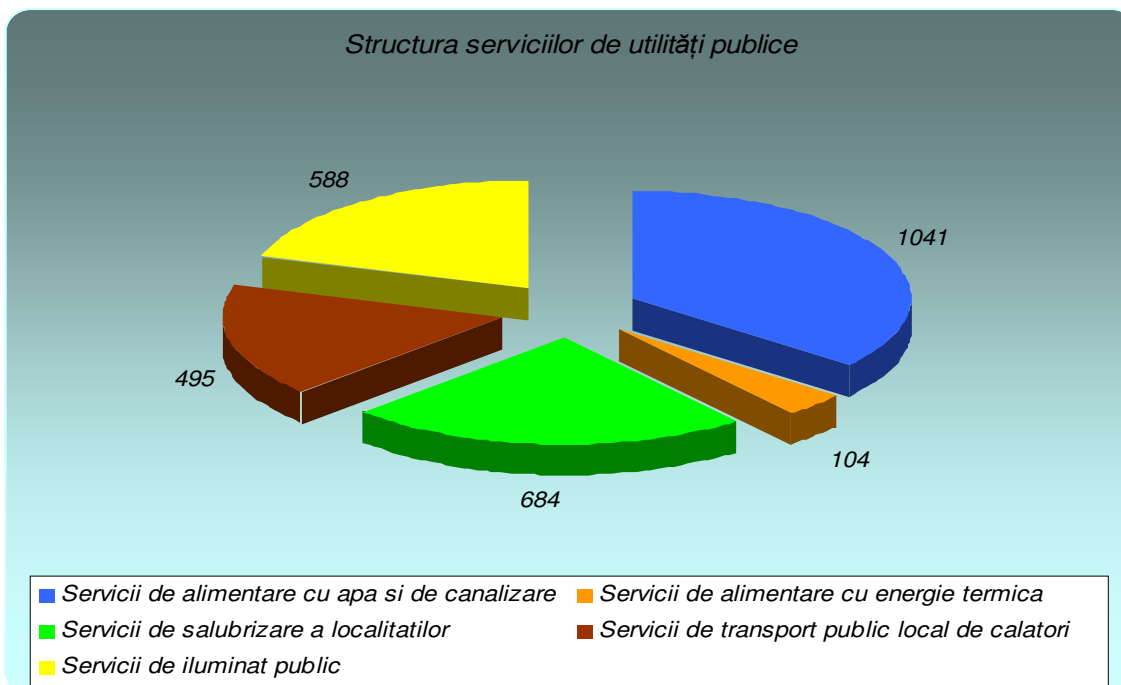
Potrivit competențelor legale ce revin A.N.R.S.C., în vederea **realizării sistemului informațional național** de culegere, prelucrare și sinteză a datelor cu privire la serviciile comunitare de utilități publice, au fost identificați operatorii din domeniu, activitățile pe care le prestează, aria în care își desfășoară activitatea, cantitatea și calitatea serviciilor, precum și prețurile și tarifele practicate.

A fost astfel realizată **baza de date cu operatorii de servicii de utilități publice** aflați în competența de reglementare a A.N.R.S.C., care este actualizată permanent conform evoluției pieței.

În sfera **serviciilor comunitare de utilități publice** își desfășoară activitatea un număr de **2550 operatori** care prestează **2912 de servicii comunitare**, repartizați astfel:

- 1041 în serviciile de alimentare cu apă și de canalizare;
- 104 în serviciile publice de alimentare cu energie termică produsă centralizat, exclusiv cea produsă în cogenerare;
- 684 în serviciile de salubritate a localităților;
- 495 în serviciile de transport public local de călători;
- 588 în serviciile de iluminat public

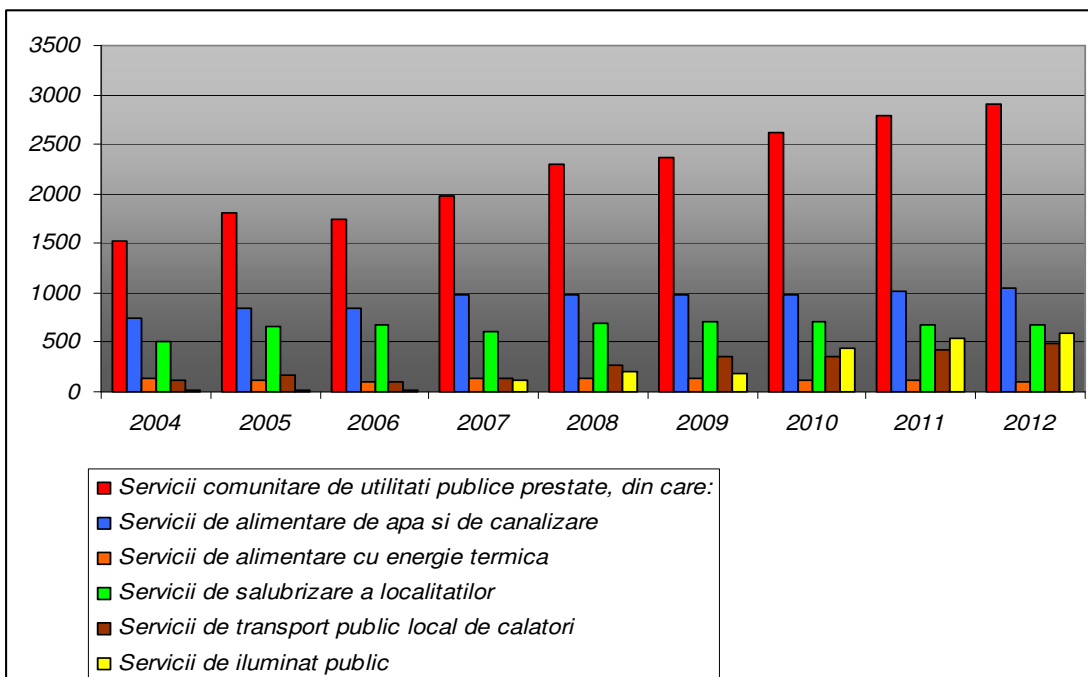
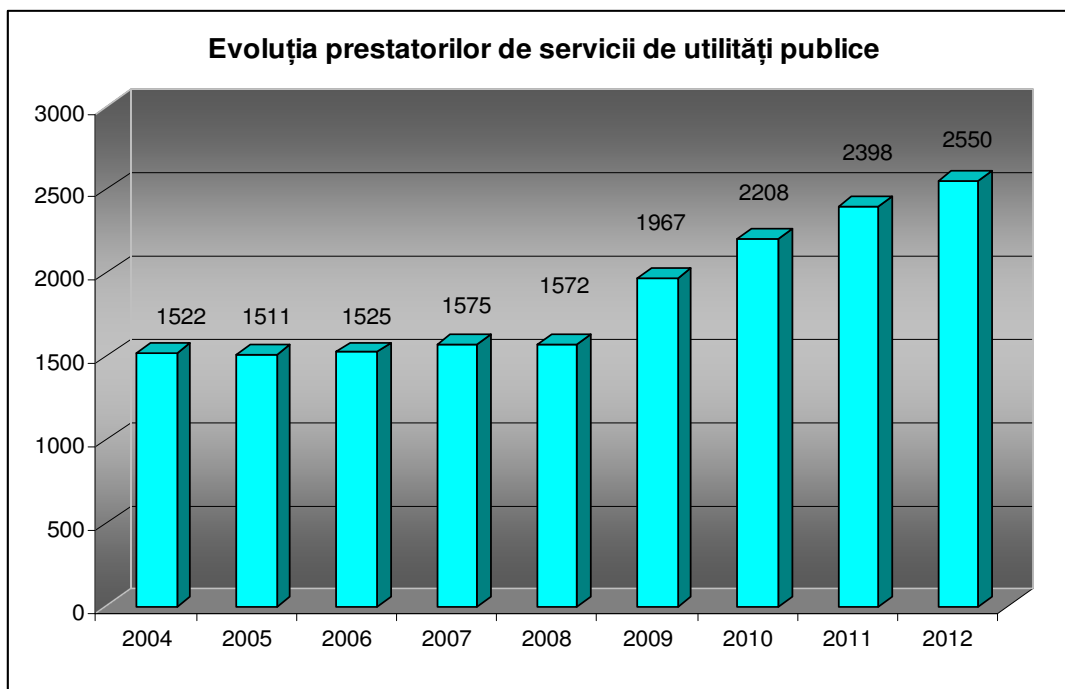
Trebuie precizat faptul că un operator poate presta unul sau mai multe servicii.

Schimbările legislative din domeniul serviciilor de utilități publice, consecință a cerinței de armonizare a legislației cu aquis-ul comunitar, cât și accesarea de fonduri europene pentru realizarea de investiții în infrastructura aferentă au condus la înființarea de servicii publice/compartimente de specialitate în cadrul unităților administrativ-teritoriale în mediul rural, la delegarea gestiunii serviciilor către marii operatori, înființarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară și la apariția operatorilor regionali. Toate aceste aspecte se reflectă în dinamica și evoluția participanților la piața serviciilor comunitare de utilități publice, prezentate în diagramele de mai jos, conform datelor centralizate pe perioada 2004 - 2012.

Anul	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Număr total operatori, prestatori de servicii de utilități publice aflați în evidența ANRSC	1522	1511	1525	1572	1967	1977	2208	2398	2550
Servicii comunitare de utilități publice prestate în TOTAL -din care :	1522	1816	1750	1982	2293	2366	2621	2798	2912
Servicii de alimentare cu apă și de canalizare	742	848	849	983	985	986	978	1021	1041
Servicii de alimentare cu energie termică	133	125	109	141	138	132	126	110	104
Servicii de salubritate a localităților	514	667	676	607	687	709	715	681	684
Servicii de transport public local de călători	121	164	96	127	274	350	359	421	495
Servicii de iluminat public	12	12	20	124	209	189	443	535	588

La nivelul prestatorilor de servicii de utilități publice, prin structurile regionale din teritoriu, **au fost efectuate acțiuni de monitorizare a activității operatorilor, a ariei de operare, cât și a cantității și calității serviciilor comunitare de utilități publice prestate**, conform atribuțiilor și competențelor A.N.R.S.C. prevăzute de Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, **au fost monitorizați 701 operatori** în legătură cu respectarea condițiilor de menținere a licenței. În general, condițiile au fost respectate, fiind transmise 3 notificări în vederea conformării la condițiile și obligațiile impuse prin licența eliberată de către A.N.R.S.C.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 717/2008 pentru aprobarea Procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice, a criteriilor de selecție-cadru a ofertelor pentru serviciile comunitare de utilități publice și a Contractului-cadru de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice, **experții A.N.R.S.C din cadrul agențiilor teritoriale au analizat documentațiile întocmite de 13 de autorități ale administrației publice locale** în scopul delegării gestiunii acestor servicii și au transmis observații scrise ori de câte ori s-au constatat neconformități în aplicarea legislației în vigoare în domeniul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, cât și de alimentare cu energie termică.

De asemenea, potrivit dispozițiilor Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 263/2007 privind aprobarea Normelor-cadru privind modalitatea de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de transport public local, **au fost monitorizate 5 licitații de delegare a gestiunii acestor servicii.**

Ca un corolar al activității de culegere de date și informații, desfășurată de către experții A.N.R.S.C., **radiografia serviciilor comunitare de utilități publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale din România**, se prezintă astfel :

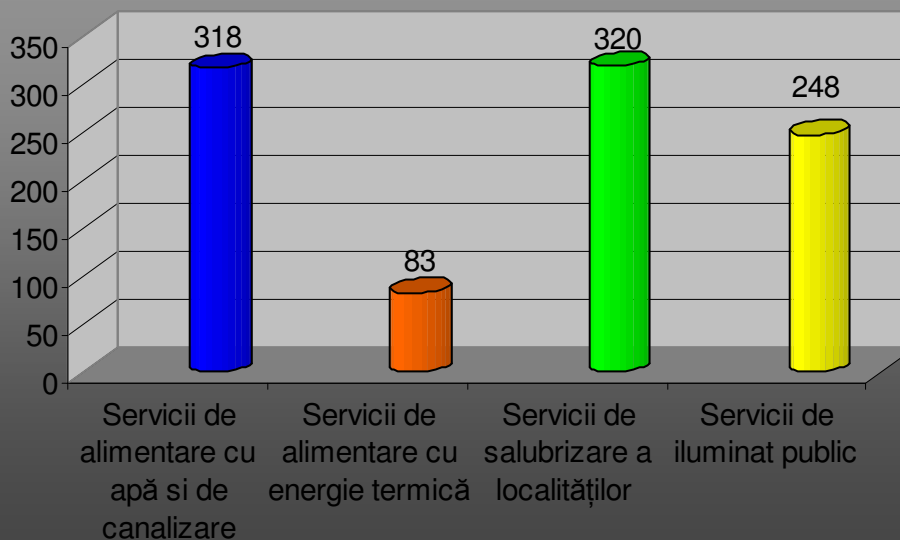
Anul 2012

Servicii de utilități publice furnizate și organizate la nivel de unități administrativ teritoriale	Numar de localități unde este furnizat și organizat serviciul din mediul urban/rural		Pondere în total unitati administrativ-teritoriale din România	
	Urban	Rural	Urban	Rural

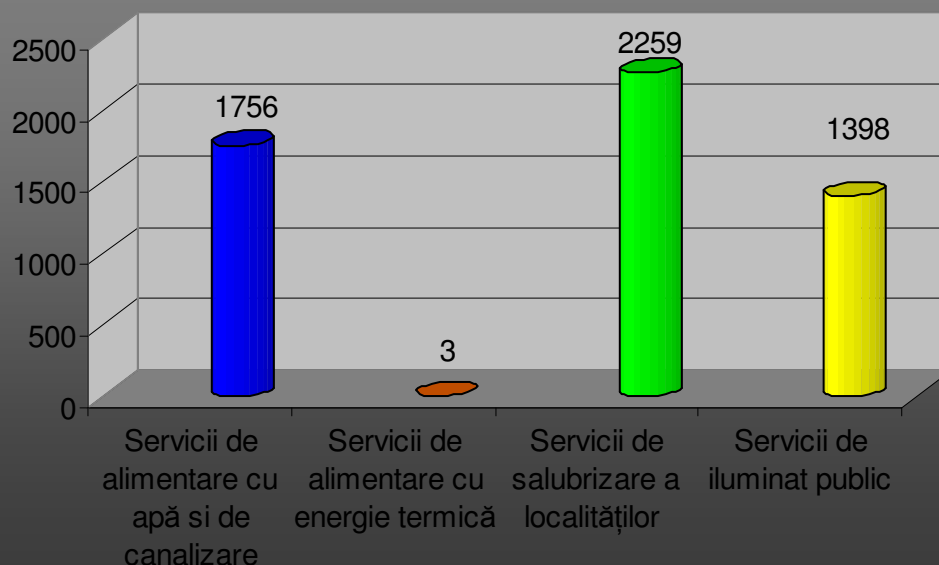
-Servicii de alimentare cu apă și de canalizare	318	1756	99,38%	61.40%
-Servicii de alimentare cu energie termică	83	3	25.94%	0.11%
-Servicii de salubritate a localităților	320	2259	100%	78.99%
-Servicii de iluminat public	244	1398	77.50%	48.88%

Conform datelor statistice numărul municipiilor și orașelor din Romania este de 320, iar unitățile administrativ-teritoriale din mediul rural reprezintă 2860

Furnizarea și organizarea serviciilor de utilități publice la nivelul localităților din mediul urban

Furnizarea și organizarea serviciilor de utilități publice la nivelul localităților din mediul rural

La nivelul anului 2011, radiografia serviciilor comunitare de utilități publice, la nivelul unităților administrativ-teritoriale din România, se prezenta astfel:

Servicii de utilități publice furnizate și organizate la nivel de unități administrativ-teritoriale	Număr de localități unde este furnizat și organizat serviciul din mediul urban/rural		Pondere în total unitati administrativ-teritoriale din România - %	
	Urban	Rural	Urban	Rural
-Servicii de alimentare cu apă și de canalizare	318	1609	99.38%	54.5%

-Servicii de alimentare cu energie termică	85	5	25.9%	0.6%
-Servicii de salubritate a localităților	320	2039	99.4%	62.1%
-Servicii de iluminat public	244	1384	74.7%	18.7%

Radiografiile serviciilor comunitare de utilități publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale din România aferente anilor 2011 și 2012, evidențiază clar intensificarea implicării autorităților administrației publice locale din mediul rural în organizarea serviciilor cu rol capital în îmbunătățirea calității vieții tuturor cetățenilor și în lupta împotriva excluderii sociale și izolării, în special pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, salubritate și iluminat public, realizându-se un pas important în descentralizarea serviciilor publice și creșterea responsabilității autorităților locale cu privire la calitatea serviciilor asigurate populației.

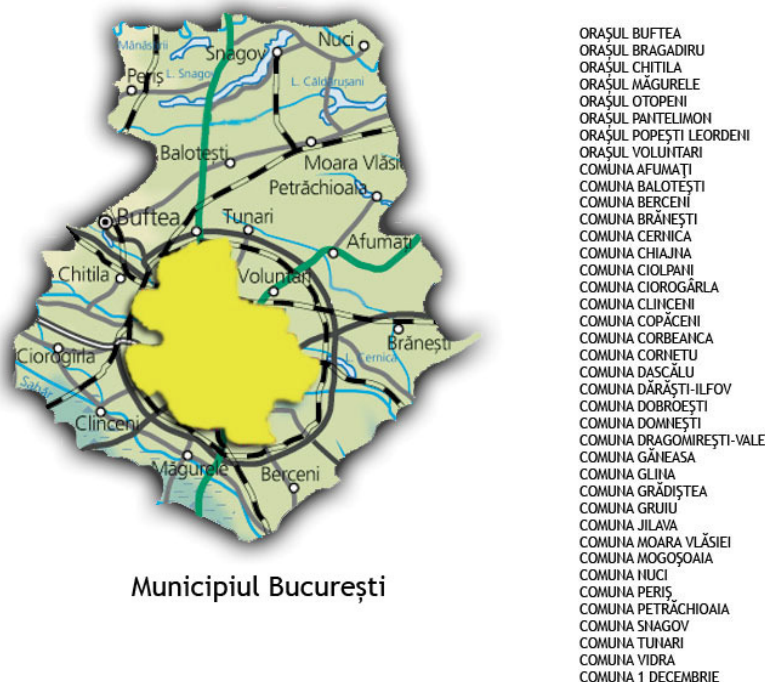
De asemenea, prin prelucrarea datelor transmise de prestatorii de servicii de utilități publice, au fost elaborate **rapoarte de evaluare**, la nivelul anului 2012, privind :

1. Starea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare – Anexa 1 AC
2. Starea serviciului de alimentare cu energie termică – Anexa 2 ET
3. Starea serviciului de salubritate a localităților – Anexa 3 SAL
4. Starea serviciului de iluminat public – Anexa 4 IL
5. Starea serviciului de transport public local – Anexa 5 T

I.2. Reprezentarea grafică pe harta națională a României a operatorilor de servicii comunitare de utilități publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale

În vederea asigurării transparenței și a unei informări rapide și utile, atât pentru alte instituții publice sau persoane juridice interesate, cât și pentru informarea corectă a cetățeanului a fost elaborată și postată pe site-ul instituției harta operatorilor de servicii comunitare de utilități publice. Printr-o grafică atractivă și facilă, la nivelul fiecărui județ se poate consulta pentru toate unitățile administrativ-teritoriale, respectiv municipiile, orașele și

comunele, prestarea serviciilor de utilități publice – serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, serviciul de alimentare cu energie termică, serviciul de salubritate a localităților, serviciul de iluminat public local și serviciul de transport public local cu specificarea operatorului serviciului. Mai mult decât atât, pentru fiecare operator de servicii de utilități publice se afișează datele de identificare, datele referitoare la sediul social și al sediilor secundare, cât și datele privind licența deținută. Începând cu anul 2012 au fost adăugate date privind investițiile aflate în derulare în sectorul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare.

Municipiul București

Pentru exemplificarea datelor conținute în harta operatorilor de servicii comunitare de utilități publice vă prezentăm mai sus interfața pentru municipiul București și județul Ilfov. Pentru fiecare localitate din județul selectat, se afișează codul CIF , codul SIRUTA și operatorii fiecărui serviciu de utilitate publică cu datele aferente acestora.

1.3. Îndrumarea metodologică a autorităților administrației publice locale și acordarea de consultanță în teritoriu

Având în vedere că legea - cadru a serviciilor comunitare de utilități publice stabilește faptul că raporturile juridice dintre A.N.R.S.C. și autoritățile administrației publice locale sunt

raporturi de cooperare și îndrumare metodologică, prin intermediul reprezentanților A.N.R.S.C. din teritoriu au fost consiliate un număr de **476** de autorități ale administrației publice locale cu privire la: elaborarea Regulamentelor serviciilor publice; elaborarea caietelor de sarcini; fundamentarea prețurilor și tarifelor; respectarea legislației în domeniu referitoare la înființarea, organizarea, functionarea, modalitatea de gestiune, atât în varianta gestiunii directe cât și pentru delegarea gestiunii serviciilor publice; elaborarea documentațiilor de licențiere.

Totodată, pornind de la cerințele fundamentale impuse serviciilor comunitare de utilități publice de legislația în domeniu ce converg la necesitatea accelerării implementării reglementărilor specifice acestor servicii, printre prioritățile instituției, au fost, în anul 2012, cunoașterea problemelor reale și menținerea și dezvoltarea unui dialog permanent și constructiv cu autoritățile administrațiilor publice locale și județene, prefecturile, cu operatorii de servicii de utilități publice și asociațiile profesionale ale acestora, cu asociațiile patronale, cât și cu reprezentanți ai societăților civile.

În acest sens, pe parcursul anului 2012, A.N.R.S.C. a organizat o serie de seminarii și dezbateri pe teme de larg interes din sfera serviciilor de utilități publice în colaborare cu organizații sau asociații profesionale – Patronatul Apei, Asociația Română a Apei, Asociația Română de Salubritate, Patronatul Serviciilor Publice :

1. Cu reprezentanții asociațiilor de proprietari, ai furnizorilor de energie termică, ai firmelor de sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum, la Constanța, București și Ploiești pentru clarificări privind aplicarea Normei tehnice privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum aprobată prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 343/2010, cu sprijinul Ligii Habitat.

2. Cu reprezentanți ai operatorilor regionali și ai operatorilor prestatori ai serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, reprezentanți ai asociațiilor de dezvoltare intercomunitare, reprezentanți ai autorităților publice locale și județene din Regiunile de dezvoltare Nord Est, la Botoșani și la București, cu reprezentanți din toate regiunile de dezvoltare, pentru clarificarea aspectelor specifice privind regionalizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare dar și reprezentanți ai operatorilor de apă și de canalizare, cu sprijinul A.R.A.,

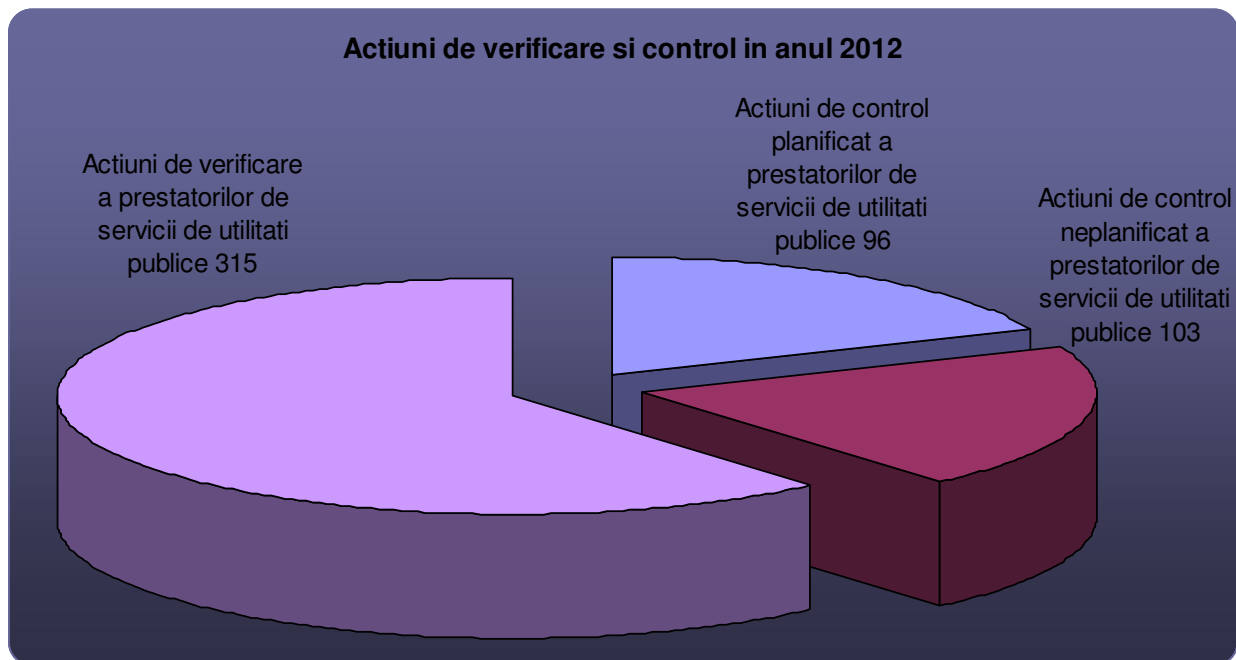
3. Cu prestatorii serviciilor de salubritate a localităților, cu participarea autorităților administrației publice locale implicate, reprezentanții agenților de protecție a mediului din toate regiunile de dezvoltare, cu sprijinul A.R.S., la Constanța și Timișoara.

De asemenea, experții A.N.R.S.C. au participat, în calitate de invitați la numeroase simpozioane organizate, atât de instituții centrale, cât și regionale și județene la care au fost

prezentate și promovate soluții de eficientizare a serviciilor de utilități publice, tehnologii și metode de gestionare a deșeurilor, au fost prezentate proiecte sau inaugurate capacități noi de producție din sfera acestor servicii.

II. Monitorizarea modului de respectare și de conformare la legislația și reglementările din domeniu.

În conformitate cu atribuțiile Regulamentului de Organizare și Funcționare al A.N.R.S.C. și ale Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul de activitate al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală, aprobat prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 102/2007, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere Planul de control aferent anului 2011, experții A.N.R.S.C. au efectuat **514 de acțiuni de control și verificări la operatorii și agenții economici, prestatori de servicii de utilități publice**, din care 199 reprezintă acțiunile de control.

Activitatea de control a vizat atât controale planificate, conform Planului de control pe anul 2012, aprobat de către Președintele A.N.R.S.C., controale neplanificate la operatorii de servicii comunitare de utilități publice și controale ca urmare a sesizărilor primite, pentru nerespectarea, în principal, a legislației privind serviciile comunitare de utilități publice.

Potrivit notelor de control, întocmite ca urmare a acțiunilor de control, au fost depistate situații în care legislația nu a fost respectată, ca urmare a necunoașterii sau amânării intrării în legalitate a operatorilor de servicii de utilități publice.

Au existat situații de prestare a unor activități specifice serviciilor publice fără deținerea licențelor eliberate de către A.N.R.S.C. sau fără contracte de delegare atribuite conform legii de către autoritățile administrației publice locale.

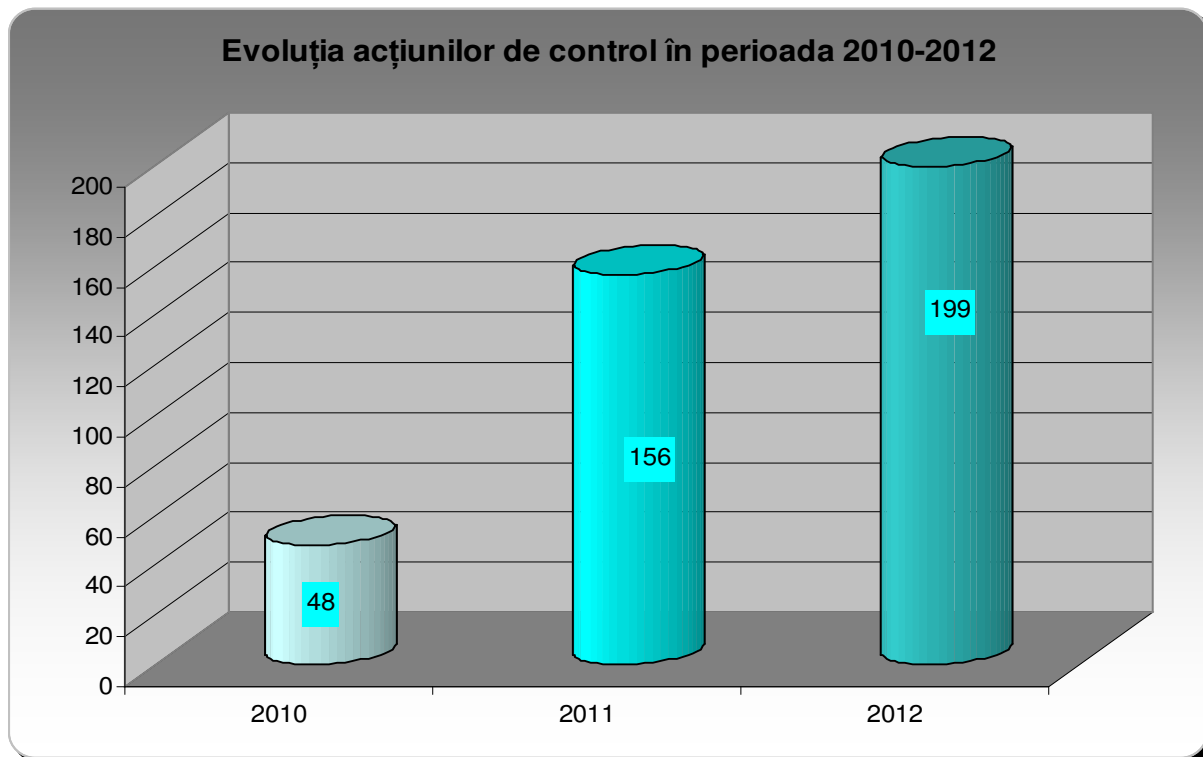
Aceste situații se datorează și faptului că, în unele cazuri, autoritățile administrației publice locale au permis desfășurarea unor asemenea activități, pe teritoriul unităților administrativ teritoriale respective, fără a lua măsurile legale de sancționare, sau fără a proceda la organizarea serviciilor publice desfășurate în cadrul localităților pe care le conduc, potrivit prevederilor legale.

De asemenea, au fost și situații în care prestatorii sau operatorii de servicii publice, aflați în sfera de reglementare a A.N.R.S.C., nu au avut la baza relațiilor cu utilizatorii contracte de furnizare/prestare conforme cu legislația specifică, precum și practicarea de prețuri și tarife neavizate de A.N.R.S.C. sau neaprobate de către consiliile locale.

Principalele deficiențe constatate în urma desfășurării activităților de control sunt:

- lipsa licenței de operare;
- prestarea/furnizarea serviciilor publice fără existența regulamentelor de servicii elaborate în conformitate cu regulamentele-cadru și fără a fi aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- operarea/furnizarea serviciilor publice fără a avea prețuri/tarife aprobate/avizate de către autoritățile administrației publice locale sau de către A.N.R.S.C.;
- încheierea contractelor de furnizare/prestare a serviciilor fără respectarea prevederilor legale în vigoare;

- prestarea/furnizarea serviciilor publice, fără respectarea procedurii de atribuire prevăzută de legislația specifică, în cazul gestiunii delegate.

Experții A.N.R.S.C. au îmbinat acțiunile de control la agenții economici și la operatorii de servicii de utilități publice cu acțiuni de îndrumare și informare asupra cadrului legislativ specific, inclusiv la autoritățile administrației publice locale. În cursul anului 2012 au fost reduse acțiunile de verificare la prestatorii de servicii de utilități publice și au fost intensificate acțiunile control planificat și neplanificat în vederea respectării legislației specifice serviciilor de utilități publice, aspect concretizat în diagrama de mai sus.

De asemenea, trebuie precizat că în urma constatărilor efectuate de către experții A.N.R.S.C. prin notele de control încheiate, s-au stabilit aproximativ **600 de măsuri de conformare**, pentru a determina atât operatori, cât și autoritățile administrației publice locale să respecte legislația specifică serviciilor comunitare de utilități publice.

*GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI*

Totodată, au existat cazuri, în care s-au depistat și abateri grave de la cadrul legal și astfel au fost întocmite 42 **procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor**, din care 4 constând în amenzi contravenționale, în sumă totală de **110.000**, stabilite conform încadrării la sancțiunile prevăzute de legislația în vigoare, iar restul fiind avertismente. Trebuie precizat că toate acțiunile de control și verificare în teritoriu au avut ca parte integrantă activitatea de monitorizare a **respectării prevederilor Ordinului nr. 493/2009 privind modul de achitare a contribuției de 0,1%**.

Aceste activități, respectiv monitorizarea pieței serviciilor comunitare de utilități publice și a modului de respectare și implementare a legislației specifice serviciilor comunitare de utilități publice, cât și activitatea de îndrumare a autorităților administrațiilor publice locale au fost realizate prin intermediul agențiilor teritoriale din subordinea A.N.R.S.C. Agențiile teritoriale sunt structurate corespunzător regiunilor de dezvoltare din România, conform prevederilor Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională din România, cu modificările și completările ulterioare.

c. **Serviciul Financiar, Contabilitate, Administrativ (S.F.C.A.),** își desfășoară activitatea în conformitate cu dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 671/2007, cu modificările și completările ulterioare, și are ca principale atribuții:

- gestionarea elementelor de activ și pasiv ale patrimoniului autorității;
- întocmirea documentației de urmărire a debitorilor rezultați din neachitarea creanțelor;
- asigurarea exercitării controlului financiar preventiv privind execuția bugetului;
- organizarea procedurilor de achiziții publice pentru bunuri, servicii și lucrări conform legislației privind achizițiile publice.

Obiectivele prioritare ale Serviciului Financiar, Contabilitate, Administrativ sunt:

- Protejarea fondurilor A.N.R.S.C. împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei;
- Respectarea legii, a reglementărilor și deciziilor conducerii;
- Dezvoltarea și întreținerea unor sisteme de colectare, stocare, prelucrare, actualizare și difuzare a datelor și informațiilor financiare;
- Conservarea și folosirea rațională și eficientă a mijloacelor patrimoniale ale A.N.R.S.C.

Serviciul Financiar, Contabilitate, Administrativ (S.F.C.A.) are în componență două birouri, respectiv: **Biroul Financiar, Contabilitate, Urmărire Creanțe (B.F.C.U.C.)** și **Biroul Administrativ Achiziții Publice (B.A.A.P.)**.

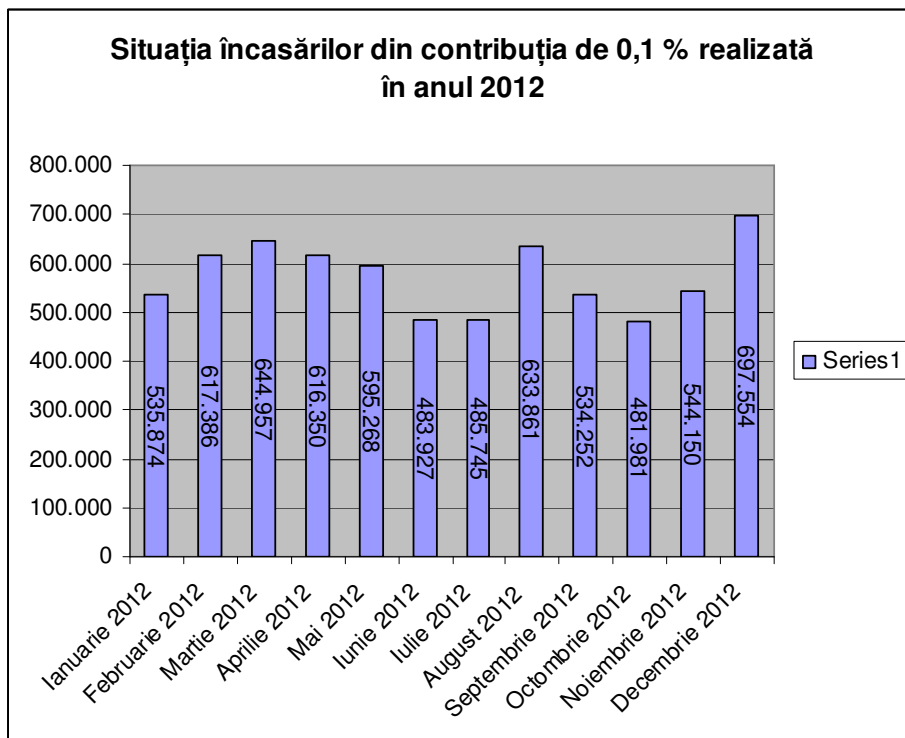
c. 1. Biroul Financiar, Contabilitate, Urmărire Creanțe

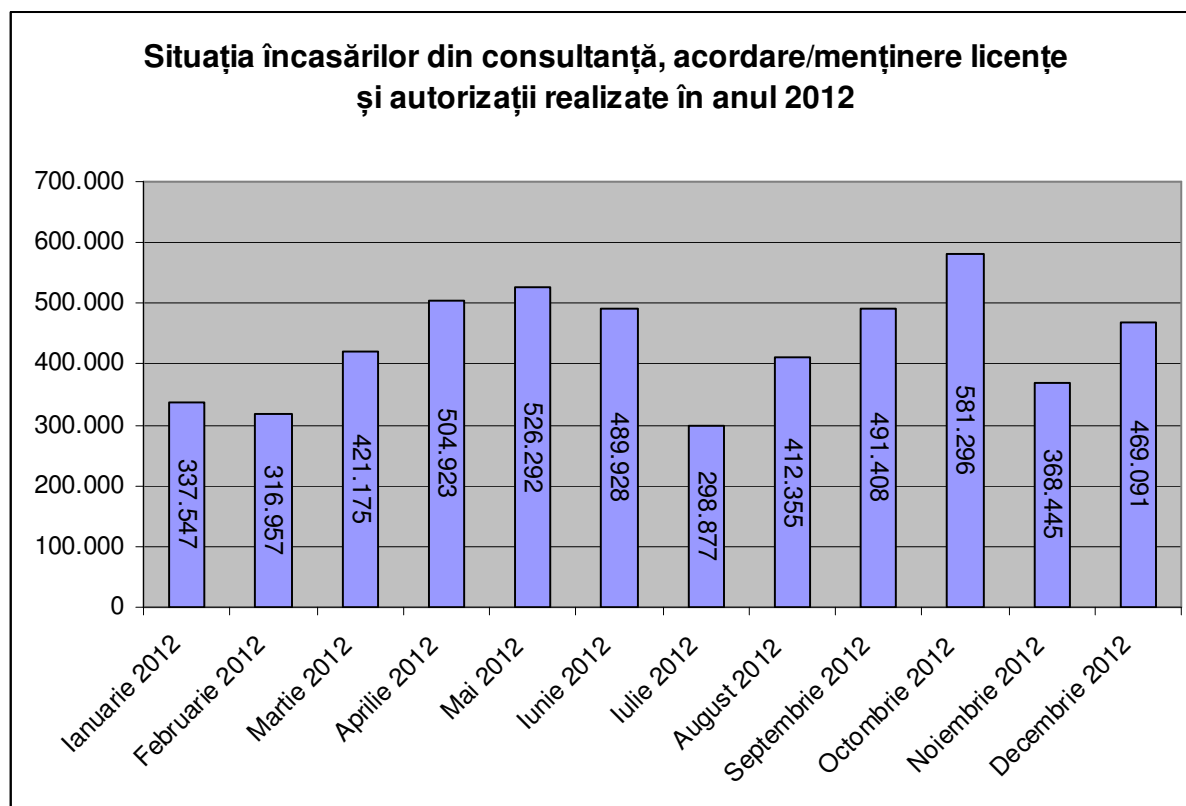
Conform art. 10 din Ordinului M.F.P. nr. 3156/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind virarea la bugetul de stat a veniturilor obținute de autoritățile și instituțiile publice finanțate integral sau parțial din venituri proprii, care s-au reorganizat ca instituții publice finanțate integral de la bugetul de stat potrivit Legii nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional **încasările realizate de A.N.R.S.C. din:**

- tarifele percepute pentru acordarea licențelor;
- tarifele percepute pentru eliberarea autorizațiilor;
- tarifele pentru consultanță și prestări de servicii acordate la cerere;
- tarifele pentru organizarea de cursuri de pregătire profesională a personalului operatorilor din domeniile de activitate reglementate,
- contribuția de 0.1% datorată de operatorii de servicii de utilități publice aflați în sfera sa de reglementare,

se constituie venit la Bugetul de stat.

Situația încasărilor aferente anului 2012 detaliată pe surse

Numărul operatorilor/prestatorilor/ furnizorilor de servicii comunitare de utilități publice aflați în urmărire B.F.C.U.C. în anul 2012, a fost de:

Nr. crt.	Denumire activități	Nr. operatorilor/prestatorilor/ furnizorilor aflați în urmărire în anul 2012
1.	Contribuție 0,1%	2.699
2.	Tarif menținere licență/autorizație/monit. autorizație	1.366

La 31.12.2012, un nr. de 309 operatori/prestatori/ furnizori de servicii comunitare de utilități publice se aflau în procedura de insolvență.

Pe parcursul anului 2012 au fost întocmite și transmise documentații către:

- Compartimentul de executare silită un număr de **cca. 206 de operatori/prestatori/ furnizori** de servicii comunitare de utilități publice în vederea **recuperării sumelor datorate către bugetul de stat;**
- Serviciul juridic și metodologie un număr de **cca. 200 de dosare** pentru acționarea în instanță a operatorilor rău platnici și/sau intrați în procedura insolvenței, precum și actualizarea datelor din dosare, la solicitarea S.J.M.

Pentru întocmirea dosarelor, în vederea **înscrierii A.N.R.S.C. la masa credală**, în cadrul B.F.C.U.C. au fost **verificate peste 2.000 de persoane juridice** care au apărut în Buletinul procedurilor de insolvență.

Au fost **transmise peste 4.000 de înștiințări de plată și adrese privind lipsă secvențe în declarații**, iar cu ocazia inventarierii elementelor de activ și de pasiv ale A.N.R.S.C. au fost **transmise un număr de 4.530 de extrase de cont.**

Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale A.N.R.S.C. s-a asigurat integral de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Administrației și Internelor, conform Legii nr. 329 / 2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional.

Bugetul inițial al A.N.R.S.C. pe anul 2012 a fost aprobat de către ordonatorul principal de credite - Ministrul Administrației și Internelor, la data de 06.01.2012 prezentând pe titluri de cheltuieli următoarele valori:

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

Total cheltuieli - 5.867 mii lei, din care:

Cheltuieli de personal – 4.047 mii lei

Cheltuieli cu bunuri și servicii – 820 mii lei

Proiecte cu finanțare din fonduri externe – 1.000 mii lei

nerambursabile

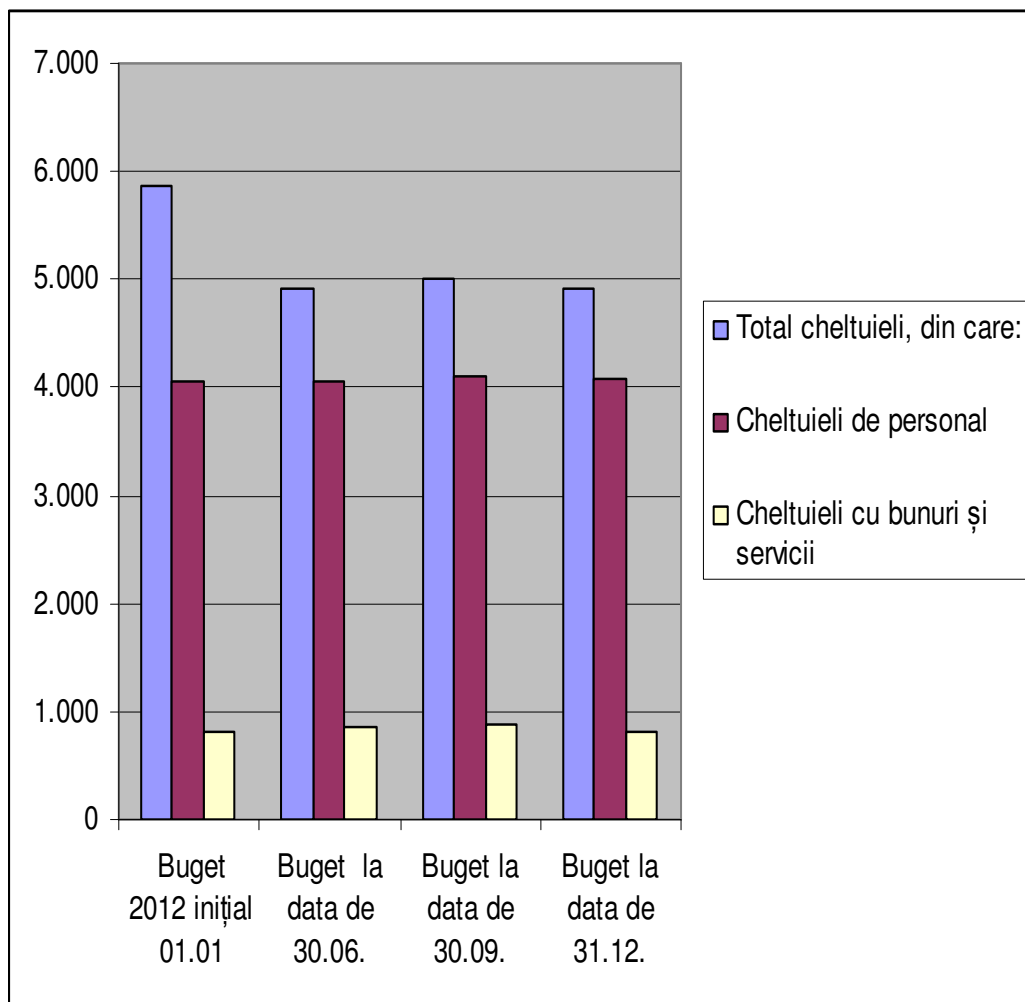
Cheltuieli de capital – 0 mii lei

Modificările înregistrate de bugetul de venituri și cheltuieli în anul 2012 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

-mii lei-

	Buget 2012 inițial 01.01	Buget la data de 30.06.	Buget la data de 30.09.	Buget la data de 31.12.
Total cheltuieli, din care:	5.867	4.924,60	5.009	4.904
Cheltuieli de personal	4.047	4.047	4.104,40	4.074
Cheltuieli cu bunuri și servicii	820	855,60	882,60	807,60
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	1.000	22	22	22
Cheltuieli de capital	0	0	0	0

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

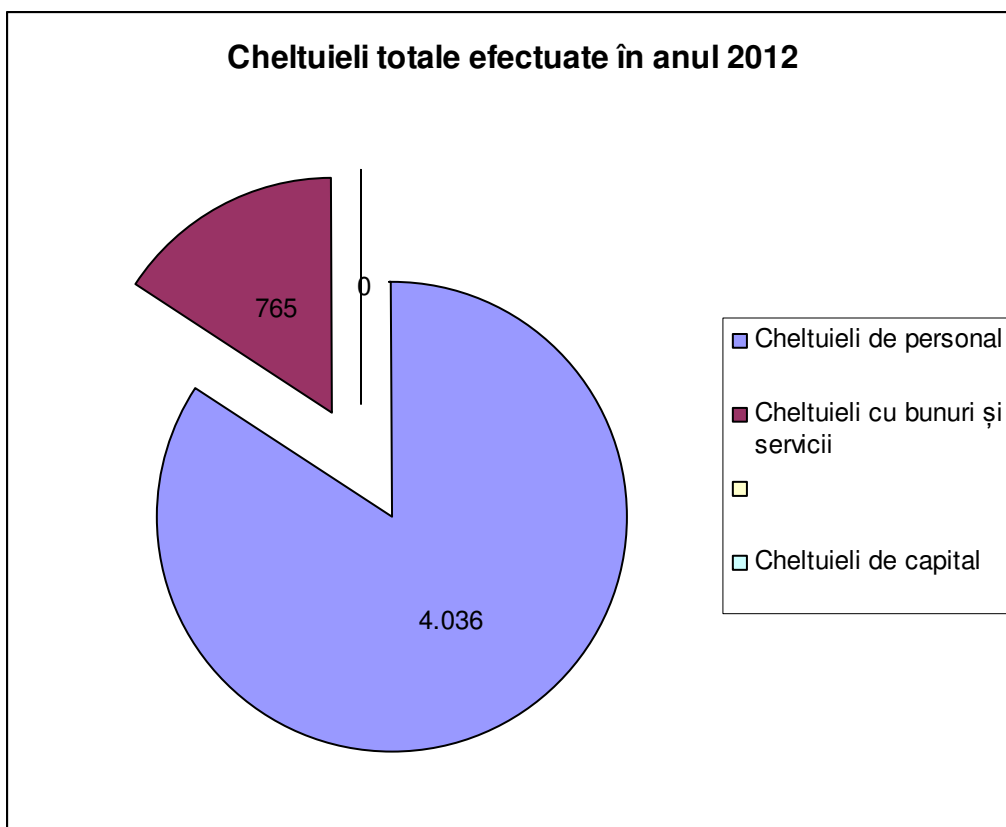
Execuția bugetară pe anul 2012 comparativ cu anul 2011 se prezintă după cum urmează:

-mii lei-

Indicatori	Execuție bugetară anul 2012	Execuție bugetară anul 2011
Total cheltuieli, din care:	4.594	4.764

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

Cheltuieli de personal	4.036	3.926
Cheltuieli cu bunuri și servicii	765	839
Plăți din anii precedenți recuperate în anul curent	-207	-1
Cheltuieli de capital	0	0

Fondul de salarii brut, realizat la nivelul A.N.R.S.C. pe parcursul anului 2012

Luna/Anul	Număr personal salarizat	Fond salarii realizat brut (lei)
Ianuarie 2012	97	215.024
Februarie 2012	98	214.572
Martie 2012	95	210.073
Aprilie 2012	94	207.445
Mai 2012	95	212.487
Iunie 2012	95	229.830
Iulie 2012	97	232.212
August 2012	97	228.046
Septembrie 2012	96	229.798
Octombrie 2012	96	229.442
Noiembrie 2012	93	221.735
Decembrie 2012	96	242.654
TOTAL		2.673.318

În prezent **A.N.R.S.C.** nu are datorii fiscale restante și nici furnizori neachitați sau alte obligații de plată restante.

Pentru asigurarea unei bune gestionări în utilizarea fondurilor s-a urmărit în principal:

- administrarea în condiții de eficiență a patrimoniului;
- intensificarea activității de urmărire și încasare a creanțelor;
- respectarea, cu bună credință, a regulilor privind evaluarea patrimoniului, a normelor și principiilor financiar – contabile.

c. 2. Biroul Administrativ Achiziții Publice (B.A.A.P.).

În baza Regulamentului de Organizare și Funcționare a A.N.R.S.C. aprobat, Biroul Administrativ Achiziții Publice a desfășurat în anul 2012, următoarele activități:

- asigurarea întreținerii și menținerea în stare de funcționare a instalațiilor sanitare, termice, electrice etc. cu personal de specialitate;
- asigurarea încadrării în consumurile normate ale utilităților;
- verificarea și certificarea facturilor de utilități pentru achiziții de bunuri și servicii, din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- urmărirea consumurilor de carburanți și lubrifianți pentru autoturismele din dotare și asigurarea necesarului de piese auto și carburanți pentru parcul auto al A.N.R.S.C.;
- eliberarea foilor zilnice de parcurs;
- întocmirea FAZ –uri lunare pentru autoturismele din parcul auto al A.N.R.S.C.;
- întocmirea situațiilor centralizatoare lunare a consumurilor de carburanți și încadrarea acestora în consumul normat;
- predarea către Direcția Logistică a MAI a unui număr de 5 autoturisme din parcul auto al A.N.R.S.C.;
- predarea către Direcția Logistică a MAI a unui număr de 2 autoturisme primite prin Ordin de Transfer temporar de la MAI;
- recepția unui autoturism preluat prin ordin de transfer temporar de la Direcția Logistică a MAI ;
- asigurarea mentenanței parcului auto al A.N.R.S.C. format din 19 autoturisme;
- primirea/eliberarea materialelor în/din magazie pe baza documentelor justificative;
- organizarea arhivei generale a instituției și asigurarea desfășurării activităților specifice acesteia;
- actualizarea nomenclatorului arhivistic al A.N.R.S.C.;

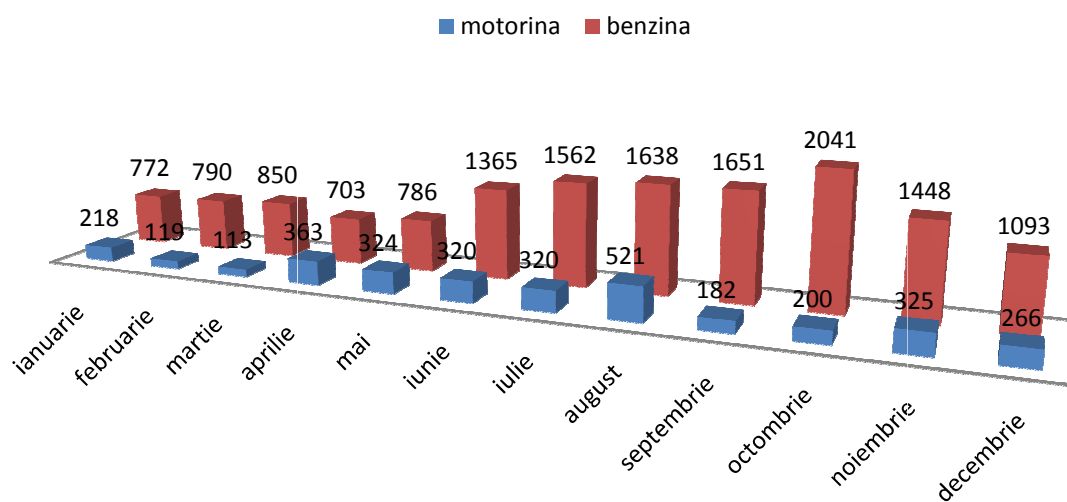
- organizarea activității de întreținere a curățeniei în sediile A.N.R.S.C.;
- urmărirea derulării în condițiile prevederilor legale și contractuale a prestărilor de servicii privind utilitățile (energie electrică, apă, canal, gaze, salubritate etc.);
- întocmirea contractelor de : telefonie fixă, telefonie mobilă, energie electrică, semnătură electronică, service aparate de reprografie, service centrale telefonice, rețele telefonice și telefoane, achiziție carburanți, achiziție tonere;
- întocmirea NIR – urilor la recepția produselor intrate în patrimoniul A.N.R.S.C.;
- întocmirea bonurilor de consum, precum și a bonurilor de mișcare sau transfer pentru bunurile patrimoniale ale A.N.R.S.C.;
- întocmirea de către Comisia de recepție numită prin Decizie de către Președintele A.N.R.S.C. a proceselor verbale de recepție / proceselor verbale de punere în funcțiune pentru achizițiile de natura cheltuielilor curente / de capital;
- asigurarea activității de registratură generală, de curierat și de expediere a corespondenței din cadrul A.N.R.S.C.;
- asigurarea conservării și folosirii raționale a mijloacelor fixe și a obiectelor de inventar;
- elaborarea Programului anual al achizițiilor publice;
- organizarea procedurilor de achiziții publice pentru bunuri, servicii și lucrări conform legislației privind achizițiile publice și anume:
 - întocmirea documentației de atribuire a contractelor de achiziție publică pe baza caietului de sarcini și a documentației primite de la compartimentele din cadrul autorității care solicită demararea procedurilor;
 - publicarea documentației de atribuire a contractului de achiziție publică în SEAP;
 - asigurarea primirii, înregistrării și păstrării ofertelor;
 - întocmirea proceselor verbale de deschidere a ofertelor și a rapoartelor procedurilor;
 - asigurarea comunicării scrise a rezultatelor procedurilor de achiziție publică către ofertanți;
 - încheierea contractelor cu câștigătorii procedurilor de achiziții organizate pentru bunuri, servicii și lucrări ; transmiterea contractelor pentru urmărire compartimentelor de specialitate;
 - gestionarea bazei de date cu privire la toate contractele întocmite;
 - gestionarea bazei de date cu privire la procedurile organizate, care cuprinde informații cu privire la firmele participante și rezultatele acestora;

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

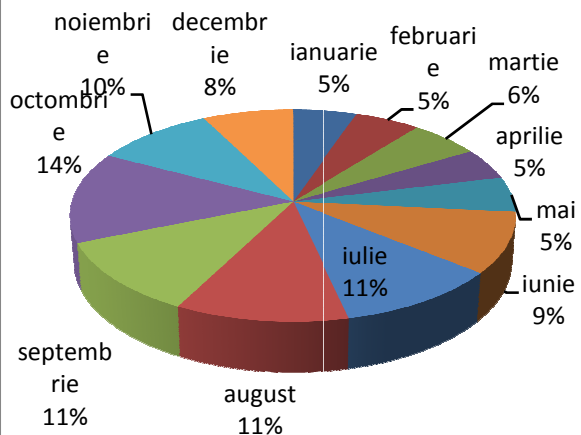
- efectuarea studiilor de piață pentru achizițiile directe;
- atribuirea de coduri CPV pentru bunurile materiale și serviciile achiziționate;
- rezolvarea corespondenței repartizate;
- organizarea activității PSI la nivel de instituție, conform prevederilor legale în vigoare;
- organizarea și asigurarea pazei și securității sediilor A.N.R.S.C.;
- întocmirea situațiilor centralizatoare lunare privind depășirile la telefonie mobilă conform Deciziei Președintelui A.N.R.S.C.;
- întocmirea situației centralizatoare pentru anul precedent privind încadrarea în Normativele de cheltuieli a telefoniei fixe la nivelul A.N.R.S.C.;

Consumul lunar de combustibil în anul 2012 a autovehiculelor din parcul auto al A.N.R.S.C.

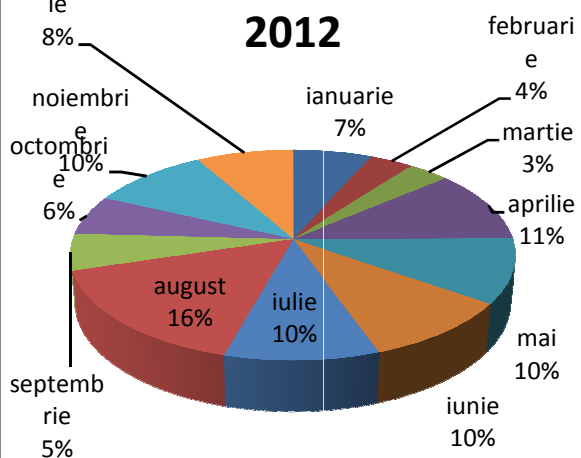
Consumul lunar de combustibil în anul 2012 (litri)

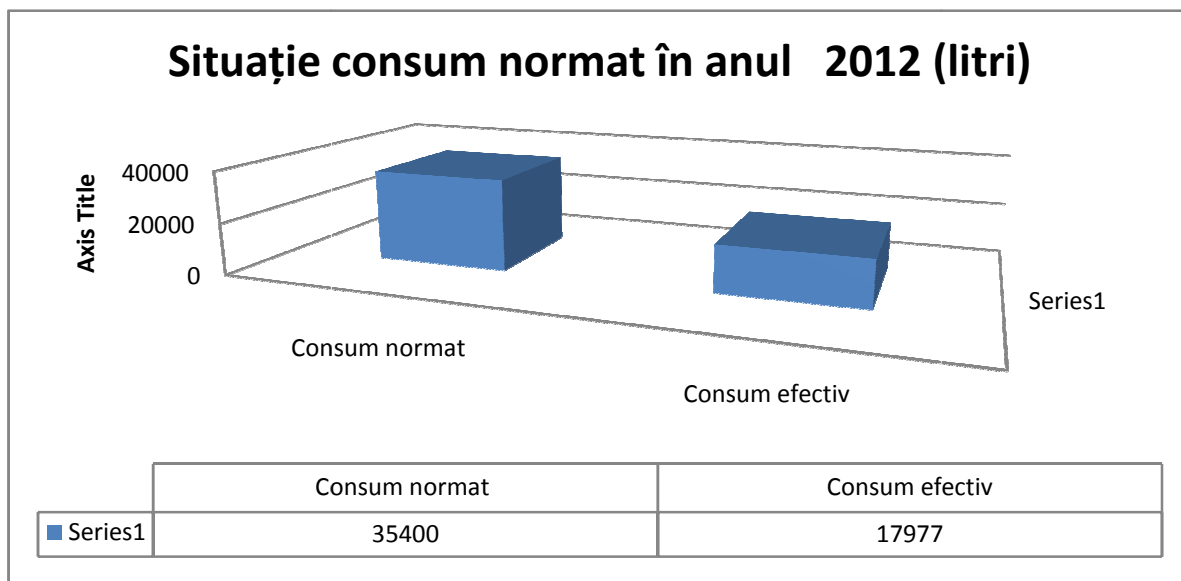

Consum benzina 2012

Consum motorina 2012

- inventarierea faptică a patrimoniului A.N.R.S.C. la sediile centrale și Agențiile Teritoriale în lunile octombrie și noiembrie 2012;
- elaborarea procedurilor specifice B.A.A.P. planificate, din Planul Intern de Control al A.N.R.S.C.;
- asigurarea serviciilor hoteliere pentru personalul din Agențiile Teritoriale;
- elaborarea Raportului privind contractele atribuite în anul precedent și transmiterea acestuia la A.N.R.M.A.P.;
- întocmirea documentației în vederea efectuării casării mijloacelor fixe și a obiectelor de inventar;
- efectuarea casării obiectelor de inventar.

Analiza S.W.O.T. – S.F.C.A.

Puncte tari:

- respectarea legislației în vigoare;
- respectarea termenelor de predare a lucrărilor specifice S.F.C.A.;
- capacitatea ridicată de adaptare a personalului în ceea ce privește schimbările organizatorice produse la nivelul A.N.R.S.C.;

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

- buna colaborare cu toate compartimentele ale A.N.R.S.C.;
- preocuparea permanentă de creștere a nivelului pregătirii profesionale,
- formarea unui colectiv echilibrat, bine încheșat și cu o bună pregătire profesională;
- respectarea scadențelor în efectuarea plăților.

Puncte slabe:

- volumul mare de lucrări pe salariat duce la imposibilitatea preluării sarcinilor suplimentare în cazul concediilor de odihnă/medicale/fără plată;
- personal insuficient;
- lipsa posibilităților de motivare financiară.

Oportunități:

- Participarea la cursuri de formare/perfecționare a personalului;
- stabilirea unor relații de colaborare cu alte instituții publice.

Amenințări:

- riscul migrării personalului specializat către sectorul privat ca urmare a scăderii veniturilor;
- birocrația excesivă;
- instabilitate legislativă.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
7	3
OPORTUNITATI	AMENINȚĂRI
2	3
PT + O = 9	PS + A = 6

d. Serviciul juridic și metodologie

În anul 2012, *în domeniul legislativ*, împreună cu compartimentele de specialitate au fost elaborate următoarele acte normative:

Ordinul președintelui A.N.R.S.C. nr. 171/2012 privind modificarea anexei nr. 5 la Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul de activitate al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare Utilității Publice nr. 102/2007, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 273/2012.;

Având în vedere prevederile art. II din Legea nr. 204/2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, A.N.R.S.C. a demarat procedura de elaborare a procedurii-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii, criteriile de selecție-cadru, precum și contractul-cadru de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice.

Totodată, în comisiile parlamentare s-a lucrat la proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2008 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, precum și la proiectul de modificare și completare a Legii serviciului public de salubritate a localităților, nr. 101/2010, unde au fost dezbătute punctual amendamentele existente pe aceste proiecte.

De asemenea, au fost analizate și întocmite puncte de vedere pentru următoarele acte normative:

- proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 230/2006 a serviciului de iluminat public;

- proiectul de Lege pentru modificarea și completarea legii serviciului public de salubritate a localităților nr. 101/2006;

*GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI*

- proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul protecției consumatorilor;
- proiectul Instrucțiunilor ministerului administrației și internelor privind răspunderea materială a personalului pentru pagube produse Ministerului administrației și Internelor;
- proiectul H.G. privind modificarea și H.G. nr. 925/2006 privind aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din O.U.G. nr. 34/2006;
- proiect de lege pentru completarea Legii nr. 38/2003 privind transportul în regim de taxi și în regim de închiriere;
- proiect de Ordin privind parcurgerea procedurilor de transparență decizională în Ministerul Administrației și Internelor;
- proiect de ordin comun al MAI – MTI pentru aprobarea Normelor privind condițiile de efectuare a serviciilor de transport public de persoane cu autobuzele în zona metropolitană;
- proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari;
- proiectul de Memorandumul cu tema „Calendar de eliminare a prețurilor reglementate la gaze naturale.”;
- proiectul Ordinului ministrului administrației și internelor pentru modificarea și completarea Instrucțiunilor nr. 664/2008 privind normele de asigurare tehnică a construcțiilor aflate în administrarea M.A.I.;
- proiectul de ordin comun al ministrului administrației și internelor și al ministrului transporturilor și infrastructurii pentru aprobarea criteriilor de evaluare, a punctajelor și a metodologiei de punctare, aplicabile în vederea atribuirii traseelor în cazul transportului rutier contra cost de persoane prin servicii regulate în trafic județean;
- proiectul de modificare a O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor;
- proiectul de ordonanță a Guvernului pentru dezvoltarea infrastructurii de utilități publice destinată mediului de afaceri și sprijinirea dezvoltării de structuri de afaceri cu impact asupra dezvoltării regionale;
- proiectul Legii privind emisiile industriale;

- proiectul de H.G. pentru stabilirea prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru piața reglementată de gaze naturale.

În domeniul contencios, cadru de reglementare implementat prin ordine și decizii are un impact major asupra realităților economice și sociale, având în vedere caracterul obligatoriu al acestuia pentru participanții la piața serviciilor comunitare de utilități publice.

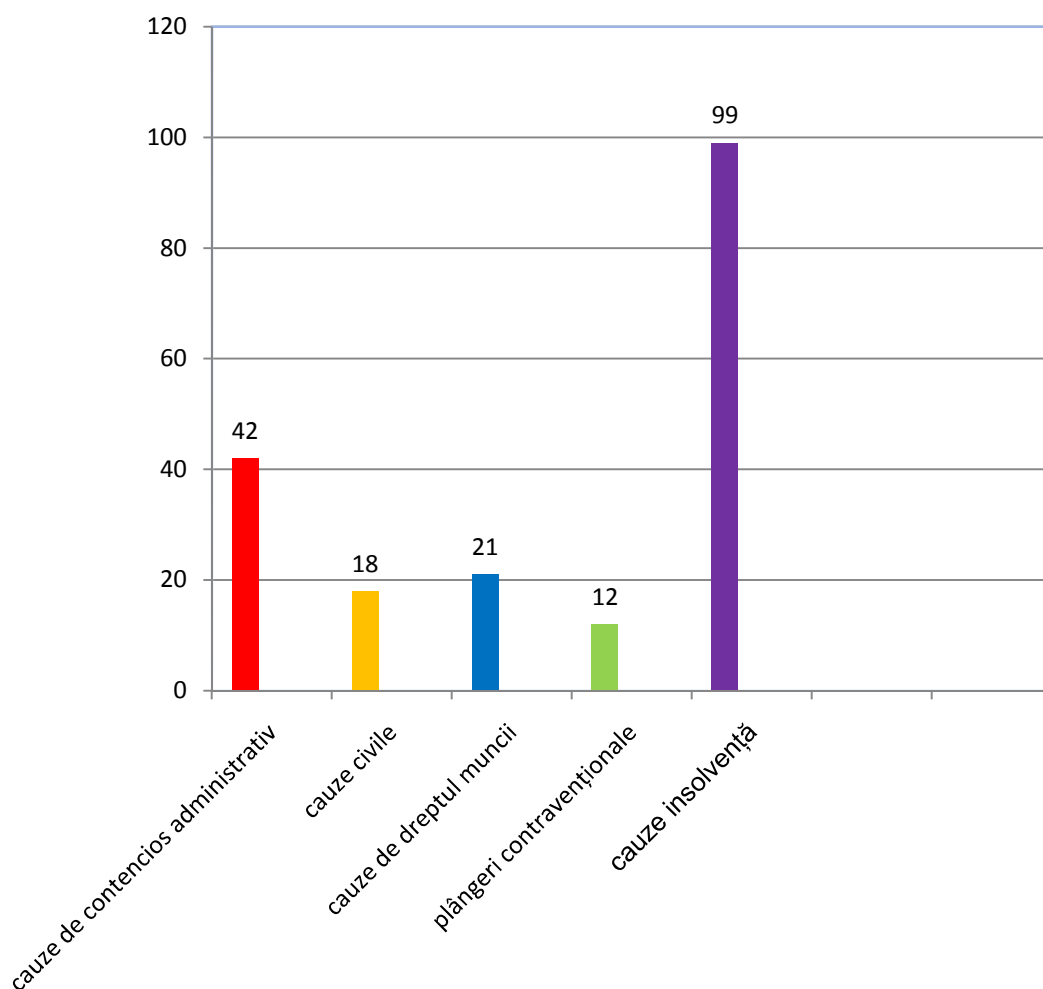
Posibilitatea de contestație a hotărârilor reglementatorului constituie un factor important în asigurarea responsabilităților acestuia față de consumator.

Astfel, ordinele și deciziile elaborate de A.N.R.S.C. pot fi contestate în justiție de cei care consideră că, prin aplicarea lor le sunt încălcate anumite drepturi.

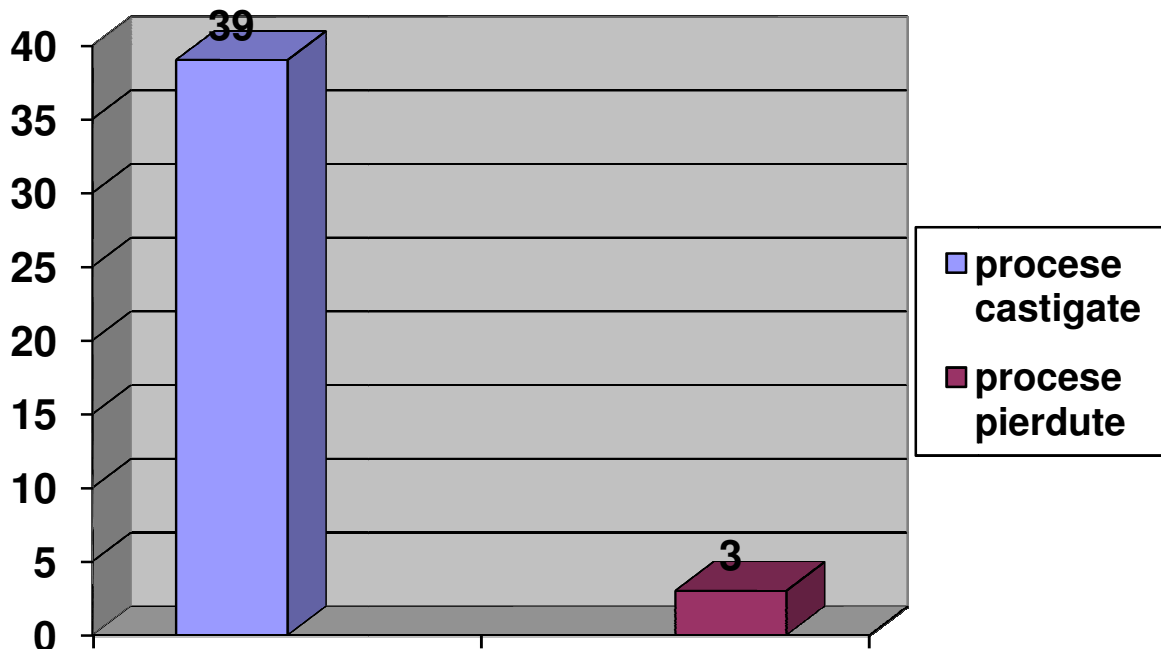
De asemenea, în contextul economic actual, tot mai mulți operatori aflați în sfera de reglementare a A.N.R.S.C. au intrat în procedura insolvenței.

Serviciul juridic și metodologie a gestionat în anul 2012 un număr de **192 dosare** din care:

- 42 cauze de contencios administrativ;
- 18 cauze civile;
- 21 cauze de dreptul muncii
- 12 plângeri contravenționale
- 99 cauze insolvență

Precizăm că un număr semnificativ de dosare au fost rezolvate pe cale amiabilă, reușind recuperarea debitelor înainte de introducerea acțiunii în instanță, iar din numărul total de cauze rămase definitive și irevocabile în 2012, respectiv 39 un număr redus de cauze au fost în defavoarea instituției noastre, respectiv 3.

În domeniul avizării pentru legalitate a actelor de autoritate și de gestiune au fost analizate din punct de vedere al legalității conținutului un număr de 35 acte de gestiune (contracte de achiziții publice, contracte de consultanță și contracte administrative) și, respectiv 576 acte de autoritate (ordine, decizii ale președintelui A.N.R.S.C.).

Alte activități juridice - au fost soluționate un număr de 663 de lucrări.

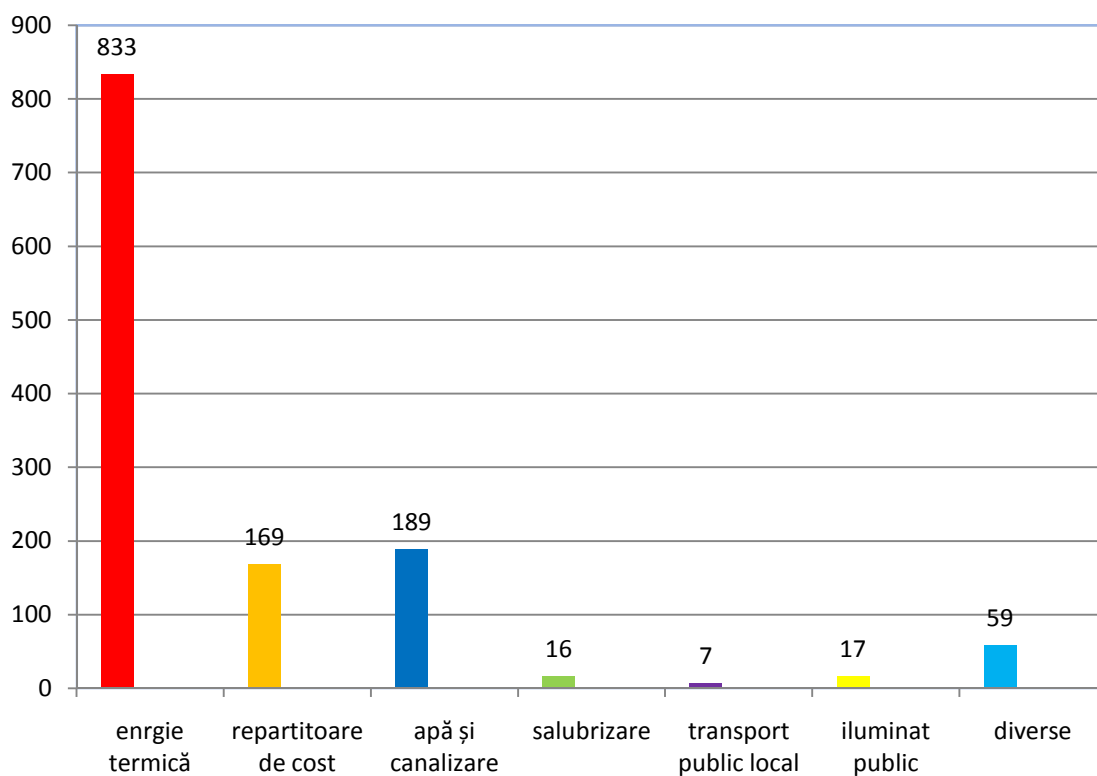
Activitatea Serviciului Juridic și Metodologie a fost auditată de structurile specializate din cadrul Ministrului Administrației și Internelor, atât în ceea ce privește activitatea juridică, cât și activitatea de gestionare a petițiilor.

În domeniul gestionării petițiilor

Pe parcursul anului 2012, au sosit pe adresa A.N.R.S.C. **1290** petiții, acestea împărțindu-se pe următoarele domenii de activitate:

- energie termică: 833

- repartitoare de cost: 169
- apă și canalizare: 189
- salubritate: 16
- transport public local: 7
- iluminat public: 17
- diverse: 59

Petițiile încadrate la domeniile de activitate mai sus menționate au făcut referire îndeosebi la următoarele aspecte:

- **energie termică:**
 - nemulțumiri referitoare la cuantumul cheltuielilor individuale și comune pentru încălzire în cadrul condominiilor;

- divergențe între utilizatori și furnizorii agentului termic;
 - nemulțumiri privind calitatea agentului termic furnizat;
 - nemulțumiri venite din partea persoanelor debranșate de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.
- **repartitoare de cost:**
 - nemulțumiri privind modul în care agenții economici, autorizați de A.N.R.S.C., au efectuat calculul și repartizarea consumurilor de energie termică pentru încălzire, în condominiile unde au fost instalate sisteme de repartizare a costurilor;
 - nemulțumiri privind montarea și exploatarea repartitoarelor de costuri;
 - nemulțumiri referitoare la cuantumul cheltuielilor individuale și comune pentru încălzire în cadrul condominiilor unde au fost instalate sisteme de repartizare a costurilor;
 - comparații între nivelul cheltuielilor din același condominiu sau între condominii diferite cu sau fără repartitoare;
 - repartizări eronate și frauduloase efectuate de administrator sau de prestatori neautorizați.
- **apă și canalizare:**
 - nemulțumiri privind modul de facturare al apei;
 - nemulțumiri privind modul de furnizare al apei;
 - nemulțumiri privind calitatea apei potabile.
- **salubritate:**
 - nemulțumiri privind activitatea de salubritate realizată de prestatorul dintr-o anumită zonă;
 - divergențe cu operatorul dintr-o anumită zonă;
 - nemulțumiri privind tariful de salubritate practicat de un anumit prestator.
- **transport public local:**
 - nereguli privind licențele unor operatori;
 - nemulțumiri privind activitatea unor operatori.

- **iluminat public:**
 - nefuncționarea iluminatului public stradal;
 - divergențe cu furnizorul serviciului de iluminat public stradal.

- **diverse:**
 - divergențe în cadrul asociației de proprietari;
 - solicitări de modificare a diverselor acte normative;
 - semnalarea unor nereguli care nu intră în sfera de reglementare a A.N.R.S.C., petițiile respective fiind ulterior redirecționate către alte instituții;
 - solicitări informații privind legislația în domeniu;
 - solicitări informații privind obținerea licențelor A.N.R.S.C..

Faptul că petițiile au fost soluționate în termenul prevăzut de lege a condus la inexistența proceselor ce au ca obiect nesoluționarea cererilor în termenul legal.

Și nu în ultimul rând, atât petenți, cât și asociațiile profesionale și patronale au trimis adrese de mulțumire.

În domeniu gestionării imaginii publice a A.N.R.S.C.

1. În cursul anului 2012 A.N.R.S.C. a primit invitații de a participa la conferințe/seminarii/întâlniri din partea altor instituții publice, a operatorilor de servicii comunitare de utilități publice, a patronatelor operatorilor și a asociațiilor utilizatorilor de servicii publice. Prin participarea specialiștilor A.N.R.S.C. au fost reprezentată la întâlnirile periodice cu secretarii de stat pentru relația cu Parlamentul și șefii de autorități din administrația publică centrală organizate de Departamentul pentru Relația cu Parlamentul din cadrul Guvernului României, participarea la grupurile de lucru organizate la nivelul Ministerului Administrației și Internelor, precum și la dezbaterile publice ale actelor normative cu incidență în sfera serviciilor comunitare de utilități publice desfășurate în comisiile de specialitate din Parlamentul României.

De asemenea am participat la întâlnirile periodice organizate de asociațiile operatorilor de servicii publice (Asociația Română a Apei, Asociația Română de Salubritate, Patronatul Serviciilor Publice), la seminariile organizate de Liga Asociațiilor de Proprietari Habitat, precum și la conferințele/întâlnirile organizate de operatorii de servicii comunitare de utilități publice.

Audiente

Pe parcursul anului 2012, Președintele A.N.R.S.C. a primit un număr de **27 de** audiențe. Audiențele au vizat următoarele tematici:

- mod de aplicare Ordinul 343/2010 : **13**
- repartitoare costuri : **7**
- apă și canalizare : **5**
- altele: **2**

Legea 544/2001

Solicități din partea instituțiilor de presă: 28

- energie termică: **4**
- apă-canal: **1**
- activitatea A.N.R.S.C.: **8**
- reclamație administrativă: **1**
- informații legislație/reglementări: **6**
- redirectionări: **5**
- altele: **3**

Solicități persoane fizice/juridice: 30

- **persoane fizice 19-** apă și canalizare: **3**
salubritate: **2**

repartitoare costuri: **1**

activitate operatori servicii publice: **1**

redirectionări: **5**

asociații de proprietari: **1**

energie termică: **3**

altele: **3**

- **persoane juridice 9** salubritate: **2**
 activitate instituție: **7**

Relația A.N.R.S.C. cu presa

A.N.R.S.C. a dat dovadă de obiectivitate în relația cu presa pe parcursul anului 2012, reprezentanții A.N.R.S.C. dând curs tuturor solicitărilor mass-media legate de domeniul de activitate al instituției.

Astfel, în anul 2012, A.N.R.S.C. a avut următoarele solicitări din partea **aparității media**:

PRESA SCRISĂ

- **BIHOREANUL** (articol energie termică - **ELECTROCENTRALE ORADEA**)
- **BIHOREANUL** (solicitare 544/2001)
- **SPINUL BIHOREAN** (solicitare în baza legii nr. 544/2001)
- **JURNALUL BIHOREAN** (solicitare în baza Legii nr. 544/2001)
- **ZIARUL GÂNDUL** (solicitare informații avizare tarife energie termică)
- **COTIDIAN VIAȚA LIBERĂ** (informații operatori servicii publice de utilitate publică)
- **COTIDIANUL ROMÂNIA LIBERĂ** (informații privind subvenția la căldură și tarifele pentru gigacalorie)
- **ZIARUL ZIUA** (informații privind clauzele contractului de concesiune al operatorului S.C. Apa Nova București)

RADIO

- **RADIO ROMÂNIA ACTUALITĂȚI, Slatina** (intervenție telefonică Ordinul 343/2010)

TELEVIZIUNE:

- **CAMPUS TV BUZĂU** (solicitare informații avizare tarife apă/canalizare)
- **PRO TV** (informații privind prețurile locale de referință)

Comunicate de presă:

- **Nu au existat comunicate de presă la nivel de an 2012**

Drepturi la replică:

- **Nu au existat drepturi la replică la nivel de an 2012**

Analiza SWOT

În domeniul juridic

Puncte tari:

- receptivitate și adaptabilitate la modificările cadrului legislativ și la diversitatea sarcinilor;
- relații bune cu operatorii și autoritățile publice
- deschidere permanentă spre înnoire și perfecționare

Puncte slabe:

- personal insuficient în raport cu volumul sarcinilor atribuit
- fonduri insuficiente pentru formare profesională

Amenințări:

- criza economica: creșterea nr. de dosare pe legea insolvenței, somații de plată;
- limitarea resurselor umane și materiale la nivelul compartimentului;

Oportunități:

- legislația în continuă transformare (exp. Noul Cod Civil și noul Cod de procedură civilă);
- existența programelor și proiectelor privind reforma în administrație PODCA

În domeniul gestionării imaginii publice

Puncte tari:

- Existența unui sistem de parteneriat deschis cu alte instituții publice, asociații patronale ale operatorilor de servicii publice și utilizatorii serviciilor publice;
- Transparență și deschidere către mass-media și societatea civilă.

Puncte slabe:

- Lipsa unui flux informațional rapid și concludent, datorită inexistenței unui contract cu o agenție de monitorizare a presei;
- Nivelul scăzut al accesului la magistrale de comunicații datorită volumului redus al investițiilor în infrastructura de comunicații și informatică.

Oportunități:

- Participarea și contribuția directă la grupuri de lucru, seminarii, conferințe și acumularea de informații noi.

Amenințări:

- Încrederea scăzută a cetățenilor în instituțiile statului și percepția eronată a opiniei publice cu privire la rolul și activitățile desfășurate de instituțiile publice.

e. Biroul resurse umane

Biroul resurse umane își desfășoară activitatea în conformitate cu dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 671/2007 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a A.N.R.S.C., cu modificările și completările ulterioare, respectiv anexa nr. 4 la Ordinul nr. 455/2010.

Biroul resurse umane este condus de un șef de birou și în cadrul acestuia și-au desfășurat activitatea 5 salariați cu funcții de execuție, din care:

- 2 salariați pentru activitățile de resurse umane
- 2 salariați pentru activitățile de IT
- 1 salariat pentru activitățile de pregătire a personalului operatorilor, care a desfășurat și activități specifice compartimentului executare silită, respectiv de verificare a buletinelor de insolvență.

Principale direcții de acțiune ale Biroului resurse umane:

a) În domeniul resurselor umane

Una din direcțiile strategice ale A.N.R.S.C. este cea de dezvoltare a resurselor umane, ale cărei rezultate au implicații atât pe termen scurt cât și pe termen mediu și lung. Scopul este

de realizare a unei organizații performante atât prin sistemele de funcționare cât și prin calitatea angajaților.

Politica de resurse umane implementată în A.N.R.S.C. se bazează pe un pachet de măsuri menite să asigure necesarul de forță de muncă calificată și specializată în domeniile în care instituția își desfășoară activitatea.

Coordonatele acestei politici sunt:

- recrutarea, prin concurs, de personal calificat și cu certe calități pentru lucrul în echipă și în condiții de efort susținut;
- perfecționarea ciclică a personalului angajat în vederea cunoașterii de către acesta atât a noutăților din domeniile de specialitate cât și a legislației aferente;
- crearea unui sistem, bazat pe indicatori de performanță, prin cuantificarea activității la nivel de compartiment și salariat;
- evaluarea rezultatelor salariaților în funcție de performanțele profesionale individuale și ale compartimentelor din care fac parte, în corelare și cu parametrii disciplinari;
- testarea capacității profesionale și/sau manageriale a salariaților în concordanță cu atribuțiile stabilite prin fișele de post;
- analiza periodică, de către conducerea A.N.R.S.C., a activității instituției în ansamblu și a salariaților, având ca obiectiv luarea măsurilor ce se impun pentru înlăturarea deficiențelor și perfecționarea relațiilor interorganizaționale;
- mărirea acurateței și operativității de culegere și transmitere a datelor și informațiilor prin: analiza fluxurilor și volumului de informații (pe grupe – tehnice, financiar – economice, sociale, legislative etc.); optimizarea traseelor informaționale și decizionale; optimizarea structurilor ierarhice și a nivelelor de competență și decizie;
- dezvoltarea de noi competențe și abilități ale personalului în domeniul lor de activitate;
- eficientizarea și adaptarea mai rapidă a compartimentelor la schimbările din mediul administrativ, economic și social;
- dobândirea de către personalul de conducere a abilităților necesare pentru:
 - optimizarea activității din cadrul instituției;
 - formarea și îmbunătățirea continuă a performanțelor;

- optimizarea resurselor umane, astfel încât productivitatea muncii și utilitatea personalului din instituție să fie maximă;
- debirocratizarea;
- motivarea, stimularea continuă și creșterea nivelului de pregătire și performanță a personalului;
- preluarea unui avantaj competitiv față de alte instituții publice și din mediul privat;
- consolidarea compartimentelor

b) În domeniul informatic

Realizarea, menținerea în funcțiune și perfecționarea continuă a sistemului informatic propriu, precum și asigurarea caracterului deschis al acestuia în vederea schimbului de informații cu factorii interesați de activitatea A.N.R.S.C. (instituții ale statului, operatori, autorități locale, beneficiarii de servicii comunitare de utilități publice).

c) În domeniul pregătirii personalului operatorilor

Transpunerea legislației serviciilor comunitare de utilități publice, atât cea românească cât și europeană, în culegeri de acte normative, ușor, eficient, economic și rapid de accesat de către persoanele interesate.

Gestionarea bibliotecii virtuale a A.N.R.S.C. – postată pe site-ul instituției – instrument eficient, economic și rapid de informare, instruire, specializare și pregătire profesională a operatorilor și a reprezentanților administrației publice locale.

a) 1. A. În domeniul resurselor umane Biroul resurse umane a realizat următoarele:

1.1. A.N.R.S.C. a implementat prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 19/2012 privind aprobarea unor măsuri pentru recuperarea reducerilor salariale.

În acest sens au fost elaborate decizii de aprobare a statul de personal cu salariile majorate la data de 01.06.2012 și 01.12.2012.

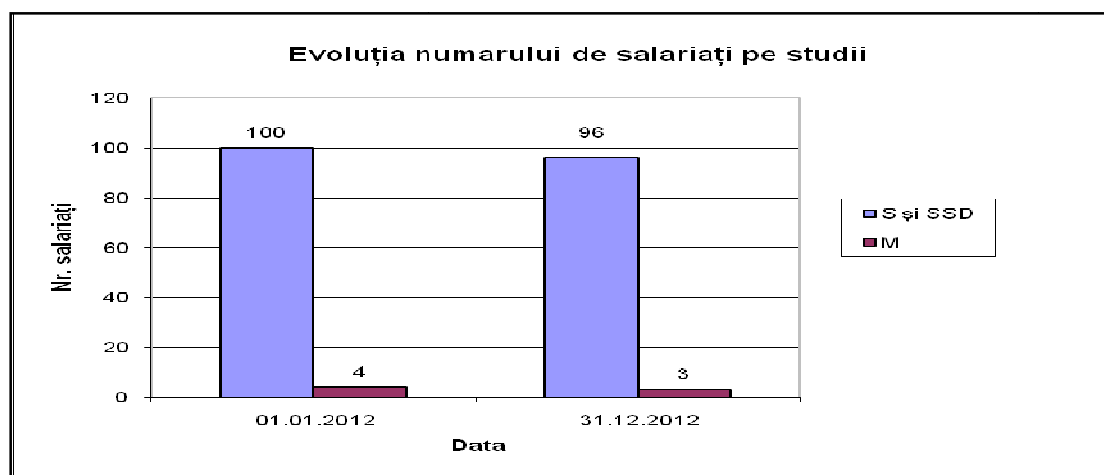
Lunar a fost elaborat statul de personal, cu completarea machetelor solicitate de D.G.M.R.U. din M.A.I., cu modificările intervenite în cursul fiecărei luni (schimbare transă veche, încetări CIM, exercitare, cu caracter temporar, a unei funcții de conducere, detașări etc.).

Au fost elaborate materialele necesare în vederea detașării/prelungire detașare a 10 persoane, exercitare și prelungire exercitare, cu caracter temporar, a unei funcții de conducere pentru 2 persoane, schimbare clasă de salarizare prin trecere în tranșă superioară de vechime în muncă, desfășurare activitate la un alt compartiment.

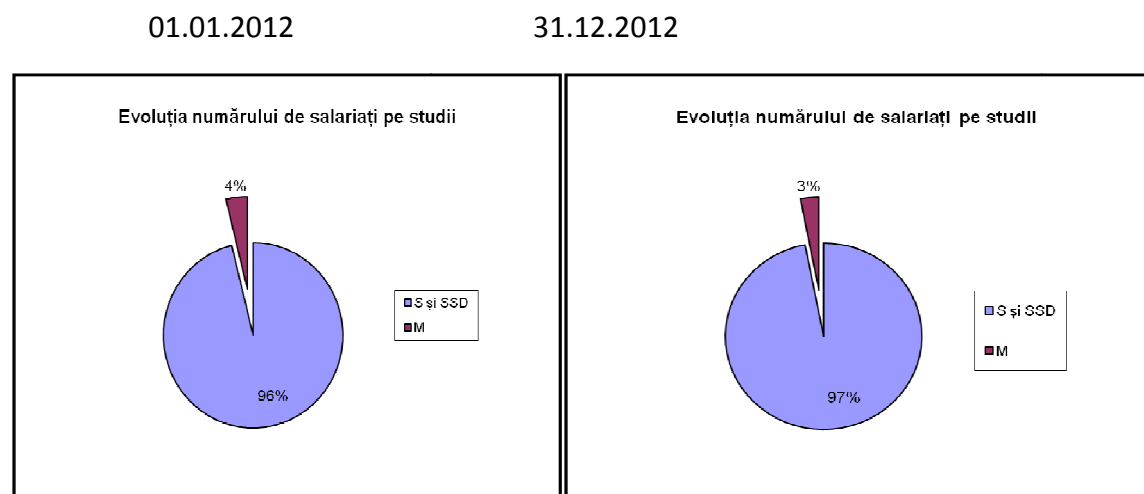
1.2. Au fost respectate prevederile OUG nr. 34/2009, în anul 2012 nu au avut loc concursuri, singurele intrări de personal fiind prin detașare.

Structura calificării personalului se prezintă astfel: din totalul de 104 salariați 100 sunt absolvenții a unor instituții de învățământ superior.

Data	S și SSD	M	TOTAL
01.01.2012	100	4	104
31.12.2012	96	3	99

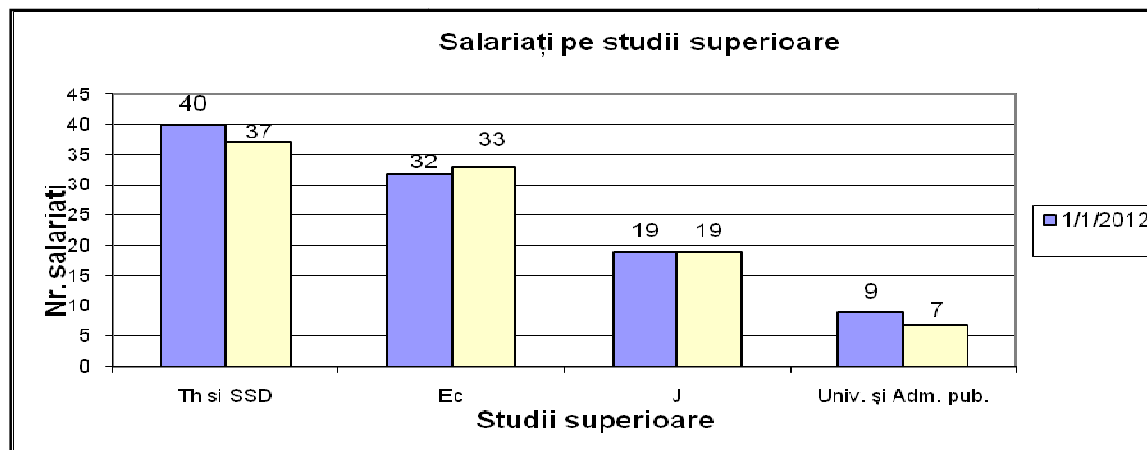
EVOLUȚIA NUMARULUI DE SALARIAȚI PE STUDII

Structura personalului cu studii superioare este următoarea:

Studii superioare	Data	01.01.2012	31.12.2012
Tehnice și Tehnice scurtă durată	Th si SSD	40	37
Economice	Ec	32	33
Juridice	J	19	19

Universitare și Adm. publică	Univ. și Adm. pub.	9	7
Total		100	96

1.3. Actualizarea permanentă a Revisal-ului (operat modificarea în registru, salvat fișier, deschis pagina de internet a ITM, logat la registrul online, transferat fișierul în registrul online, verificat preluarea fișierului, listat dovada preluării și a numărului de înregistrare, deschis registrul online și verificat preluarea modificării, listat modificarea, îndosariat). Conform variantei elaborate de ITM conform HG nr. 500/2011, cu respectarea etapelor de completare și modificare a COR-ului, CAEN-ului etc.

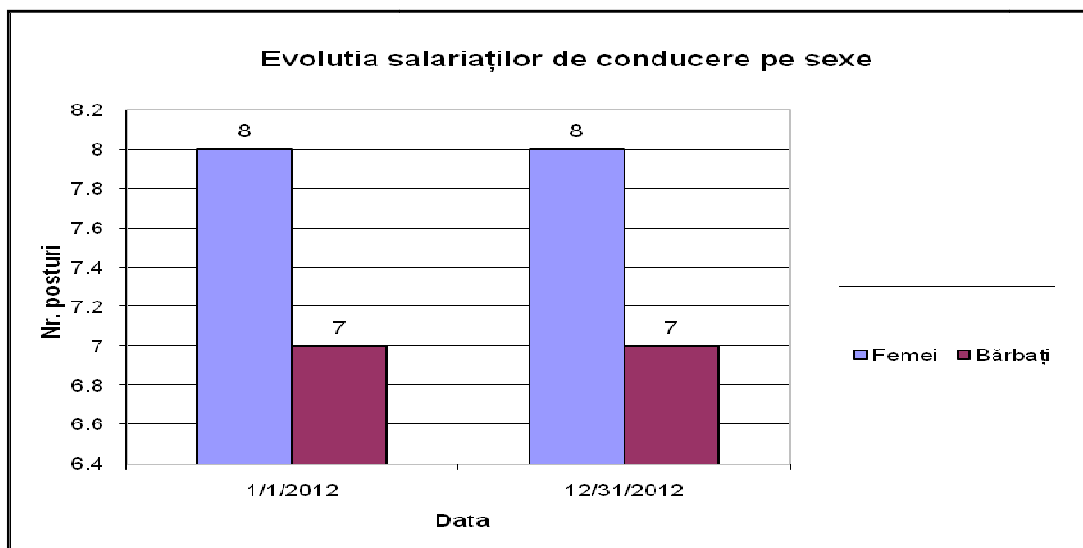
1.4. Având în vedere accentul pus pe egalitatea de șanse între femei și bărbați în Uniunea europeană, instituția respectă în totalitate directivele, astfel numărul pe total salariați este aproape egal, iar la personalul de conducere numărul femeilor ce ocupă aceste posturi este superior.

Evoluția personalului de conducere pe sexe în anul 2012,

Data	Femei	Bărbați	TOTAL
------	-------	---------	-------

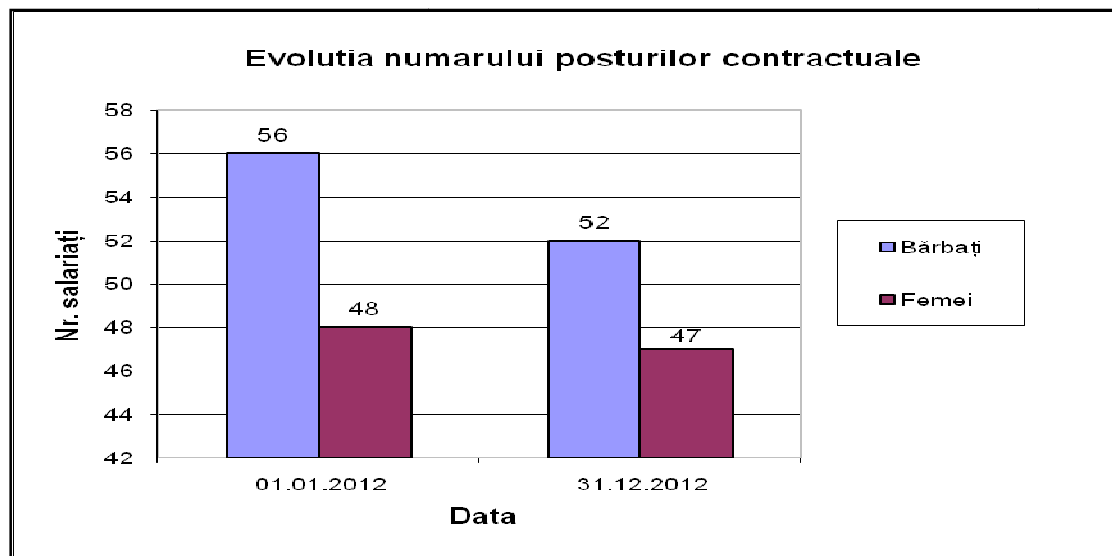
GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

01.01.2012	8	7	15
31.12.2012	8	7	15

Evoluția numărului de salariați pe sexe

Data	Bărbați	Femei
01.01.2012	56	48
31.12.2012	52	47

1.5. Au fost revizuite toate fișele de post și completate conform modelului M.A.I. stabilit prin Ordinul M.A.I. nr. 665/2008.

1.6. Au fost elaborate situațiile statistice:

- statistică – posturi (lunar, trimestrial) – SFCA, salariați – INS;
- diverse situații statistice BRU (nr. mediu, structură, prezenți, studii, arhivă plecați).
- formulare IER.

1.7. A continuat activitatea de arhivarea dosarelor salariaților, astfel au fost finalizate (coperti) cele 93 dosare ale salariaților depuse deja în arhivă din anul 2011. Au fost pregătite pentru arhiva un număr de 50 dosare aferente anului 2010.

1.8. Au fost elaborate puncte de vedere pentru SJM în vederea emiterii întâmpinărilor pentru instanță în procesele cu salariații instituției, puncte de vedere care se regăsesc preluate în motivarea judecătorilor din sentințele instanțelor de judecată.

1.B. În domeniul organizatoric, în perioada menționată Biroul resurse umane a realizat:

1.1. A fost elaborat Bilanțul BRU pentru anul 2011 și s-a participat la elaborarea Bilanțului instituției (elaborarea părții introductive).

1.2. Conform prevederilor H.G. nr. 671/2007, cu modificările și completările ulterioare au fost stabilite: structura posturilor, numărul pe compartimente și aprobat statul de funcții pentru anul 2012 și 2013.

1.3. Au fost elaborate materialele necesare privind cercetarea disciplinară a 2 salariați pentru presupuse abateri disciplinare și 2 salariați pentru dispariția legitimațiilor de serviciu.

1.4. Au fost gestionate legitimațiilor de serviciu, prin ținerea evidențelor necesare și transmiterea acestor MAI, elaborarea și transmiterea documentelor la pierderea a 2 legitimații de serviciu.

1.5. Pentru a reglementa funcționarea internă a A.N.R.S.C., conform ultimelor prevederi legislative a fost modificat și adaptat Regulamentul Intern, acesta fiind actul prin care angajatorul stabilește regulile de desfășurare a activității în A.N.R.S.C.. Prin intermediul său se manifestă puterea de directivare de care acesta dispune în temeiul dispozițiilor legale. Modificările survenite țin de stabilirea programului de lucru și întocmirea Dispoziției zilnice, ambele reglementate prin ordine emise de ministrul administrației și internelor.

1.6. Pentru buna desfășurare a activității, punerea în aplicare a legislației în domeniul de activitate a A.N.R.S.C. au fost emise o serie de decizii privind desfășurarea unor activități de anumiți salariați, cu modificarea corespunzătoare a fișelor de post (ex. desemnare persoană să verifice zilnic buletinele de insolvență etc.).

1.7. Pentru respectarea prevederilor Legii-cadru a salarizării și Ordinului ministrului administrației și internelor nr. 94/2011 la nivelul A.N.R.S.C. au fost întocmite fișele de apreciere pentru anul 2011 și parțial pe 2012, la încetarea mandatului Președintelui, cu respectarea procedurii prevăzute în ordinul menționat, pentru prima dată în cadrul instituției fiind stabilite obiective individuale pentru întreg personalul.

1.8. Asigurarea transparenței totale a activității, prin actualizarea permanentă a paginii noastre de internet cu declarațiile de avere și de interese ale personalului A.N.R.S.C., depuse conform legislației în vigoare. În cursul anului 2012 personalul de conducere și de control depunând declarațiile în luna iunie, precum și, după caz, la încetarea activității. BRU a completat registrele speciale cu declarațiile de avere și interese și a asigurat transmiterea acestora la ANI.

S-au postat pe site declarațiile de avere și interese (anonimizare date personale, scanat declarații de avere și interese cu anonimizare date personale, postare site). La modificarea site-ului au fost repostate declarațiile de avere și interese.

1.9. În domeniul perfecționării personalului:

- a fost elaborat planul anual de formare profesională;

- au fost ținute evidențele cu personalul care a participat la cursuri;
- au fost elaborate diverse materiale pentru cursurile la care au participat salariații instituției noastre.

1.C. În domeniul anticorupție, conform Concepției M.A.I. a fost elaborat Planul de prevenire a corupției în cadrul A.N.R.S.C. pentru anul 2012:

- au fost reevaluate riscurile și registrul riscurilor;
- a fost evaluat registrul riscurilor și planul de prevenire;
- au avut loc instruirile trimestriale cu salariații instituției, finalizate cu procese-verbale;
- au fost elaborate diverse adrese de răspuns către DGA – Birourile județene Bistrița, Ploiești, Botoșani, Alba Iulia, Deva, Galați;
- au fost completate machetele solicitate de D.G.A. (inventar măsuri prevenire anticorupție);
- s-a participat la cursuri de instruire.

1.D. În domeniul controlului intern/managerial a fost constituită noua structură de implementare a programului de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial cu modificarea R.O.F.- ului acesteia și au fost elaborate următoarele:

- planurile anuale și identificarea activităților procedurabile
- programul privind implementarea sistemului pe anul 2012
- registrul riscurilor
- raportările trimestriale
- revizuirea indicatorii asociați obiectivelor și stabilirea criteriilor de analiză a acestora
- revizuirea funcțiilor sensibile
- identificarea activităților necesare pentru asigurarea continuității

- formulate diverse răspunsuri M.A.I., completare machete și puncte de vedere la diverse proceduri, Note (SMAI 006, SMAI 011, Nota raport etc.).

În cadrul biroului a fost revizuit Planul de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial și au mai fost elaborate două proceduri de lucru.

De asemenea, au fost făcute propuneri de modificări/completări legislative la proiectele transmise de Corpul de control al ministrului la Procedurile și ghidurile emise la nivelul MAI.

1.E. În domeniul datelor cu caracter personal

A fost elaborată corespondența cu M.A.I. și A.N.P.D.C.P., conform legislației în domeniu, inclusiv Raportul anual.

1. F. După crearea paginii de INTRANET au fost realizate butoane pe domenii (resurse umane, DGA, control inter/managerial, ROF, RI, CC, apel umanitar etc.) și s-au realizat postări de materialele pe aceste domenii, pentru a facilita accesul mai rapid al tuturor salariaților la aceste informații.

1.G. Biroul resurse umane a fost unul din structurile cele mai verificate de echipele de control din cadrul Ministerului administrației și Internelor:

1. Secretariatul general al M.A.I. – îndrumare și control – aplicare acte normative ce reglementează activitatea de informare-documentare și alimentarea cu date și utilizarea paginii de intranet.

2. Secretariatul General al M.A.I. – îndrumare, sprijin și control – redactare/evidență, păstrare/arhivare documente, inclusiv redactarea dispoziției zilnice;

3. Direcția generală audit intern – activitatea de resurse umane și cea de control intern/managerial pentru perioada 01.09.2009-30.09.2012.

1.H. Au fost solicitate MAI diverse puncte de vedere, au fost transmise diverse răspunsuri etc. referitor la: vacantare post audit, desfășurare și alte activități de personalul A.N.R.S.C., propuneri proiecte ordine, situații posturi vacante/ocupate, referitor recomandări audit, program de lucru, chestionare activitate resurse umane.

b) În domeniul informatic

1. VIRTUALIZAREA tuturor serverelor existente, ajungând ca toate serverele din cele două sedii din București să fie virtualizate, cu excepția unui server de fișiere, al unuia de back-up și al proxy-ului, ce vor rămâne nevirtualizate din considerente de performanță.

2. Upgrade-ul tuturor stațiilor la Windows 7 (99% realizat) și a pachetelor office la versiunea 2007 (50% realizat).

3. Realizarea unui server de fișiere în locația Stavropoleos care își sincronizează fișierele cu cele 7 servere de fișiere din agențiile teritoriale.

4. Instalarea și darea în funcțiune a serverelor de fax în absolut toate sediile ANRSC.

5. Realizarea, menținerea în funcțiune și perfecționarea continuă a sistemului informatic propriu, precum și asigurarea caracterului deschis al acestuia în vederea schimbului de informații cu factorii interesați de activitatea A.N.R.S.C. (instituții ale statului, operatori, autorități locale, beneficiarii de servicii comunitare de utilități publice).

c) În domeniul Pregătirea Personalului Operatorilor

1. În conformitate cu prevederile art. 18, lit. j) din Regulamentul de organizare și funcționare al A.N.R.S.C., aprobat prin H.G. nr. 671/2007, cu modificările și completările ulterioare, A.N.R.S.C. inițiază și organizează programe de instruire și pregătire profesională în domeniile reglementate.

În domeniul instruirii și pregătirii profesionale a personalului operatorilor din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, A.N.R.S.C. a continuat programul de instruire și pregătire profesională având ca obiectiv principal actualizarea cunoștințelor și omogenizarea comportamentului profesional al personalului operatorilor furnizori/ prestatori de servicii comunitare de utilități publice, au fost desfășurate 3 seminare cu teme:

-Managementul serviciilor comunitare de utilități publice. Serviciul de salubritate a localităților – implementarea sistemului de reglementări, asigurarea condițiilor necesare satisfacerii nevoilor utilizatorilor în conformitate cu standardele europene. Directive europene în domeniul managementului deșeurilor

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

- *Managementul sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare care nu sunt în gestiunea și exploatarea operatorilor regionali – implementarea sistemului de reglementări, asigurarea unui nivel al serviciului la nivel european.*

La aceste cursuri au participat 65 de cursanți.

2. Elaborarea de culegeri de acte normative pentru toate serviciile comunitare de utilități publice, respectiv continuarea volumului II: „Transpunerea legislației Uniunii Europene în legislație românească în domeniul salubrității și al gestionării deșeurilor”, care a fost și postată pe site-ul instituției la modulul „Legislație”, submodulul „Culegeri legislative”.

Din analiza mediului intern, la Biroul resurse umane reies o serie de disfuncționalități (puncta slabe), dar și de puncte tari, care sunt evidențiate în analiza SWOT.

Analiza SWOT

PUNCTE TARI

PUNCTE SLABE

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

- Existența unui nucleu de specialiști excelent pregătit și experimentat;
- Accesul la specializare în domeniu politicilor publice a personalului;
- Existența la nivel teritorial a unor structuri capabile de a gestiona informațiile la nivel național;
- Existența unui sistem informatic implementat la nivel central și teritorial, astfel încât informațiile ajung în timp util;
- Posibilitatea pregătirii personalului operatorilor, facilitând astfel, accesul acestora la cerințele specifice A.N.R.S.C.
- Lipsa posibilităților de motivare materială a personalului;
- Încărcarea mare (excesivă) a personalului prin numărul mic de posturi aprobat;
- Desfășurarea scindată a activității în București (2 sedii);
- Imposibilitatea angajării de specialiști pentru toate domeniile reglementate.

OPORTUNITĂȚI

- Posibilitatea pregătirii personalului operatorilor, facilitând astfel accesul acestora la cerințele specifice A.N.R.S.C.
- Posibilitatea aplicării în cadru PO-DRU, în vederea pregătirii personalului U.A.T.
- Realizarea bazei unice de date
- Comunicare în timp real online.

AMENINȚĂRI

- Fluctuațiile mari de personal al operatorilor și U.A.T.
- Neimplicarea U.A.T. în perfecționarea personalului în domeniul SCUP.

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL DEZVOLTĂRII ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE
AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICII COMUNITARE DE UTILITĂȚI

PUNCTE TARI 5	PUNCTE SLABE 4
OPORTUNITATI 4	AMENINȚĂRI 2
PT + O = 9	PS + A = 6
9 > 6	

***Starea serviciului de alimentare cu apă și de
canalizare***

INTRODUCERE

Sectorul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare a suferit transformări majore în ultimii ani, atât din punct de vedere tehnic, cât și din punct de vedere organizatoric. Atât **Strategia de dezvoltare durabilă pe termen mediu și lung**, cât și **POS Mediu** evidențiază importanța serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare în ceea ce privește starea de sănătate a populației și nivelul de trai al acesteia.

Uniunea Europeană consideră sectorul apei ca fiind un sector strategic la nivelul tuturor statelor membre, necesar dezvoltării economico-sociale și asigură, prin continuarea politicii de coeziune, fundamentul dezvoltării acestui domeniu. Procesul de pregătire a proiectelor de investiții în sectorul de apă și de apă uzată pentru ciclul de programare 2014 – 2020 a început încă din anul 2011.

Raportul de față plasează operatorii serviciilor comunitare de alimentare cu apă și de canalizare în sfera întreprinderilor cu participare publică, așa cum sunt ele definite în **Cartea verde a serviciilor publice de interes general** și încearcă să alinieze aceste servicii la cerințele conceptului european, având la bază următoarele principii fundamentale:

- descentralizarea serviciilor publice și creșterea responsabilității autorităților locale cu privire la calitatea serviciilor asigurate populației;
- extinderea sistemelor centralizate pentru serviciile de alimentare cu apă, canalizare-epurare și creșterea gradului de acces al populației la aceste servicii;
- promovarea principiilor economiei de piață și reducerea gradului de monopol;
- atragerea finanțărilor comunitare și extinderea contribuției acestora la finanțarea serviciilor comunale;
- promovarea măsurilor de dezvoltare durabilă;
- promovarea parteneriatului social și pregătirea continuă a resurselor umane.

Prezentul **Raport** are ca **obiectiv** principal realizarea unei evaluări de ansamblu a stării sectorului de alimentare cu apă și de canalizare din România în anii 2009, 2010 și 2011, atât din perspectiva evoluției față de anii precedenți, cât și din perspectiva provocărilor cărora operatorii din sectorul apei vor trebui să le facă față în viitorul apropiat. Pentru realizarea acestui obiectiv, au fost supuse evaluării următoarele aspecte:

- **starea** serviciilor **de alimentare cu apă**, cu ajutorul următorilor parametri: populația cu acces la servicii de alimentare cu apă din sistem centralizat, lungimea rețelei de apă, cantitatea de apă produsă și distribuită și gradul de contorizare a consumatorilor;

- **starea** serviciilor de **canalizare**, pentru care au fost urmăriți următorii parametrii: populația cu acces la servicii de canalizare, lungimea totală a rețelei de canalizare și cantitatea de apă uzată colectată și transportată respectiv, cantitatea de apă epurată;
- performanțele operatorilor **regionali**, pentru care au fost urmăriți parametrii: numărul localităților de operare și stadiul de pregătire și implementare a proiectelor de investiții în cadrul POS-ului de Mediu;
- **performanțele** financiare **ale operatorilor regionali** pentru care au fost urmăriți parametrii: venituri totale, cheltuieli, rezultatul financiar, numărul de angajați și nivelul tarifului.

De asemenea, a fost realizată o evaluare a modificărilor apărute în mediul extern pe parcursul anului 2011, schimbări la care operatorii au trebuit să se adapteze. Pentru realizarea demersului propus, au fost folosite date obținute de la Institutul Național de Statistică, de la operatorii regionali de servicii, cât și de la Comisiile de specialitate ale Asociației Române a Apei.

ASPECTE GENERALE PRIVIND ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SERVICIILOR DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

1.1 Evoluția recentă a conceptului de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare în Europa

Serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare fac parte din sfera serviciilor publice de interes general, prestarea acestora urmărind respectarea principiilor și a obiectivelor fundamentale definite în **Cartea Verde a UE**, având următoarele particularități principale:

- au un caracter economico-social;
- răspund unor cerințe și necesități de interes și de utilitate publice;
- au caracter tehnico-edilitar;
- au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- sunt înființate, organizate și coordonate de autoritățile administrației publice locale;
- sunt organizate pe principii economice și de eficiență.

Cartea verde asupra guvernării Europei a introdus noul concept de parteneriat democratic între diferitele niveluri de guvernare în Europa și tratează problematica *serviciilor publice de interes economic general*, considerându-le de o importanță

deosebită pentru menținerea coeziunii sociale, ridicarea calității vieții pe continentul european și pentru asigurarea dezvoltării durabile. Principalele probleme care se ridică astăzi în Uniunea Europeană, cu privire la viitorul serviciilor publice, sunt:

- nivelul de globalizare și de deschiderea pieței;
- regionalizarea operării și extinderea parteneriatului;
- întărirea solidarității și a coeziunii sociale;
- păstrarea caracterului teritorial;
- dezvoltarea durabilă.

Serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare trebuie să îndeplinească, în toate țările membre, **următoarele caracteristici principale:**

- universalitate;
- egalitatea tratamentului;
- continuitate;
- siguranța persoanelor și a serviciului;
- adaptabilitate și gestiune pe termen lung;
- transparență.

Raportul de față definește principalele obiective de dezvoltare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, evoluția regionalizării operatorilor, în conformitate cu prevederile directivelor europene pentru:

- apa potabilă - Directiva Nr. 98/83/EEC
- apa uzată urbană - Directiva Nr. 91/271/EEC
- apa de suprafață pentru apă potabilă - Directiva Nr. 75/440/EEC
- poluanți periculoși în apa subterană - Directiva Nr. 80/68/CEE
- poluanți periculoși în apa de suprafață - Directiva Nr. 76/464/CEE

1.2 Reglementările naționale privind sectorul serviciilor de apă și de canalizare

În ceea ce privește legislația românească, **Legea 51/2006**, ca lege generală în domeniu, este aliniată la prevederile și la cerințele UE și prezintă principiile și obiectivele după care sunt înființate, organizate și gestionate serviciile comunitare, respectiv:

- descentralizarea serviciilor publice și creșterea responsabilității autorităților administrației publice locale cu privire la calitatea serviciilor asigurate populației;
- promovarea principiilor economiei de piață și reducerea gradului de monopol;
- promovarea măsurilor de dezvoltare durabilă;
- promovarea parteneriatului social și pregătirea continuă a resurselor umane.

Legea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare nr.241/2006

detaliază cerințele și caracteristicile modului de organizare și funcționare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, având în vedere activitățile specifice fiecărui serviciu, respectiv pentru:

- apa potabilă - activități de captare, tratare, transport, înmagazinare și distribuție;
- canalizare - activități de colectare, transport, epurare, deversarea apelor uzate, a apelor meteorice și a apelor pluviale provenite din intravilan.

În ultimii ani, sectorul serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare a realizat un salt calitativ semnificativ, devansând celelalte servicii comunitare de utilitate publică, această evoluție fiind influențată de următorii factori:

- existența unor reglementări coerente în acest sector, aliniate la legislația UE;
- existența unei strategii bine fundamentate de dezvoltare și modernizare a sectorului;
- bună organizare a operatorilor în cadrul asociației profesionale și patronale;
- accesarea programelor de pre-aderare cu finanțare externă de către majoritatea operatorilor mari;
- cerințele rezultate din angajamentele României prin ***Tratatul de aderare***;
- regionalizarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare;
- derularea și implementarea proiectelor strategice de investiții cu finanțare din POS Mediu;
- lansarea procesului de pregătire a proiectelor strategice pentru ciclul de programare 2014 – 2020.

Prezentul ***Raport*** redă evoluția indicatorilor tehnico-economici și de calitate ai serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare la nivelul marilor operatori prevăzuți în ***Anexa 1***, astfel încât autoritățile centrale și locale din România, precum și structurile de specialitate ale UE, să aibă datele și informațiile necesare realizării unei bune fundamentări a deciziilor privind dezvoltarea acestui domeniu.

Cota de piață a operatorilor mari (ponderea populației deservite de operatorii mari în totalul populației deservite cu servicii de alimentare cu apă din România), a fost de:

- 82,9% în anul 2009,
- 87% în anul 2010 și
- 86,3% în anul 2011.

Cota de piață a operatorilor mari a fost determinată pe baza datelor centralizate în tabelul 1, și anume:

- cei 11.790.494 de locuitori deserviți la nivelul țării, de sisteme publice de alimentare cu apă, în anul 2009;
- cei 11.931.011 de locuitori deserviți la nivelul țării, de sistemele publice de alimentare cu apă, în anul 2010;
- cele 12.089.562 persoane deservite la nivelul țării în anul 2011 (nivelul a fost determinat având în vedere populația totală de 21.397.455 locuitori)
- cei 9.791.286 de locuitori deserviți de marii operatori, în anul 2009;
- cei 10.390.785 de locuitori deserviți de marii operatori, în anul 2010;
- cei 10.437.236 de locuitori deserviți de marii operatori ,în anul 2011.

2. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SERVICIILOR DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

2.1. Serviciile de alimentare cu apă

Populația deservită

Conform datelor Institutului Național de Statistică, numărul de locuitori beneficiari ai serviciului public de alimentare cu apă a fost de:

- 11.336.676 persoane în anul 2008, reprezentând un procent de 53,1% din totalul populației din România;
- 11.790.494 persoane în 2009, reprezentând 55,2% din totalul populației țării în 2009;
- 11.931.011 persoane în 2010, reprezentând 55,7% din populația țării;
- 12.089.562 persoane în 2011, reprezentând 56,5% din populația țării.

În concluzie, în ultimii 25 de ani, gradul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă, pe total țară, a crescut cu 36 de procente, de la 29% la 56,5%, în condițiile în care, în același interval de timp, s-au produs mutații majore și în raportul dintre populația urbană și cea rurală. Nivelul de echipare cu sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă a populației rămâne net defavorabil mediului rural.

Tabel 1.1. Populația deservită cu servicii de alimentare cu apă pe total țară, 2008 –2011

Indicator Anul	2008	2009	2010	2011	2011*
Populația deservită (mii loc.)	1.337	1.790	11.931	12.089	12.089
Ponderea pop. des. în tot. pop. din aria de deservire (%)	53,1	55,2	55,7	56,5	63,6

(*) calculat ca procent al populației deservite în populația totală în urma recensământului

Tabel 1.2. Populația deservită cu alimentare cu apă de operatorii mari, 2008 –2011

Indicator Anul	2009	2010	2011
Populația deservită (mii loc.)	9.791	10.391	10.437
Ponderea pop. des. în tot. pop. din aria de deservire (%)	81,79	77,2	81
Nr. loc. des. de op. reg. comparativ cu anul anterior (%)	-	106,1	100,4
Cota de piață a op. reg. (%)	83	87	86,3

Din datele statistice aferente anului 2011, rezultă următoarele:

- operatorii regionali au o cotă de piață de 86,3% din totalul populației deservite cu servicii de alimentare cu apă la nivel de țară;
- operatorii regionali asigură, pentru aria în care prestează servicii, un grad mediu de acoperire cu servicii de alimentare cu apă de 81%;
- cel mai mare grad de acoperire cu servicii de alimentare cu apă îl au operatori care deserveșc doar mediul urban. În această situație se găsește și S.C. APA NOVA S.R.L. Ploiești, cu un grad de acoperire cu servicii de apă de 100%;
- în anul 2011, populația deservită cu servicii de alimentare cu apă de către operatorii regionali a crescut cu 0,4%, față de anul 2010. Aceasta creștere se datorează creșterii ariei de operare, prin preluarea de către operatorii regionali a unor noi localități din mediul rural.

În figura 1.1, este prezentată evoluția populației deservite de operatorii regionali în perioada 2009 – 2011.

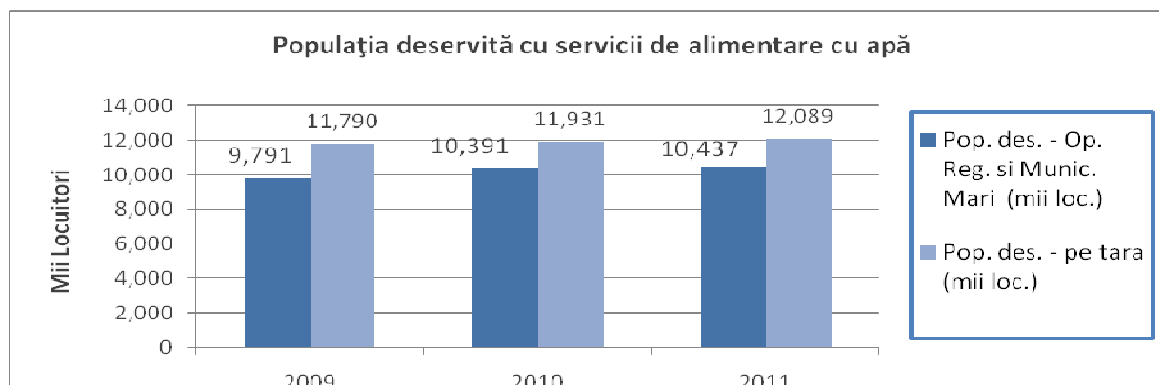

Figura 1.1: Evoluția populației deservite de operatorii regionali în perioada 2009 – 2011

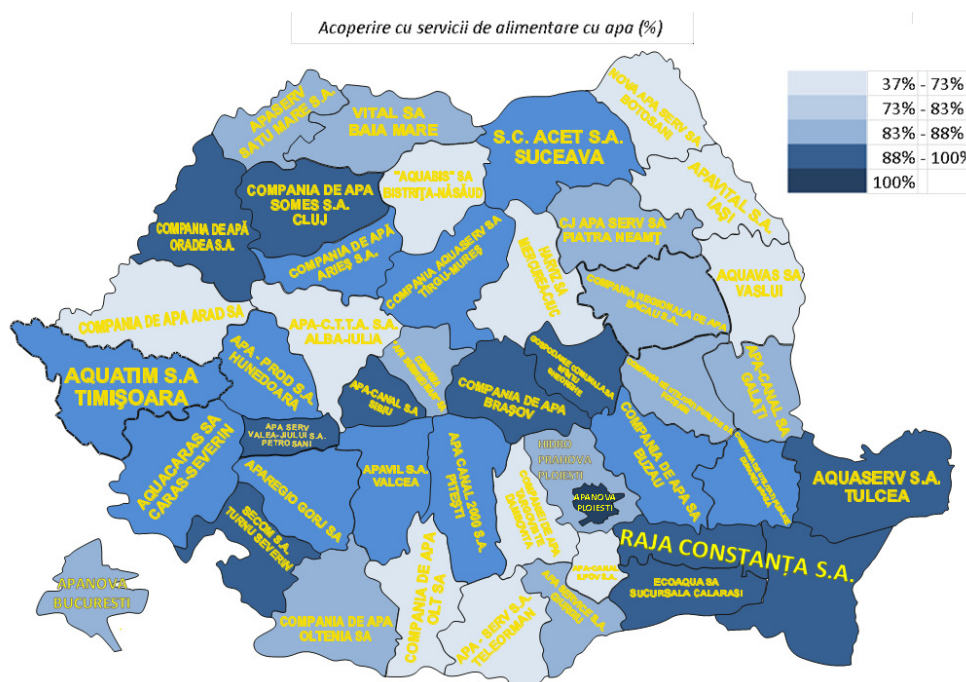
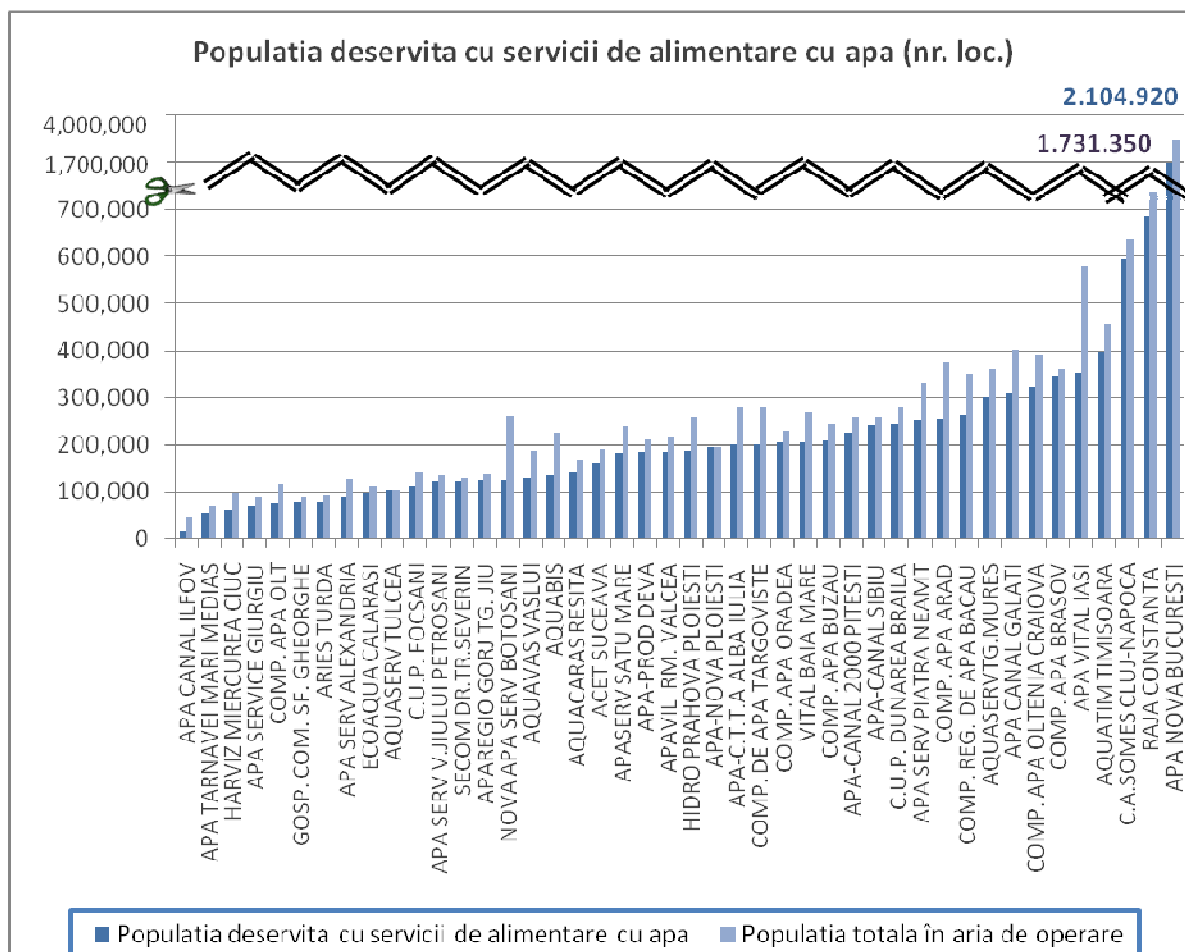

Figura 1.2: Gradul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă (%) pe operatori regionali

În figura 1.2., este reprezentat gradul de acoperire cu servicii de alimentare cu apă al operatorilor regionali în anul 2011. Nivelul minim al gradului de acoperire cu servicii de alimentare cu apă, la operatorii mari, este de 37%, iar nivelul maxim este de 100%. Populația deservită cu servicii de alimentare cu apă de fiecare dintre operatorii regionali este prezentată în figura 1.3.

Figura 1.3: Populația deservită de serviciul public de alimentare cu apă, pe operatori

Rețelele de apă potabilă

În tabelul 2, este prezentată evoluția lungimii rețelelor de apă potabilă în perioada 2008 - 2011.

Tabel 2. Evoluția lungimii rețelei de apă potabilă în perioada 2008 – 2011

Anul	Lungimea rețelei de apă (km)				
	2008	2009	2010	2011	2011 comparativ cu 2010 (%)
Nivel	2	3	4	5	6 = (5:4) * 100
1					
Op. regionali		33.636	38.077	42.018	110,3
Total țară	56.809,2	60.456,4	63.094,9	65.900,9	104,4

Pe total țară, lungimea rețelelor de apă potabilă a crescut, în 2009 față de anul 2008, cu 6,4%. Lungimea rețelelor de apă din mediului rural a crescut cu 17%, creștere determinată, în principal, de un grad preexistent scăzut de acoperire cu servicii de apă în acest mediu. În anul 2010, lungimea rețelelor de apă potabilă pe total țară a ajuns la valoarea de 63.094,9 km, respectiv o creștere cu 4,4% față de anul 2009. În anul 2011 lungime rețelelor pe total țară a crescut la 65.900,9 km cu 4,4% mai mult ca în anul 2010.

În anul 2009, lungimea rețelelor de apă exploatare de operatorii regionali a fost de 33.636 km, în anul 2010 de 38.077 iar în anul 2011 a ajuns la 42.018 km, cu 10,3% mai mult decât în 2010, această creștere fiind determinată de volumul investițiilor din sector, finanțate prin programele ISPA și POS de Mediu.

Din punct de vedere al lungimii rețelei de apă, pe primul loc se situează S.C. APA NOVA București S.A., cu o lungime totală de 3.541 km, după care urmează S.C. RAJA CONSTANȚA S.A., cu 3.261 km, S.C. COMPANIA DE APĂ SOMEȘ S.A. cu 2.466 km și S.C. APA VITAL Iași, cu 2.270 km, restul operatorilor înregistrând valori ale lungimii totale sub 2000 de kilometri.

În anul 2011, valoarea medie a indicatorului *populația deservită per kilometru de rețea* a fost de 248 de locuitori deserviți per kilometru de rețea totală și de 296 locuitori deserviți per kilometru de rețea de distribuție, nivele mai mici decât cele realizate în anul 2010, reducerea acestor valori fiind determinată de preluarea de către operatorii regionali a localităților din mediul rural, valori ridicate ale acestui indicator, de peste 500 de locuitori per kilometru de rețea, fiind realizate de operatorii care au deservit, în perioada 2009 – 2011, numai mediul urban.

În figura 2.1, este prezentată evoluția lungimii rețelelor de apă pentru operatorii regionali în anii 2009-2011. Figura 2.2 prezintă populația deservită per kilometru de rețea de distribuție. În figura 2.3, este prezentată situația lungimii totale a rețelelor de apă pentru operatorii regionali.

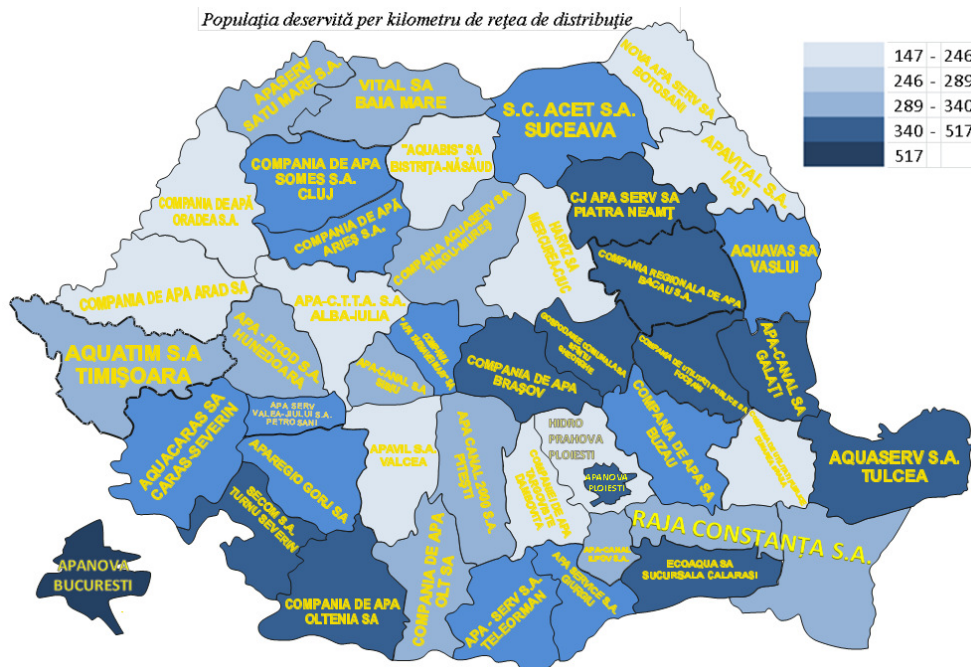
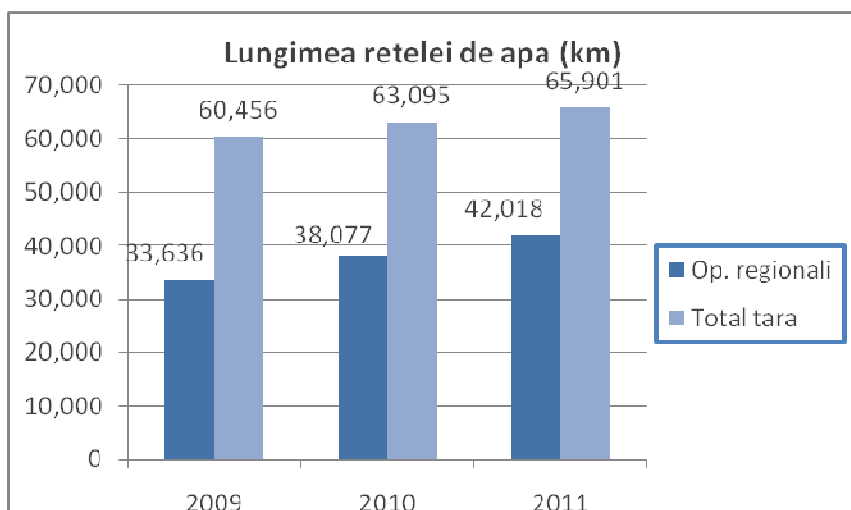
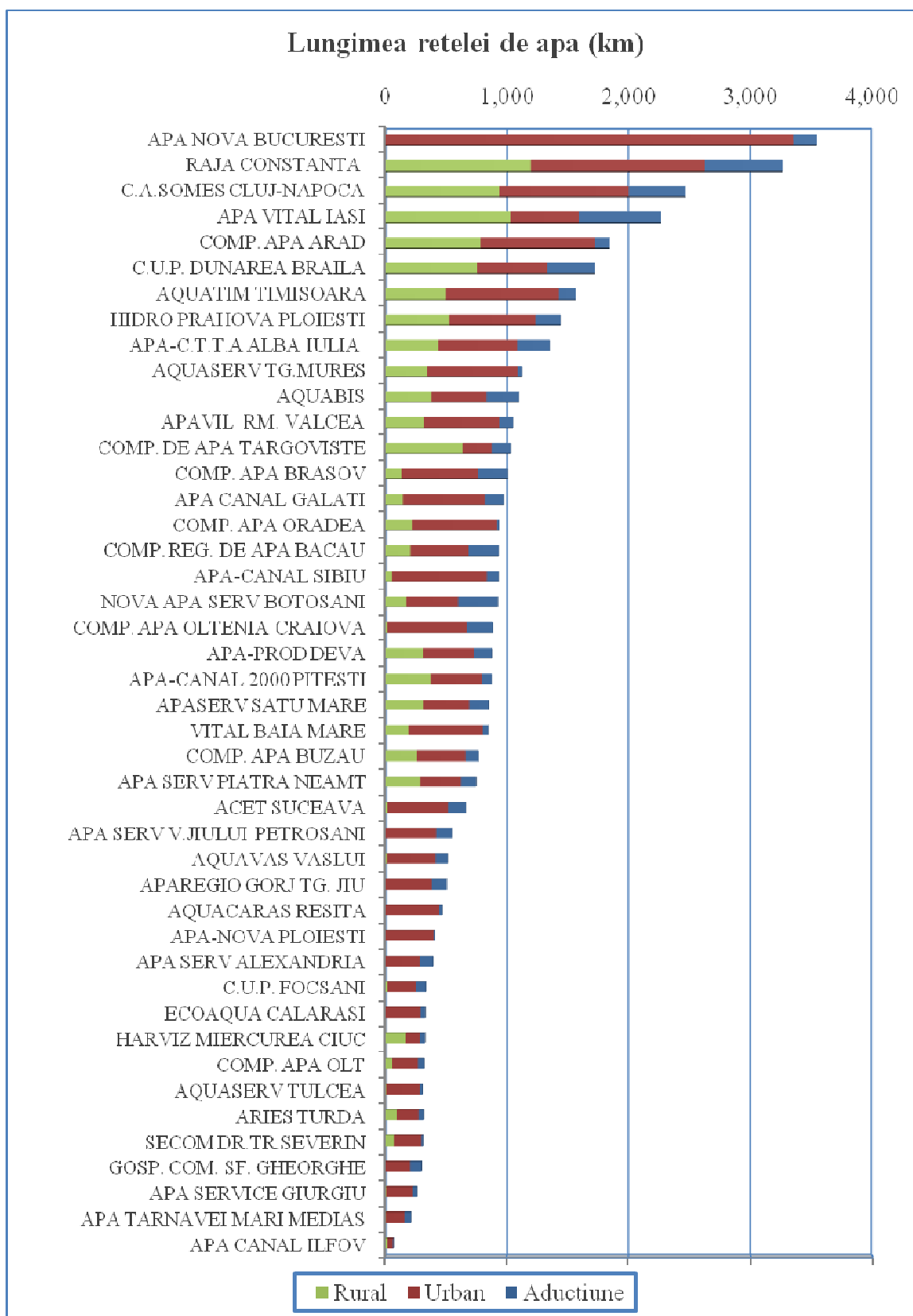

Figura 2.3: Situația lungimii totale a rețelilor de alimentare cu apă

Apa distribuită de operatori specializați, din subordinea autorităților administrației publice locale, în perioada 2008 - 2011

Cantitatea de apă potabilă distribuită la nivelul țării în anul 2008 a fost de 1.074.795 mii metri cubi iar în anul 2009, de 1.064.858 mii metri cubi, ceea ce înseamnă o scădere cu 0,9% (9.937 mii metri cubi) a volumului de apă potabilă distribuită în 2009 față de 2008. În anul 2010, cantitatea de apă potabilă distribuită a fost de 1.024.239 mii metri cubi, cu 40.619 mii metri cubi mai puțin decât în 2009. Din volumul total de apă potabilă distribuită în 2010, 689.395 mii metri cubi au fost distribuiți consumatorilor rezidențiali, cu 8.314 mii m.c. mai mult decât în anul 2009.

În anul 2011, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din toată țara a fost de 1.022.362 mii m.c., cu 1877 mii m.c. mai puțin decât în anul 2010.

Tabel 3. Situația apei potabile distribuite, în perioada 2008 - 2011

Anul INDICATOR	APĂ POTABILĂ DISTRIBUITĂ (MII M.C.)				
	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010 (%)
Toată țara, din care:	1.074.795	1.064.858	1.024.239	1.022.362	99,8
- pentru uz casnic	681.637	681.081	689.395	677.039	98,2
- Op. regionali		665.551	631.966	617.510	97,7

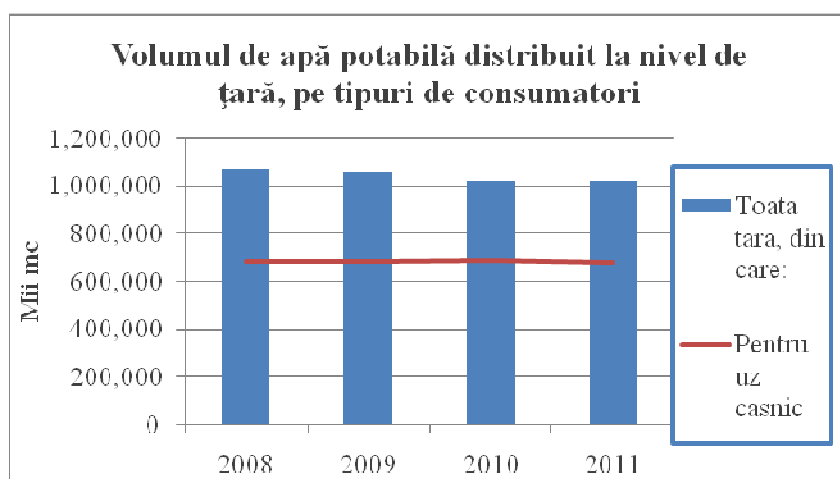

Figura 3.1: Volumul de apă potabilă distribuit la nivel de țară, pe tipuri de consumatori

În anul 2009, consumul de apă mediu zilnic al populației din municipii și orașe a fost de 124,9 litri/locuitor&zi, mai mic față de anul 2008 cu 1,7 litri/locuitor&zi, adică o scădere de 1,3%. În anul 2010, consumul mediu zilnic de apă potabilă pentru uz casnic a

crescut ușor, la 127,7 litri/locuitor&zi,adică o creștere de 2,8 litri/locuitor &zi față de anul 2009. În ultimii 10 ani, se constată o scădere a cantității totale de apă distribuită în rețea, care se datorează, în principal, reducerii activităților industriale și a contorizării. Repartizarea neuniformă a resurselor de apă pe teritoriul țării, gradul insuficient de regularizare a debitelor pe cursurile de apă, poluarea semnificativă a unor râuri interioare fac ca zone importante ale țării să nu dispună de surse suficiente de alimentare cu apă pe tot parcursul anului, mai ales în perioadele de secetă sau în iernile cu temperaturi scăzute, când alimentarea cu apă este întreruptă zile întregi sau debitele se reduc drastic.

Volumul de apă produs în anul 2009 a fost de 1.194.479 mii metri cubi, iar în anul 2010 a scăzut cu 1%, la 1.179.333mii metri cubi, în condițiile în care populația deservită a crescut,în anul 2010 față de anul 2009, cu 6,1 %.Volumul de apă facturat în anul 2009 a fost de 665.551 mii m.c., ceea ce înseamnă un volum al pierderilor de apă de 528.928 mii metri cubi, adică o pierdere de 45% din apa produsă. În anul 2010, volumul de apă facturată a fost de 631.966mii cubi, iar volumul de apă nefacturată a fost de 547.367 mii metri cubi, ceea ce reprezintă o pierdere de 46%.În anul 2011, cantitatea de apă produsă a fost de 1.135.142 mii metri cubi, din care volumul de apă facturată fost de 617.510 mii metri cubi, adică o pierdere de 45%.

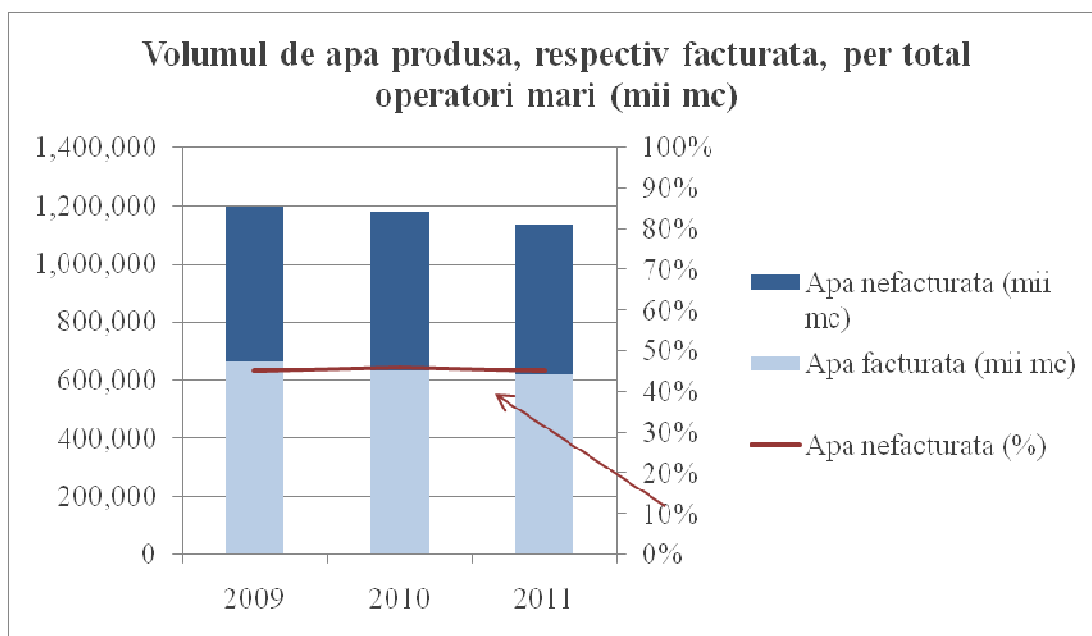
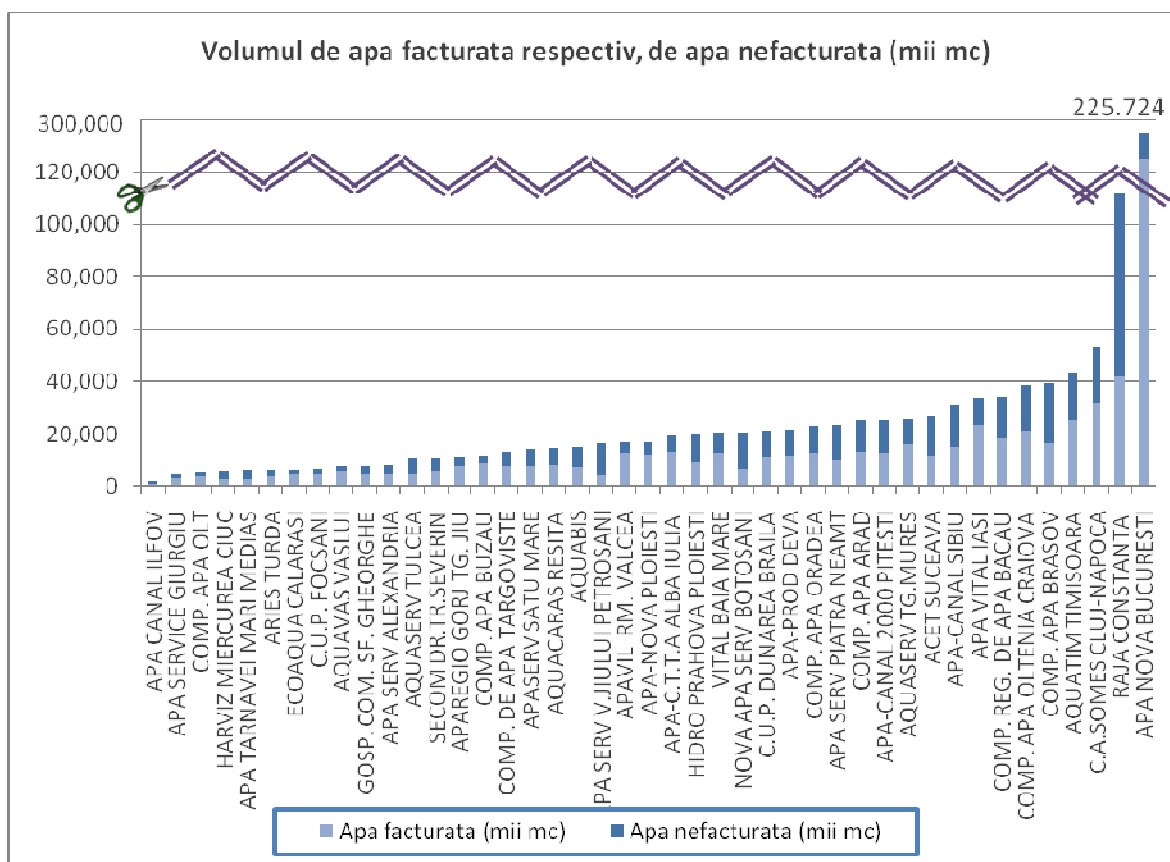

Figura 3.2. Volumul de apă facturată și respectiv, nefacturată per total operatori mari

Figura 3.3. prezintă comparativ volumul de apăfacturatăși volumul de apănefacturată, pe operatorii regionali.

3.3. Volumul de apă facturată și volumul de apă nefacturată, pe operatorii regionali

Producția de apă (m3 / bransament și lună) a operatorilor regionali și municipali foarte mari, calculată după expresia de mai jos, s-a situat în 2011, între 22 de metri cubi și 162,5 m.c.

$$\text{Producția de apă (mc / bransament și lună)} = \text{Apa produsă (mc)} / \text{nr. bransamente/12 luni}$$

În medie, operatorii regionali și municipali mari produc lunar 51,2 m.c. de apă pe bransament. Variațiile între operatori sunt influențate, pe lângă apa nefacturată, de ponderea bransamentelor cu un consum mare de apă (blocuri de locuințe și industrie).

Consumul lunar de apă pe bransament, la nivelul operatorilor regionali și municipali mari, calculat după expresia de mai jos, se situează între 9 metri cubi și 98 de metri cubi, cu o medie pe operatori de 28,2 m.c.

$$\text{Consumul de apă (mc / bransament și lună)} = \text{Apa facturată (mc)} / \text{nr. bransamente/12 luni}$$

Variațiile între operatori sunt influențate, pe lângă apa nefacturată, de ponderea bransamentelor cu un consum mare de apă (blocuri de locuințe și industrie).

Apa nefacturată (m³ / km rețea de distribuție și zi), la nivelul operatorilor regionali și municipali mari, calculată după expresia de mai jos, se situează între aproximativ 10 m.c. și 83 de metri cubi. Media valorii acestui indicator pentru cei 44 de operatori regionali și municipali mari este de 37,4 metri cubi pe kilometru și zi.

$$\text{Apa nefacturată (m}^3 \text{ per km. rețea distrib. \& si)} = \frac{(\text{Apa produsă} - \text{Apa Facturată})}{\text{Lungime rețea de distribuție} * 365}$$

Dacă o parte a apei nefacturate se datorează pierderilor din procesul tehnologic și racordărilor ilegale la rețeaua de alimentare cu apă, cea mai mare parte se datorează vechimii destul de mari a infrastructurii de alimentare cu apă. De aceea, valoarea indicatorului va putea fi diminuată, în principal, prin proiecte de investiții cu obiectivul de înlocuire a rețelelor de apă învechite și o mai bună identificarea a pierderilor de apă din rețea.

Contorizarea consumatorilor

În anul 2009, gradul de contorizare la nivel de țară a fost de 83,7%, în creștere față de nivelul de contorizare de 81,4%, din anul 2008. În anul 2010, gradul de contorizare pe total țară a crescut la 86,7%, cu 3% mai mult decât în anul 2009 (INS). Pentru operatorii regionali, gradul mediu de contorizare a consumatorilor a fost, în 2009, de 89% iar în anul 2010, de 90%. Gradul de contorizare la nivel de operator este prezentat în *anexa 4*.

Tabel 4. Gradul de contorizare

Nivel	Anul	Grad de contorizare (%)			
		2008	2009	2010	2011
Pe țară		81,4	83,7	86,7	87,5
Operatorii regionali		-	89	90	92

În tabelul de mai sus, se poate observa că operatorii regionali au avut un grad mediu de contorizare de 89% în anul 2009, mai mare decât media pe total țară, de 83,7%. În anul 2010, gradul de contorizare mediu al operatorilor regionali a fost de 90%, cu 1% mai ridicat decât în anul 2009. În anul 2011, gradul de contorizare mediu al operatorilor regionali a fost de 92%, cu 2% mai mare decât în anul 2010. În figura 4.1, se prezintă evoluția gradului de contorizare al operatorilor regionali în anii 2009-2011.

Figura 4.1: Evoluția gradului de contorizare al operatorilor regionali

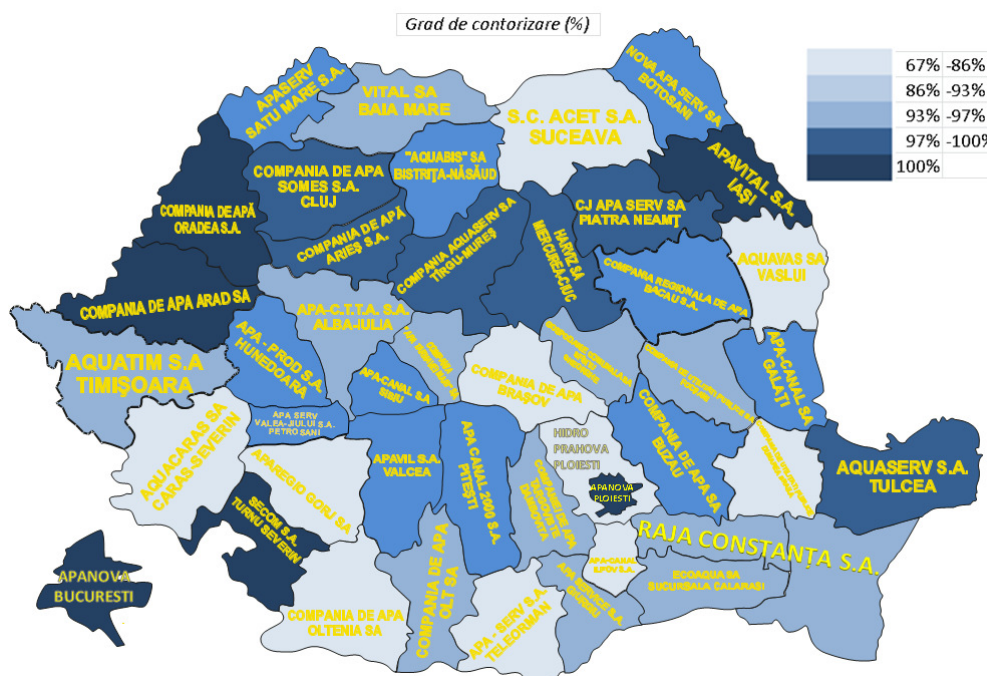
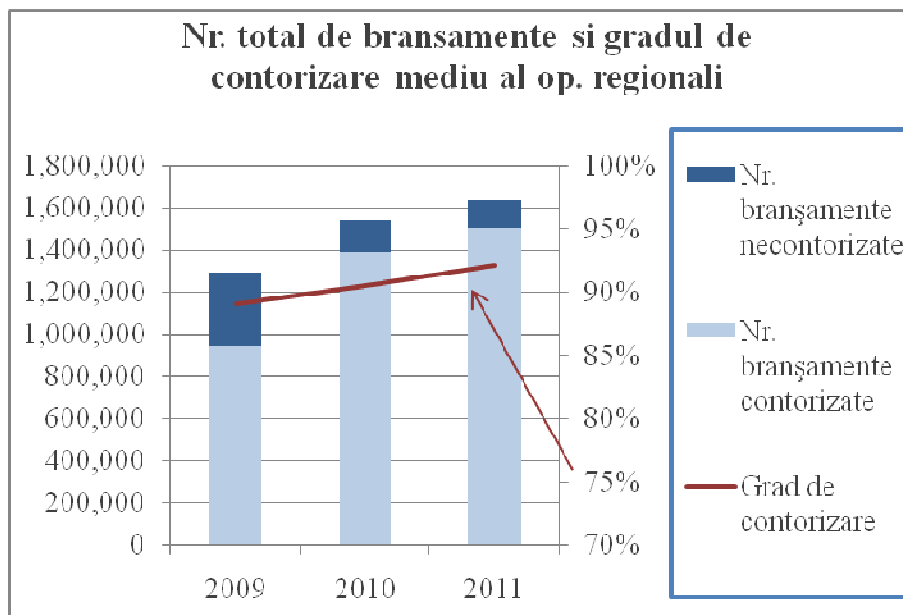
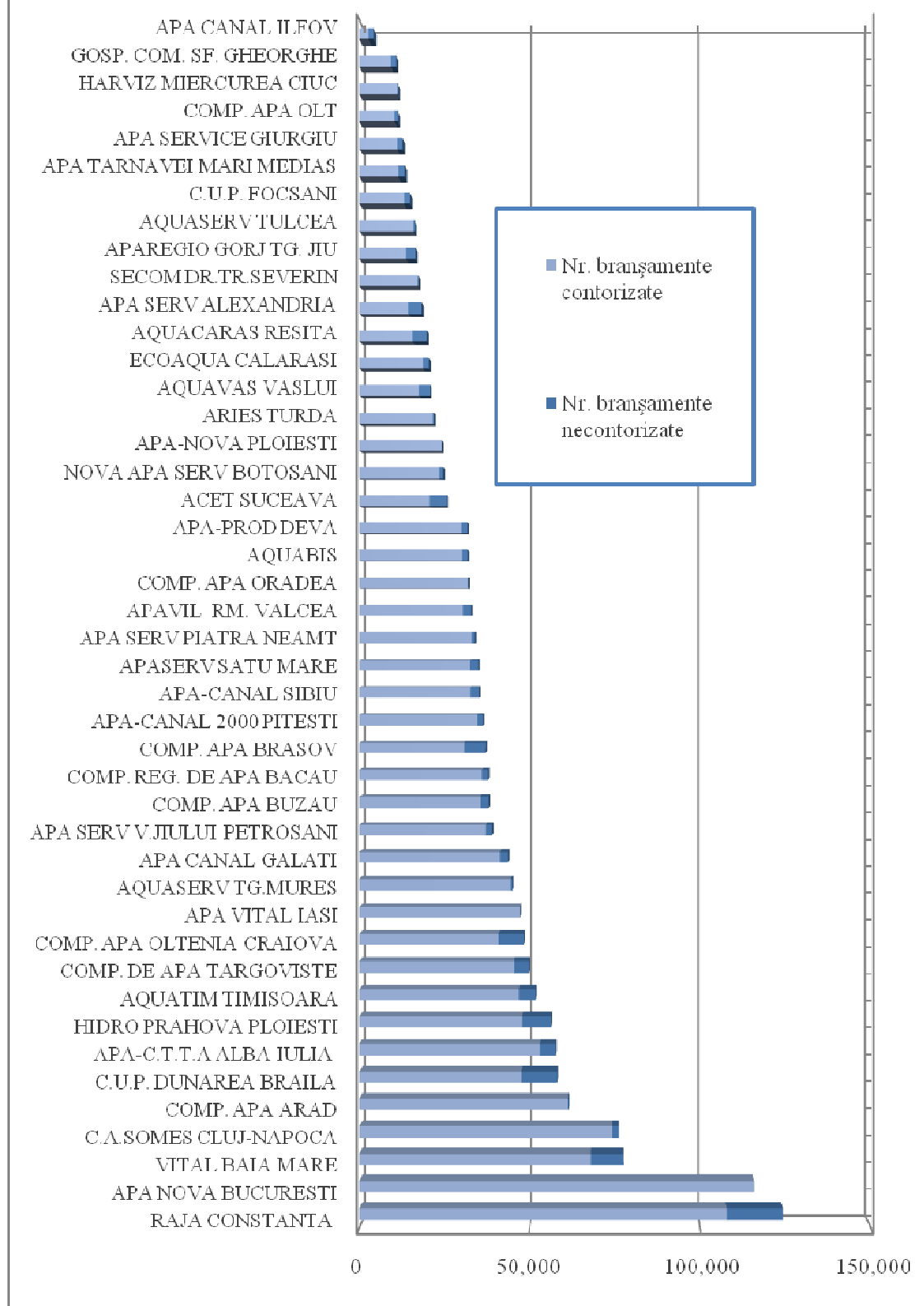

Figura 4.2: Gradul de contorizare al operatorilor regionali

Figura 4.3. prezintă numărul bransamentelor contorizate și numărul bransamentelor necontorizate, pe operator

Numar de bransamente, pe operator

2.2. Canalizarea și epurarea apelor uzate

Populația deservită

În anul 2008, beneficiau de serviciul de canalizare 9.237.821 de locuitori, reprezentând 43% din populația țării iar, în anul 2009, beneficiau de serviciul de canalizare 9.251.827 de locuitori, adică 43,1% din populația țării. În anul 2010, un număr de 9.319.223 de locuitori au beneficiat de serviciul de canalizare, reprezentând 43,4% din populația României, în creștere cu numai 0,4% față de anul 2009.

În anul 2011 populația care a beneficiat de servicii de canalizare din sistem centralizat a fost de 9.319.223 locuitori ceea ce reprezintă un grad de acoperire de 43,5%

Tabel 5.1: Populația deservită cu servicii decanalizare pe total țară, 2008 –2011

Indicator	Anul	2008	2009	2010	2011	2011*
Populația deservită (mii loc.)		9.237.821	9.251.827	9.314.022	9.319.223	9.319.223
Acoperire cu canalizare (%)		43	43.03	43.4	43.52	49

(*) calculat ca procent al populației deservite din populația totală în urma rezultatelor preliminare ale recensământului

Tabel 5.2: Populația deservită cu servicii decanalizare de operatorii mari, 2008 –2011

Indicator	Anul	2009	2010	2011
Populația deservită (mii loc.)		8.240.306	8.294.287	8.297.629
Acoperire cu servicii de canalizare (%)		63	64	68
Nr. loc. des. de op. reg. comparativ cu anul anterior (%)		-	100,65	100,04
Cota de piață a op. reg. (%)		89,1	88,6	89,03

Din datele prezentate rezultă că în anul 2009, operatorii regionali au asigurat 89,1% din serviciile de canalizare din România, deservind, în total 8.240.306 de locuitori, numărul de locuitori care au beneficiat de acest serviciu pe total țară fiind de 9.251.827 de locuitori. În anul 2010, operatorii regionali au asigurat 89,6% din totalul serviciilor de canalizare din țară, iar populația care a beneficiat de serviciile de canalizare a fost de 8.294.287 locuitori, cu 0,6% mai mult decât cea din anul 2009. În 2011, operatorii regionali au asigurat servicii de canalizare pentru 8.297.629 locuitori, în creștere cu numai 0,04% față de anul 2010. Din totalul populației deservite de operatorii regionali cu servicii de canalizare în anul 2011, doar 116.877 sunt din mediul rural, adică 1,4% din total.

Figura 5.1 prezintă gradul de acoperire cu servicii de canalizare (%) pe operatori regionali.

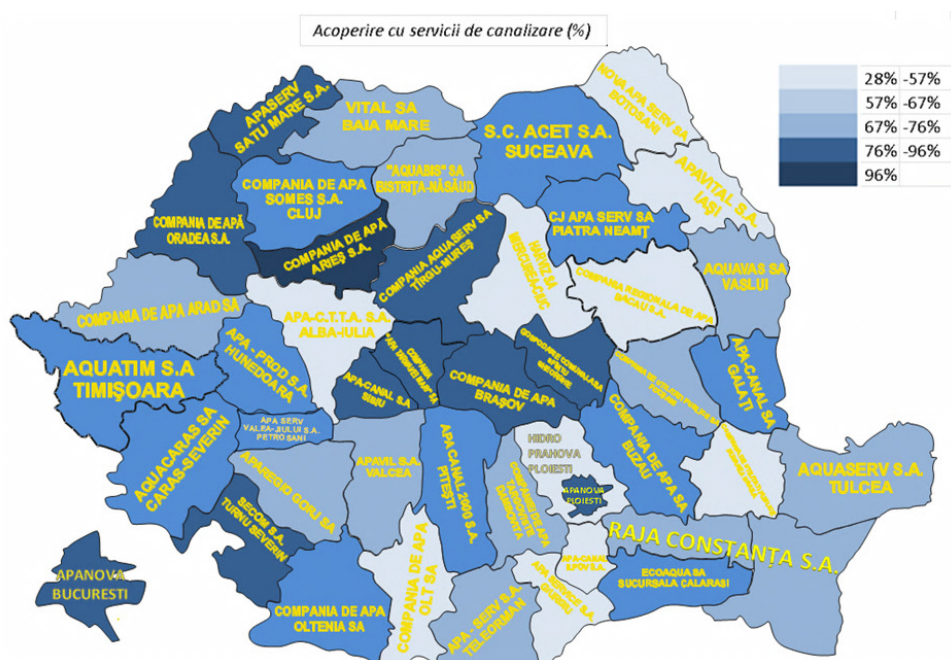
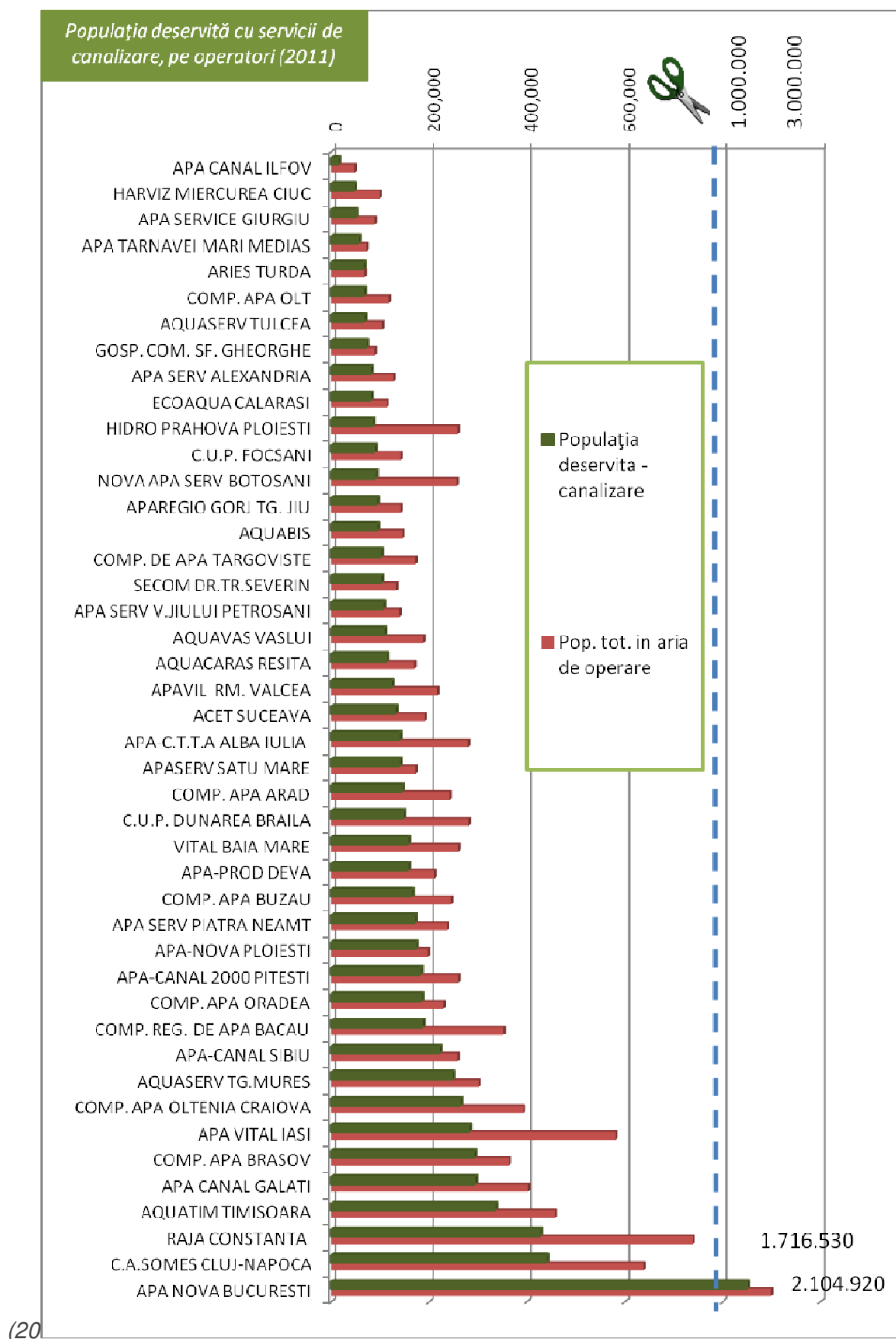

Figura 5.1: Gradul de acoperire cu servicii de canalizare (%)

Gradul de acoperire cu servicii de canalizare al operatorilor regionali și municipali mari este între 28% și 96%, 10 operatori având un grad de acoperire cu servicii de canalizare între 76% și 96%. În medie, gradul de acoperire cu servicii de canalizare al operatorilor regionali și municipali mari este de 66% din populația din aria de deservire. Cele mai mari cinci valori le au : ARIES TURDA - 96%, APA-NOVA PLOIESTI – 88%, APA-CANAL SIBIU – 86%, APA NOVA BUCURESTI – 82% și AQUASERV TG.MURES – 82%.

Figura 5.2 prezintă comparativ populația deservită cu servicii de canalizare și populația existentă în aria de acoperire a operatorilor regionali. Din aceste date reiese că nivelul mediu de acoperire cu servicii de canalizare pentru operatori regionali este de 66%.

Figura 5.2. Populația deservită cu servicii de canalizare, pe operatori

Lungimea rețelelor de canalizare

În anul 2008, activitatea de evacuare a apelor uzate din gospodăriile populației și din unitățile economice și sociale, precum și tratarea lor în stații de epurare au fost realizate în 309 municipii și orașe și în 451 comune (date INS). În anul 2009, numărul localităților în care au fost realizate aceste activități a crescut cu 18 comune. Tabelul nr. 6 redă evoluția lungimii rețelelor de canalizare în perioada 2008 – 2010.

Tabel 6. Evoluția rețelelor de canalizare în perioada 2008 - 2011

Anul	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010
	km	km	km	km	%
Lungimea rețelelor de canalizare					
Total țară, din care:	20.364,4	20.953,3	21.977,5	23.137,2	105,27
- Mediul urban	18.166,3	18.367,5	18.890,4	19.088,4	101,05
- Op. regionali		16.012	17.789	19.755	111

În figura 6.1, este prezentată evoluția lungimii rețelelor de canalizare a operatorilor regionali în anii 2009 - 2011.

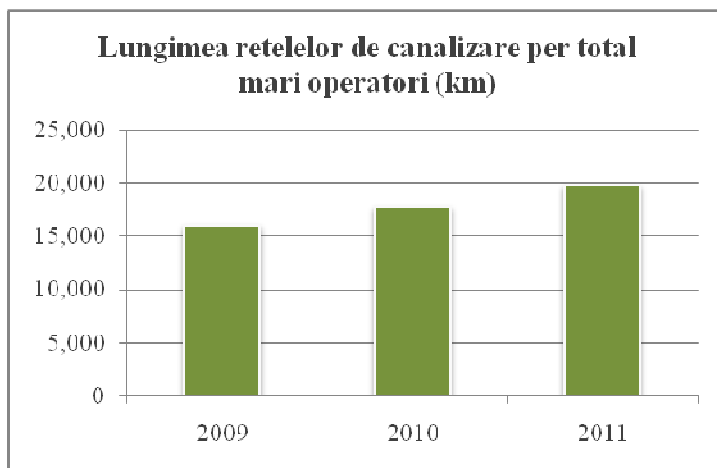

Figura 6.1: Evoluția lungimii rețelelor de canalizare per total operatori regionali

Lungimea rețelelor de canalizare la nivelul țării a crescut de la 21.977,5 km în anul 2010 la 23.137,2 km în anul 2011 adică cu 5%, din care creșterea în mediul urban a fost de numai 1%. În anul 2009, lungimea rețelei de canalizare a crescut cu 588,9 de kilometri față de cea din anul 2008, dintre care 201,2 kilometri în mediul urban și 387,7 kilometri în mediul rural. În anul 2010, lungimea rețelei de canalizare pe total țară a fost de 21.977,5 km, cu 4,8% mai mult decât în anul 2009. În anul 2010, lungimea totală a rețelelor de canalizarea operatorilor regionali a fost de 17.789km, mai mare cu 11 % față de nivelul realizat în anul 2009. În anul 2011, lungimea rețelei de canalizare a operatorilor regionali a

fost de 19.755 km, o creștere cu 11% față de anul 2010. Din datele prezentate în anexa nr. 6 privind lungimea rețelelor de canalizare, defalcată pe mediul urban și rural și indicatorul “populația deservită per kilometru de rețea de canalizare”, rezultă că S.C. APA NOVA București S.A., cu o lungime a rețelei de canalizare de 3.229 de kilometri și S.C. RAJA Constanța S.A., cu o lungime a rețelei de canalizare de 1.383 kilometri, au cele mai lungi rețele de canalizare din țară. În medie, un kilometru de rețea de canalizare corespunde unui număr de 419 locuitori deserviți cu servicii de canalizare, din care 439 locuitori/km rețea în mediul urban și 98 locuitori/km rețea în mediul rural.

În figura 6.2 este prezentată lungimea totală a rețelelor de canalizare, pe operatori regionali.

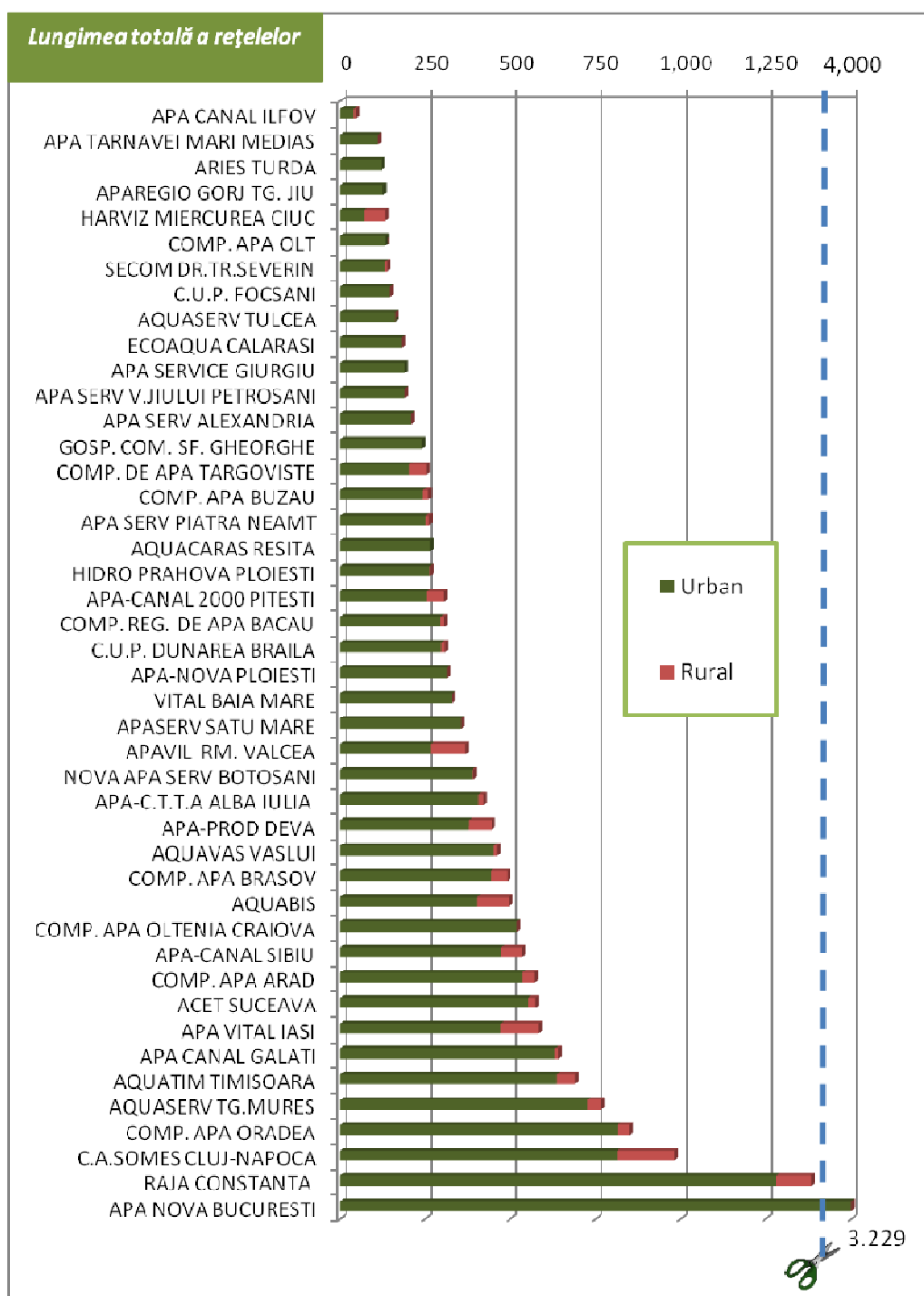

Figura 6.2: Lungimea totală a rețelelor de canalizare, pe operatori regionali

Apa uzată și apa epurată

Anul	2009	2010	2011	2011 față de 2010
<i>U.M.</i>	<i>Mii m.c.</i>		<i>%</i>	
Apa uzată colectată	804.209	777.042	733.323	93,6
Apa epurată	549.713	620.247	617.945	99,6

Tabel 7. Evoluția cantităților de apă uzată și de apă epurată, per ansamblul operatorilor regionali

Cantitatea de apă colectată de către operatorii regionali, prin sistemul de canalizare, a fost, în anul 2009, de 804.209 mii mc, în anul 2010 de 777.042 mii mc iar în anul 2011, a fost de 733.323 mii mc, mai mică cu 6,6% decât în 2010. În anul 2009, cantitatea de apă epurată a fost de 549.713 mii mc iar în anul 2010 a crescut la 620.247 mii mc, cu respectiv 12,8%. Această creștere a fost determinată de punerea în funcțiune a unor noi stații de tratare. În anul 2011, cantitatea de apă epurată a fost de 617.945 mii mc, mai mică doar cu 0,4% decât în anul 2010, reducerea fiind determinată de micșorarea volumului de apă uzată colectată. Operatorii regionali au epurat, în anul 2010, cca.80% din apa colectată, cu 3% mai mult decât valoarea înregistrată în anul 2009.

În figura 7.1. este prezentată evoluția cantităților de apă uzată și de apă epurată pentru operatorii regionali în anii 2009-2011.

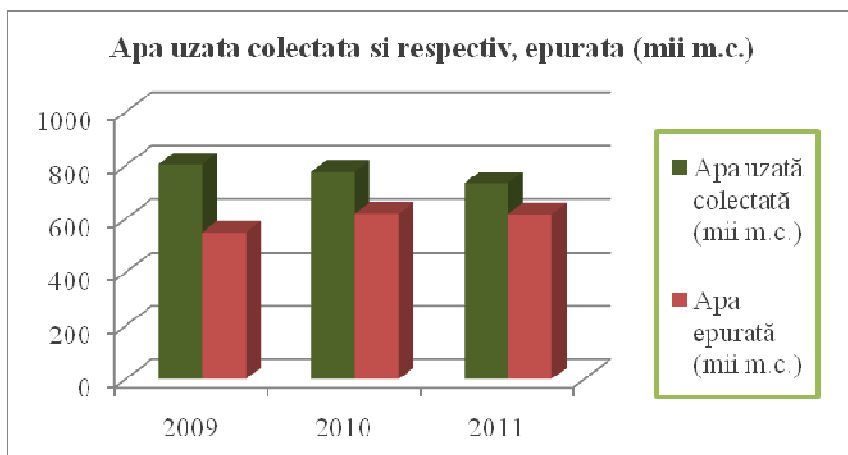

Figura 7.1: Evoluția cantităților de apă uzată și de apă epurată per total operatori regionali

Figura 7.2 reflectă volumul de apă uzată colectată, respectiv volumul de apă epurată, defalcată pe operatori regionali.

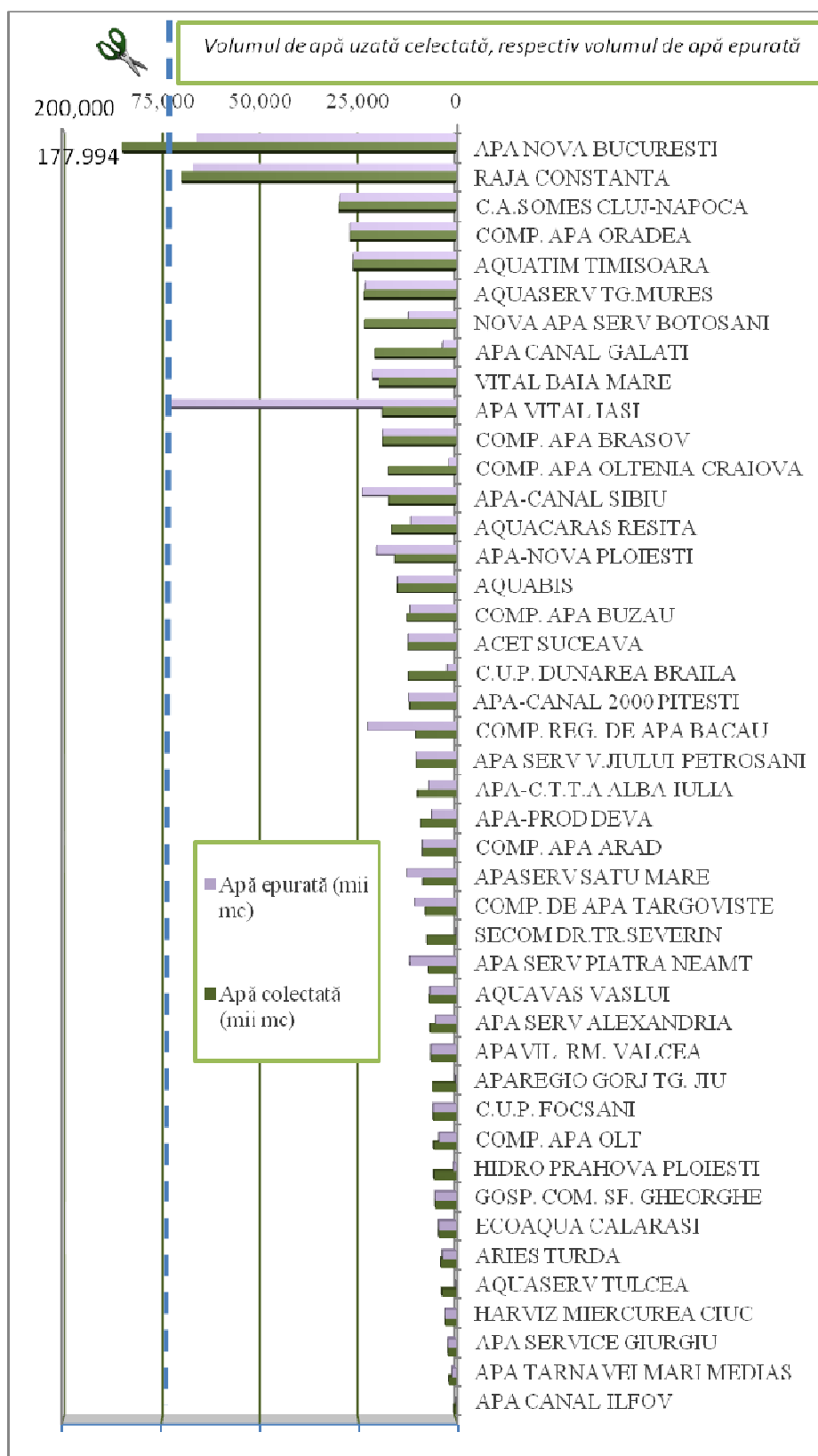

Figura 7.2: Volumul de apă uzată colectată, respectiv volumul de apă epurată, defalcată pe operatori regionali

3. REGIONALIZAREA SERVICIILOR DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE

3.1 Evoluția instituțională și legislativă

Necesitatea existenței unor operatori puternici din punct de vedere tehnic și economic, capabili să implementeze proiecte mari de investiții, finanțate din fonduri europene, a impus regionalizarea operării serviciilor de apă și de canalizare. Pentru realizarea acestei condiții, au fost elaborate și aprobate modificări legislative, astfel încât acești operatori regionali să fie constituiți și să-și poată desfășura activitatea în baza unor proceduri simple și unitare, atât din punct de vedere instituțional, cât și al modului de delegare a gestiunii serviciului și a competențelor și atribuțiilor de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 51/ 2006, a Legii nr. 241/2006 și a Hotărârii Guvernului nr. 855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv cadru și a statutului cadru ale Asociației de Dezvoltare Intercomunitară realizat, practic, cadrul legislativ necesar înființării, organizării, conducerii și controlului operatorilor regionali. *Legea nr. 204/2012* a aprobat O.U.G. nr. 13/2008, definitivând cadrul legislativ necesar regionalizării serviciilor de alimentare cu apă și creând posibilitatea utilizării fondurilor de coeziune pentru etapele 2007-2013 și 2014-2020.

Din datele prezentate în tabelul de mai jos, rezultă că procesul de regionalizare s-a finalizat încă din anul 2009, existând 42 de operatori regionali. În anul 2010, procesul de regionalizare a constat în preluarea de către operatorii regionali a unor noi localități în cadrul ariei lor de deservire cu servicii. Astfel, numărul localităților deservite de operatorii regionali a crescut de la 245 municipii și orașe și 710 localități rurale în anul 2009, la 246 municipii și orașe și 761 localități rurale în 2010. În anul 2011, operatorii regionali, și-au extins aria de operare la 1.152 de localități, dintre care 251 sunt municipii și orașe iar 901 localități rurale.

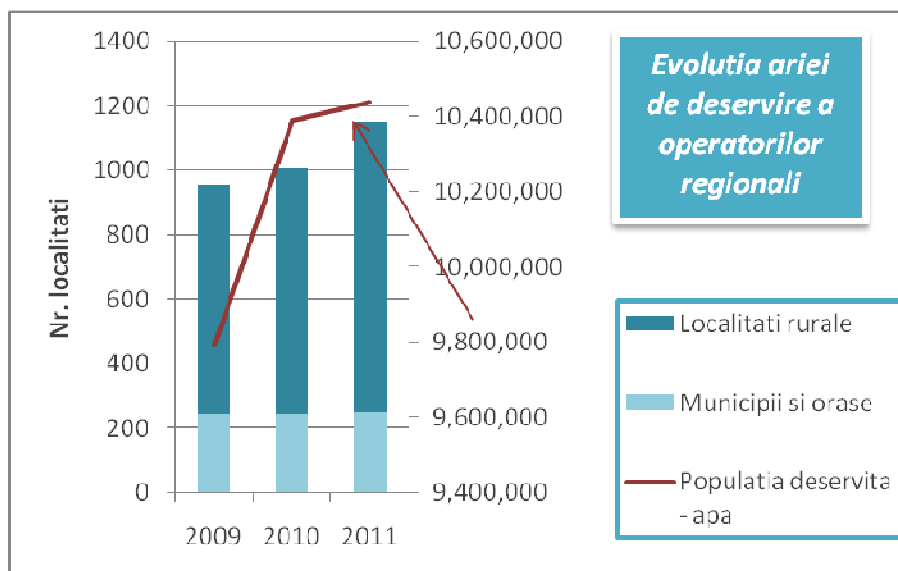
Tip	Anul	Număr localități de operare		
		2009	2010	2011
Orașe		245	246	251

Localități rurale	710	761	901
Total	955	1007	1152

Tabel 8. Evoluția numărului de localități deservite de

operatorii regionali

Figura 8.1: Evoluția ariei deservite de operatorii regionali

3.2. Programul Operational Sectorial de Mediu - Axa prioritară 1

În baza datelor transmise de cei 42 operatori regionali la care se adaugă și Primăria București, privind stadiul accesării fondurilor din POS-ul de Mediu, rezultă că valoarea totală a proiectelor, inclusiv stația de epurare de la București este de cca. 5,3 mld. euro. La nivelul lunii septembrie 2012, erau aprobate proiectele a 40 dintre marii operatori, în valoare de cca. 4,9 mld. Euro, din care 40 de proiecte majore, la care se adaugă un proiect nemajor de 26 milioane de euro pentru Eforie Sud. Valorile defalcate pe operatorii regionali sunt prezentate în *anexa nr. 9*.

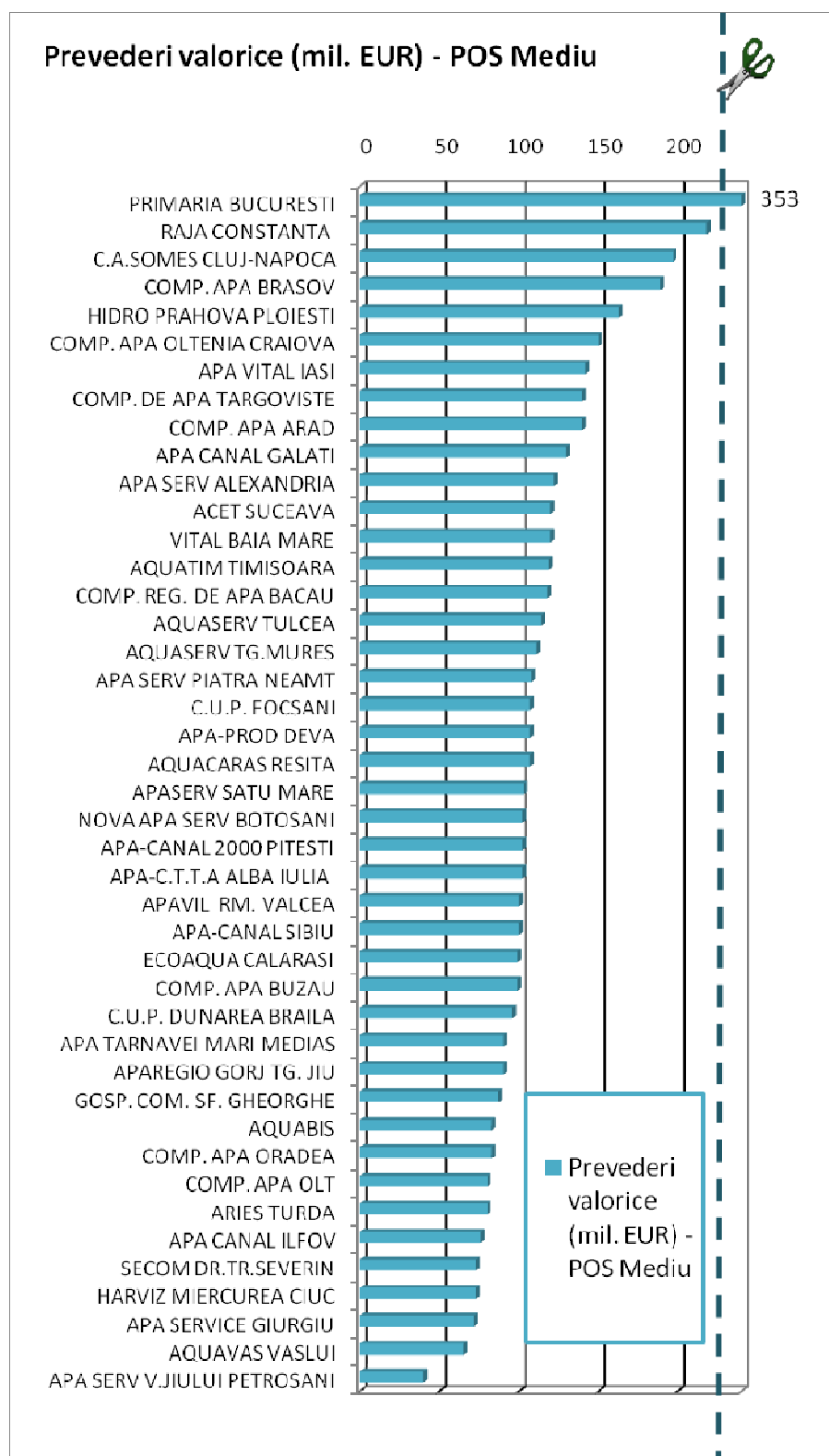
Indicator \ Nivel	Rețele de apă(km)	Rețele de canalizare(km)
Total	5.179	6.811
Rețele reabilite	2.164	1.127

Rețele noi	3.015	5.684
-------------------	-------	-------

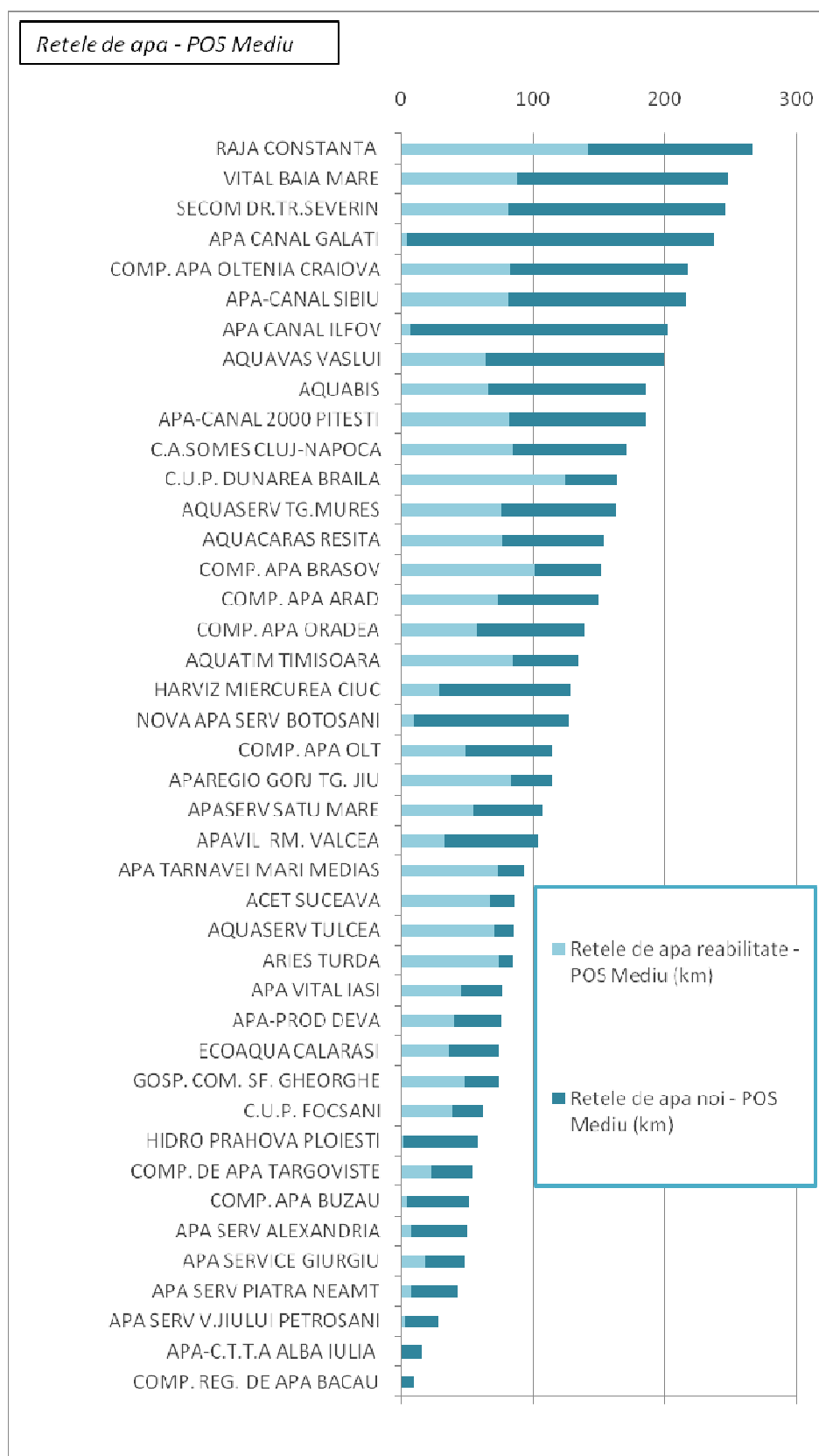
Tabel 9: Lungimea rețelelor de apă și de canalizare prevăzută în proiectele de infrastructură din POS MEDIU

Cei 3.015 de kilomeri de rețea nouă de alimentare cu apă reprezintă, față de cei 60.456,4 kilometri de rețea de apă existenți în 2009 la nivel de țară, o creștere de 5%. În ceea ce privește rețeaua de canalizare, cei 6.811 de kilometri de rețea de canalizare nouă vor reprezenta o creștere de 32% față de valoarea de cei 20.953 de kilometri de rețea de canalizare existenți în 2009. În figura 9.1, sunt reprezentate valorile din proiectele de pe POS Mediu ale operatorilor regionali, la nivelul lunii septembrie 2012.

*Figura 9.1: Situația
valorilor pe fondurile
POS Mediu, în
septembrie 2012*

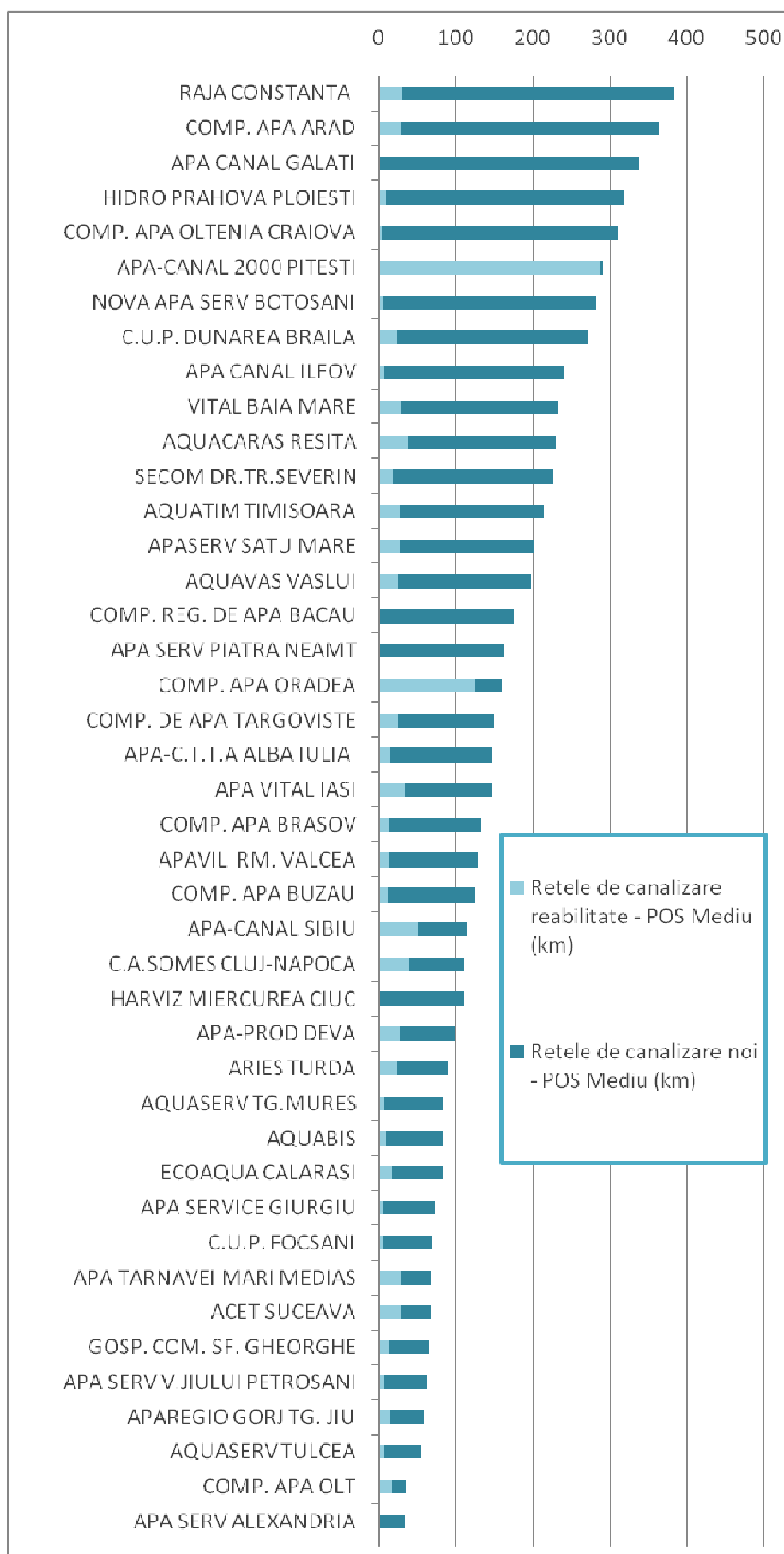

În figura 9.2, este redată lungimea rețelelor de apă noi și a celor care urmează a fi reabilitate cu finanțările din POS de Mediu, iar în figura 9.3, este redată lungimea rețelelor de canalizare noi și a celor care urmează a fi reabilitate cu finanțările din POS de Mediu.

*Figura 9.2:
Lungimea rețelelor
de apă noi și
reabilitate
prevăzute în
proiectele din POS
Mediu*

*Figura 9.3:
Lungimea rețelelor
de canalizare noi,
și a rețelelor de
canalizare
reabilitate,
prevăzute în
proiectele din POS
Mediu*

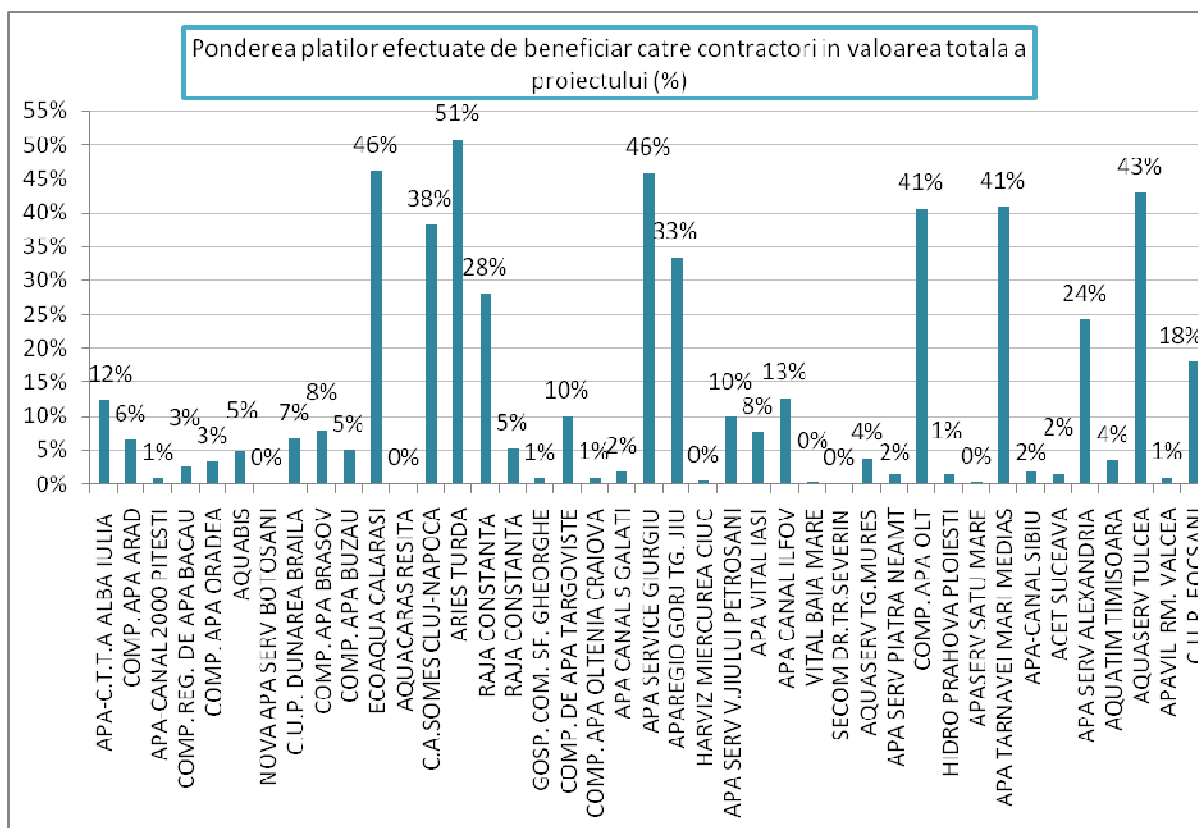

Stadiul implementării proiectelor de investiții în cadrul POS de Mediu 2007-2013

Din analiza datelor privind stadiul implementării proiectelor din POS de Mediu, rezultă următoarele:

- În anul 2008, au semnat contractele de finanțare opt operatori regionali -gradul de adjudecare al contractelor de servicii și de lucrări, la acești operatori, este ridicat, între 80% și 100%. Deasemenea, gradul valoric de realizare al proiectelor, calculat ca și pondere a valorii plăților efectuate de beneficiar către constructori în valoarea totală a proiectului, este cel mai mare, între 24% și 51%.
- În anul 2009, au fost semnate contracte de finanțare de către 2 operatori, cu un grad valoric de realizare a proiectului peste media de 10%.
- În anii 2010 și 2011, au fost semnate 25 de contracte de finanțare majore și un contract nemajor, progresele înregistrate în realizarea valorică a contractelor situându-se în apropierea mediei de 10%.
- În anul 2012, au fost semnate încă 5 contracte de finanțare, fiind în curs de finalizare cele aferente operatorilor regionali din județele Hunedoara și Vaslui, la care se adaugă și Municipiul București, cu stațiile de tratare a apelor uzate de la Glina, etapa a II-a.

Figura 10.1: Situația implementării proiectelor de investiții în cadrul POS de Mediu, la data de 28.09.2012, defalcată pe operatori regionali

4. ANALIZA ECONOMICO - FINANCIARĂ

Analiza indicatorilor economico-financiari a fost realizată pe baza datelor transmise de către operatorii regionali, date care reprezintă rezultatele economico-financiare ale acestora la sfârșitul anilor 2009 și 2010 și rezultatele preliminate pe 2011. O primă observație pe care o facem aici este că o eventuală comparație cu datele corespunzătoare din perioada 2006-2008 nu ar fi relevantă, întrucât, în urma procesului de regionalizare prin care au trecut majoritatea operatorilor, structura, volumul și valorile indicatorilor economici s-au modificat considerabil. În analiza economico-financiară au fost cuprinși următorii indicatori:

- Veniturile realizate;
- Cheltuielile realizate;
- Rezultatul financiar realizat;
- Numărul de angajați;
- Venitul realizat raportat la numărul de angajați;
- Evoluția prețurilor și a tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare comparativ cu evoluția indicelui prețurilor de consum în perioada 2003 – 2011.

Indicator \ Anul	U.M.	2009	2010	2011	2011 față de 2010 (%)
Venituri totale	<i>mii lei</i>	2.173.127	2.432.540	2.582.411	106,1
Cheltuieli totale	<i>mii lei</i>	1.941.688	2.189.550	2.293.172	104,7
Rezultat financiar	<i>mii lei</i>	231.438	243.990	289.239	118,5
Nr. mediu de angajați	<i>nr.</i>	28.367	29.238	29.844	102,1

*Tabel
10: Total
venituri și
cheltuieli, la
nivelul
operatorilor*

regionali

În anul 2010, operatorii regionali au realizat venituri de 2.432.540, mai mari cu 11,9% decât în anul 2009, când veniturile totale au fost de 2.173.127 mii lei. Cheltuielile totale au crescut de asemenea, la 2.189.550 mii lei în anul 2010 față de 1.941.688 mii lei în 2009, reprezentând o creștere de 12,7%. Rata rentabilității resurselor consumate¹ în anul

¹Rata rentabilității resurselor consumate, denumită în mod curent rentabilitate a costurilor, exprimă legătura cost-profit, în esență raportul efort-efect, conform relației: $R_{r_e} = \frac{V_e - C_{r_e}}{C_{r_e}} \cdot 100$

2010 a fost de 11,1% sub cea realizată în 2009 de 11,9%. Situația veniturilor și a cheltuielilor pentru fiecare operator se prezintă în anexa 10. În anul 2011, operatorii regionali au realizat venituri de 2.582.411 mii lei, reprezentând o creștere cu 6,1% față de anul 2010. Cheltuielile totale au fost de 2.293.172 mii lei, reprezentând o creștere cu numai 4,1% față de anul 2010, ceea ce a condus la creșterea ratei de profit. Rata rentabilității resurselor consumate în anul 2011 a fost de 12,6%. În figura 11.1 este reprezentată situația veniturilor și a cheltuielilor pentru fiecare operator. Valoarea medie a veniturilor realizate pe salariat este de 86,5 mii lei/salariat, valorile cele mai ridicate fiind înregistrate de S.C. APA NOVA S.A. București și de S.C. APA NOVA S.R.L. Ploiești. În figura 11.2, este redată situația veniturilor per salariat pentru fiecare operator.

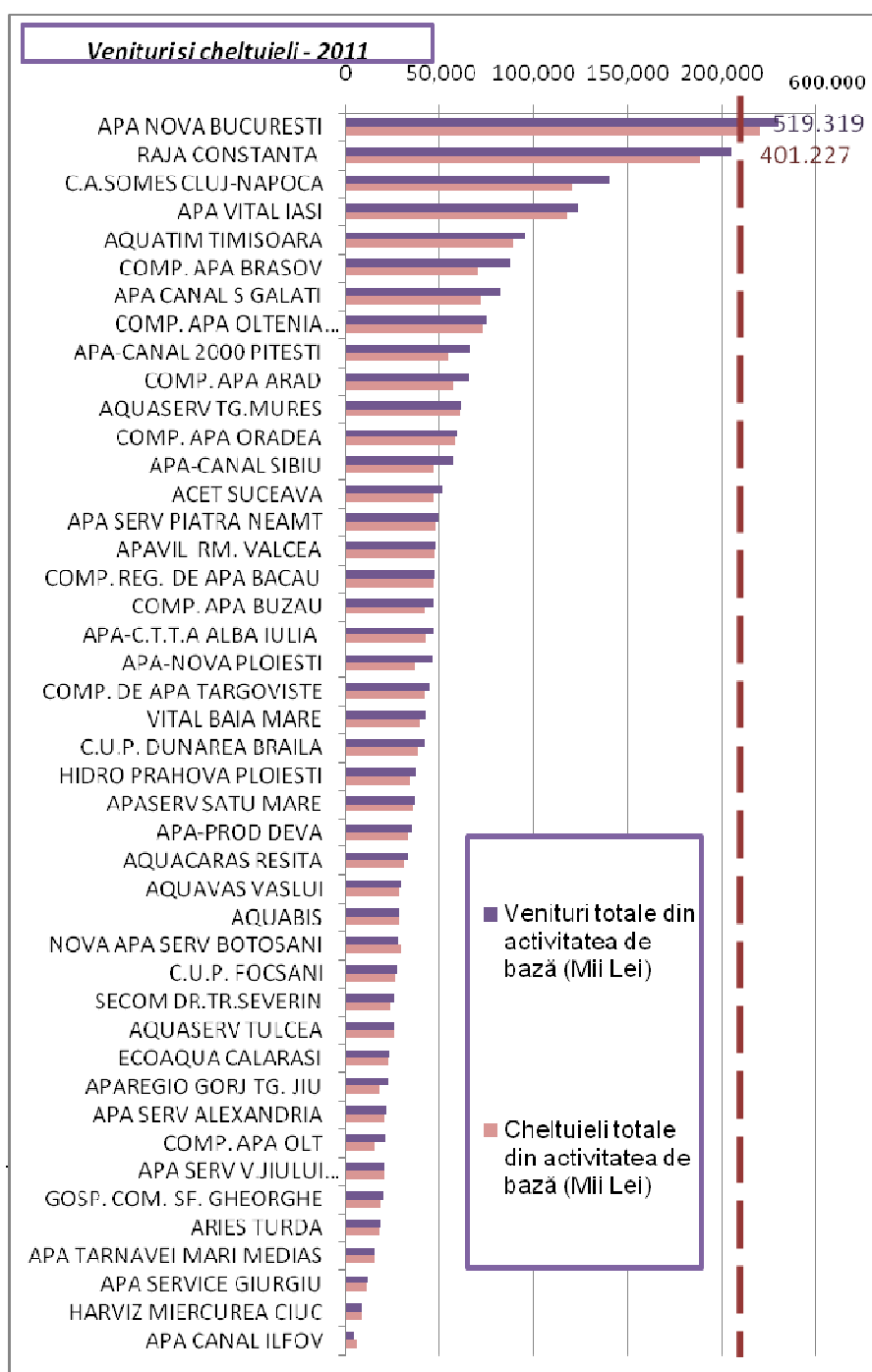

Figura 11.1: Situația veniturilor și a cheltuielilor

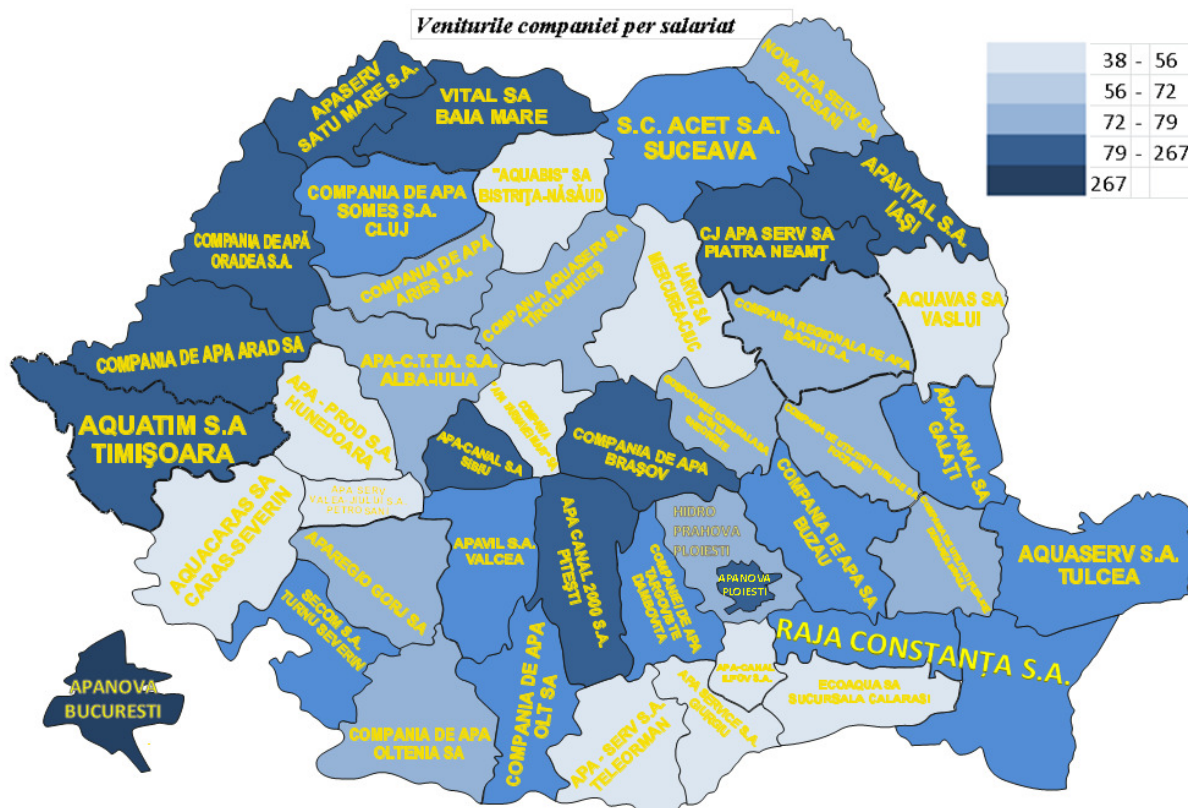
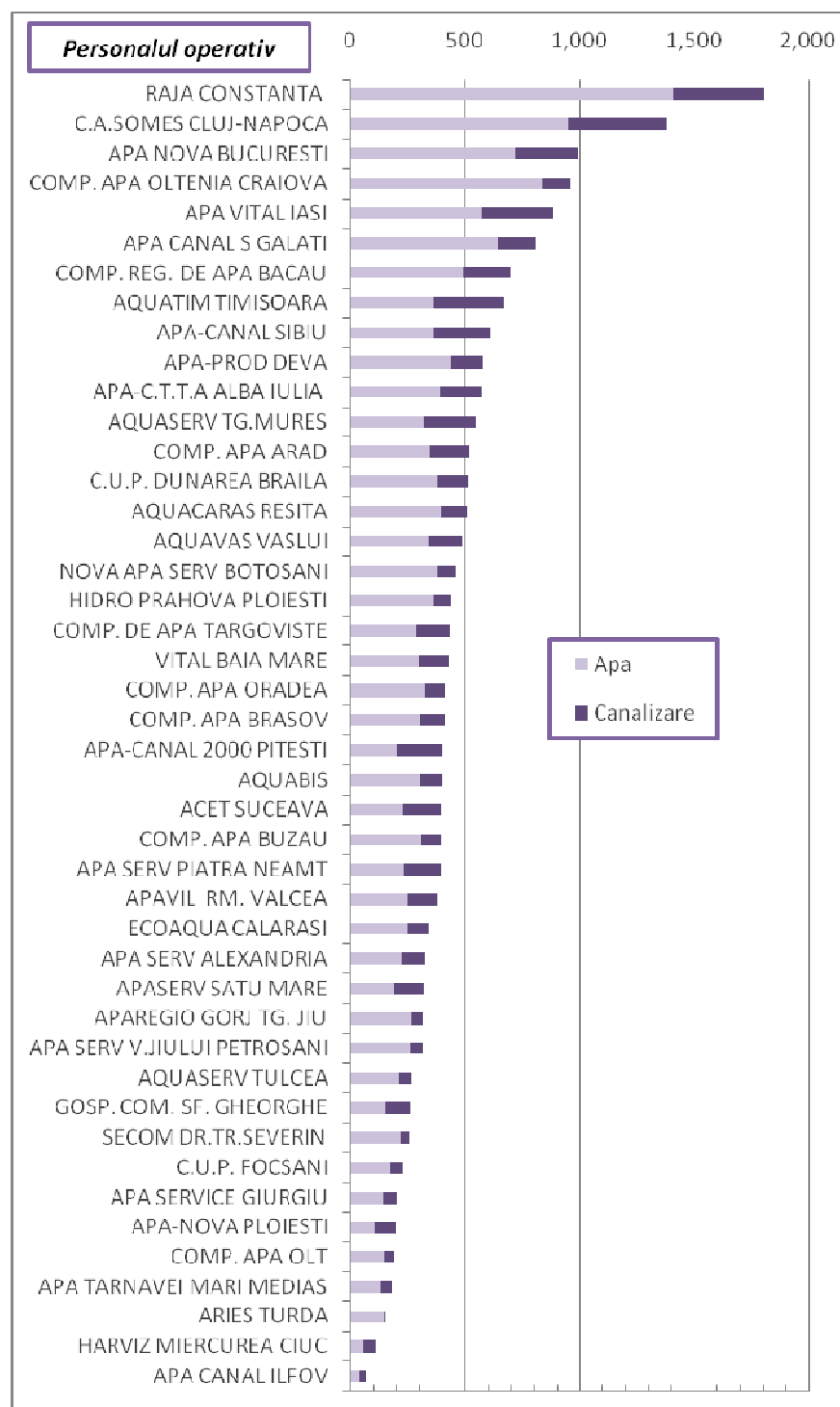

Figura 11.2: Veniturile companiei per salariat

În anul 2010, numărul de salariați al operatorilor regionali a crescut la 29.238 față de 28.637 salariați din anul 2009 adică cu 2,0%. Această creștere a numărului salariaților este determinată, în principal, de creșterea ariei de operare în anul 2010 față de anul 2009. Din totalul de 29.238 salariați, 7.766 reprezintă personal TESA, 15.657 salariați care lucrează în serviciul de alimentare cu apă și 5.815 salariați în serviciul de canalizare. În anexa nr.12 este prezentată structura personalului operatorilor regionali. În anul 2011, numărul salariaților operatorilor regionali a crescut la 29.844, cu 2% mai mult decât în anul 2010, creșterea fiind determinată, ca și în anul precedent, de creșterea ariei de operare. Figura 12.1 reflectă personalul operativ, pe operator, pentru serviciile de apă respectiv, pentru serviciile de canalizare.

Figura 12.1: Situația personalului operativ, pe operatori

Prin compararea evoluției prețurilor și a tarifelor la serviciile de alimentare cu apă și de canalizare în perioada 2003 - 2011 cu evoluția indicelui prețurilor de consum (IPC) în aceeași perioadă, se poate observa că:

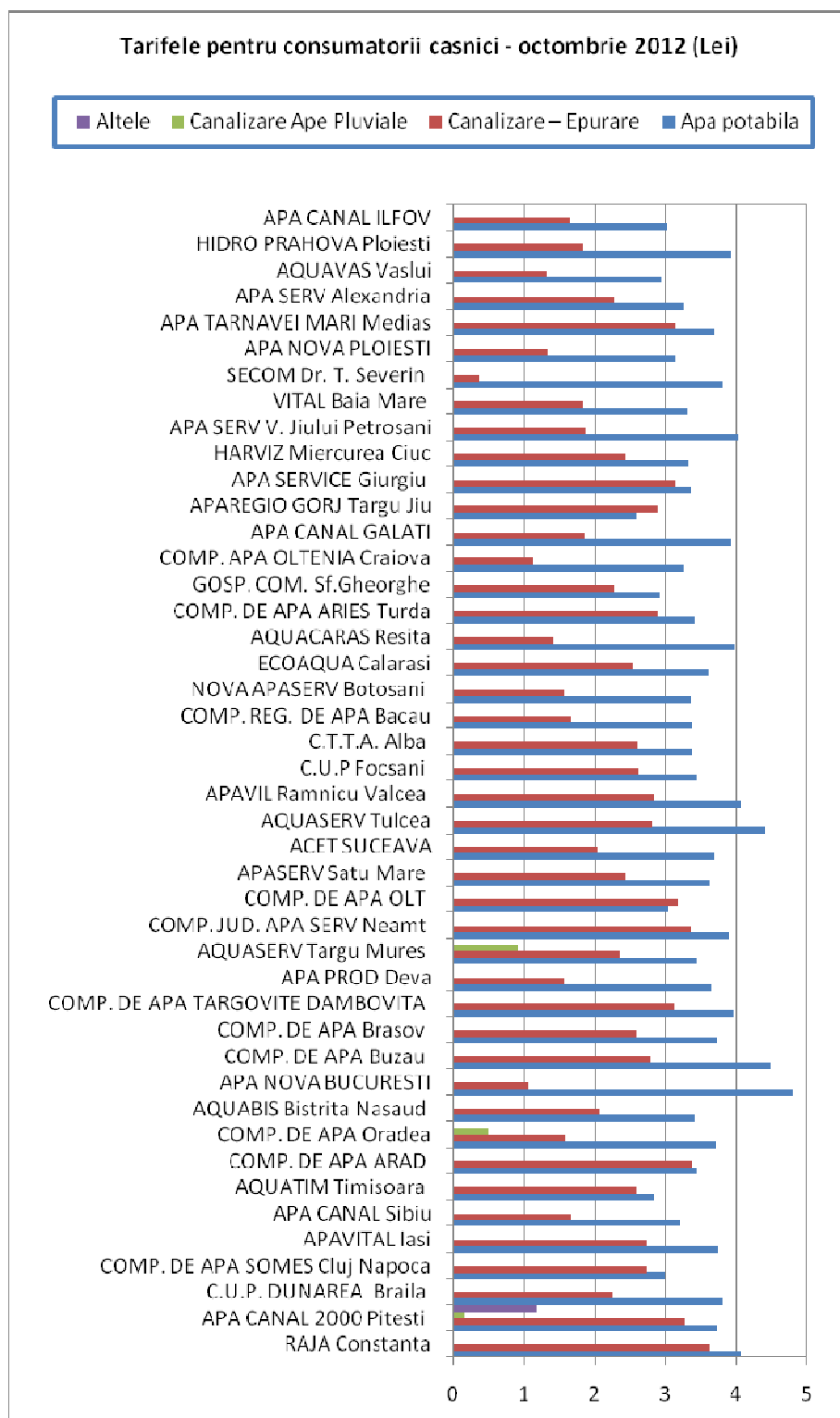
- Compararea creșterii prețurilor și a tarifelor pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare cu evoluția indicelui prețurilor de consum nu este relevantă întrucât serviciile de alimentare cu apă și canalizare au suferit modificări de natură structurală. Totodată, au apărut activități noi, cea mai importantă fiind cea de epurare a apelor uzate, iar pentru apa potabilă, condiții de asigurarea calității, ceea ce a impus realizarea tratării suplimentare și, implicit, alte costuri.
- Indicele prețurilor de consum a grupei servicii (apă, canal, salubritate și apă caldă-menajeră) a crescut mai mult decât indicele prețurilor de consum. În anul 2011, indicele prețurilor de consum a fost de 103,14% iar grupa de servicii a realizat un IPT de 119,98%. Grupa servicii, în care intră și serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, a înregistrat creșteri mai mari decât inflația întrucât, în această perioadă, operatorii au accesat fonduri de preaderare și fonduri de coeziune, iar în cadrul programelor de finanțare s-au convenit și creșteri de prețuri și tarife în termeni reali, peste inflație. Astfel, prin nivelul prețurilor și al tarifelor, se asigură plata cheltuielilor cu comisioanele, dobânzile și ratele de împrumut. Totodată, prin realizarea investițiilor necesare asigurării calității acestor servicii s-au înregistrat și modificări structurale prin asigurarea și a activităților care determină creșterea calității serviciilor.
- În cadrul grupei de servicii, indicele de creștere al tarifelor la canalizare depășește indicele de creștere pentru apa potabilă, întrucât cheltuielile de exploatare pentru serviciile de canalizare s-au modificat semnificativ prin punerea în funcțiune a stațiilor de epurare. În anul 2011, indicele de creștere pentru apa potabilă a fost de 115,79% iar pentru canalizare a fost de 131,22%. Creșterea accentuată a prețurilor pentru canalizare este determinată de finalizarea în mai multe municipii a investițiilor pentru stațiile de epurare, realizate în cadrul Proiectului ISPA, care a determinat creșterea costurilor de exploatare.

Situația pe ani privind evoluția creșterii prețurilor și a tarifelor la serviciile de alimentare cu apă și de canalizare comparativ cu evoluția indicelui prețurilor de consum, în perioada 2003 - 2011, este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabel 11. Evoluția IPC pe categorii de servicii, în perioada 2003 - 2011

Specificație	IPC total an	IPCservicii*	IPC alimentare cu apă potabilă	IPC canalizare
2003	112,70%	124,32%	127,52%	129,00%
2004	108,10%	121,99%	119,72%	120,54%
2005	107,80%	125,88%	125,22%	130,58%
2006	103,80%	121,41%	117,23%	122,25%
2007	106,35%	111,96%	106,54%	111,06%
2008	105,40%	112,55%	110,58%	115,41%
2009	103,46%	114,93%	113,08%	124,12%
2010	104,49%	113,82%	113,34%	123,93%
2011	103,14%	119,98%	115,79%	131,22%

În figura 14.1 este prezentat, detaliat pe operatori, nivelul prețurilor și al tarifelor la apă potabilă și respectiv, la canalizare, pentru consumatorii rezidențiali.

*Figura 14. 1:
Tarifele și prețurile
practicate în
octombrie 2012
(Lei)*

Pornind de la datele privind veniturile și cheltuielile totale, au fost calculate valorile următorilor indicatori:

- **Costul operațional unitar pe metru cub de apă produsă**, după formula de mai jos.

$$\text{Costul operațional unitar pe m}^3 \text{ de apă produsă } \left(\frac{\text{Lei}}{\text{m}^3} \right) = \frac{\text{Cheltuieli Operaționale Totale}}{\text{Apă produsă}}$$

Producerea unui metru cub de apă costă, în funcție de operator, între 1,23 și 3,92 Lei. În medie, costul operațional unitar pe metru cub de apă produsă este 2,27 lei.

- **Costul operațional unitar pe metru cub de apă facturată**, după formula de mai jos.

$$\text{Costul oper. unitar pe m}^3 \text{ de apă facturată } \left(\frac{\text{Lei}}{\text{m}^3} \right) = \frac{\text{Cheltuieli Operaționale Totale}}{\text{Apă facturată (m}^3\text{)}}$$

Costul Operațional Unitar pe m³ de apă facturată (Lei/mc) se situează între 2,2 Lei și 7,42 Lei, cu o medie pe operatorii regionali și municipali foarte mari de 4,05 Lei.

- **Venituri Unitare pe m³ de apă vândută (Lei/mc)**, după formula de mai jos.

$$\text{Venit Unitar pe m}^3 \text{ de apă vândută } \left(\frac{\text{Lei}}{\text{m}^3} \right) = \frac{\text{Venituri Totale}}{\text{Apă Facturată}}$$

Venitul unitar pe metru cub de apă vândută se situează între 2,6 Lei și 5,72 de Lei, cu o medie pe operatori regionali și municipali foarte mari de 4,35 Lei.

- **Venit mediu pe bransament și an**, după formula de mai jos.

$$\text{Venit mediu pe bransament și an} = \frac{\text{Venituri Totale}}{\text{Nr. de bransamente}}$$

Venitul mediu pe bransament și pe an se situează între un minim de 524 Lei și un maxim de 4.486 Lei, cu o medie de 1.435 Lei pe operatorii regionali și municipali foarte mari.

- **Venit mediu anual pe locuitor deservit cu apă**, după formula de mai jos.

$$\text{Venit mediu anual pe locuitor deservit cu apă} = \frac{\text{Venituri Totale}}{\text{Nr. locuitori deserviți cu apă}}$$

Venitul mediu anual pe locuitor deservit cu apă se situează între 130 de Lei și 347 Lei, cu o medie de 230 Lei pe operatorii regionali și municipali foarte mari.

- **Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri**, după formula de mai jos.

$$\text{Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri} = \frac{\text{Venituri Totale}}{\text{Cheltuieli Totale}}$$

Gradul de acoperire a cheltuielilor din venituri se situează între 0,74 și 1,36 cu o medie de 1,08 pe operatorii regionali și municipali foarte mari. 2 dintre operatori, nu își acoperă cheltuielile din venituri.

- **Nr. de angajați la 1.000 de branșamente**, după formula de mai jos.

$$\text{Nr. Angajați la 1.000 de branșamente} = \frac{\text{Nr. total de angajați}}{\text{Nr. total de branșamente}}$$

Numărul de angajați (luând în calcul personalul total, inclusiv TESA) la 1.000 de branșamente variază între 7 și 36 de angajați la mia de branșamente, cu o medie de aproximativ 20 de angajați.

- **Număr de angajați la 1.000 de locuitori deserviți cu alimentare cu apă**, după formula de mai jos.

$$\text{Nr. Angajați la 1.000 de loc. deserviți} = \frac{\text{Nr. total de angajați}}{\text{Populația deservită cu apă}}$$

La o mie de locuitori deserviți cu servicii de alimentare cu apă sunt angajați între 1,13 persoane și un maxim de 6,13 persoane, cu o medie pentru operatorii regionali și municipali foarte mari de 3,38 angajați la mia de locuitori deserviți.

- **Factura anuală pentru 6 m3 pe lună**, după formula de mai jos.

$$\text{Factura anuală pt. 6 m3 pe lună} = (\text{Preț Apă} * 6 + \text{Tarif canalizare} * 0.8 * 6) * 1.24 * 12$$

La un consum de 6 metri cubi de apă pe lună, consumatorii plătesc, în funcție de operator, între 178,6 Lei anual și 464,1 Lei anual. Valoarea medie pe operatorii regionali și municipali foarte mari a facturii anuale pentru un consum lunar de 6 metri cubi de apă este de 360 Lei.

6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

6.1. Concluzii

1. La nivel european, starea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare poate fi caracterizată astfel: sectorul trece printr-o perioadă de schimbări importante și se bucură de o atenție specială din partea factorilor de decizie, regionalizarea operării și globalizarea pieței sunt două provocări de mare actualitate, la care trebuie să dea un răspuns fiecare țară membră sau în curs de aderare. Se conștientizează tot mai mult

dimensiunea socială a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare și impactul pe care acestea îl au asupra coeziunii sociale.

2. Serviciile de alimentare cu apă și de canalizare se încadrează în sfera mai largă a serviciilor publice de interes economic general, a căror reglementare unitară a început în Uniunea Europeană prin elaborarea *Cărții Verzi*, lansată de către Comisia Europeană pentru a fi dezbătută în toate țările membre și candidate;

3. Calitatea apelor de suprafață destinate prelevării de apă potabilă, protecția apelor subterane împotriva poluării create de unele substanțe periculoase, protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, calitatea apei destinată consumului uman, epurarea apelor uzate orășenești, gospodărirea apelor la nivel de bazin hidrografic sunt aspecte reglementate prin directive ale Uniunii Europene. Prevederile acestora au fost transpuse în legislația românească și urmează să fie implementate în totalitate conform prevederilor din P.O.S. de Mediu.

4. Actualul cadru de reglementare a organizării și funcționării operatorilor regionali a fost îmbunătățit, proiectul de aprobare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 13/2008 privind modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006 fiind definitivat prin contribuția MAI-ANRSC-ARA și a altor asociații patronale și profesionale, urmând a fi aprobat de Patronat urmand a fi transmis spre promulgare Presedintelui Romaniei.

5. Gradul de acces al populației la sistemele centralizate continuă să fie scăzut și mult sub media europeană. Actualul ritm de creștere al gradului de conectare nu va permite atingerea Țintelor prevăzute în POS Mediu pentru orizontul de timp 2015, 2020 și 2030.

6. Lungimea rețelelor de transport și distribuție a apei potabile și a rețelelor de canalizare a crescut semnificativ în ultimii ani, mai ales prin punerea în funcțiune a investițiilor din proiectul ISPA și continuă să fie o prioritate în proiectele de investiții finanțate prin fondurile de coeziune.

7. Cu toate eforturile făcute în ultimii ani pentru reducerea pierderilor de apă, nivelul acestora continuă să fie foarte ridicat în comparație cu țările care au un management

performant al apei nefacturate (*UFW*). Nivelul mediu al pierderilor înregistrat la nivelul anului 2011 a fost de 46%.

8. Gradul de contorizare al operatorilor regionali a crescut semnificativ în ultimii ani, atingând, în anul 2011, un nivel de 92% și continuă să fie o prioritate în cadrul proiectelor de investiții. Eforturile financiare făcute în această direcție s-au justificat prin creșterea gradului de încasare a contravalorii serviciilor și îmbunătățirea relațiilor dintre operatori și consumatori.

9. Nivelul de echipare cu rețele de canalizare este scăzut, atât în mediul urban, cât, mai ales, în cel rural. Ritmul actual de extindere a lungimii rețelelor de canalizare nu poate asigura atingerea Țintelor prevăzute în *Tratatul de Aderare*.

10. Epurarea apelor uzate continuă să reprezinte o provocare pentru operatori: finalizarea lucrărilor de investiții din fondurile ISPA la unele stații de epurare a permis raportarea unor îmbunătățiri în acest domeniu.

11. Numărul localităților deservite de operatorii regionali a crescut semnificativ în anii 2009, 2010 și 2011. Se impune acordarea unei atenții sporite condițiilor de preluare în exploatare a noilor sisteme realizate prin programe colaterale și, mai ales, a celor din mediul rural.

12. Majoritatea operatorilor regionali și-au elaborat documentele de sprijin necesare susținerii aplicațiilor finanțate din POS Mediu iar 40 proiecte majore sunt deja aprobate și sunt în fază de implementare.

13. A fost demarata activitatea de pregătire a noului program de investiții POS de Mediu 2014 – 2020.

14. Criza financiară cu care se confruntă și țara noastră și-a pus amprenta în anul 2011 și asupra serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare: s-a înregistrat o reducere a cantității de apă facturată față de anul 2010, în condițiile în care operatorii regionali și-au mărit aria de operare.

15. Numărul angajaților din sector crescut cu 2% în anul 2011 față de anul 2010, ca urmare, în principal, creșterii ariei de operare.

Starea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare 2012

16. Tarifele au continuat să evolueze pe o curbă de creștere lentă, în principal, ca urmare a condiționărilor impuse prin programele de investiții strategice.

17. Se constată accelerarea ritmului de introducere a progresului tehnic și tehnologic în sistemele de alimentare cu apă și de canalizare-epurare, cu efecte pozitive asupra calității serviciilor furnizate și a gradului de siguranță în exploatarea sistemelor.

6.2. Recomandări

1. Vor trebui făcute în continuare eforturi susținute în direcția dezvoltării serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, având în vedere gradul redus de echipare tehnico-ediliare și accesul limitat al populației la acest serviciu.

2. Creșterea rolului societății civile reprezentate prin patronat, syndicate, asociații profesionale și ale consumatorilor, alături de autoritățile publice centrale și locale, în procesul de elaborare și implementare a strategiei de dezvoltare a serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, asigurând, astfel, punerea în aplicare a conceptului de dezvoltare durabilă.

3. Promovarea, în lucrările de modernizare-dezvoltare, a unor soluții tehnice corelate cu ultimele evoluții la nivel mondial, care să conducă la dezvoltarea sistemului, la creșterea calității serviciilor dar și la respectarea asigurării gradului de suportabilitate al consumatorilor și reflectării raportului optim preț/calitate.

4. Creșterea gradului de pregătire profesională a angajaților, astfel încât operatorii regionali să fie capabili să-și asigure necesarul de resurse umane, tehnice și financiare, după implementarea proiectelor din POS Mediu, conducând, astfel, la dezvoltarea în continuare a sistemelor actuale.

5. Demararea Procesului de Pregătire a Portofoliului de Proiecte în Sectorul de Apă și Apă Uzată, pentru perioada 2014-2020, încă din anul 2012, va asigura premisele accesării și implementării în condiții optime a acestui program.

ROLUL AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICIILE COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE ÎN DOMENIUL SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ FURNIZATĂ ÎN SISTEM CENTRALIZAT

Asigurarea necesarului propriu de energie termică și a resurselor primare de energie termică a fost, din cele mai vechi timpuri, o preocupare a indivizilor și a comunităților locale. Multă vreme producerea energiei termice a fost o preocupare a fiecăruia și a avut în vedere numai satisfacerea propriilor nevoi, obținerea energiei termice făcându-se prin utilizarea unor soluții/sisteme individuale.

Alimentarea cu energie termică este activitatea prin care se asigură energia necesară pentru prepararea hranei, pentru încălzirea spațiilor construite indiferent de destinație (locuințe, instituții publice, social-culturale, sedii administrative, spații de producție) și pentru prepararea apei calde de consum.

Furnizarea energiei termice în sistem centralizat constituie metoda cea mai evoluată, eficientă, sigură și nepoluantă formă de alimentare cu căldură a beneficiarilor din zonele cu densitate mare de locuitori.

Necesarul de energie termică se obține prin arderea combustibililor fosili (cărbune, păcură, gaze naturale), a altor resurse energetice (lemn, deșeuri menajere, agricole, industriale, biomasa) sau prin captarea și conversia altor forme de energie (energie solară, energie geotermală, energie electrică ș.a.).

Combustibilii fosili, denumiți și combustibili clasici, dețin ponderea în producția de energie termică. Arderea acestor combustibili evacuează în atmosfera dioxid de carbon CO(2), dioxid de sulf SO(2), oxizi de azot NO(x), pulberi și alte substanțe poluante care afectează echilibrul mediului ambiant.

În anul 2012, politica în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică s-a elaborat în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, de către Ministerul Administrației și Internelor, în colaborare cu Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, și a fost parte integrantă a politicii energetice a statului. Politica de protecție socială în acest domeniu s-a elaborat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în colaborare cu Ministerul Administrației și Internelor cu consultarea asociațiilor neguvernamentale reprezentative.

O parte din elementele de fundamentare și actualizare a Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice, ca și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale, o reprezintă Raportul¹ anual al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSC) precum și baza de date gestionată de această instituție.

Serviciile comunitare de utilități publice sunt definite de LEGE ca totalitatea activităților reglementate, care asigură satisfacerea nevoilor esențiale de utilitate și interes

¹ Întocmit în conformitate cu prevederile art. 20 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare.

public general cu caracter social ale colectivităților locale. Serviciile de utilități publice sunt astfel în responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau, după caz, a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, mandatate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre.

ANRSC este o instituție publică, de interes național, ce a funcționat în anul 2012 în subordinea Ministerului Administrației și Internelor. A fost înființată în anul 2001, iar potrivit competenței acordată prin lege, are atribuții privind eliberarea de licențe, elaborarea de metodologii și regulamente-cadru pentru domeniul serviciilor de utilități publice *din sfera sa de reglementare* și pentru piața acestor servicii, precum și atribuții de monitorizare a modului de respectare și implementare a legislației aplicabile serviciilor comunitare de utilități publice. Cadrul legal general de definire a atribuțiilor și sarcinilor ANRSC a fost modificat și completat de Legea nr. 204/2012, care aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2008.

Potrivit noului act normativ, ANRSC este autoritatea de reglementare competentă pentru, elaborarea, stabilirea și urmărirea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării următoarelor servicii de utilități publice:

- a) alimentarea cu apă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) salubritatea localităților;
- e) iluminatul public;
- f) administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ teritoriale;
- g) transport public local, conform competențelor acordate prin legea specială.

Față de cele mai sus prezentate, precizăm că lit. d) a alin. (2) al art. 13 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 a fost abrogată de pct. 17 al art. I din Legea nr. 204 din 9 noiembrie 2012, care aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006.

Astfel, în conformitate cu noile prevederi legislative din 2012, **producerea, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat**, sunt supuse licențierii, reglementării și controlului ANRE.

În acest context, considerăm necesar, totuși, să subliniem și cităm dispozițiile art. II alin (1) din Legea nr. 204 din 9 noiembrie 2012, privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006 *„Prevederile referitoare la abrogarea lit. d) a alin. (2) al art. 13, precum și prevederile alin. (4) al art. 13 și ale lit. b) a alin. (1) al art. 38 din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare și cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică la data intrării în vigoare a modificărilor și completărilor prevederilor legale privind serviciul public de alimentare cu energie termică.”*

REGLEMENTĂRI – GENERALE ȘI SPECIFICE

- Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006;
- **Legea nr. 204 din 9 noiembrie 2012**, privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006;
- Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006;
- Ordinul Președintelui ANRSC nr. 66/2007 privind aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor locale pentru serviciile publice de alimentare cu energie termică produsă centralizat, exclusiv energia termică produsă în cogenerare;
- Ordinul Președintelui ANRSC nr. 91/2007 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului public de alimentare cu energie termică;
- Ordinul Președintelui ANRSC nr. 92/2007 privind aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului public de alimentare cu energie termică;
- Ordinul Președintelui ANRSC nr. 255/2006 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală nr. 233/2004 pentru aprobarea unor reglementări privind contorizarea consumatorilor racordați la sistemele publice centralizate de alimentare cu energie termică;
- Ordinul Președintelui ANRSC nr. 483/2008 privind aprobarea Contractului-cadru de furnizare a energiei termice;
- Ordinul președintelui ANRSC nr. 343/2010 pentru aprobarea Normei tehnice privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum.

I. OBIECTIVE URMĂRITE ÎN DOMENIUL SERVICIULUI PUBLIC DE ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ FURNIZATĂ ÎN SISTEM CENTRALIZAT

Potrivit cadrului special de reglementare, în vigoare în anul 2012, serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a reprezentat totalitatea activităților privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice, desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau a asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat s-a realizat prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale ori al asociației de dezvoltare comunitară, care au format sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității sau al asociației de dezvoltare comunitară (SACET).

Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006 este legea cadru, specială, care a trasat principalele caracteristici și cerințe ale modului de organizare și funcționare a serviciului public de alimentare cu energie termică și a avut ca scop:

- asigurarea continuității serviciului public de alimentare cu energie termică;
- asigurarea calității serviciului public de alimentare cu energie termică;
- accesibilitatea prețurilor la consumatori;
- asigurarea resurselor necesare serviciului public de alimentare cu energie termică, pe termen lung;
- asigurarea siguranței în funcționare a serviciului public de alimentare cu energie termică;
- evidențierea transparentă a costurilor în stabilirea prețului energiei termice.

Raportul ANRSC privind starea serviciului public de alimentare cu energie termică furnizată în sistem centralizat, pentru anul 2012, este întocmit cu scopul de a furniza date și informații asupra acestor servicii publice și de prezentare a unei posibile **tendințe** de evoluție a acestora în anul 2013.

Menționăm totodată că, în site-ul oficial al ANRSC, www.anrsc.ro, este prezentată în detaliu starea serviciilor energetice, prin prezentarea de date referitoare la:

- revizii și reparații planificate și realizate;
- număr de branșamente;
- grad de contorizare;
- dinamica numărului de apartamente conectate/deconectate/reconectate;
- prețuri și tarife.

Această situație privind starea serviciilor energetice, prezentată lună de lună pe site-ul ANRSC, începând din anul 2004 până în prezent, a făcut posibilă evidențierea cu exactitate a evoluției numărului de branșamente, a numărului de apartamente, a prețurilor și tarifelor practicate, precum și a altor indicatori specifici serviciului.

II. EVOLUȚII

II.1. EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE APARTAMENTE BENEFICIARE ALE SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ ÎN SISTEM CENTRALIZAT

În România dezvoltarea sistemelor centralizate de alimentare cu energie termică a început după anul 1950, pentru acoperirea nevoilor de energie termică a primelor cartiere locuințe alcătuite din blocuri cu P+4 etaje, nou construite. Agentul termic produs centralizat era utilizat pentru încălzire și pentru preparat apă caldă de consum. După anul 1960, odată cu politica de industrializare intensivă a României sau dezvoltat pe largă marile orașe ale țării numeroase unități industriale (platforme industriale) care au generat

o deplasare masivă a populației din zona rurală spre cea urbană. Astfel, în marile orașe s-au dezvoltat imense cartiere de blocuri în general cu nivel de înălțime P+10 etaje, pentru populația ocupată în sectorul industrial. Evoluția demografică, dezvoltarea economică, tehnologică și socială, urbanizarea și constrângerile generate de modul de viață modern în mari aglomerări urbane, au condus la apariția și generalizarea unor sisteme de alimentare cu energie termică din ce în ce mai complexe și mai eficiente. S-a ajuns, astfel, la actualele sisteme publice centralizate de alimentare cu energie termică a localităților.

Acest mod de preparare a apei calde de consum și de încălzire a locuințelor a fost promovat pe scară largă începând cu anii '70 când marile orașe din România au beneficiat de sisteme centralizate pentru furnizarea apei calde de consum și de energie termică pentru încălzire de mare capacitate.

Însă, din cauza condițiilor existente, a economiilor impuse populației pentru plata datoriilor externe, începând cu anul 1985 populația nu a mai beneficiat de furnizarea continuă de agent termic. Alimentarea apartamentelor s-a făcut numai în anumite intervale orare ajungându-se la o livrare continuă de maximum 8 ore pe zi.

Sectorul alimentării cu energie termică a localităților a suferit transformări importante după decembrie 1989 din punct de vedere tehnic, organizatoric și instituțional. Până în anul 2001 aceste transformări s-au produs în mod aleator și conjunctural fără să aibă la bază o strategie sectorială adoptată de Guvern sau de autoritățile administrației publice locale.

Legislația actuală definește rolul și responsabilitățile Guvernului, ale autorităților administrației publice centrale, respectiv ale autorităților administrației publice locale cu privire la asigurarea alimentării cu energie termică a localităților și clarifica competențele și atribuțiile ce revin fiecărui factor implicat în realizarea acestora.

Conform Strategiei naționale privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate (Hotărârea Guvernului nr. 882/2004) numărul de unități locative racordate din construcție la sistemele centralizate de alimentare centralizată cu energie termică a fost de 2.696.360.

În anul 1989, la nivel național a existat o evidență unică a apartamentelor alimentate cu energie termică din serviciului public de alimentare cu energie termică: în sistem centralizat¹ și în cogenerare².

Ulterior, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 73/2002, licențierea/autorizarea operatorilor serviciilor energetice de interes local s-a realizat de către ANRSC. În acest sens, ANRSC a procedat la licențierea operatorilor având ca obiect de activitate producerea energiei termice (*în mod exclusiv sau împreună cu asigurarea serviciilor de transport, distribuție și furnizare a energiei termice*) **cu excepția operatorilor care produceau energie termică în cogenerare.**

Operatorii producători de energie termică în cogenerare, indiferent de modul de organizare, de forma de proprietate sau de subordonare, care au desfășurat și alte activități specifice domeniului serviciilor energetice de interes local, au fost licențiați de către ANRE, atât pentru producerea, cât și pentru transportul, distribuția și furnizarea energiei termice.

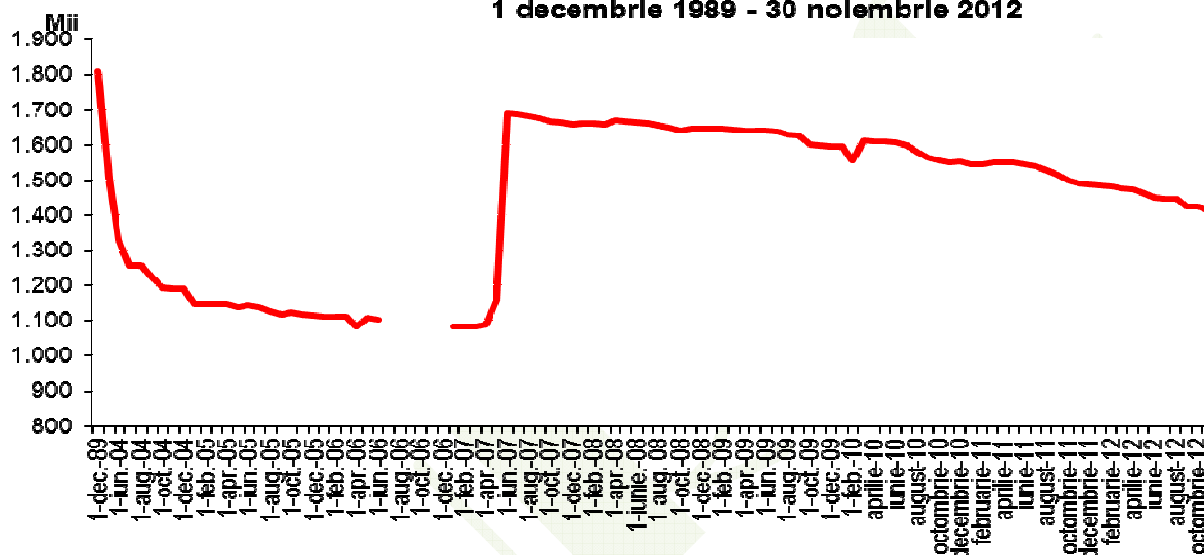
În consecință, în temeiul actului normativ amintit, s-a realizat separarea înregistrării numărului apartamentelor, a inventarului lor, urmare a separării evidenței celor două tipuri de sisteme de producere a energiei termice *în* ¹*sisteme de alimentare centralizată cu energie termică al localității (ANRSC) și* ²*sisteme în cogenerare (ANRE).*

Acest aspect, coroborat cu condițiile socio-economice specifice perioadei, care au determinat deconectarea unui număr important de apartamente, au făcut ca numărul de

apartamente conectate la sistemele centralizate ce au fost evidențiate în baza de date a ANRSC la 31 iulie 2004 să fie de doar **1.257.187** apartamente față de **1.809.812** apartamente câte erau în anul 1989 în evidența comună (*apartamente alimentate cu energie termică din serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat și în cogenerare*).

Facem observația că potrivit datelor obținute în urma recensământului populației și locuințelor din data de 18 martie 2002, numărul locuințelor racordate la sistemele centralizate de termoficare era, în iarna 2001-2002, de 2.485.295 din care 2.464.898 locuințe în mediul urban, iar un nr. de 4.961.559 locuințe erau încălzite cu sobe.

EVOLUTIE APARTAMENTE BRANSATE LA SACET
1 decembrie 1989 - 30 noiembrie 2012

Analizând locuințele, la nivel național, din punct de vedere al sistemului de încălzire (*sursa INS 2011 consumurile energetice în gospodării*), la nivelul anului 2009, numai 24,04% din locuințe au mai dispus de încălzire centrală, iar din acestea 98,13% sunt racordate la sistemul național de termoficare, restul de 1,87% fiind racordate la rețele de bloc.

În anul 2009, dintr-un număr total de 11.487.217 locuințe la nivel național, au fost înregistrate 1.649.144 de locuințe care au folosit sistemele centralizate de alimentare cu energie termică pentru prepararea apei calde menajere.

Datele INS arată că, în primele zece luni din 2012, resursele de energie primară au scăzut cu 2,1%, comparativ cu intervalul similar din anul anterior.

Principalele resurse de energie primară, în perioada ianuarie-octombrie 2012, au totalizat aproape 28,410 milioane tone echivalent petrol (tep), în scădere cu 623.200 tep față de 2011.

Producția internă a însumat peste 19,008 milioane tep, în scădere cu 2,1% față de aceeași perioadă a anului precedent, iar importul a fost de peste 9,401 milioane tep, în scădere cu 2,2%.

În temeiul noii Legii a serviciilor publice de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, ANRE a predat către ANRSC, prin protocol de predare-preluare, licențele din sfera ei de competență. Legea nr. 325/2006 a intrat în vigoare la data de 21 martie 2007 iar protocolul de predare-preluare a licențelor ANRE către ANRSC s-a semnat la data de 19 aprilie 2007.

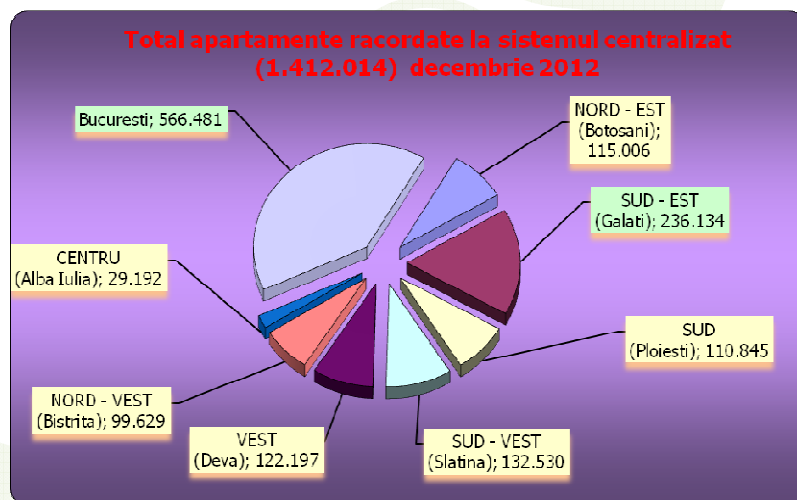
*ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România*

Totodată, prin semnarea protocolului s-a acceptat, pe lângă celelalte aspecte, și preluarea, de către ANRSC, a inventarului apartamentelor aflate în baza de date a ANRE, care au avut legătură cu acest proces. Astfel, în evidențele ANRSC apar începând din luna iunie 2007, un număr de **1.689.616** apartamente față de doar **1.088.423** de apartamente câte au fost în baza de date la 30 aprilie 2007.

În termenul de 30 de zile de la data intrării în vigoare a Legii serviciilor publice de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, prevăzut de art. 17 alin. (6) din lege, ANRE a predat către ANRSC, prin protocol de predare-preluare, licențele din sfera ei de competență. Legea nr. 325/2006 a intrat în vigoare la data de 21 martie 2007 iar protocolul de predare-preluare a licențelor ANRE către ANRSC s-a semnat la data de 19 aprilie 2007.

Totodată, prin semnarea protocolului s-a acceptat și preluarea de către ANRSC a evidenței apartamentelor care au legătură cu acest proces, aflate în baza de date a ANRE, pentru operatorii licențiați de această instituție. Astfel, în evidențele ANRSC, apare, începând din luna mai 2007, un număr suplimentar de cca. 600.000 apartamente, deservite de operatorii ale căror licențe au fost transferate de la ANRE la ANRSC.

Evidența ANRSC a numărului de apartamente la data de 31 decembrie 2012 este redată în graficul de mai jos:

II.2. EVOLUȚIA NUMĂRULUI DE APARTAMENTE DECONECTATE DE LA SERVICIUL PUBLIC DE ALIMENTARE CU ENERGIE TERMICĂ ÎN SISTEM CENTRALIZAT

Potrivit raportului Institutului pentru Politici Publice, „*dintre toate serviciile comunitare de utilități publice, serviciului public de alimentare cu energie termică ridică cele mai mari provocări, dar și cele mai mari probleme pentru autoritățile locale...*”

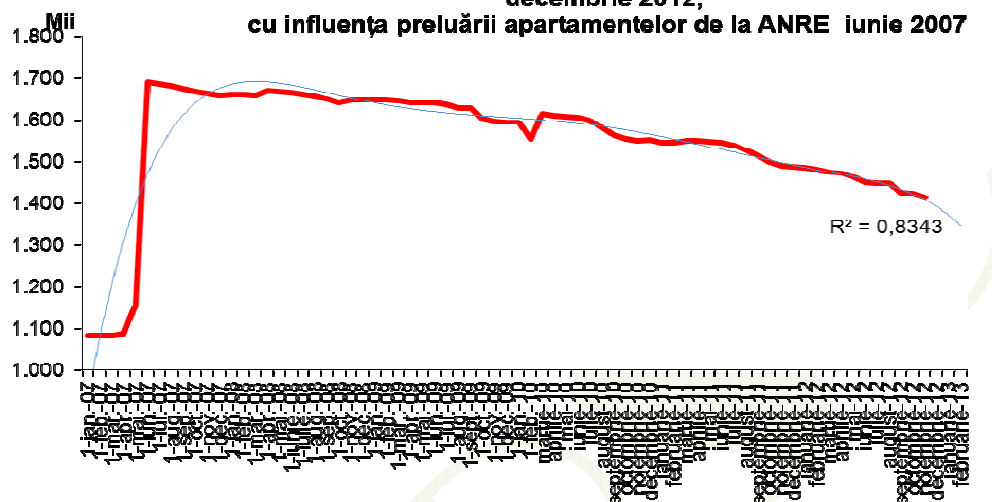
Din datele INS rezultă că din totalul de 7.383.643 locuințe înregistrate în 2009, aproximativ 57,66% se află în mediul urban și 42,34% în mediul rural. Construcțiile de locuințe în orașe au avut o pondere mai mare în perioadele 1948-1977 și 1978-1989 (51,01% și respectiv 83,65%) datorită industrializării masive forțate a economiei românești, a tendințelor de mutare a populației cât mai aproape de zonele unde lucrează. Mediul urban este preponderent în ceea ce privește suprafața încălzită, reprezentând

**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

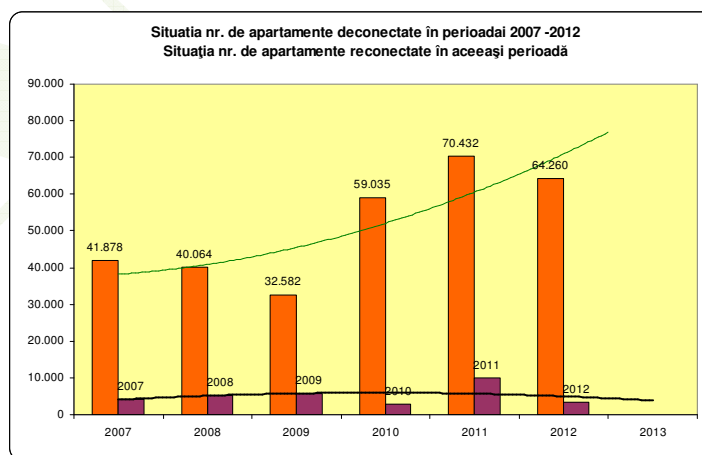
57,66% din total locuințe încălzite (fapt explicat prin existența sistemelor de încălzire centralizată), însă în mediul rural se observă o detașare a locuințelor cu suprafața încălzită mai mică de 20 metri pătrați (69,57%).

Analiza evoluției numărului de apartamente conectate la sistemul public de alimentare cu energie termică produsă centralizat în perioada mai 2007 – decembrie 2012, pune în evidență o tendință continuă de scădere, așa cum este prezentat mai jos.

**Evoluția apartamentelor bransate la SACET pînă în luna
decembrie 2012,
cu influența preluării apartamentelor de la ANRE iunie 2007**

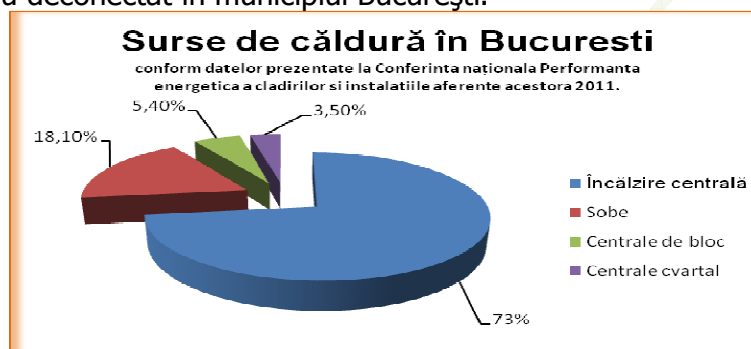
În perioada mai 2007 – decembrie 2012 - tabelul din pagina următoare - se constată că evoluția numărului de apartamente deconectate este atipică. Astfel, în anul 2007 s-au deconectat **41.878** de apartamente, în anul 2008 un număr de **40.064** apartamente, respectiv **32.582** de apartamente în anul 2009. În anul 2010 numărul de apartamente deconectate crește la **59.035**, cu 81,2% mai multe decât în anul 2009, iar în anul 2011 la **70.432** apartamente deconectate, cu 19,3% mai multe față de anul 2010, pe fondul reconectării a **10.013** apartamente, mai multe apartamente reconectate cu 232,8% față de anul 2010.

În anul 2012, s-a înregistrat un număr de **66.112** de apartamente deconectate din sistem, cu doar 8,8% mai mic față de cel din 2011, dar cu 53,5% mai mare față de cel din 2007. În același timp, apartamentele reconectate s-au situat la nivelul a **3.796**, cu 66,5% mai puține față de reconectările din 2011. Subliniem faptul că, în perioada analizată, față de anul 2007, în anul 2012 numărul de apartamente conectate la sistemul centralizat de

**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

încălzire este cu 246.224 mai mic, ceea ce reprezintă o scădere cu cca. 15%. Din datele prezentate pe site-ul ANRSC cu privire la situația numărului de apartamente se remarcă evident faptul că nr. de apartamente conectate la sistemul centralizat de încălzire este influențat ca un atenuator de nr. de apartamente existente în municipiul București. În anul de referință 2007 în municipiul București existau conectate la sistem un nr. de 570.931 de apartamente ceea ce reprezintă 34,5% din numărul total de apartamente conectate. În anul 2012 în București au existat 566.481 de apartamente care au reprezentat cca. 40,1% din nr. total de apartamente. Din baza de date a ANRSC rezultă că în municipiul București scăderea numărului de apartamente în perioada analizată este de doar 0,8%. De altfel din cele 310.103 de apartamente câte s-au deconectat în perioadă, doar 4.450 de apartamente s-au deconectat în municipiul București.

Astfel, din datele prezentate se poate observa ca nr. apartamentelor din municipiul București fiind aproximativ constant și reprezentând cca. 40,1% din nr. total de apartamente, pe fondul creșterii deconectărilor, va crește ca pondere în statistica numărului de apartamente la nivel național în viitor. Acest aspect este pus în evidență dacă se va scădea nr. apartamentelor din București din nr. total de apartamente. Se constată că cele 241.774 de apartamente deconectate în perioadă, reprezintă 22,2% din nr. total existent în anul 2007, diferit de 15% cât am precizat mai sus (când au fost luate în considerație toate apartamentele, inclusiv cele din București).

Redăm mai jos tabelul cu situația centralizată pentru perioada 2007 – 2012.

Situația nr de apartamente pe anii 2007 -2012							
	TOTAL	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NUMĂR TOTAL DE APARTAMENTE	1.412.014	1.658.238	1.647.881	1.595.175	1.550.402	1.488.293	1.412.014
DECONNECTATE	310.103	41.878	40.064	32.582	59.035	70.432	66.112
RECONNECTATE	32.340	4.299	5.329	5.894	3.009	10.013	3.796
BUCUREȘTI	566.481	570.931	570.645	569.768	569.234	567.657	566.481

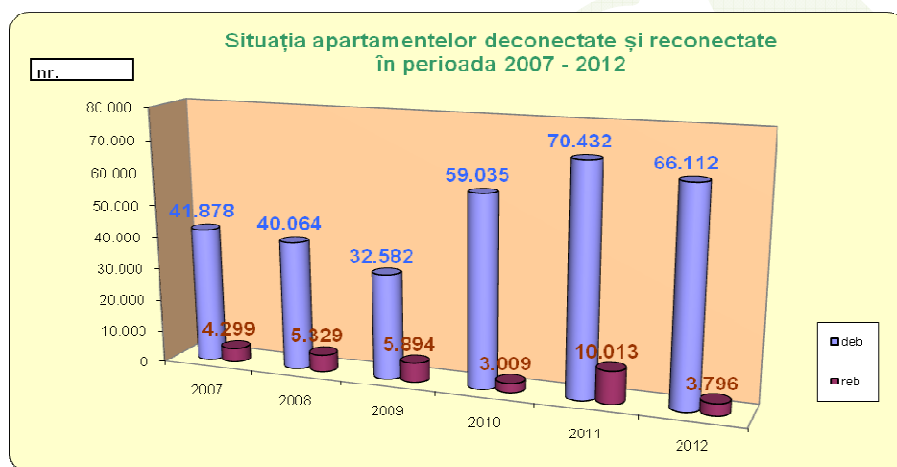
Din graficul mai sus prezentat se observă linia de predicție a deconectărilor care atrage atenția asupra fenomenului ce va continua și în anul 2013 și care va influența în mod semnificativ sistemele de alimentare cu energie termică în sistem centralizat din zonele de dezvoltare regională.

O primă explicație a fenomenului înregistrat în domeniul deconectărilor este reprezentată de nivelul foarte ridicat al prețului energiei termice furnizată centralizat comparativ cu nivelul scăzut al prețului gazelor naturale, menținerea prețului gazelor naturale la un nivel foarte scăzut (prin subvenționarea masivă de către stat) și mai ales

lipsa diferențierii prețului gazelor naturale între industrie și populație, diferențiere care în toate țările dezvoltate este semnificativă (după 2005 s-a decis diferențierea), situație care a oferit populației o alternativă de moment la sistemele centralizate, prin montarea centralelor individuale de apartament, soluție atractivă sub raportul preț/calitate dar care, la scurt timp, s-a dovedit nerentabilă din punct de vedere tehnico-economic, precum și sub aspectul condițiilor de mediu.

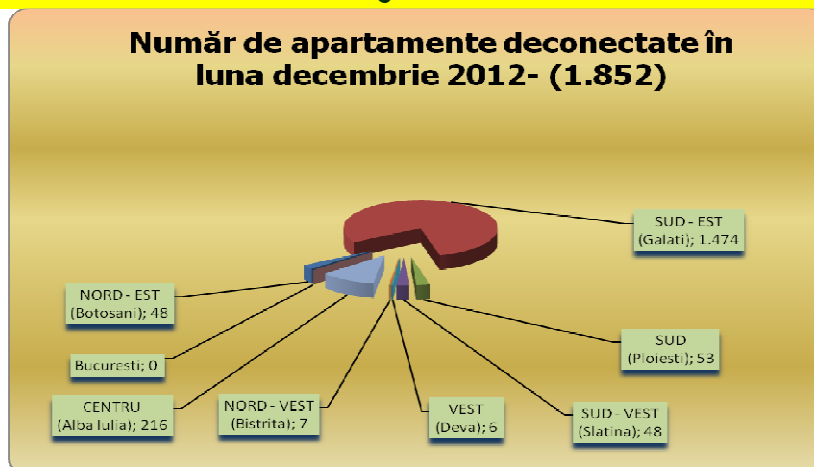
De altfel, dezvoltarea SACET este o opțiune strategică, dat fiind faptul că înlocuirea lor cu alte sisteme individuale pe gaze naturale conduce la utilizarea nerațională a resurselor energetice primare și necesită investiții în noi infrastructuri de distribuție a acestora (HG nr. 1661/2008).

O altă explicație a evoluției deconectărilor provine din cercetările statistice (INS) efectuată pentru anul de referință 1996, potrivit căreia rezultă o scădere a consumului energetic în gospodăriile populației în anul 2009 cu 9,81% datorită scăderii cu 5,03% a numărului populației și cu 5,12% a numărului de locuințe ocupate.

Principalele cauze care au condus la accentuarea fenomenului de deconectare și respectiv debransare sunt:

- cristalizarea, începutul, evoluția și manifestarea violentă a crizei economico financiare care a modificat comportamentul comercial al furnizorilor și beneficiarilor;
- scăderea consumului energetic în gospodării a fost autoimpusă prin creșterea masivă a prețului resurselor energetice în comparație cu veniturile populației;
- prețul ridicat al energiei termice vândută populației;

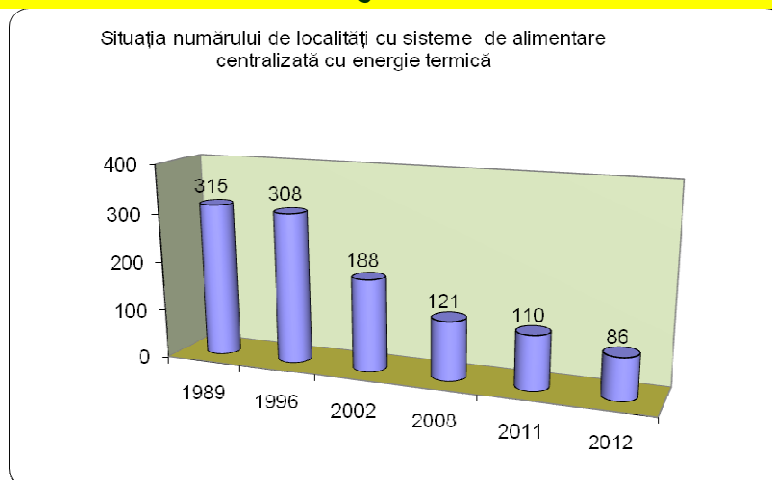

- înregistrarea de creanțe mari la debitorii beneficiari casnici, industriali și instituții publice, care, la rândul lor, au determinat intrarea în incapacitate de plată a producătorilor, furnizorilor și a distribuitorilor locali de energie termică. Nerealizându-se plata furnizorilor de materiale, materii prime, combustibili (prețul gazelor naturale a crescut cu 400%, în perioada 2001 – 2012) etc. s-a ajuns la situația în care aceștia din urmă au refuzat să mai asigure aprovizionarea producătorilor/furnizorilor de energie termică și, în consecință, la sistarea totală sau parțială a furnizării serviciului. Pentru exemplificare, precizăm că în anul 2012 localitățile: Turnu Măgurele și Roșiorii de Vede din județul Teleorman, Bolintin Vale din Județul Giurgiu, Alba Iulia din județul Alba, Reghin din județul Mureș și Sibiu din județul Sibiu, localitatea Macin din județul Tulcea nu mai beneficiază de serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat pentru populație, operatorii furnizori încetându-și activitatea pentru acest sector beneficiar.
- procesul lent de contorizare și lipsa posibilității individualizării consumurilor de agenți termici (apă caldă și încălzire) pe principiul: „consum cat vreau și plătesc cat consum”;
- pe fondul acestor condiții promovarea marketingului agresiv al distribuitorilor de echipamente de încălzire individuală și tendința de acreditare a concepției false de a considera aceste echipamente substitut al sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică.
- Lipsa explicațiilor, prin toate mijloacele, a urmărilor creșterii exagerate a numărului de surse de poluare locală, cu centralele termice de apartament, asupra sănătății locuitorilor din clădirile unde se folosesc sisteme individuale de încălzire.

III. SITUAȚIA PRODUCȚIEI DE ENERGIE TERMICĂ

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale ori asociației de dezvoltare comunitară, care formează sistemul de alimentare centralizată cu energie termică al localității sau al asociației de dezvoltare comunitară.

**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

Astfel, așa cum se vede și din graficul de mai sus, de la **315** localități cu sisteme centralizate în anul 1989 (anexă la Raport) s-a ajuns ca în 1996/1997 să fie numai **308** localități beneficiare, iar în perioada 2002/2003 la **188** localități în și respectiv **121** în 2008/2009 ajungându-se la nivelul anului 2011 la **110** localități, iar în 2012 la doar **86**.

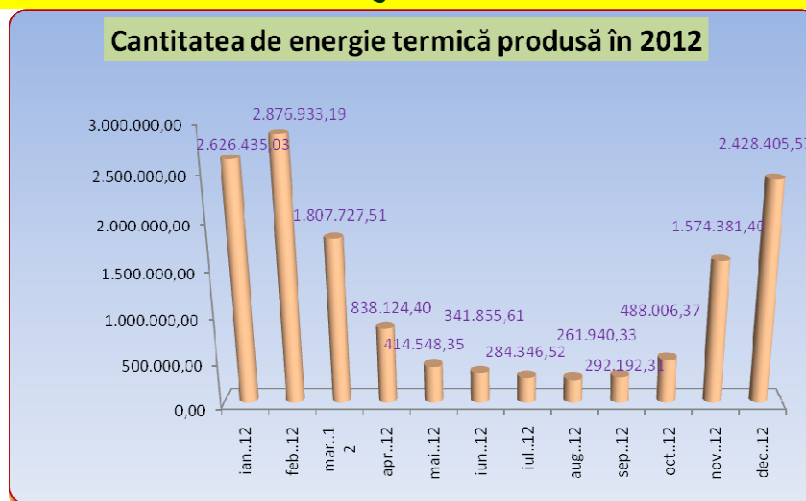
Este o situație extrem de serioasă care trebuie să genereze la nivelul instituțiilor, autorităților locale, a factorilor de decizie, o analiză profundă asupra sistemelor centralizate, pentru promovarea unei strategii de revigorare a celor mai performante sisteme, cu cele mai mici influențe asupra mediului și a vieții, soluții energetice neutre din punct de vedere al emisiilor de carbon.

Trebuie avute în vedere caracteristicile esențiale ale sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică și modul în care se preconizează că vor evolua acestea pe parcursul următoarelor etape de dezvoltare, demonstrând motivul pentru care acestea reprezintă infrastructuri cheie în vederea obținerii unui sistem energetic european eficient din punct de vedere al utilizării resurselor, atât în prezent cât și în viitor.

În conformitate cu prevederile din Strategia națională privind alimentarea cu energie termică a localităților aprobată prin H.G. 882/2004 „Pentru zonele urbane aglomerate, cu densitate mare de locuire, toate studiile realizate la nivel național și internațional au condus la concluzia că din punct de vedere al eficienței energetice și al protecției mediului, sistemele centralizate de alimentare cu energie termică sunt avantajoase”.

Sistemele de alimentare centralizată cu energie termică prezintă față de alte sisteme de încălzire, mai multe avantaje. Astfel, există posibilitatea utilizării unor tehnologii a producerii energiei din surse, cu eficiență energetică și economică foarte ridicate (de exemplu cogenerarea) cu randamente de aprox. 100%. Se reduce și se concentrează numărul surselor de căldură cu foc deschis și se reduce poluarea prin posibilitatea instalării echipamentelor de filtrare și neutralizare a gazelor de ardere cu costuri și investiții eficiente reducând considerabil poluarea în aglomerările urbane. Prin plasarea surselor în afara construcțiilor de locuit se evită riscurile de explozii și incendii. Procurarea combustibililor se face la prețuri mai avantajoase, fiind cumpărate în cantități foarte mari. Se pot utiliza game largi și diversificate de combustibili (de exemplu: deșeuri menajere, biomasă etc.).

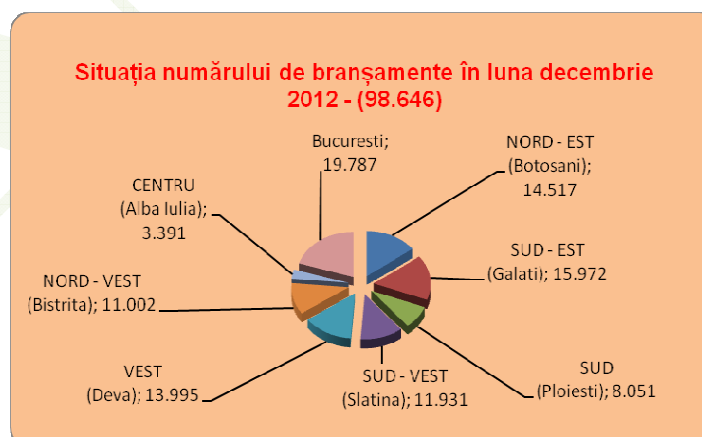
**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional unitar constând din construcții, instalații, echipamente, dotări specifice și mijloace de măsurare destinat producerii, transportului, distribuției și furnizării energiei termice pe teritoriul localităților, care cuprinde:

- centrale termice sau centrale electrice de termoficare;
- rețele de transport;
- puncte termice/stații termice;
- rețele de distribuție;
- construcții și instalații auxiliare;
- bransamente, până la punctele de delimitare/separare a instalațiilor;
- sisteme de măsură, control și automatizare.

Rețelele termice reprezintă ansamblul de conducte, instalații de pompare, altele decât cele existente la producător, și instalații auxiliare cu ajutorul cărora energia termică se transportă în regim continuu și controlat între producători și stațiile termice sau utilizatori. La nivelul lunii decembrie 2012 existau, conform raportărilor, 98.646 bransamente termice.

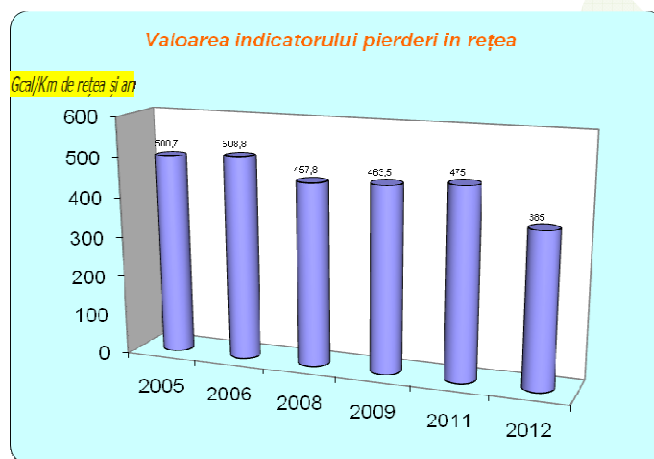

Din raportările operatorilor rezultă că la nivel național lungimea rețelelor de:

- *transport* este de cca. 2.719,5 km;
- *distribuție* este de cca. 6.946,479 km;

**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

Valoarea medie a indicatorului [pierderi de energie termică/Km de rețea și an] în urma realizărilor din anul 2005 este de **500,7** [Gcal/Km de rețea și an], în anul 2006 este de **508,8** [Gcal/Km de rețea și an], în anul 2008 acesta este de **457,8** [Gcal/Km de rețea și an], în anul 2009 este de **463,5** [Gcal/Km de rețea și an], în anul 2011 acest indicator este de **475** [Gcal/Km de rețea și an], iar în anul 2012 este de **385** [Gcal/Km de rețea și an]. Valoarea mai mică a acestui indicator este explicată prin raportarea unei cantități de energie termică mai mică la aproximativ aceeași lungime de rețele. Este important să subliniem că valoarea totală a pierderilor din anul 2012 se situează la valoarea de 3.719.706,03 Gcal, adică, aproximativ toată cantitatea de energie termică produsă pentru populație în sisteme centralizate în oricare trei euroregiuni de dezvoltare, exclusiv București.

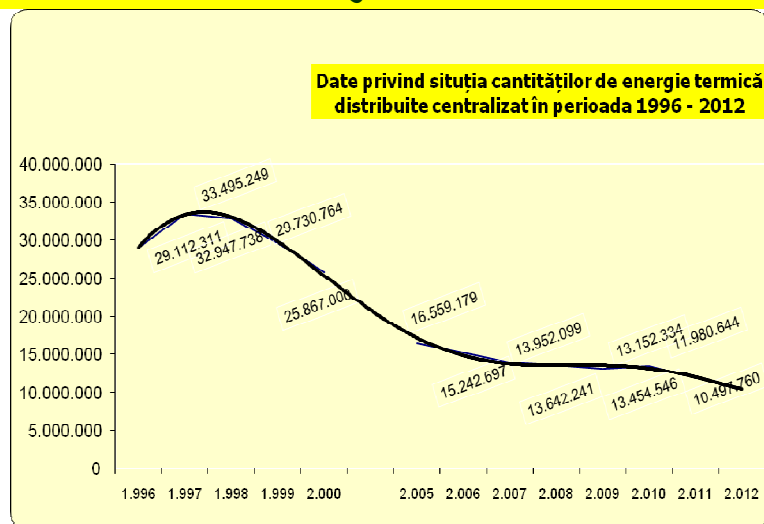

Menționăm că în anul 2005, la nivel național, s-a produs o cantitate de energie termică în sistem centralizat de 21.470.119 Gcal și s-au distribuit 16.559.179 Gcal. În anul 2006, s-a înregistrat producerea unei cantități de energie termică în sistem centralizat de 20.232.782 Gcal și s-au vândut 15.242.697 Gcal. Comparativ, în decembrie 2008 s-a produs o cantitate de energie termică de 18.132.076 Gcal și s-au vândut 13.642.241 Gcal, în anul 2009 s-au produs 17.698.670 Gcal și s-au vândut 13.152.334 Gcal.

În anul 2010 s-a produs/cumpărat o cantitate de energie termică de 17.818.820 Gcal și s-a vândut o cantitate de energie termică de 13.454.546 Gcal, mai mare cu 2,3% față de cantitatea de energie termică vândută în anul 2009, iar în anul 2011 s-a produs/cumpărat 16.308.027 Gcal și s-a vândut o cantitate de energie la nivelul de 11.980.644 Gcal, mai redusă cu 11% față de 2010.

Pentru anul 2012, s-a produs/cumpărat o cantitate de energie termică de 14.426.469,19 Gcal, cu 12,4%, mai mică decât cantitatea de energie termică produsă în anul 2011 și s-a vândut o cantitate de energie la nivelul de 10.497.759,86 Gcal, cu 11,8% mai mică decât cantitatea de căldură vândută în anul 2011. Din totalul de 10.497.759,86 Gcal vândute cca. 9.182.337,9 Gcal sunt produse folosindu-se drept combustibil gazul metan pentru restul sunt folosiți combustibili alternativi, CLU, rumeguș, motorină, etc. în funcție de dotările și agregatele de ardere ale producătorilor. O altă subliniere este că, din toată energia termică vândută, pentru populație este furnizată cca. 81-82%, restul de 18-19% fiind destinată agenților economici, instituțiilor publice (școli, spitale, sedii etc.).

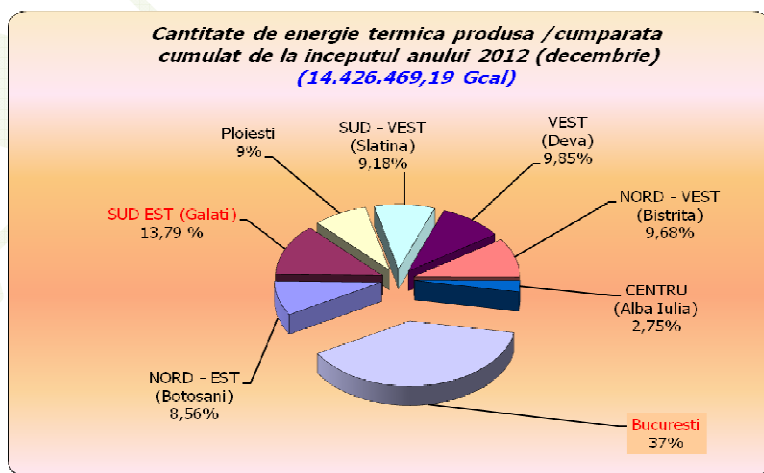
**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

Din datele prezentate se observă că în anul 2012 se înregistrează o scădere drastică, cu 68,4% față de anul 1997, a cerinței de energie termică furnizată în sistem centralizat și pentru prepararea apei calde de consum. Într-o reprezentare grafică, detaliată mai jos, este prezentată cantitatea de energie termică repartizată pe euroregiuni. Astfel, se evidențiază faptul că în București se furnizează 37% din întreaga cantitate de energie termică produsă la nivel național, următoarea euroregiune fiind Galați, în care se furnizează cca. 13,8% din cantitatea de energie termică produsă la nivel național.

Conform datelor publicate de INS în România, consumurile energetice pentru sectorul populației sunt la nivelul a 40% din consumul total de energie al țării, iar ponderea aceasta s-a constatat mai mult sau mai puțin peste tot în lume.

Din evidențele ANRSC rezultă că până în luna decembrie 2012 din totalul de 14.426.469,19 Gcal energie termică produsă/cumpărată, 12.464.469,38 Gcal, adică 86,4% din toată energia termică produsă/cumpărată în sistem centralizat este asigurată de doar 16 operatori în 16 centre urbane (Iași, Suceava, Bacău, Constanța, Galați, Pitești, Ploiești, Craiova, Drobeta Turnu Severin, Râmnicu Vâlcea, Arad, Timișoara, Oradea, Cluj, Brașov și București).

În graficul de mai jos se remarcă situația nefirească din euroregiunea Alba Iulia unde se constată că în anul 2012 s-a produs pentru populație cea mai redusă cantitate de energie termică, de doar 2,77% din întreaga cantitate de energie termică produsă la nivel

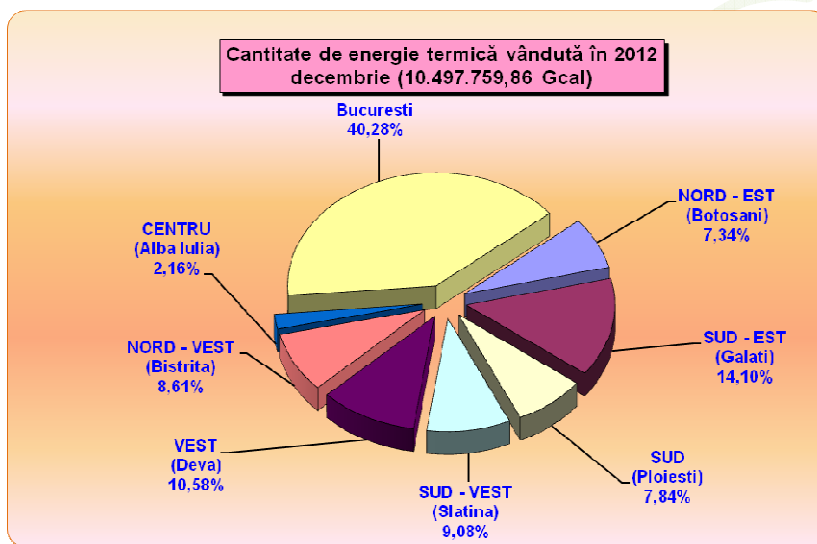
ANRSC – Raport analiza 2012 privind

starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România

național (adică 396.762 Gcal, la aproximativ nivelul unui operator din cei 16 amintiți mai sus).

Comparativ, mai jos, este prezentată cantitatea de energie termică vândută la nivel național până în decembrie 2012 pentru fiecare euro-regiune.

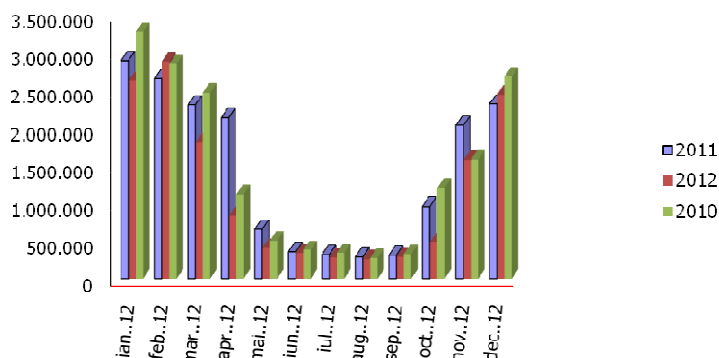
Se distinge faptul că în București s-a produs cumulativ de la începutul anului 2012, cca. 37% (5.607.639,18 Gcal) din energia termică produsă la nivel național (14.426.469,19 Gcal), dar s-a vândut 40,28% din cantitatea de energie termică vândută la nivel național.

Debranșările beneficiarilor de la sistemele centralizate de alimentare cu energie termică au condus la funcționarea operatorilor în condiții de ineficiență economică, pierderile de energie termică fiind acoperite cu eforturi bugetare din ce în ce mai mari.

Ponderea pierderilor de energie termică produsă în sistem centralizat (cantitatea de energie termică facturată, vândută)/(cantitatea de energie termică produsă centralizat pe an), pun în evidență capacitatea de furnizare a acestora de către operatori, la parametri de eficiență.

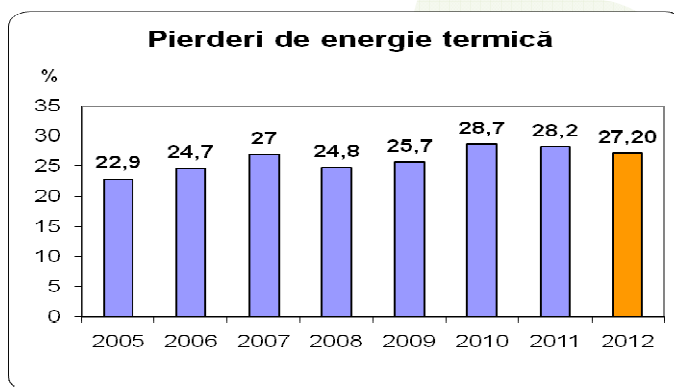
Evoluția cantității de căldură produsă în Gcal 2010 comparativ cu cea produsă în 2011 și 2012

**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

În general, pierderile de energie termică se evidențiază prin pierderi de energie termică generate de pierderile masice, adică pierderile de fluid compensate prin apa de completare, în rețeaua primară precum și în rețelele secundare. De menționat că apa pierdută, pe lângă costul ei, înglobează și costul căldurii incluse. Deci pierderile de apă conduc la creșterea consumului specific de combustibil; pierderi de energie termică în punctele termice; pierderi de energie termică prin radiație și conducție în mediul înconjurător în rețeaua primară și respectiv în rețelele secundare.

Valoarea medie națională a pierderilor înregistrată în anul 2005 a fost de 23% iar în anul 2007 aceasta este de 27%. După momentul preluării evidenței apartamentelor de la operatorii care au fost în sfera de reglementare a ANRE, la nivel național s-a înregistrat o valoare medie a pierderilor de energie termică în regim centralizat mai mică (raportată acum *la un număr de apartamente, mai mare*). Astfel, în 2008 această valoare este de 25%. Ea însă a crescut de la an, la an, odată cu scăderea numărului de apartamente branșate la sistem. În 2010 se înregistrează o valoare medie națională a pierderilor de 28,7%, în anul 2011 pierderea de energie termică se situează la 28,2%, iar în anul 2012 aceasta ajunge la 27,2%.

Pentru a justifica pierderile de energie termică în sistemul de alimentare cu energie termică produsă centralizat operatorii au prezentat următoarele argumente:

- majoritatea surselor de producere a energiei termice au o vechime mare, fapt ce conduce la realizarea unor randamente relativ scăzute;
- starea precară a rețelelor primare și secundare;
- parametrii de proiectare pentru noile conducte (pierderi de căldură);
- redimensionarea conductelor;
- starea fizică și tehnică a punctelor termice.

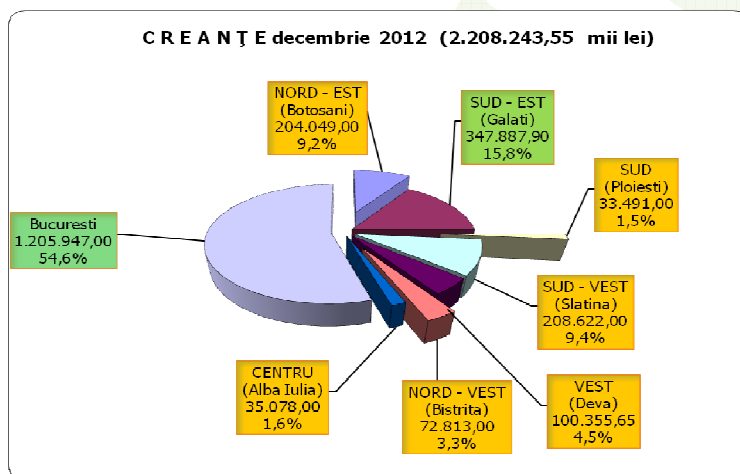
În acest context, se apreciază că modernizarea rețelelor de transport și distribuție va duce la reducerea pierderilor datorită înlocuirii porțiunilor de traseu cu caracteristici necorespunzător, a înlocuirii izolației uzate sau a completării zonelor decopertate, prin reechipării cu pompe performante cu turație variabilă și controlată și instalării de noi conducte preizolate. Utilizarea pompelor cu turație variabilă devine un imperativ, în special la pompele de rețea (pentru încălzire) și cele pentru ridicarea presiunii apei calde menajere dat fiind variația frecvența a sarcinii impusa de consumatorii de căldură.

Ca urmare a contorizării la branșament, acțiune finalizată la nivel național, cetățenii plătesc numai ceea ce consumă. Prin această măsură, producătorii și distribuitorii au fost obligați să-și remedieze defecțiunile, astfel au fost reabilite rețelele primare și s-a asigurat izolația termică corespunzătoare, s-au modernizat punctele termice, iar pe rețelele secundare s-au înlocuit parțial conductele.

V. CU PRIVIRE LA SITUAȚIA TEHNICO - ECONOMICO A SERVICIULUI

Condițiile tehnice de funcționare a instalațiilor termice sunt caracterizate de eficiență redusă din cauza echipamentelor vechi, neperformante și a uzurii mari a instalațiilor. Toate aceste aspecte cumulate conduc la o funcționare a instalațiilor energetice de producere, transport și distribuție sub capacitățile instalate, cu implicații directe în realizarea veniturilor

Gradul de îndatorare (GI) evidențiază limita până la care operatorii își finanțează activitatea din alte surse decât cele proprii (credite, datorii la stat și furnizori). În condiții normale de activitate, gradul de îndatorare trebuie să se situeze în jur de 50%. O limită sub 30% indică o rezervă în apelarea la credite și împrumuturi iar peste 80% o dependență de credite, cea ce reprezintă o situație alarmantă.

În raportul creanțe/datorii (RCD = 0,43), valoarea subunitară indică faptul că avem mai multe datorii decât creanțe. În acest caz, operatorii utilizează la maxim creditul furnizor ("pășuirea la plată"). Situația este normală **doar dacă** datoriile se achită în termenele stabilite și nu se plătesc penalități pentru întârziere. În caz contrar raportul trebuie să fie supraunitar, respectiv să avem datoriile achitate.

Practicarea unor politici tarifare care să conducă la realizarea unor profituri cu rate de rentabilitate specifice, în care investițiile inițiale sunt relativ mici iar viteza de rotație a mijloacelor circulante este mare, poate conduce la probleme majore pe linia suportabilității și implicit a respectării principiului universalității serviciilor comunitare de utilități publice.

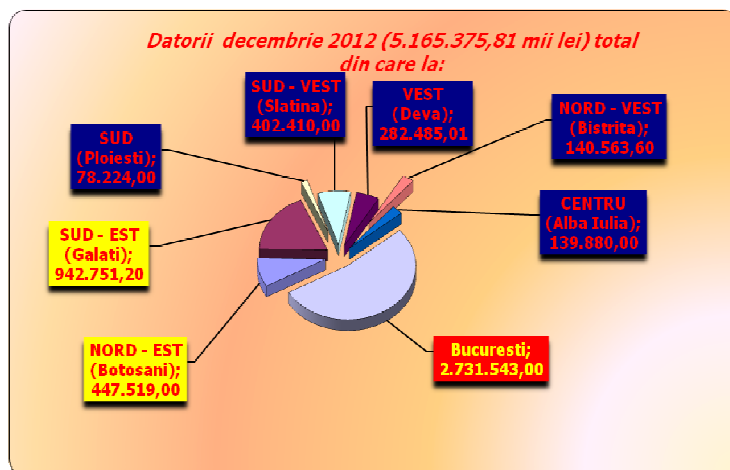
Multe din sursele de producere a energiei termice au o vechime, așa cum s-a mai precizat, de peste 20 -30 de ani, fapt ce conduce la realizarea unui randament relativ scăzut. Aceste aspecte sunt dominate de două probleme critice:

- supradimensionarea majorității surselor de producere a energiei termice, raportat la necesarul actual de energie termică;
- lipsa cronică de investiții.

Cele două elemente fac ca prețul de producție să fie relativ mare (număr de personal mare, amortismente mari, consumuri specifice mari).

**ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România**

Debransarea consumatorilor industriali a produs o reducere importantă a eficienței energetice și economice a sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică care alimentau și consumatori industriali, prin reducerea semnificativă a cantității de căldură vândute, deci scăderea veniturilor, respectiv prin creșterea pierderilor procentuale de energie, datorită funcționării sistemelor centralizate la sarcini mai mici.

Până în anul 1997, nivelurile prețurilor în sistemul de producere și distribuție a energiei termice au fost stabilite oficial de Ministerul Finanțelor prin organismele de specialitate. Astfel, nivelul lor nu reflecta condițiile locale care determină costurile de producere și de furnizare a energiei termice. Din anul 2008, odată cu apariția Legii energiei, principiul de stabilire, ajustare sau de modificare a acestora s-a modificat esențial. În nivelul lor s-au inclus nu numai cheltuielile operaționale ci și cele aferente modernizărilor, dezvoltării și protecției mediului (cu verificarea instituțiilor nominalizate de legiuitor).

Costurile mari cu care operează operatorii furnizori de energie termică produsă și furnizată în sistem centralizat au drept cauză, pe lângă cele mai sus arătate, în principal, următoarele:

- combustibilul tehnologic, materiile prime și materialele sunt achiziționate la prețuri internaționale, comparabile cu cele cu care se operează pe plan internațional. În schimb, energia termică este vândută pe piața locală la prețuri impuse, care de regulă sunt mai mici decât prețul mediu cu care se operează în plan internațional;

- în structura de preț aprobată nu este cuprinsă cota de dezvoltare pentru modernizarea echipamentelor tehnologice ale operatorilor însă aceștia realizează obiective de investiții, reparații și modernizări în sistemul energetic pe care îl exploatează fără ca aceste cheltuieli să fie reflectate în prețul local de livrare al energiei termice;

- ponderea cheltuielilor cu combustibilul tehnologic în structura prețului este foarte mare, în condițiile în care prețul combustibilului este actualizat doar trimestrial și numai dacă acesta crește cu mai mult de 5%;

- populația plătește un preț aprobat prin hotărâre de consiliu local, care este stabilit în funcție de puterea de cumpărare a populației, diferența dintre acesta și costurile cu care se produce și distribuie energia termică fiind subvenționată. Această subvenție ajunge greu la producător, deoarece bugetul local, care asigură o cotă însemnată din aceasta, nu are lichiditățile necesare pentru a o plăti la timp. Astfel, valoarea subvențiilor efectiv acordate este puternic diminuată de rata inflației, de unde rezultă că o parte a costurilor nu poate fi acoperită prin subvenția inițial prevăzută.

V. OBIECTIVELE POS-MEDIU

Obiectivul global al POS-Mediu este îmbunătățirea standardelor de viață și de mediu. Sectorul energetic național trebuie să facă față unor situații, atât la nivel global, cât și la nivel național: siguranța alimentării cu energie, creșterea competiției economice, precum și reducerea impactului asupra mediului înconjurător.

În acest sens au fost elaborate strategii, planuri și programe, prin care s-au desemnat ținte specifice ce trebuie atinse pentru conformarea cu toate cerințele în sectorul energetic și cel de mediu.

Tratatul de aderare, semnat la data de 25 aprilie 2005, include angajamentul ferm al României de a implementa întregul *acquis* comunitar și prevede perioade de tranziție pentru unele angajamente de mediu. În urma negocierilor de aderare, s-au obținut următoarele perioade de tranziție pentru sectorul mediului ambiant:

- pentru sectorul apelor și al apelor menajere - până la 2018
- pentru sectorul managementul deșeurilor - până la 2017
- pentru sectorul poluarea aerului (implementarea Directivei IMA 2001/80/EC) - până la 2017

Perioadele specifice de tranziție pentru emisiile de SO₂, NO_x și pulberi aprobate pentru sistemele de termoficare/IMA care nu se conformează Directivei IMA, precum și perioadele de tranziție pentru depozitele de zgură și cenușă ale sistemului de termoficare care nu se conformează Directivei privind depozitarea deșeurilor, sunt incluse în Anexa la Tratatul de Aderare.

POS-Mediu contribuie la implementarea celei de-a treia priorități a Planului Național de Dezvoltare 2007-2013: „Protejarea și îmbunătățirea mediului înconjurător” și la îndeplinirea priorității tematice „Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene” stabilite în Cadrul Strategic Național de Referință. POS-Mediu este bazat în totalitate pe scopurile și prioritățile politicii de mediu și infrastructură ale UE și reflectă, atât obligațiile internaționale ale României, cât și interesele specifice naționale.

Unul dintre obiectivele specifice ale POS-Mediu este reducerea impactului negativ asupra mediului înconjurător și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemul de încălzire centralizată în cele mai poluate localități, până în anul 2015. Pentru a atinge aceste obiective, s-a identificat următoarea Axă Prioritară:

- „Reducerea poluării și diminuarea schimbărilor climatice prin restructurarea și reînnoirea sistemului urban de încălzire centralizată ducând la o eficiență energetică în punctele cheie de mediu la nivel local”.

România, ca stat membru al Uniunii Europene, trebuie să se conformeze standardelor și politicilor UE din sectorul energetic. Conform Strategiei pentru Energie și Schimbări Climatice, adoptată de Comisia Europeană în martie 2007, UE se angajează să reducă în continuare emisiile gazelor cu efect de seră prin:

- creșterea eficienței energetice în UE cu 20% până în anul 2020;
- creșterea ponderii energiei regenerabile la 20% până în anul 2020;
- întărirea și extinderea schemei de comercializare a emisiilor gazelor cu efect de seră în UE;
- reducerea emisiilor de CO₂ din alte sectoare.

Directiva 2003/87/EC stabilește un plan de alocare a cotelor de emisii poluante în cadrul Comunității, denumit European Union Emission Trading Scheme (EU-ETS). România

a stabilit un Plan Național de Alocare (PNA) pentru participarea la EU-ETS în perioada 2007 și între 2008-2012.

Cadrul legal de implementare a EU-ETS în România este stipulat în Hotărârea Guvernului nr. 780/2006 privind stabilirea Planului Național de Alocare a cotelor de emisii poluante, care transpune Directiva 2003/87/EC.

PNA-ul stabilește cantitatea totală a cotelor de emisii poluante pentru România ce urmează a fi emise în România în 2007 și între 2008-2012, precum și modul în care vor fi distribuite respectivele cote sectoarelor și instalațiilor supuse planului. Prin ratificarea Protocolului de la Kyoto, România s-a angajat să reducă emisiile de gaze poluante cu o valoare de până la 8%, comparativ cu anul de referință 1989.

Conform evaluării investiției necesare pentru a se conforma acquis-ului comunitar pe partea de mediu până în 2018 (dată ce coincide cu ultima perioadă de tranziție acordată României), sunt necesare aproximativ 29 miliarde euro, din care circa 5 miliarde euro pentru calitatea aerului.

Bugetul total al POS-Mediu pentru perioada 2007-2013 este de 5.6 miliarde euro (4.5 miliarde, susținere comunitară și 1.1 miliarde, contribuție proprie), cu mult sub suma necesară estimată pentru această perioadă.

Luând în considerare starea actuală a sistemului de termoficare, autoritățile administrației publice locale trebuie să facă un efort financiar considerabil pentru a putea implementa îmbunătățirile sistemului de termoficare necesare pentru a se conforma cerințelor și perioadei limită stabilite în Tratatul de Aderare precum și de legislația în vigoare.

VI. CONCLUZII

Principalele aspecte cu care se confruntă serviciile energetice de interes local:

- În perioada 1997 – 2003, în cca. 40% din localitățile urbane s-au desființat în totalitate serviciile publice de alimentare cu energie termică furnizate în sistem centralizat;
- Activitatea prestatorilor/furnizori ai serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a fost subfinanțată;
- În ultimii ani se constată o scădere a cererii de energie termică pentru încălzirea urbană. Mai mult, din cauza scăderii activității pe platformele industriale, a scăzut și cererea generală de energie termică sub formă de abur tehnologic și apă fierbinte. Toate aceste aspecte conduc la funcționarea instalațiilor energetice de producere transport și distribuție sub capacitățile instalate. În consecință, serviciile sunt prestate cu costuri mari, parametri tehnici scăzuți, randamente mici și pierderi ridicate;
- Procesul de debranșare este în plină desfășurare, conducând balanța energetică de la un proces relativ de economisire individuală la pierderi și utilizare neeconomică a resurselor energetice și implicit la creșterea facturii pe termen mediu și lung;

*ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România*

- Reducerea producției fizice, imposibilitatea întreținerii și modernizării tehnologiilor, pierderile mari de energie termică din rețelele de distribuție au contribuit la creșterea accelerată și uneori excesivă a tarifelor;
- Sistemele centralizate de producere a energiei termice existente trebuie adaptate la noile consumuri de energie termică, mai reduse, fiind necesară modernizarea și dezvoltarea acestora în condiții de funcționare eficientă și cu încadrarea în normele de protecția mediului.
- În peste 80% din cazuri, reabilitarea sistemelor de producere și distribuție a energiei termice nu mai poate fi realizată cu surse exclusive de la bugetele locale. Operatorii sistemelor centralizate de producere a energiei termice se confruntă cu necesitatea stringentă de a le îmbunătăți, de a face investiții în infrastructură (*rețele de transport și de distribuție, de eficientizare a surselor de producție a energiei termice și de conformare a acestora la normele de mediu*). Insuficiența resurselor financiare și, în unele cazuri modul, defectuos de administrare a celor existente conduc la o uzură morală și fizică avansată a sistemelor existente;
- Lipsa stimulării operatorilor care, coroborată cu neimplicarea majoră a factorilor de decizie locali, a condus la degradarea prematură a sistemelor de încălzire centrală și, mai mult, la dispariția în unele zone a serviciilor energetice de interes local
- Consiliile locale nu au avut fonduri pentru plata serviciilor oferite de către operatori din marea majoritate a localităților cu până la 150.000 de locuitori (există cazuri în care nivelul subvențiilor la încălzire, pe un singur sezon rece, reprezintă două, trei sau chiar mai multe bugete locale anuale);
- Pentru zonele urbane aglomerate, cu densitate mare de locuire, toate studii realizate au condus la concluzia ca, din punct de vedere al eficienței energetice și al protecției mediului, sistemele centralizate de alimentare cu energie termică sunt mai avantajoase.
- Sistemele/soluțiile individuale de producere a energiei termice pentru încălzirea locuințelor și pentru prepararea apei calde de consum (încălzire cu sobe, încălzire electrică, centrale de bloc, centrale de apartament), din ce în ce mai performante, vor continua să fie utilizate pentru a răspunde necesităților de energie termică ale locuințelor/clădirilor izolate sau situate în zone cu densitate redusă a populației.

VII. RECOMANDĂRI

- Cogenerarea trebuie să reprezinte principiul fundamental pentru restructurarea sistemului de producere și distribuție a energiei termice;

*ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România*

- În atenția unităților administrativ teritoriale ar trebui să stea și *"Programul termoficare 2006-2015 căldură și confort"*. Astfel, conform programului s-au prevăzut pentru anul 2010, prin Legea bugetului de stat nr. 11/2009, la componenta căldură, suma de 43,47 milioane lei, sumă de care ar fi trebuit să beneficieze autoritățile administrației publice locale după depunerea, analizarea și avizarea solicitărilor de finanțare și a documentațiilor tehnico-economice a serviciilor publice de furnizare a energiei termice.
- Modernizarea sistemului de energie termică pentru combustibilul gazos (gaz combustibil natural), care se constituie ca intrare în serviciile energetice de interes local, cu pondere importantă în prețul produsului final (gigacaloria);
- Accelerarea procesului de modernizare a infrastructurii aferente serviciilor energetice de interes local care presupune înlocuirea echipamentelor vechi cu altele noi, dar cu alte caracteristici și performanțe tehnice net superioare celor înlocuite. Modernizarea rezolvă atât problema uzurii fizice a echipamentelor cât și problema uzurii morale.
- Ritmul investițiilor în sistemele de producere și distribuție a energiei termice trebuie corelate cu ritmurile dezvoltării locale, regionale și naționale;
- Continuarea acțiunilor privind procesul de restructurare a serviciilor energetice de interes local, cu condiția ca aceste acțiuni să nu vizeze, în mod preferențial sau exclusiv, disponibilizările de personal. Flexibilizarea soluțiilor tehnice și tehnologice trebuie să însoțească permanent procesul de optimizare în sistemul de producere și distribuție a energiei termice;
- Intensificarea sistemului de contorizare corectă a energiei termice produsă și/sau distribuită și respectiv livrată utilizatorilor;
- Schimbarea modului de funcționare a rețelelor existente de la configurația arborescentă la configurația buclată;
- Inițierea și finalizarea unor studii de soluții privind strategia de reabilitare a sistemelor energetice locale, ce vor fi urmate de dezbateri publice;
- Controlul riguros, din partea ANRSC, a modului în care sunt respectate clauzele contractelor de concesiune a serviciilor energetice de interes local;
- La recuperarea cheltuielilor cu investițiile trebuie ținut seama ca acestea să se realizeze preponderent din reducerea cheltuielilor operaționale după punerea în funcționare și începerea exploatării obiectivelor.
- Reabilitare prin modernizarea pe scară largă a echipamentului punctelor termice: schimbătoare de căldură, pompe, robinete, aparate de măsură, componente de reglare etc.;

*ANRSC – Raport analiza 2012 privind
starea serviciilor de alimentare cu energie termică furnizată centralizat în România*

- Stabilirea și aplicarea unor proceduri privind echilibrarea hidraulică a instalațiilor, mai ales în cele dotate cu robinete termostactice;

CUPRINS

Rolul Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică furnizată în sistem centralizat

Reglementări – generale și specifice

I. Obiective urmărite în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică furnizată în sistem centralizat

II. Evoluții

II.1. Evoluția numărului de apartamente beneficiare ale serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

II.2. Evoluția numărului de apartamente deconectate de la serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

III. Situația producției de energie termică

IV. Situația tehnico - economică a serviciului

V. Obiectivele POS-Mediu

VI. Concluzii

VII. Recomandări

ANEXE

Starea Serviciului de Salubritate a Localităților
Anul 2012

I. Aspecte generale

Serviciul public de salubritate a localităților face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale ori ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, în scopul salubrității localităților.

Serviciul public de salubritate se organizează pentru satisfacerea nevoilor populației, ale instituțiilor publice și ale agenților economici de pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale.

Organizarea, funcționarea și exploatarea serviciului de salubritate, se face în condițiile prevăzute de **Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 cu modificările și completările ulterioare**, cât și a legii specifice - **Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006 cu modificările și completările ulterioare**.

În conformitate cu prevederile art. 20 din Legea nr. 51/2006 și ale Regulamentului de organizare și funcționare aprobat prin H.G. nr. 671/2007 cu modificările și completările ulterioare, A.N.R.S.C. elaborează și stabilește reglementări sectoriale de nivel terțiar cu caracter obligatoriu, **realizările legislative ale A.N.R.S.C în domeniul salubrității fiind:**

- **Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 109/2007** privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților ;

- **Ordinul Președintelui A.N.R.S.C nr. 110/2007** privind aprobarea Regulamentului cadru al serviciului de salubritate a localităților;

- **Ordinul Președintelui A.N.R.S.C nr. 111/2007** privind aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de salubritate a localităților;

- **Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 112/2007** privind aprobarea Contractului-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților;

Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale au competențe exclusive în ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea și coordonarea serviciului de salubritate a localităților.

Gestiunea serviciului de salubritate se realizează în condițiile **Legii nr. 51/2006** , prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată;

Alegerea modalității de gestiune a serviciului de salubritate se face prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, în conformitate cu strategiile și programele de salubritate adoptate la nivelul fiecărei localități/sectoarelor municipiului București, precum și în conformitate cu prevederile Legii nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Referitor la delegarea serviciului de salubritate a localităților prin ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 13 din februarie 2008 se stabilește că procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se realizează în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Legea nr. 204 din 9 noiembrie 2012 publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 791 din 26 noiembrie 2012, care aprobă ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 13 din 20 februarie 2008, se aduc, printre altele și următoarele modificări referitoare la delegarea serviciilor comunitare de utilități publice:

- Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:
 - a) contract de concesiune;
 - b) contract de parteneriat public-privat.
- Procedura de atribuire a contractelor de parteneriat public-privat urmează regimul juridic prevăzut de Legea parteneriatului public-privat nr. 178/2010, cu modificările și completările ulterioare.
- Procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii se stabilește în baza procedurii-cadru privind organizarea, desfășurarea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, elaborată de A.N.R.S.C. și aprobată prin hotărâre a Guvernului
- Modificarea Legii serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006, în vederea corelării cu dispozițiile Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată

Indiferent însă de modalitatea de gestiune adoptată, activitățile specifice serviciului de salubritate se organizează și se desfășoară pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini, aprobate prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau ale asociației de dezvoltare intercomunitară, după caz, întocmite în conformitate cu regulamentul-cadru al serviciului de salubritate și caietul de sarcini-cadru, elaborate și aprobate de A.N.R.S.C., prin ordin al președintelui.

Prețurile și tarifele pentru plata serviciului de salubritate a localităților se propun de operatori și se stabilesc, se ajustează sau se modifică prin hotărâri ale autorităților

deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de salubritate a localităților, cu respectarea metodologiei elaborate de A.N.R.S.C.

Tarifele aprobate trebuie să conducă la atingerea următoarelor obiective:

a) asigurarea prestării serviciului de salubritate la nivelurile de calitate și indicatorii de performanță stabiliți de către autoritățile administrației publice locale sau, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară prin caietul de sarcini, regulamentul serviciului și prin contractele de delegare a gestiunii;

b) realizarea unui raport calitate-cost cât mai bun pentru serviciul de salubritate prestat pe perioada angajată și asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante;

c) asigurarea funcționării eficiente a serviciului de salubritate și a exploatării bunurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, afectate serviciului de salubritate, precum și asigurarea protecției mediului.

Serviciul de salubritate cuprinde următoarele activități:

a) pre colectarea, colectarea și transportul deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special;

b) sortarea deșeurilor municipale;

c) organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;

d) depozitarea controlată a deșeurilor municipale;

e) înființarea depozitelor de deșuri și administrarea acestora;

f) măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;

g) curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;

h) colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora unităților de ecarisaj;

i) colectarea, transportul, depozitarea și valorificarea deșeurilor voluminoase provenite de la populație, instituții publice și agenți economici, neasimilabile celor menajere (mobiliere, deșuri de echipamente electrice și electronice etc.);

j) colectarea, transportul și neutralizarea deșeurilor animaliere provenite din gospodăriile populației;

k) colectarea, transportul, sortarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor provenite din gospodăriile populației, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară a locuințelor/apartamentelor proprietate individuală;

l) dezinsecția, dezinsecția și deratizarea;

Activitățile mai sus menționate se gestionează și se exploatează prin intermediul unor structuri specializate, denumite operatori, structuri licențiate de către A.N.R.S.C. în condițiile Legii nr. 51/2006 și ale Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice aprobat prin H.G. nr. 745/2007, cu excepția operatorilor care desfășoară activitățile prevăzute la literele h)-j), care sunt reglementate prin legi speciale.

Activitatea de precolectarea, colectarea și transportul deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special reprezintă principala activitate care asigură salubritatea localităților - protecția sănătății populației, protecția mediului înconjurător - prin preluarea fluxului principal de deșeurii municipale produse la nivelul unităților administrative-teritoriale.

II. Activitatea de precolectare, colectare și transport a deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special în mediul urban

Deșeurile municipale reprezintă deșeurile menajere și alte tipuri de deșeurii care, prin natură sau compoziție, sunt similare cu deșeurile menajere și care sunt generate pe raza localității de către populație, agenți economici și instituții publice.

Activitatea de precolectare, colectare și transport a deșeurilor municipale se prestează , la nivelul anului 2012, în toate cele 320 de localități din mediul urban , cu unele deficiențe în organizarea serviciului la nivelul unora din orașele mici.

La nivel urban activitatea mai sus menționată este prestată de un număr de 231 **de operatori/ prestatori**.

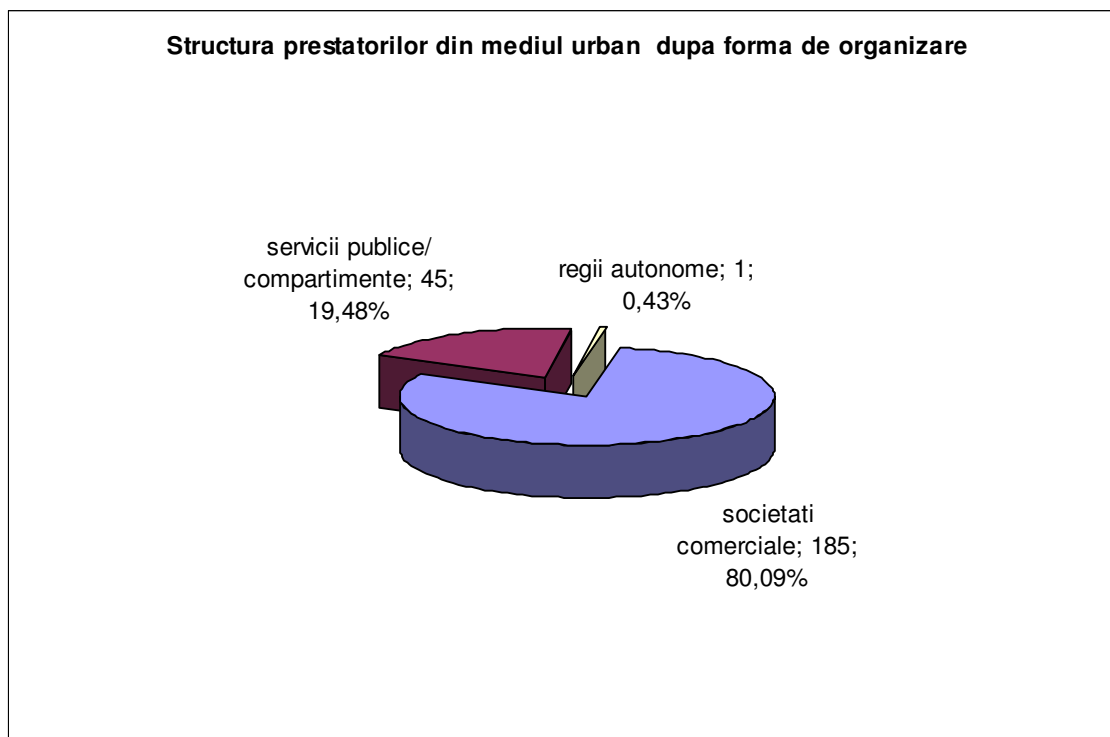
În **mediul rural**, la nivelul **anului 2012**, activitatea **precolectare, colectare și transport a deșeurilor municipale se prestează** (într-un mod mai mult sau mai puțin organizat) în **2259 de comune**, reprezentând **79% din numărul total** de localități din mediul rural. Față de anul 2011 există o creștere cu 8%.

Considerăm că în anul 2013 va continua procesul de extindere a serviciului de salubritate în mediul rural, datorat în principal tendinței marilor operatori din urban de a se extinde și în mediul rural cât și a extinderii asociațiilor de dezvoltare intercomunitare, ca urmare conștientizării autorităților publice locale despre necesitatea organizării serviciului de salubritate a localităților .

Structura celor **231** de operatori/ prestatori din mediul urban se prezintă astfel: **185** sunt societăți comerciale, **45 sunt servicii publice** de interes local sau județean,

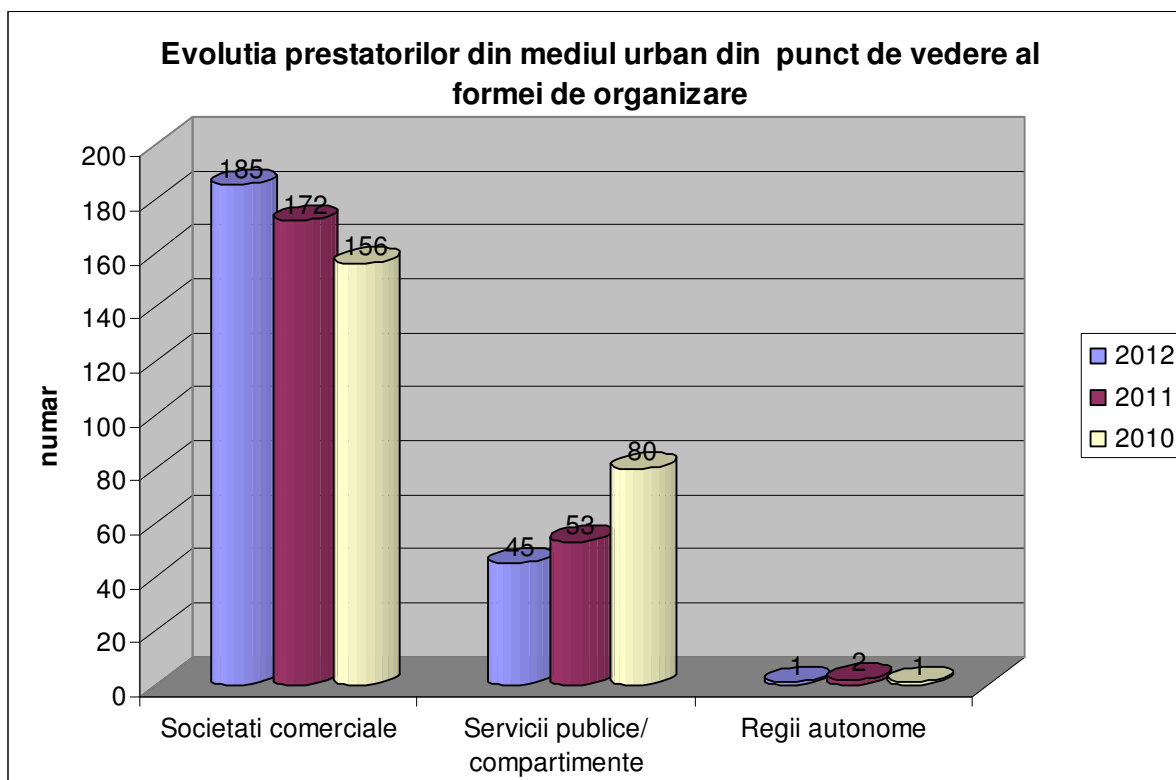
specializate /**compartimente** funcționale organizate în structura aparatului de specialitate al primarului sau al consiliilor județene și **1 regie autonomă**.

Structura acestora este prezentată în graficul de mai jos:

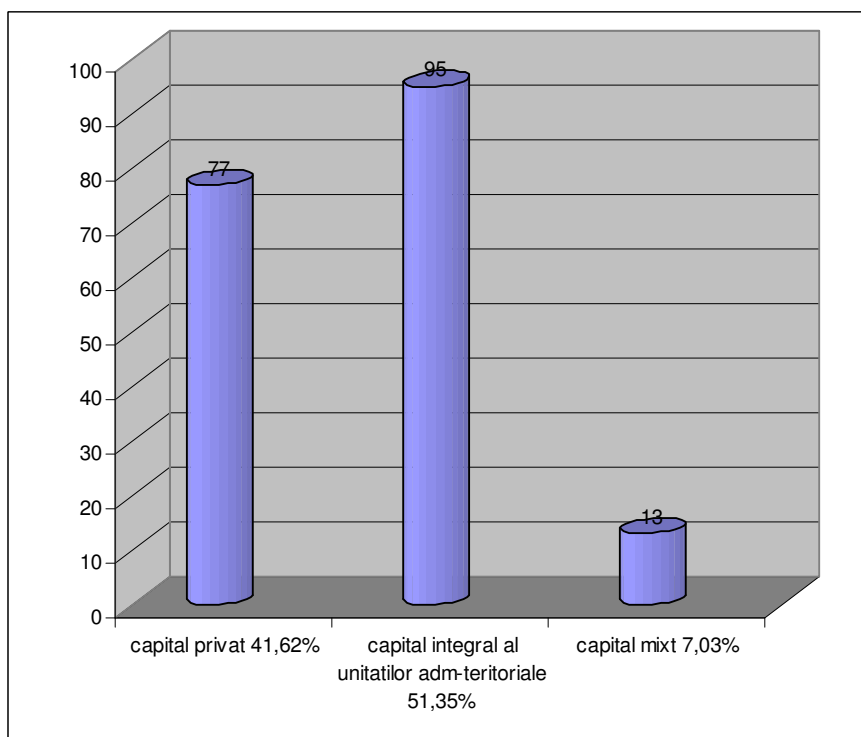

Față de anul 2011, se poate observa, ca tendință, având în vedere că numărul operatorilor/ prestatorilor este foarte apropiat, **o scădere** a numărului de **servicii publice** de interes local sau județean, specializate **și compartimente** organizate în structura aparatului de specialitate al primarului, de la 53 la 45 și în **o creștere a** numărului de **societăți comerciale** de la 172 la 185, în special a celor cu capital social deținut de administrațiile publice locale (de la 85 în 2011 la 95 în 2012). Tendința descrisă s-a menținut în același grafic și față de anul 2010.

Evoluția acestora este evidențiată în graficul următor:

De asemenea, cele 185 de societăți comerciale , din punct de vedere al capitalului social, sunt structurate astfel :

Din analiza graficelor de mai sus se poate observa ca activitatea de precolectare, colectare și transport a deșeurilor municipale este prestată, la nivel național, în mediul urban,

de către 77 de agenți economici cu capital privat, reprezentând 33,33% din totalul operatorilor/prestatorilor din mediul urban.

Structura pe fiecare regiune de dezvoltare, conform datelor anterioare, diferă substanțial de la o regiune la alta și este prezentată în **Anexa nr. 1**.

În privința licențelor , situația celor **231** de operatori/ prestatori din mediul urban se prezintă astfel : la data de 31.12.2012 dețineau **licență valabilă un nr. de 186** , reprezentând **aproximativ 81%** din totalul operatorilor/prestatorilor existenți. Față de anul 2011, se observă o evoluție pozitivă : **o creștere de la 78%** , respectiv de la 177 de operatori/prestatori cu licențe valabile la 31.12.2011.

Societățile comerciale cu capital privat dețin licență în procent de aproximativ **94%**, probleme identificându-se la nivelul autorităților administrației publice locale, care prestează prin compartimente/servicii proprii sau societăți cu capital social deținut de administrațiile publice locale, deoarece situația tehnico-economică nu este corespunzătoare pentru îndeplinirea condițiilor de acordare a licențelor.

Totodată, dacă se raportează numărul de operatori/ prestatori - 231 - la numărul de localități din mediul urban – 320 - se observă un raport subunitar, deoarece, există prestatori care furnizează activitatea de precolectare, colectare în mai multe municipii și/ sau orașe.

De asemenea, se remarcă o tendință de extindere a marilor operatori din mediul urban, societăți comerciale cu capital privat, atât la nivel județean, prin contracte încheiate cu alte unități administrativ-teritoriale din județ,:

- S.C. Retim Ecologic S.A. Timișoara în județul Timiș ;
- S.C. Ave Huron S.R.L. în județul Harghita ;
- S.C. Soma S.R.L. Bacău în județul Bacău ;
- S.C. Rossal S.R.L. Roman în județul Neamț ;
- S.C. RER Ecologic Service Buzău S.R.L în județul Buzău ;
- S.C. AVE Bihor S.R.L Oradea în județul Bihor ;
- S.C. Recorwood S.R.L. Maxineni în județul Brăila ;
- S.C Grup Salubrizare Urbană S.A. în județul Vâlcea ;
- S.C. Urban S.A. Râmnicu-Vâlcea în județul Vâlcea ;

cât și la nivelul altor regiuni de dezvoltare , precum :

- S.C. Compania Romprest S.A București și în județele Galați, Ilfov, Prahova, Tulcea ;
- S.C Rosal Grup S.A. București și în județele Suceava, Maramureș, Prahova Cluj, Ilfov, Ialomița, Dolj, Mureș;
- S.C. Compania Brantner Servicii Ecologice S.A Cluj și în județele Timiș,

Caras-Severin Mehedinți, Neamț ;

- S.C. Retim Ecologic Timișoara S.A. și în județele Hunedoara, Dolj, Bihor ;
- S.C. Urban S.A. Râmnicu-Vâlcea și în județele Brașov, Ilfov, Ialomița, Călărași, Prahova, București ;

Cantitatea de deșeuri menajere colectate în mediul urban, la nivelul anului 2012, de către cei 231 de operatori/prestatori, pe categorii de utilizatori, cât și numărul de contracte încheiate cu aceștia sunt prezentate în tabelul următor :

Categorie Utilizatori	Cantitate (to)	Nr. contracte încheiate la 31.12.2012 cu utilizatorii
Asociații de proprietari/locatari și Persoane fizice	2,2 mil. tone	1.279.068
Agenți economici și instituții publice	1 mil. tone	196.787
Total	3,2 mil. tone	1.475.855

De asemenea, cei 231 de operatori/ prestatori, au mai colectat, la nivelul celor 320 de municipii și orașe, în anul 2012 și următoarele :

Deșeu		Cantitate (to)
Deșeurilor voluminoase provenite de la populație, instituții publice și operatori economici (mobiliu, saltele, DEEE-uri etc.)		48.553,22
din care:	DEEE-uri	13.652,72
Deșeuri din construcții și demolări		272.800,97
Alte deșeuri municipale colectate (deșeuri stradale, pietre, spații verzi)		610.241,25

În anul 2012, asemeni utimilor ani s-a continuat tendința autorităților publice locale de asociere, în vederea constituirii Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară, sau de aderare la asociații existente, cu obiect de activitate serviciul de salubritate a localităților pentru realizarea în comun a serviciului de salubritate precum și pentru înființarea, modernizarea și/sau eficientizarea, dezvoltarea serviciului de salubritate.

Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, de la asocieri mici, de 3-4 unități administrativ-teritoriale, până la asocieri la nivelul întregului județ, incluzând și consilii județene, în vederea implementării sistemelor integrate de management al deșeurilor, sunt prezente în toate cele 8 Regiuni de Dezvoltare de pe teritoriu României, unele fiind deja funcționale, altele în diferite stadii de constituire sau delegare a serviciului de salubritate.

Un exemplu ecologic îl constituie Asociația “REABILITAREA COLECTĂRII, TRANSPORTULUI, DEPOZITĂRII, PRELUCRĂRII DEȘEURILOR SOLIDE ÎN JUDEȚUL DÂMBOVIȚA” care a delegat activitatea de precollectare, colectare și transport al deșeurilor municipale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special operatorului S.C. Supercom S.A. București prin contract de delegare încheiat în anul 2010.

III. Colectarea selectivă a deșeurilor municipale

Exigențele integrării europene impun cu stringență implementarea și generalizarea managementului integrat al deșeurilor, astfel încât acesta să stea la baza oricăror strategii și planuri având ca element de bază colectarea diferențiată. Managementul deșeurilor este considerat un element important în implementarea dezvoltării durabile

Conform prevederilor *Directivei Cadru a Deșeurilor, Directiva 2008/98/CE*, toate statele membre ale Uniunii Europene trebuie să asigure reciclarea până în 2020 în proporție de 50% a deșeurilor menajere și 70 % a deșeurilor nepericuloase provenind din activități de construcție și demolări. În plus, până în anul 2015 autoritățile locale au obligația să asigure colectarea selectivă pentru cel puțin patru fluxuri de materiale: hârtie, metal, plastic și sticlă.

Colectarea selectivă este o activitate imperios necesară în gestionarea deșeurilor, întrucât reduce în mod semnificativ cantitatea și volumul de deșeuri destinate depozitării pe de o parte și în același timp asigură un grad mai mare de reciclare și valorificare.

Colectarea selectivă s-a preconizat să fi implementată în 3 etape:

- perioada 2004-2006 informare/ conștientizare populație, experimentare;
- perioada 2007-2017 extindere la nivelul întregii țări;

- perioada 2017-2022 extindere în zone mai greu accesibile;

În Regulamentul cadru al serviciului de salubritate a localităților aprobat prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 110/2007 se specifică la art. 105 că operatorii serviciului de salubritate vor acționa pentru implicarea deținătorilor de deșeuri în gestionarea eficientă a acestora și transformarea treptată a deținătorilor de deșeuri în "operatori activi de mediu", cel puțin la nivelul habitatului propriu și au obligația de a asigura condițiile materiale pentru realizarea pre colectării selective, în paralel cu conștientizarea utilizatorilor asupra tratării cu responsabilitate a problemei deșeurilor, iar autoritățile administrației publice locale se vor implica în înființarea sistemelor de pre colectare și colectare selectivă a deșeurilor menajere de la populație și de popularizare și instruire a acesteia privind condițiile de mediu, impactul deșeurilor asupra mediului, inclusiv în toate unitățile de învățământ pe care le gestionează.

Colectarea selectivă, atât în mediul urban, cât și în mediul rural devine în 2012 o cerință de bază în gestionarea serviciului de salubritate.

Colectarea selectivă se realizează în cea mai mare parte în municipiile și orașele mari și în principal de la agenți economici, prin programe pilot organizate de către operatori și autoritățile publice locale, puncte de colectare amplasate pe domeniul public și într-o mică măsură de la persoane fizice și instituții publice. Frațiile din deșeurile municipale care se colectează selectiv sunt reprezentate, în principal, de PET-uri/plastic, hartie/carton, sticlă.

Există și programe speciale ale autorităților locale pentru educarea populației (cu precădere a copiilor și tinerilor) în spiritul colectării selective a deșeurilor, încercându-se conștientizarea impactului deosebit asupra mediului înconjurător. De regulă, în acest demers, autoritățile locale sunt sprijinite sau asistate de operatorii locali.

În mediul rural, la nivel național, colectarea selectivă este foarte puțin prezentă. Colectarea selectivă se realizează în principal la nivelul primăriilor, agenților economici și prin dotarea punctelor de colectare cu baterii pentru deșeurile selectate la sursă, operatorii având costuri mari în raport cu cantitățile mici colectate și costul transportului.

În nivelul mediului urban, cei 231 de operatori/ prestatori ai activității de **precolectare, colectare și transport a deșeurilor municipale** la care am făcut referire anterior, au colectate selectiv, în anul 2012 și următoarele fracții:

Cantitate de deșeuri municipale colectate selectiv		(to)
fracția:	plastic (PET, PVC, PP, etc)	35.898,85
	hârtie/carton	36.729,71
	sticlă	16.030,23
	metal	1.662,23

iar situația deșeurilor municipale sortate de către cei 231 de operatori/ prestatori este următoarea:

Cantitate de deșeuri municipale sortate		(to)
fracția:	plastic (PET, PVC, PP, etc)	21.735,90
	hârtie/carton	23.337,85
	sticlă	2.905,42
	metal	2.253,37

IV. Situația depozitelor conforme de deșeuri municipale

Depozitarea deșeurilor municipale și a celor asimilabile acestora este permisă numai în locuri speciale, amenajate conform legislației și normelor tehnice în vigoare aplicabile depozitelor de deșeuri și numai după obținerea acordurilor și avizelor prevăzute de legislația privind protecția și conservarea mediului, igiena și sănătatea populației. Depozitele pentru deșeurile municipale se amplasează conform Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor și Planului național de gestionare a deșeurilor, aprobate potrivit legii.

În conformitate cu H.G., 349/2005, la data de 31.12.2012, există un nr de 49 depozite neconforme urbane care se vor închide etapizat până în anul 2017, conform angajamentelor asumate cu Uniunea Europeană, astfel:

- 3 depozite în 2013
- 4 depozite în 2014
- 7 depozite în 2015
- 9 depozite în 2016
- 26 depozite în 2017

Politicile UE din domeniul managementului deșeurilor evidențiază importanța unei abordări integrate în gestionarea deșeurilor, care include construcția instalațiilor de eliminare a deșeurilor împreună cu măsuri de prevenire a producerii deșeurilor și de reciclare, conforme cu principiile: prevenirea producției de deșeuri; recuperarea deșeurilor prin reciclare; refolosire, recuperare energetică și depozitare finală sigură a deșeurilor acolo unde nu există posibilitatea recuperării.

Principala opțiune pentru eliminarea acestor deșeuri o reprezintă în continuare, ca și în anii trecuți, depozitarea, deoarece activitățile de sortare și colectare selectivă, în vederea reciclării și valorificării deșeurilor, au în continuare un grad redus de prezență în circuitul deșeurilor municipale,.

La sfârșitul anului 2012 existau 29 de depozite conforme (ecologice) distribuite în 23 de județe. Acestea nu sunt răspândite uniform pe teritoriul României, ci există regiuni în care funcționează doar un singur depozit conform – Regiunea de Dezvoltare 5 Vest cu depozitul de la Arad administrat de S.C. A.S.A. Servicii Ecologice S.R.L, care este de fapt și singura regiune de dezvoltare cu un singur depozit ecologic și regiuni cu mai multe depozite, cum ar fi Regiunea de Dezvoltare 2 Sud-Est cu 6 depozite funcționale, dintre care 3 sunt în județul Constanța (amplasate în localitățile Ovidiu, Costinești și Albești) și Regiunea de Dezvoltare 3 Sud Muntenia tot cu 6 depozite conforme funcționale.

De remarcat este faptul că 15 din cele 29 de depozite funcționale se află în zona Muntenia-Dobrogea.

Totodată se poate evidenția faptul că 4 operatori administrează aproximativ 31% din acestea, adică 9 depozite, după cum urmează :

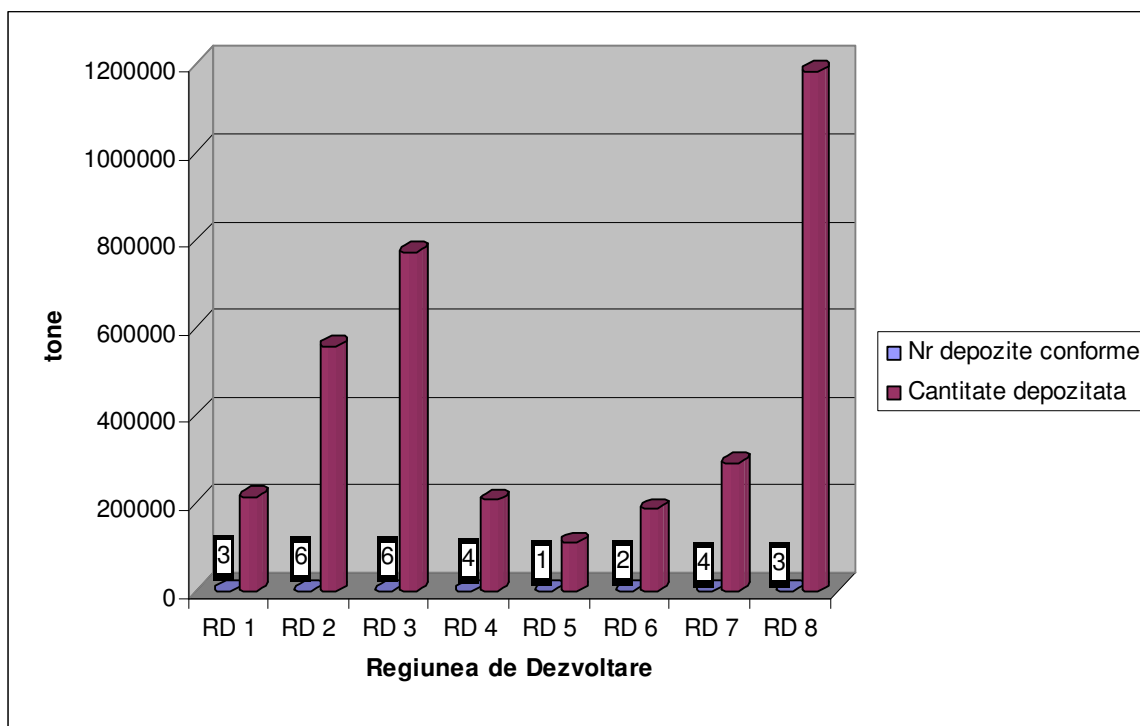
1. S.C Tracon S.R.L. Brăila urmează:
 - depozitul din comuna Muchea județul Brăila;
 - depozitul din comuna Cristian județul Sibiu;
 - depozitul din orașul Ovidiu județul Constanța ;
2. S.C. Eco Sud S.R.L București :
 - depozitul din municipiul Craiova, județul Dolj;
 - depozitul din comuna Vidra județul Ilfov ;
3. S.C Iridex Grup Import-Export S.R.L. București:
 - depozitul din municipiul București (Chiajna);
 - depozitul din satul Costinești județul Constanța ;
4. S.C Ecorec S.A Popești Leordeni
 - depozitul de la Glina județul Ilfov;
 - depozitul din Tulcea județul Tulcea ;

Situația depozitelor municipale conforme funcționale este evidențiată în tabelul de mai jos:

Județ	Localitate	Administrator Depozit
Neamț	Piatra Neamț	S.C Rossal S.R.L. Roman
Iași	Țuțora	S.C Salubris S.A. Iași
Bacău	Bacău	Direcția de Servicii Publice Bacău
Constanța	Ovidiu	S.C Tracon S.R.L.
	Costinești	S.C Iridex Grup Import-Export S.R.L.
	Albești (Mangalia)	S.C Eco Gold Invest S.A
Tulcea	Vărărie	S.C Ecorec S.A
Brăila	Mucea	S.C Tracon S.R.L.
Buzău	Gălbinași	S.C RER Servicii Ecologice S.R.L.
Ialomița	Slobozia	S.C Vivani Salubritate S.A .
Prahova	Boldești-Scăieni	S.C Vitalia Servicii Pentru Mediu – Tratarea Deșeurilor S.A.
	Vălenii de Munte	S.C Termoelectrica Ploiești S.A
Argeș	Albota	S.C. Girexim Universal S.A.
Dâmbovița	Aninoasa	S.C. Eurogas Prescom S.R.L.
	Titu	S.C. Eurogas Prescom S.R.L.
Dolj	Mofleni (Craiova)	S.C Eco Sud S.R.L
Gorj	Târgu-Jiu	S.C Polaris Mediu S.R.L.
Mehedinți	Drobeta Turnu Severin	S.C Brantner Servicii Ecologice S.A.
Vâlcea	Fețeni	D.A.D.P. Râmnicu-Vâlcea
Arad	Arad	S.C A.S.A. Servicii Ecologice S.R.L.
Bihor	Oradea	S.C. Eco Bihor S.R.L.
Satu Mare	Doba	Serviciul Public
Brașov	Brașov	S.C Fin-Eco S.A
Sibiu	Cristian	S.C Tracon S.R.L.
Mureș	Sighișoara	S.C Schuster Ecosal S.R.L.
Harghita	Odorheiul Secuiesc	S.C AVE Harghita Salubritate S.R.L.
Ilfov	Glina	S.C Ecorec S.A
	Vidra	S.C Eco Sud S.R.L
București	Chiajna	S.C Iridex Grup Import-Export S.R.L.

La nivelul anului 2012, în cele 29 de depozite municipale conforme prezentate mai sus s-au depozitat 3,52 milioane tone deșeuri .

Cantitățile realizate pe regiuni de dezvoltare sunt evidențiate în graficul următor:

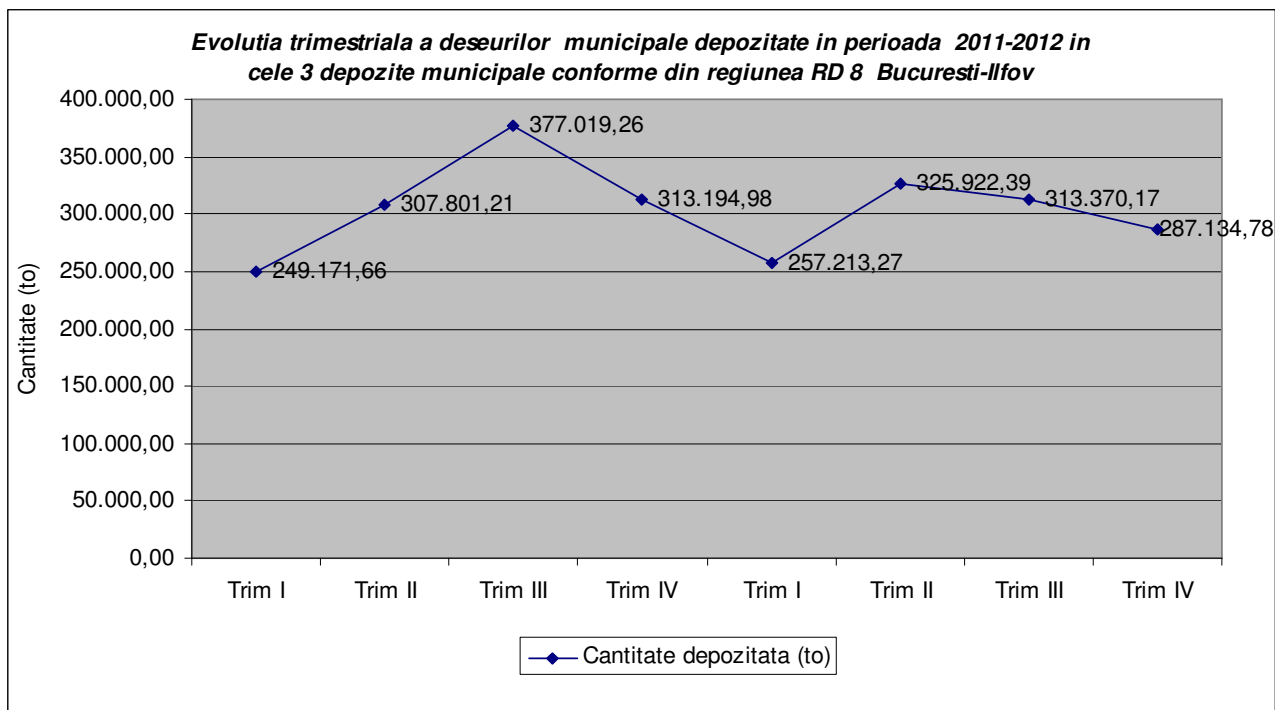
Regiunea de Dezvoltare	Nr depozite conforme	Cantitate depozitată
RD 1	3	213.794,00
RD 2	6	557.329,46
RD 3	6	771.891,10
RD 4	4	206.907,08
RD 5	1	109.557,17
RD 6	2	187.133,70
RD 7	4	290.406,80
RD 8	3	1.183.640,61
Total	29	3.520.659,92

În regiunea de dezvoltare 8 București-Ilfov, în cele 3 depozite conforme, cantitatea depozitată de acestea reprezintă aproximativ o treime din cantitatea totală, datorită numărului mare al populației deservite, iar în cele 15 depozite din zona Muntenia-Dobrogea cantitatea depozitată este aproximativ 2,5 milioane tone, reprezentând 71% din total.

În multe județe există proiecte de investiții “sistem integrat de management al deșeurilor” pentru realizarea de depozite municipale conforme, aflate în diferite stadii de implementare, însă ritmul lent de realizare cât și închiderea celor neconforme conduc la o situație mai puțin favorabilă. Există însă și unele lucrări finalizate sau în curs de finalizare precum în județul Teleorman în localitatea Mavrodin, județul Bistrița Năsăud în localitatea Tarpiu, județul Giurgiu în localitatea Frățești, județul Galați în Municipiul Galați rampa Tirighina, județul Mureș în localitatea Sînpaul.

Având în vedere că principala soluție pentru eliminarea deșeurilor municipale o reprezintă depozitarea acestora, evoluția cantității depozitate depinde în mod direct de cantitatea de deșeuri municipale generate.

Astfel, după cum se poate observa și în graficul următor în evoluția, trimestrială pentru cele 3 depozite conforme din R.D. 8 București-Ilfov, în perioada mai rece a anului, respectiv trimestrele I și IV, cantitatea depozitată este mai mică decât în perioada caldă, respectiv trimestrele II și III.

Distribuția depozitelor ecologice pe regiuni de dezvoltare și județe, la nivelul României, este prezentată în **Anexa nr. 2**

V. Considerații privind starea serviciului public de salubritate:

- Regionalizarea reprezintă un aspect principal al politicii de dezvoltare a sectorului serviciilor de salubritate. Această politică are drept scop îmbunătățirea performanțelor din sector printr-un management performant, eficient și profesional. De asemenea, obținerea finanțării din fonduri europene pentru serviciul de salubritate, impune ca un sistem de management integrat al deșeurilor să fie realizat de către autoritățile administrației publice locale ce beneficiază de aceste fonduri.
- Se înregistrează, în cursul anului 2012 o dinamică a ieșirii de pe piață a unor operatori mai puțin puternici, a creșterii gradului de responsabilitate a autorităților administrației publice locale, deși, față de intențiile legiuitorului, calitatea serviciului este încă la un nivel scăzut. Tendința este una de implementare a sistemelor integrate de management al deșeurilor, care atrage și o creștere a calității serviciilor. Este de așteptat ca, pe măsura implementării sistemelor de management integrat al deșeurilor, la nivelul fiecărui județ, numărul operatorilor să se restrângă în favoarea operatorilor regionali și a marilor operatori.
- În orașele mici și în special în comune, acolo unde serviciul de salubritate se realizează în gestiune directă, activitățile specifice serviciului de salubritate se desfășoară cu dificultate, datorită dotărilor slabe și a lipsei mijloacelor financiare necesare. Totodată în multe cazuri, deși aceste servicii funcționează ele nu sunt organizate și autorizate în conformitate cu prevederile legale. În acest context procesul de licențiere a operatorilor care sunt organizați în cadrul autorităților administrației publice locale devine foarte anevoios.
- Procesul investițional este scăzut în special în mediul rural. Autoritățile publice locale nu prevăd în bugetele locale fonduri pentru modernizarea și dezvoltarea sistemului de salubritate, iar operatorii au o situație financiară dificilă datorită și gradului scăzut de încasare a serviciului și nu pot susține cheltuielile de modernizare.

- Se constată o slabă preocupare din partea autorităților publice locale , în special din mediu rural, pentru elaborarea regulamentului serviciului de salubritate a localităților în conformitate cu Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 110/2007 și a caietelor de sarcini conform Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 111/2007 și de monitorizare a indicatorilor de performanță ai serviciului.
- La nivelul unor localități rurale nu sunt înființate nici juridic, nici fizic structurile specializate necesare, salubritatea localității realizându-se sporadic, de regula apelându-se la persoane beneficiare ale venitului minim garantat (Legea 416/2001)
- Gradul scăzut de încasare al tarifului de salubritate. Operatorii întâmpină dificultăți în prestarea serviciului de salubritate datorită gradului scăzut de încasare a serviciului și al nivelului redus al tarifului care nu acoperă în totalitate cheltuielile de exploatare .
- Activitatea de colectare selectivă a deșeurilor municipale, în localitățile în care există infrastructura adecvată, nu se desfășoară eficient, în principal din cauza interesului scăzut al utilizatorilor, fiind necesară o mai bună implicare și coordonare a operatorilor și a autorităților publice locale și în special dezvoltarea programelor de conștientizare a populației privind avantajele colectării selective.
- Costurile de transport al deșeurilor menajere sunt în unele județe foarte mari, deoarece nu există depozite municipale conforme, iar cele neconforme fie au fost închise , fie sunt insuficiente și prin urmare în unele cazuri depozitarea realizându-se în județe vecine.
- Accelerarea implementării sistemelor integrate de management al deșeurilor în ceea ce privește înființarea de noi depozite conforme, în special în partea de vest și nord-vest a României, respectiv Regiunile de Dezvoltare RD 5 și RD 6, unde nu există decât 3 depozite municipale conforme funcționale la un total de 10 județe.
- Potrivit reglementărilor europene, *Directiva Cadru a Deșeurilor, Directiva nr. 2008/98/CE* , "ierarhia deșeurilor" este următoarea: a) prevenirea; b) pregătirea

pentru reutilizare; c) reciclarea; d) alte operațiuni de valorificare ex. valorificarea energetică);

e). eliminarea, iar statele membre, la aplicarea *“ierarhie”*, trebuie să adopte măsuri pentru a încuraja opțiunile care produc cel mai bun rezultat global în privința mediului.

Anexa 1

Situația serviciului de salubritate - activitatea de precolectare, colectare - la nivelul Regiunii de Dezvoltare 1 Nord-Est Moldova

Numar prestatori cu sediul in aria regiunii:

♦ 38 prestatori

Numar prestatori cu sediul in aria altor regiuni de dezvoltare dar care presteaza in RD1:

♦ 3 prestatori – societati comerciale cu capital pri

Structura prestatorilor cu sediul in RD1 dupa forma de organizare:

♦ 29 societati comerciale

♦ 9 servicii publice / compartimente de specialitate

Structura societăților comerciale după forma capitalului:

♦ capital privat: 10

♦ capital integral al unităților administrativ teritoriale: 19

♦ capital mixt: 0

Asigurarea activității de precolectare, colectare :

♦ urban: grad de acoperire 100%

se presteaza in 46 de municipii si orase din total 46

♦ rural : grad de acoperire 79,45%

se presteaza in 402 de comune din total 506

**Situația serviciului de salubritate - activitatea de precolectare, colectare - la nivelul
Regiunii de Dezvoltare 2 Sud-Est**

Numar prestatori cu sediul in aria regiunii:

- ♦ 26 prestatori

Numar prestatori cu sediul in aria altor regiuni de dezvoltare dar care presteaza in RD2:

- ♦ 3 prestatori – societati comerciale cu capital privat
- ♦ 1 prestator – persoana juridica comunitara din Span

***Structura prestatorilor cu sediul in RD2 dupa forma d
organizare:***

- ♦ 19 societati comerciale
- ♦ 7 servicii publice / compartimente de specialitate

Structura societatilor comerciale dupa forma capitalului:

- ♦ capital privat: 5
- ♦ capital integral al unitatilor administrativ teritoriale: 12
- ♦ capital mixt: 2

Asigurarea activitatii de precolectare, colectare :

- ♦ urban: grad de acoperire 100%
se presteaza in 35 municipii si orase din total 35
- ♦ rural : grad de acoperire 86,44%
se presteaza in 306 de comune din total 354

**Situația serviciului de salubritate - activitatea de precolectare, colectare - la nivelul
Regiunii de Dezvoltare 3 Sud Muntenia și județul Ilfov**

Numar prestatori cu sediul in aria regiunii:

- ♦ 31 prestatori

Numar prestatori cu sediul in aria altor regiuni de dezvoltare dar care presteaza in RD3:

- ♦ 10 prestatori – societati comercial cu capital priv:

Structura prestatorilor cu sediul in RD3 dupa form organizare:

- ♦ 23 societati comerciale
- ♦ 8 servicii publice / compartimente de specialitat

Structura societatilor comerciale dupa forma capitalului:

- ♦ capital privat: 9
- ♦ capital integral al unitatilor administrativ teritoriale: 14
- ♦ capital mixt: 0

Asigurarea activitatii de precolectare, colectare :

- ♦ urban: grad de acoperire 100%
se presteaza in 56 municipii si orase din total 56
- ♦ rural : grad de acoperire 74,41%
se presteaza in 410 de comune din total 551

**Situația serviciului de salubritate - activitatea de precolectare, colectare - la nivelul
Regiunii de Dezvoltare 4 Sud-Vest Oltenia**

Numar prestatori cu sediul in aria regiunii:

- ♦ 22 prestatori

Numar prestatori cu sediul in aria altor regiuni de dezvoltare dar care presteaza in RD4:

- ♦ 5 prestatori – societati comerciale cu capital privat

Structura prestatorilor cu sediul in RD4 dupa forma de organizare:

- ♦ 17 societati comerciale:
- ♦ 5 servicii publice / compartimente de specialitate

Structura societatilor comerciale dupa forma capitalului:

- ♦ capital privat: 6
- ♦ capital integral al unitatilor administrativ teritoriale: 9
- ♦ capital mixt: 2

Asigurarea activitatii de precolectare, colectare :

- ♦ urban: grad de acoperire 100%
se presteaza in 40 municipii si orase din total 40
- ♦ rural : grad de acoperire 41,18%
se presteaza in 168 de comune din total 408

**Situatia serviciului de salubritate - activitatea de precolectare, colectare - la nivelul
Regiunii de Dezvoltare 5 Vest**

Numar prestatori cu sediul in aria regiunii:

- ♦ 26 prestatori

Numar prestatori cu sediul in aria altor regiuni de dezvoltare dar care presteaza in RD5:

- ♦ 5 prestatori – societati comerciale cu capital privat

***Structura prestatorilor cu sediul in RD5 dupa forma d
organizare:***

- ♦ 22 societati comerciale
- ♦ 4 servicii publice / compartimente de specialitate

Structura societăților comerciale după forma capitalului:

- ♦ capital privat: 6
- ♦ capital integral al unităților administrativ teritoriale: 13
- ♦ capital mixt: 3

Asigurarea activității de precolectare, colectare :

- ♦ urban: grad de acoperire 100%
se presteaza in 42 municipii si orase din total 42
- ♦ rural : grad de acoperire 98,22%
se presteaza in 276 de comune din total 281

**Situatia serviciului de salubritate - activitatea de precolectare, colectare - la nivelul
Regiunii de Dezvoltare 6 Nord-Vest**

Numar prestatori cu sediul in aria regiunii:

- ♦ 31 prestatori

Numar prestatori cu sediul in aria altor regiuni de dezvoltare dar care presteaza in RD6:

- ♦ 2 prestatori – societati comerciale cu capital privat

Structura prestatorilor cu sediul in RD6 dupa forma de organizare:

- ♦ 22 societati comerciale
- ♦ 9 servicii publice / compartimente de specialitate

Structura societăților comerciale după forma capitalului:

- ♦ capital privat: 12
- ♦ capital integral al unităților administrativ teritoriale: 8
- ♦ capital mixt: 2

Asigurarea activității de precolectare, colectare :

- ♦ urban: grad de acoperire 100%
se presteaza in 43 municipii si orase din total 43
- ♦ rural : grad de acoperire 100%
se presteaza in 403 de comune din total 403

**Situatia serviciului de salubritate - activitatea de precolectare, colectare - la nivelul
Regiunii de Dezvoltare 7 Centru**

Numar prestatori cu sediul in aria regiunii:

- ♦ 42 prestatori

Numar prestatori cu sediul in aria altor regiuni de dezvoltare dar care presteaza in RD7:

- ♦ 4 prestatori – societati comerciale cu capital privat
- ♦ 1 prestator – persoana juridica comunitara Portugalia

Structura prestatorilor cu sediul in RD7 dupa forma de organizare:

- ♦ 38 societati comerciale
- ♦ 3 servicii publice / compartimente de specialitate
- ♦ 1 regie autonoma

Structura societatilor comerciale dupa forma capitalului:

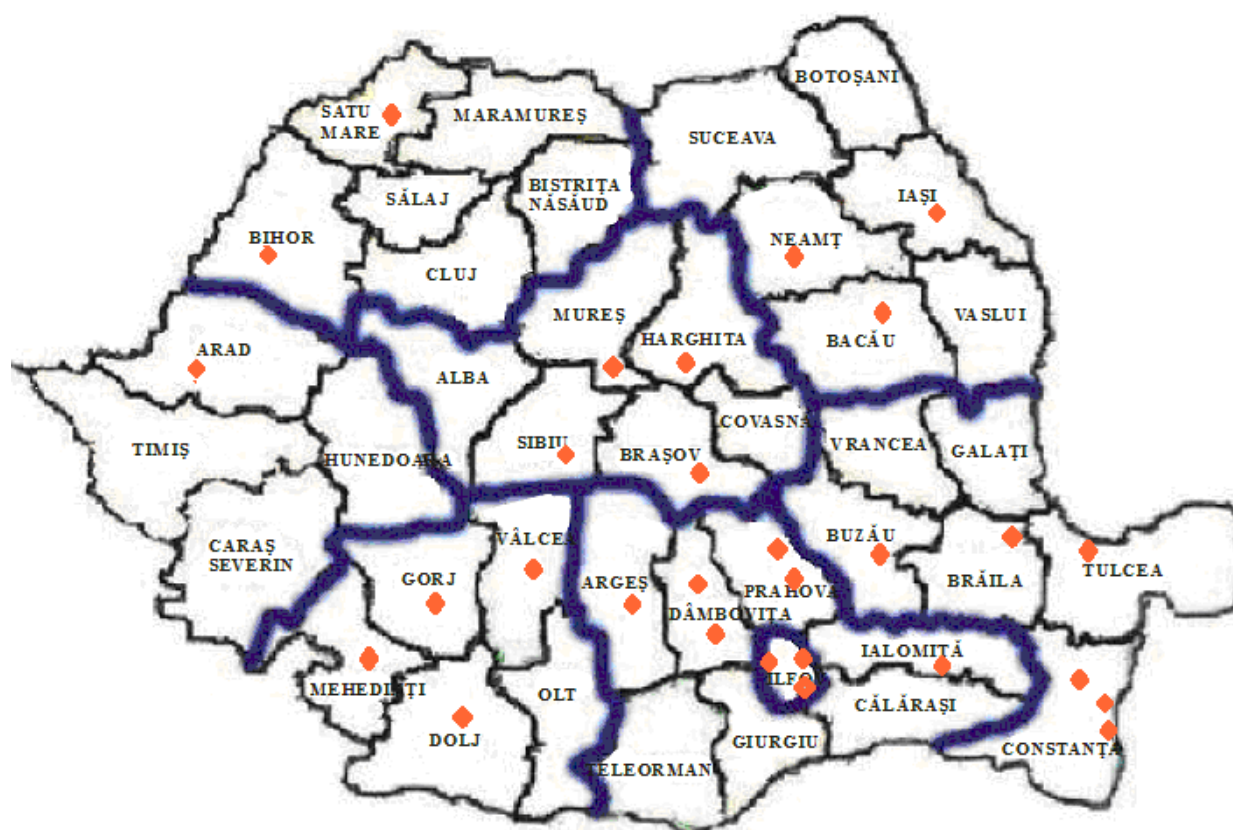
- ♦ capital privat: 15
- ♦ capital integral al unitatilor administrativ-teritoriale: 20
- ♦ capital mixt: 3

Asigurarea activitatii de precolectare, colectare :

- ♦ urban: grad de acoperire 100% in urban
se presteaza in 57 municipii si orase din total 57
- ♦ rural: grad de acoperire 82,35% in rural
se presteaza in 294 de comune din total 357

Distribuția depozitelor municipale conforme

♦ - Depozite conforme funcționale

Starea națională a serviciului de iluminat public

I. Aspecte generale

În cadrul serviciilor de utilitate publică menționate în cadrul Legii 51/2006, la lit. f) se regăsește și iluminatul public care cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării iluminatului public.

Prin organizarea și desfășurarea serviciului de iluminat public se urmărește asigurarea și satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunităților locale, și anume:

- a) ridicarea gradului de civilizație, a confortului și a calității vieții;
- b) creșterea gradului de securitate individuală și colectivă în cadrul comunităților locale, precum și a gradului de siguranță a circulației rutiere și pietonale;
- c) punerea în valoare, prin iluminat adecvat, a elementelor arhitectonice și peisagistice ale localităților, precum și marcarea evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- d) susținerea și stimularea dezvoltării economico-sociale a localităților;
- e) funcționarea și exploatarea în condiții de siguranță, rentabilitate și eficiență economică a infrastructurii aferente serviciului.

În scopul stabilirii competențelor și atribuțiilor autorităților administrației publice locale, al precizării drepturilor și obligațiilor operatorilor, respectiv ale utilizatorilor precum și pentru monitorizarea activității a fost aprobat prin Ordinul nr. 86 din 14.05.2007 Regulamentul-cadru al serviciilor de iluminat public. Acest act normativ stabilește principiile de bază la care trebuie să se alinieze funcționarea serviciului de iluminat public, regimul juridic al operatorilor, regimul juridic al infrastructurii aferente serviciului, condițiile esențiale pe care trebuie să le îndeplinească serviciul, precum și atribuțiile și răspunderile autorităților administrației publice locale.

Prin elaborarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public s-au stabilit indicatorii de performanță minimali, generali și garantați și condițiile care trebuie respectate de operator în realizarea serviciului la parametri de eficiență și calitate impuși.

Principalele acte normative aplicabile serviciului public de iluminat sunt:

Legislație primară

- *Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare;*
- *Legea serviciului de iluminat public nr. 230/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 15 iunie 2006.*

Legislație secundară

- *Hotărârea de Guvern nr. 745/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;*
- *Ordinul comun nr. 5/93/2007 al președintelui A.N.R.E și al președintelui A.N.R.S.C. pentru aprobarea Contractului-cadru privind folosirea infrastructurii sistemului de distribuție a energiei electrice pentru realizarea serviciului de iluminat public;*
- *Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public;*
- *Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 86/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de iluminat public;*
- *Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 87/2007 pentru aprobarea Caietului de sarcini-cadru al serviciului de iluminat public.*

II. Descrierea serviciului de iluminat public

Serviciul de iluminat public cuprinde următoarele activități:

- a) iluminatul stradal rutier - iluminatul căilor de circulație rutieră;
- b) iluminatul stradal pietonal - iluminatul căilor de acces pietonal;
- c) iluminatul arhitectural - iluminatul destinat punerii în evidență a unor monumente de artă sau istorice ori a unor obiective de importanță publică sau culturală pentru comunitatea locală;
- d) iluminatul ornamental - iluminatul zonelor destinate parcurilor, spațiilor de agrement, piețelor, târgurilor și altora asemenea;
- e) iluminatul ornamental-festiv al comunelor, orașelor și municipiilor - iluminatul temporar utilizat cu ocazia sărbătorilor și altor evenimente festive.

Activitățile specifice serviciului de iluminat public cuprind două componente:

- a) întreținere;
- b) modernizare.

Procedurile pentru delegarea gestiunii serviciului de iluminat public se organizează și se derulează potrivit dispozițiilor Legii nr. 51/2006, ale prezentei legi și în conformitate cu legislația specifică fiecărui tip de contract de delegare a gestiunii. Documentația de delegare a gestiunii, cuprinzând caietele de sarcini, criteriile de selecție și instrucțiunile privind organizarea și desfășurarea procedurilor, se elaborează de autoritățile administrației publice locale, în baza prevederilor legislației aplicabile fiecărui tip de contract de delegare a gestiunii.

Existența garanțiilor profesionale și financiare ale operatorului, precum și indicatorii de performanță și nivelul tarifelor aplicate privind prestarea serviciului în condiții de calitate și de cantitate corespunzătoare constituie criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii. Operatorii nou-înființați pot fi admiși într-o procedură de atribuire a unei delegări de gestiune în aceleași condiții ca și societățile existente.

Conform Ordonanței de urgență nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, în cazul serviciului de iluminat public procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește în baza prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit în mod obligatoriu de următoarele anexe:

- a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- b) regulamentul serviciului;
- c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale aferente serviciului.

Pe durata derulării contractului de delegare a gestiunii, bunurile mobile sau imobile aparținând domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, utilizate pentru realizarea serviciului, se concesionează operatorului căruia i s-a atribuit contractul de delegare a gestiunii odată cu încheierea contractului de delegare a gestiunii serviciului, autoritatea administrației publice locale va cesa operatorului de iluminat public drepturile și obligațiile ce derivă din contractele încheiate.

Serviciul de iluminat public se gestionează și se exploatează prin intermediul unor prestatori licențiați denumiți operatori. Au calitatea de operatori ai serviciului de iluminat public prestatorii care își desfășoară activitatea în baza licenței eliberate în condițiile legii de A.N.R.S.C. Licențierea operatorilor se realizează în condițiile prevăzute de Legea nr. 51/2006, de prezenta lege și de legislația secundară emisă în aplicarea dispozițiilor acesteia. Operatorii licențiați să presteze serviciul de iluminat public pot participa la procedurile de delegare a gestiunii și pot presta serviciul în orice localitate, în mod direct sau prin intermediul unei filiale, pe baze contractuale, în virtutea principiului liberei concurențe pe piața serviciilor comunitare de utilități publice.

Operatorii serviciului de iluminat public beneficiază de aceleași drepturi și obligații în raport cu autoritățile administrației publice locale sau cu beneficiarii serviciului, indiferent de statutul juridic, forma de organizare, tipul de proprietate, natura capitalului, modalitatea de gestiune adoptată sau țara de origine din Uniunea Europeană.

Operatorii prestatori ai serviciului de iluminat public subordonați autorităților administrației publice locale, având statut de societăți comerciale cu capital social aparținând unităților administrativ-teritoriale, pot fi privatizați, în condițiile legii, cu condiția păstrării obiectului de activitate minimum 5 ani de la data privatizării.

Drepturile și obligațiile operatorilor prestatori ai serviciului de iluminat public se prevăd în regulamentul serviciului și în:

- a) hotărârea de dare în administrare, în cazul gestiunii directe;
- b) contractul de delegare a gestiunii, în cazul gestiunii delegate.

Operatorii care au primit gestiunea serviciului de iluminat public exercită cu titlu gratuit drepturile de uz și de servitute asupra terenurilor și bunurilor proprietate publică sau privată, aparținând, după caz, statului, unităților administrativ-teritoriale, unor persoane fizice ori juridice, după cum urmează:

- a) dreptul de uz pentru executarea lucrărilor de infrastructură pentru prestarea serviciului de iluminat public;
- b) servitute de trecere subterană, de suprafață sau aeriană pentru instalarea sistemului de iluminat public;
- c) dreptul de acces la utilitățile publice și la Sistemul Energetic Național.

În scopul prestării serviciului de iluminat public, operatorii pot produce sau cumpara, în condițiile legii, energia electrică necesară.

Valorile activităților specifice pentru serviciile de iluminat public trebuie să asigure atât viabilitatea economică a operatorilor prestatori ai serviciilor de iluminat public, cât și interesele utilizatorilor și se fundamentează pe baza cheltuielilor de producție și

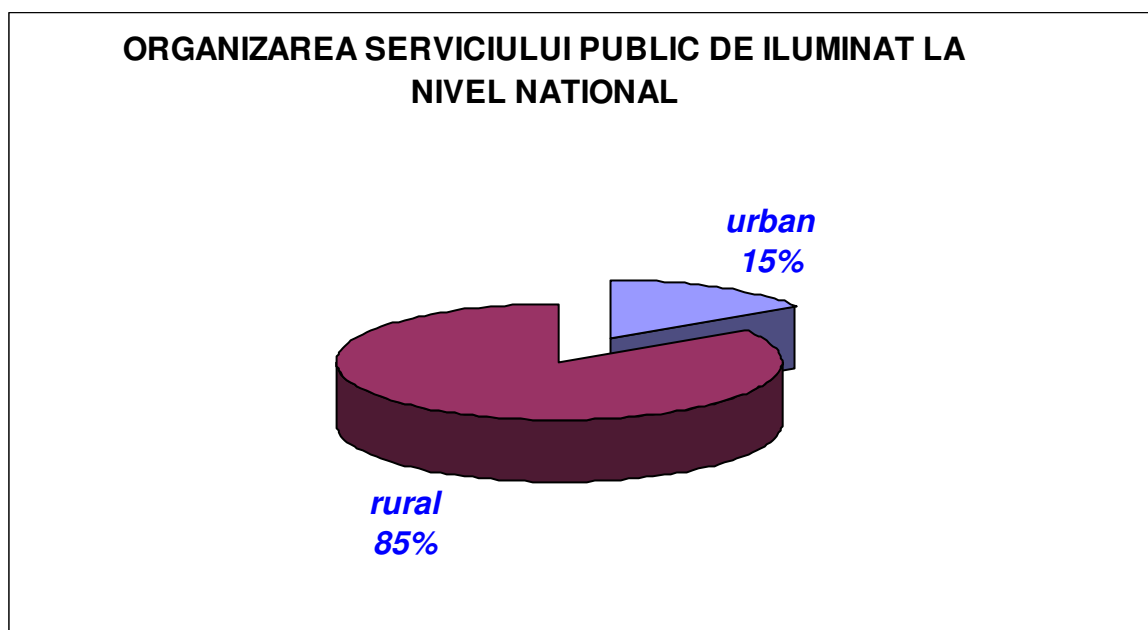
exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, precum și a unei cote de profit. Valorile activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilesc, se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor, prestatori ai serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă.

Valorile activităților serviciului de iluminat public nu cuprind cheltuielile cu energia electrică consumată pentru iluminat, care se facturează separat.

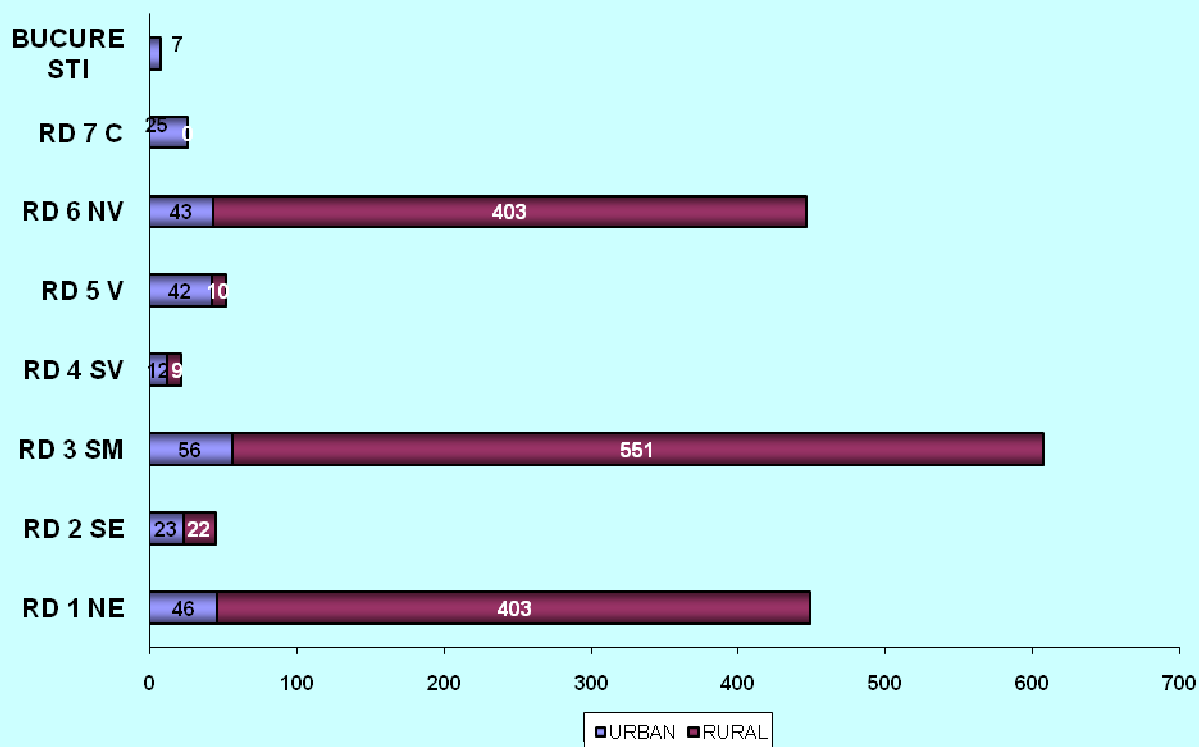
Activitățile de monitorizare și control privind modul de respectare de către operatori a condițiilor de emitere și menținere a licențelor revin A.N.R.S.C., iar cele privind indicatorii de performanță stabiliți în contractele de delegare a gestiunii revin autorităților administrației publice locale.

III. Organizarea serviciului de iluminat public la nivel național

Din totalul de 3180 localități la nivel național, adică 2860 de comune, 320 orașe și municipii (inclusiv Municipiul București), serviciul de iluminat public este organizat în 1653 de localități, diferența fiind data de localitățile în care prestează S.C. ELECTRICA S.A.. În mediul urban serviciul de iluminat public este organizat în 255 de localități, iar în mediul rural în 1398 de localități.

PRESTAREA SERVICIULUI PUBLIC DE ILUMINAT PE EUROREGIUNI

LOCALITĂȚILE ÎN CARE ESTE ORGANIZAT ȘI FURNIZAT SERVICIUL PUBLIC DE ILUMINAT

REGIUNEA	TOTAL LOCALITĂȚI	DIN CARE	
		ÎN MEDIUL URBAN	ÎN MEDIUL RURAL
RD 1 Nord-Est	449	46	403
RD 2 Sud – Est	45	23	22
RD 3 Sud - Muntenia	607	56	551
RD 4 Sud - Vest	21	12	9
RD 5 Vest	52	42	10
RD 6 Nord - Vest	446	43	403
RD 7 Centru	26	26	0
București	7	7	-
TOTAL	1653	255	1398

Din cei 2550 operatori aflați în sfera serviciilor comunitare la nivel național, în cadrul serviciilor de iluminat public sunt monitorizați de către A.N.R.S.C. un număr de 588 de operatori, 92 din aceștia deținând licență de operare.

Exemplificarea acestor date la nivelul celor 7 Regiuni de Dezvoltare la care se adaugă și Municipiul București poate fi urmărită în anexa de mai jos:

Situația serviciului de iluminat public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 1 Nord-Est Moldova la 31 decembrie 2012

Număr localități unde este organizat serviciul de iluminat public:

- ◆ 449 localități (46 municipii și orașe, 403 comune)

Operatori activi / în curs de activare: 395

- ◆ 48 operatori din mediul urban
- ◆ 404 operatori din mediul rural

- ◆ Operatori licențiați: 27

- ◆ Operatori identificați: 60

- ◆ Operatori scoși din baza de date: 3

Situația serviciului de iluminat public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 2 Sud-Est la 31 decembrie 2012

Număr localități unde este organizat serviciul de iluminat public:

- ◆ 45 localități (23 municipii și orașe, 22 comune)

Operatori activi / în curs de activare: 34

- ◆ 10 operatori din mediul urban
- ◆ 21 operatori din mediul rural

- ◆ Operatori licențiați: 2

- ◆ Operatori identificați: 0

- ◆ Operatori scoși din baza de date: 0

Situația serviciului de iluminat public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 3 Sud Muntenia la 31 decembrie 2012

Număr localități unde este organizat serviciul de iluminat public:

- ◆ 607 localități (56 municipii și orașe, 551 comune)

Operatori activi / în curs de activare: 19

- ◆ 10 operatori din mediul urban
- ◆ 8 operatori din mediul rural

- ◆ Operatori licențiați: 10

- ◆ Operatori identificați: 4

- ◆ Operatori scoși din baza de date: 4

Situația serviciului de iluminat public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 4 Sud-Vest Oltenia la 31 decembrie 2012

Număr localități unde este organizat serviciul de iluminat public:

- ◆ 21 localități (12 municipii și orașe, 9 comune)

Operatori activi / în curs de activare: 15

- ◆ 10 operatori din mediul urban
- ◆ 5 operatori din mediul rural

- ◆ Operatori licențiați: 6

- ◆ Operatori identificați: 0

- ◆ Operatori scoși din baza de date: 0

Situația serviciului de iluminat public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 5 Vest la 31 decembrie 2012

Număr localități unde este organizat serviciul de iluminat public:

- ◆ 52 localități (42 municipii și orașe, 10 comune)

Operatori activi / în curs de activare: 14

- ◆ 10 operatori din mediul urban
- ◆ 4 operatori din mediul rural

- ◆ Operatori licențiați: 12

- ◆ Operatori identificați: 0

- ◆ Operatori scoși din baza de date: 0

Situația serviciului de iluminat public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 6 Nord-Vest la 31 decembrie 2012

*Număr localități unde este organizat serviciul
de iluminat public:*

- ◆ 446 localități (43 municipii și orașe, 403 comune)

Operatori activi / în curs de activare: 40

- ◆ 16 operatori din mediul urban
- ◆ 39 operatori din mediul rural

- ◆ Operatori licențiați: 14

- ◆ Operatori identificați: 1

- ◆ Operatori scoși din baza de date: 0

Situația serviciului de iluminat public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 7 Centru la 31 decembrie 2012

*Număr localități unde este organizat serviciul de iluminat
public:*

- ◆ 26 localități (26 municipii și orașe, 0 comune)

Operatori activi / în curs de activare: 13

- ◆ 12 operatori din mediul urban
- ◆ 2 operatori din mediul rural

- ◆ Operatori licențiați: 14

- ◆ Operatori identificați: 1

- ◆ Operatori scoși din baza de date: 0

Situația serviciului de transport public la nivelul Municipiului București la 31 decembrie 2012:

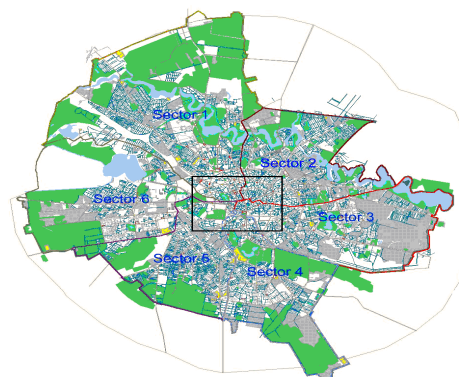
Număr prestatori cu sediul în aria regiunii:

- ◆ 7 prestatori

- ◆ Operatori licențiați: 7

Asigurarea activității de iluminat:

- ◆ se prestează în toate sectoarele Capitalei.

În anul 2011, experții A.N.R.S.C. au prelucrat un număr de 1472 de raportări și au fost identificați un număr de 67 operatori noi la nivel național.

IV. Considerații privind starea serviciului de iluminat public

În ultimii ani au fost realizate progrese importante în procesul de reglementare și urmărire a modului în care se desfășoară activitatea serviciilor comunitare de utilități publice în cadrul (sau în colaborare) cu autoritățile publice locale.

Cu toate acestea, procesul este destul de lent iar implicarea autorităților publice locale pentru transpunerea în practică a actelor normative din sfera serviciilor comunitare de utilități publice este încă scăzută.

În privința serviciului de iluminat public se mențin în continuare o serie de neajunsuri:

- în majoritatea localităților nu sunt create structuri la nivelul autorităților publice locale, serviciul de iluminat public se realizează cu sprijinul furnizorului de energie electrică, personalul din primării ocupându-se cu probleme de aprovizionare (becuri, lămpi, corpuri de iluminat);
- există un număr foarte mic de delegări de gestiune;
- numai o parte din localități au trecut la elaborarea regulamentului și caietului de sarcini conform Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 86/2007 și 87/2007;
- la nivelul majorității localităților acțiunea de încheiere a contractelor conform Ordinului comun A.N.R.E. - A.N.R.S.C. nr. 5/93/2007 nu a fost demarată;
- în mediul rural nu se întrevăd în prezent acțiuni de înființare a serviciului de iluminat public și de derulare în mod organizat a activității acestui serviciu. Problemele din sistem (înlocuit becuri, lămpi etc.) se rezolvă pe plan local cu furnizorul de energie electrică;
- în mai multe localități, prin structuri organizate în teritoriu se practică activități ale serviciului de iluminat public, fără atribuirea contractelor conform legislației în vigoare.

Starea națională a serviciului de transport public

I. Aspecte generale

Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 - legea-cadru în materie - stabilește „cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatării, monitorizării și controlului furnizării/prestării reglementate a *serviciilor comunitare de utilități publice*.”

Potrivit art. 1 alin. (2) lit. h) coroborat cu art. 13 alin. (2) lit. g 1) din Legea nr. 51/2006, modificată și completată prin O.U.G. nr. 13/2008, A.N.R.S.C. este autoritatea de reglementare pentru serviciile de utilități publice, printre care și *transportul public local*, conform competențelor acordate prin legea specială.

Legea specială este Legea serviciilor de transport public local nr. 92/2007 cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul juridic privind înființarea, organizarea și funcționarea compartimentelor sau serviciilor specializate de transport din cadrul autorităților administrației publice locale, județene și ale municipiului București.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 92/2007, serviciile de transport public local fac parte din sfera serviciilor comunitare de utilitate publică și cuprind totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și social general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării transportului public local, precum și a transportului public județean de persoane.

Serviciile de transport public local includ serviciile de transport public de persoane, serviciile de transport public de mărfuri, precum și alte servicii de transport public.

Serviciile de transport public local de persoane cuprind: transport prin curse regulate, transport prin curse regulate speciale, transport cu autoturisme în regim de taxi și transport cu autoturisme în regim de închiriere.

În principal serviciul de transport public local de persoane și de mărfuri se organizează de către autoritățile administrației publice locale, pe raza administrativ-teritorială respectivă, cu respectarea următoarelor principii:

- promovarea concurenței între operatorii de transport, respectiv transportatorii autorizați, cărora li s-a atribuit executarea serviciului;

- garantarea accesului egal și nediscriminatoriu al operatorilor de transport și al transportatorilor autorizați la piața transportului public local;
- garantarea respectării drepturilor și intereselor utilizatorilor serviciului de transport public local;
- rezolvarea problemelor de ordin economic, social și de mediu ale localităților sau județului respectiv;
- administrarea eficientă a bunurilor aparținând sistemelor de transport proprietate a unităților administrativ-teritoriale;
- utilizarea eficientă a fondurilor publice în activitatea de administrare sau executare a serviciului de transport public local;
- deplasarea în condiții de siguranță și de confort, inclusiv prin asigurarea de risc a mărfurilor și a persoanelor transportate, precum și a bunurilor acestora prin polițe de asigurări;
- asigurarea executării unui transport public local suportabil în ceea ce privește tariful de transport;
- recuperarea integrală a costurilor de exploatare, reabilitare și dezvoltare prin tarife/taxe suportate de către beneficiarii direcți ai transportului, denumiți în continuare utilizatori, și prin finanțarea de la bugetele locale, asigurându-se un profit rezonabil pentru operatorii de transport și transportatorii autorizați;
- autonomia sau independența financiară a operatorilor de transport și a transportatorilor autorizați;
- susținerea dezvoltării economice a localităților prin realizarea unei infrastructuri de transport moderne;
- satisfacerea cu prioritate a nevoilor de deplasare ale populației, ale personalului instituțiilor publice și ale operatorilor economici pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale prin servicii de calitate;
- protecția categoriilor sociale defavorizate, prin compensarea costului transportului de la bugetul local;
- integrarea tarifară prin utilizarea unui singur tip de legitimație de călătorie pentru toate mijloacele de transport public local de persoane prin curse regulate;
- dispecerizarea transportului public local de persoane realizat prin programe permanente;
- consultarea asociațiilor reprezentative ale operatorilor de transport și/sau ale transportatorilor autorizați, precum și ale utilizatorilor în vederea stabilirii politicilor și

strategiilor locale privind transportul public local și modalitățile de funcționare a acestui serviciu.

Principalele obiective urmărite de autoritățile administrației publice locale în domeniul serviciului de transport public local sunt:

- înființarea de compartimente sau servicii de specialitate pentru transportul public local, cu sau fără personalitate juridică, după caz, denumite în continuare autorități locale de transport;
- asigurarea finanțării necesare dezvoltării componentelor sistemului de transport public local, în condițiile în care acestea aparțin domeniului public sau privat al autorităților administrației publice locale;
- asigurarea transparenței în procedurile de achiziție publică;
- informarea și consultarea periodică a populației asupra politicilor de dezvoltare durabilă din domeniul serviciului de transport public local;
- acordarea unor facilități de transport anumitor categorii de persoane;
- corelarea capacității mijloacelor de transport de persoane cu fluxurile de călători existente;
- asigurarea continuității serviciilor de transport prin programele de transport sau de funcționare, după caz, corelate cu fluxurile de călători sau de mărfuri existente;
- atribuirea serviciilor de transport public local operatorilor de transport rutier și transportatorilor autorizați, în funcție de nivelul efortului investițional al acestora realizat în mijloacele de transport și în infrastructura de transport.

Serviciul de transport public local se realizează prin intermediul unei infrastructuri tehnico-edilitare specifice care, împreună cu mijloacele de transport, formează sistemul de transport public local.

Infrastructura tehnico-edilitară cuprinde:

- construcții, instalații și echipamente specifice pentru întreținerea, repararea și parcare mijloacelor de transport, precum: depouri, autobaze, garaje, ateliere, stații de spălare și igienizare etc.;
- dispecerate și dotări speciale de urmărire și coordonare în trafic a vehiculelor de transport, de intervenție și de depanare;
- calea de rulare a tramvaielor și a metroului;
- echipamente, mijloace specifice de transport, cabluri și elemente de susținere, în cazul transportului pe cablu;
- rețele electrice de contact pentru tramvaie, troleibuze, metrou și pentru transportul pe cablu;

- sistemul energetic de alimentare a rețelelor de contact electrice, stații de transformare-redresare, sisteme de conectare, racorduri de alimentare aferente rețelelor de contact;
- rețeaua de drumuri, tuneluri, căi navigabile, galerii și stații de metrou, precum și construcții și instalații aferente;
- amenajări stradale, precum: stații de îmbarcare-debarcare, puncte de vânzare a legitimațiilor de călătorie;
- autogări și terminale pentru îmbarcare, debarcare sau schimb de călători;
- gări fluviale.

Prin mijloace de transport destinate serviciului de transport public local de persoane se înțeleg:

- autobuze - autovehicule destinate și echipate pentru transportul de persoane și al bagajelor acestora, așa cum sunt definite în *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2005*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 102/2006*, cu modificările ulterioare; tramvaie; troleibuze, trenuri de metrou, mijloace specifice de transport, în cazul transportului pe cablu; autoturisme și nave de transport de pasageri sau mărfuri pe căile navigabile interioare.

II. Autorități și competențe

Consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București au următoarele atribuții:

- evaluarea fluxurilor de transport de persoane și de mărfuri și determinarea pe baza studiilor de specialitate a cerințelor de transport public local, precum și anticiparea evoluției acestora;
- stabilirea traseelor principale și secundare și a programelor de transport privind transportul public de persoane prin curse regulate și atribuirea acestora odată cu atribuirea în gestiune a serviciului, în conformitate cu prevederile prezentei legi;
- actualizarea periodică a traseelor și a programelor de transport în funcție de necesitățile de deplasare ale populației și în corelare cu transportul public interjudețean, internațional, feroviar, aerian sau naval de persoane existent, precum și corelarea între modalitățile de realizare a serviciului de transport public local de persoane cu autobuze, troleibuze, tramvaie, metrou și în regim de taxi, după caz;
- întocmirea și urmărirea realizării programelor de înființare, reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de transport public local, în condițiile legii;

- aprobarea studiilor de fezabilitate privind înființarea, reabilitarea, modernizarea și extinderea unei părți sau a întregului sistem de transport public local, aflat în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale ori în administrarea autorităților administrației publice locale, precum și a asociațiilor de dezvoltare comunitară;
- proiectarea și executarea lucrărilor de investiții în infrastructura tehnico-edilitară aferentă sistemelor de transport public local într-o concepție unitară, corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților/județelor, cu planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, de protecție a mediului, cu modalitățile de realizare a serviciilor respective și în conformitate cu reglementările legale în vigoare;
- asocierea intercomunitară în condițiile legii, în vederea realizării unor investiții de interes comun în domeniul infrastructurii tehnico-edilitare aferente sistemului de transport public local, precum și administrarea acestuia;
- concesionarea, precum și încheierea contractelor de atribuire a gestiunii serviciului de transport public local de persoane și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente din proprietatea publică sau privată a localităților;
- acordarea de facilități și subvenții operatorilor de transport rutier și transportatorilor autorizați care efectuează transport public local de persoane, pentru asigurarea suportabilității costurilor de către utilizatori, susținerea și încurajarea dezvoltării serviciului, cu respectarea legislației fiscale în vigoare;
- autorizarea transportatorilor, denumiți transportatori autorizați, astfel cum au fost definiți prin prezenta lege, pentru realizarea de către aceștia a serviciului de transport public local, respectiv: transportul public de persoane prin curse regulate executate cu tramvaie, troleibuze, trenuri de metrou; transportul public local de persoane sau de mărfuri în regim de taxi; transportul public local de persoane cu autoturisme în regim de închiriere; transportul public local de mărfuri în regim contractual; alte servicii de transport public local, cu excepția transportului de mărfuri și persoane pe căile navigabile interioare care se realizează pe bază de licențe de transport emise de Autoritatea Navală Română;
- finanțarea sau, după caz, contractarea ori garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor pentru realizarea programelor de investiții vizând dezvoltarea și eficientizarea serviciilor de transport, precum și înființarea, reabilitarea, dezvoltarea, modernizarea și extinderea sistemului de transport public local aparținând patrimoniului unităților administrativ-teritoriale;

- elaborarea și aprobarea normelor locale și a regulamentelor serviciilor de transport public local, cu consultarea asociațiilor reprezentative profesionale și patronale ale operatorilor de transport rutier și ale transportatorilor autorizați, precum și a organizațiilor sindicale teritoriale din domeniu;
- stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor de călătorie pentru serviciul de transport public local de persoane, cu respectarea prevederilor legale privind modalitatea de gestionare a serviciului;
- stabilirea subvenției acordate de la bugetul local sau județean, după caz, pentru acoperirea diferenței dintre costurile înregistrate de operatorul de transport rutier sau transportatorul autorizat, după caz, pentru efectuarea serviciului și sumele efectiv încasate ca urmare a efectuării transportului;
- asigurarea resurselor bugetare pentru susținerea totală sau parțială a costurilor de transport public de persoane pentru unele categorii sociale defavorizate, stabilite prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene, ale Consiliului General al Municipiului București, după caz, ori prin lege.

În exercitarea atribuțiilor ce le revin, autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri sau emit dispoziții, după caz.

Împotriva hotărârilor sau dispozițiilor autorităților administrației publice locale, persoanele fizice sau juridice interesate se pot adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

Autoritățile de reglementare competente la nivel central pentru domeniul serviciilor de transport public local sunt Autoritatea Rutieră Română, Autoritatea Navală Română și Autoritatea Feroviară Română din cadrul Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, denumite în continuare A.R.R., A.N.R. și, respectiv, A.F.E.R., precum și Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C.

A.R.R. are, în principal, următoarele atribuții: acordă operatorilor de transport rutier licențe de transport, în conformitate cu prevederile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2005*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 102/2006*, cu modificările ulterioare; monitorizează și controlează respectarea de către operatorii de transport a condițiilor impuse prin licențele de transport, precum și prin reglementările legale în vigoare privind transportul rutier; asigură corelarea programelor de transport de persoane județene cu programele de transport de persoane interjudețene și internaționale în vederea aprobării lor de către consiliile județene; participă la comisiile paritare pentru atribuirea licențelor de traseu pentru transportul public local de persoane prin curse

regulate pe trasee județene, în conformitate cu prevederile prezentei legi; elaborează, în conformitate cu prevederile prezentei legi, precum și ale legilor în vigoare, regulamente-cadru și caiete de sarcini-cadru pentru efectuarea transportului public local, cu excepția transportului public pe căile navigabile interioare, a transportului în regim de taxi și în regim de închiriere și a transportului cu metroul; emite licențe de traseu în transportul public județean de persoane prin curse regulate în baza hotărârilor comisiei paritare formate din reprezentanții consiliului județean și reprezentanții agenției A.R.R. din județul respectiv.

A.N.R.S.C. are, în principal, următoarele atribuții:

- reglementează organizarea și funcționarea autorităților de autorizare din cadrul administrației publice locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București;
- elaborează norme-cadru privind modalitatea de atribuire a autorizațiilor de transport, a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor, precum și norme-cadru privind stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor, stabilește indicatorii de performanță și modalitățile de evaluare a serviciilor de transport public local;
- elaborează regulamentul-cadru de autorizare a compartimentelor sau serviciilor specializate de transport din cadrul administrației publice locale atât ca autorități de autorizare, cât și ca operatori de transport rutier, dacă este cazul, aprobate prin ordin al președintelui A.N.R.S.C.;
- autorizează, după caz, structurile proprii ale consiliilor locale, consiliilor județene, Consiliului General al Municipiului București, precum și ale asociațiilor de dezvoltare care solicită să devină transportatori autorizați;
- monitorizează și sancționează abaterile din activitatea autorităților administrației publice locale, a operatorilor de transport și a transportatorilor autorizați, cu privire la: respectarea procedurilor legale de atribuire a gestiunii serviciului și respectarea procedurilor de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor, în conformitate cu normele-cadru.

Autoritățile administrației publice locale și județene sunt autorități de reglementare în domeniul transportului public local și prin autoritățile de autorizare își exercită față de toți operatorii de transport și transportatorii autorizați, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, forma de proprietate sau modul de organizare, atribuțiile și competențele acordate prin *Legea nr. 51/2006* și prin prezenta lege.

III. Organizarea serviciilor de transport public

În conformitate cu dispozițiile art. 21 alin. (1) din *Legea nr. 92/2007*, serviciile de transport public local se pot realiza prin următoarele modalități: gestiune directă, delegată sau alte modalități stabilite prin lege.

Alegerea modalității de atribuire a serviciilor de transport public local se face, în condițiile prezentei legi, precum și ale *Legii nr. 51/2006*, prin hotărâre adoptată de consiliile locale, de consiliile județene sau de Consiliul General al Municipiului București, după caz.

Indiferent de modalitatea de atribuire adoptată, activitățile specifice serviciului de transport public local se organizează și se desfășoară în conformitate cu prevederile regulamentelor serviciilor de transport public local elaborate de autoritățile locale de transport și aprobate prin hotărâri ale consiliilor locale, ale consiliilor județene și ale Consiliului General al Municipiului București, după caz, pe baza regulamentului-cadru al serviciului de transport public local, elaborat de A.R.R., A.F.E.R. și A.N.R., după caz.

În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale își asumă nemijlocit prestarea serviciului de transport public local și toate sarcinile și responsabilitățile, potrivit legii, privind organizarea, coordonarea, exploatarea, finanțarea și controlul funcționării serviciului de transport public local, precum și administrarea sistemului de utilități publice aferente.

Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de transport rutier care sunt structuri proprii ale autorităților administrației publice locale, județene, ale Consiliului General al Municipiului București sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară înființate în conformitate cu prevederile *Legii nr. 51/2006*, și care sunt deținătoare de licențe sau autorizații de transport.

Gestiunea delegată este forma de atribuire prin concesionare a serviciului de transport public local prin care autoritățile administrației publice locale transferă unuia sau mai multor operatori de transport rutier sau transportatori autorizați cu capital public, privat sau mixt sarcinile și responsabilitățile proprii cu privire la prestarea propriu-zisă a serviciului, precum și la exploatarea, întreținerea, reabilitarea și modernizarea bunurilor proprietate publică aferente sistemului de transport public local, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

Durata delegării gestiunii serviciului de transport public local se stabilește prin contracte de delegare a gestiunii de către autoritățile administrației publice locale și trebuie să fie corelată cu durata medie de amortizare a tuturor mijloacelor de transport deținute în proprietate sau în baza unui contract de leasing, dar nu mai mult de: 6 ani

pentru transporturile realizate cu autobuze; 10 ani pentru transporturile realizate cu tramvaie, troleibuze și mijloacele de transport pe cablu; 5 ani pentru transportul fluvial; 5 ani pentru transportul în regim de taxi și în regim de închiriere.

Pe durata contractului de delegare a gestiunii, în conformitate cu atribuțiile ce le revin potrivit legii, autoritățile administrației publice locale păstrează prerogativele privind adoptarea politicilor și strategiile proprii de dezvoltare a serviciului și a sistemului de transport public local, precum și dreptul de a supraveghea și controla modul de desfășurare a serviciului cu privire la: respectarea și îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate de operatorii de transport rutier sau de transportatorii autorizați; derularea ritmică a serviciului, respectarea traseelor prevăzute și a orarelor zilnice și săptămânale; dezvoltarea și modernizarea sistemului de transport public local, precum și modul de administrare, exploatare și menținere în funcțiune a acestuia; respectarea procedurilor de formare, stabilire și ajustare periodică a tarifelor pentru serviciul de transport public local.

În conformitate cu atribuțiile și competențele conferite de Lege, A.N.R.S.C. a elaborat și aprobat prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 263/2007 pentru aprobarea Normelor-cadru privind stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor pentru serviciile de transport public local de persoane.

IV. Operatori și utilizatori

Serviciul de transport public local poate fi atribuit pentru executare, în gestiune directă sau delegată, operatorilor de transport rutier deținători de licențe de transport eliberate sau recunoscute de A.R.R., A.F.E.R. și A.N.R., după caz, sau transportatorilor autorizați deținători ai unei autorizații de transport de persoane sau de mărfuri, eliberată, în condițiile legii, de către autoritatea administrației publice locale, numită în acest caz autoritate de autorizare.

Pot executa transport public local de persoane și de mărfuri operatorii de transport rutier și transportatorii autorizați.

Operatorii de transport rutier sunt deținători ai licențelor de transport eliberate de A.R.R. în condițiile legii.

Aceștia pot fi:

- societăți comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale sau de asociațiile de dezvoltare comunitară, deținătoare de licențe de transport valabile;
- societăți comerciale rezultate ca urmare a reorganizării administrative a regiilor autonome de interes local sau județean ori a serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale, al căror capital social este deținut,

în totalitate sau în parte, în calitate de proprietar sau coproprietar de către unitățile administrației publice respective, deținătoare de licențe de transport valabile;

- societăți comerciale cu capital social privat sau mixt, deținătoare de licențe de transport valabile;

- compartimente sau servicii specializate de transport local ca structuri proprii ale autorităților administrației publice locale sau ale asociațiilor de dezvoltare comunitară cu sau fără personalitate juridică, așa cum sunt definite la art. 22 alin. (2).

Transportatorii autorizați sunt transportatorii care dețin autorizații de transport eliberate de către autoritatea de autorizare, care este compartimentul sau serviciul specializat de transport local din subordinea primăriei, a consiliului județean sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

Aceștia pot fi:

- societăți comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale, deținătoare de autorizații de transport valabile;
- societăți comerciale rezultate ca urmare a reorganizării administrative a regiilor autonome de interes local sau județean ori a serviciilor publice de specialitate subordonate autorităților administrației publice locale, al căror capital social este deținut, în totalitate sau în parte, în calitate de proprietar sau coproprietar, de către unitățile administrației publice respective, deținătoare de autorizații de transport valabile;
- societăți comerciale cu capital social privat sau mixt, deținătoare de autorizații de transport valabile;
- persoane fizice sau asociații familiale autorizate să presteze transport public local de mărfuri sau de persoane, deținătoare de autorizații de transport valabile.

Atribuirea în gestiune directă sau delegată, conform legii, a serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate se finalizează prin eliberarea licențelor de traseu operatorilor de transport rutier sau transportatorilor autorizați respectivi.

Odată cu aprobarea programului de transport public local sau județean de persoane prin curse regulate, realizate cu autobuze, troleibuze, tramvaie sau trenurile de metrou, după caz, consiliile locale, consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor stabili modalitățile de atribuire în gestiune, pentru executarea serviciului de transport public local, pe întreaga rețea de trasee, pe grupe de trasee și pe trasee.

În cazul în care traseele serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate nu pot fi deservite de un singur operator de transport rutier și/sau

transportator autorizat, autoritatea administrației publice locale are dreptul să decidă atribuirea gestiunii pentru grupe de trasee distincte sau pentru câte un singur traseu și va încheia, după caz, contracte de dare în administrare sau contracte de delegare a gestiunii, cu 2 sau mai mulți operatori de transport rutier sau transportatori autorizați, desemnați câștigători.

În cazul transportului public local de persoane realizat cu troleibuze, tramvaie, trenuri de metrou sau al transportului pe cablu, nu se vor emite licențe de traseu, traseele respective fiind menționate în contractele de atribuire a gestiunii.

În cazul în care se vor încheia contractele respective cu 2 sau mai mulți operatori de transport rutier sau transportatori autorizați, desemnați câștigători, între aceștia și autoritatea administrației publice locale se va încheia un contract de distribuire a încasărilor provenite din vânzarea legitimațiilor de călătorie individuale cu valabilitate pe toate mijloacele de transport, prin care se va stabili modul concret în care se vor repartiza veniturile cuvenite fiecărui operator de transport rutier sau transportator autorizat.

O licență de traseu conține toate cursele care se efectuează pe traseul respectiv, conform programului de transport adoptat.

Licențele de traseu pentru transportul public local de persoane realizat prin curse regulate se eliberează de către autoritatea de autorizare pe baza hotărârii consiliului local, consiliului județean sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, de dare în administrare sau a hotărârii de atribuire în gestiune delegată a serviciului de transport public local fără licitație, precum și a deciziei de acordare a gestiunii delegate realizate în urma licitațiilor. Valabilitatea licențelor de traseu este de maximum 3 ani.

În cazul transportului public județean de persoane realizat prin curse regulate licența de traseu se atribuie pe baza hotărârii comisiei paritare formate din reprezentanții consiliului județean și reprezentanții agenției A.R.R. din județul respectiv și se emite de către agenția A.R.R.

Transportatorii autorizați sunt autorizați de către autoritățile de autorizare înființate la nivelul unităților administrativ teritoriale. Autoritățile de autorizare sunt autorizate conform Ordinului Președintelui A.N.R.S.C. nr. 206 /2007 de către A.N.R.S.C. pentru aprobarea Regulamentului-cadru de autorizare a autorităților de autorizare pentru serviciile de transport public local.

Autoritățile de autorizare acorda autorizatii conform prevederilor Regulamentului-cadru de acordarea a autorizațiilor in domeniul serviciului de transport public local aprobat

prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 207/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de acordare a autorizațiilor de domeniul serviciilor de transport public local.

La nivel național, situația autorităților de autorizare autorizate de către A.N.R.S.C. este prezentată mai jos:

JUDEȚ	AUTORITĂȚI DE AUTORIZARE LA NIVEL DE:				
	ADI*	JUDEȚ	LOCALITĂȚI		TOTAL
			URBAN	RURAL	
Alba	1	1	8	2	12
Arad	-	1	3	2	6
Argeș	-	1	4	-	5
Bacău	-	1	8	10	19
Bihor	1	1	4	3	9
Bistrița-Năsăud	-	1	4	1	6
Botoșani	-	1	2	3	6
Brașov	-	1	6	-	7
Brăila	-	1	1	-	2
București	-	-	1	-	1
Buzău	1	1	2	3	7
Caraș-Severin	-	1	6	-	7
Călărași	-	1	2	2	5
Cluj	-	1	5	3	9
Constanța	-	1	5	-	6
Covasna	-	1	5	-	6
Dâmbovița	-	1	6	7	14
Dolj	-	1	4	-	5
Galați	-	1	2	4	7
Giurgiu	-	1	2	1	4
Gorj	-	1	3	-	4
Harghita	-	1	3	2	6
Hunedoara	-	1	11	1	13
Ialomița	-	1	2	-	3
Iași	-	1	4	7	12

Ilfov	-	1	8	27	36
Maramureș	1	1	5	2	9
Mehedinți	-	1	-	2	3
Mureș	-	1	6	1	8
Neamț	1	1	4	3	9
Olt	-	1	4	2	7
Prahova	-	1	7	3	11
Satu-Mare	-	1	1	2	4
Sălaj	-	1	4	-	5
Sibiu	-	1	2	-	3
Suceava	-	1	6	1	8
Teleorman	1	1	4	7	13
Timiș	1	1	6	5	13
Tulcea	-	1	2	0	3
Vaslui	-	1	4	-	5
Vâlcea	-	1	7	3	11
Vrancea	-	1	3	1	5
TOTAL AUTORITĂȚI DE AUTORIZARE	7	41	176	110	334

*) ADI = asociații de dezvoltare intercomunitară.

Autoritățile administrației publice locale și județene sunt autorități de reglementare în domeniul transportului public local și prin autoritățile de autorizare își exercită față de toți operatorii de transport și transportatorii autorizați, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată, forma de proprietate sau modul de organizare, atribuțiile și competențele acordate prin Legea nr. 51/2006, precum și prin Legea 92/2007.

V. Organizarea serviciului de transport la nivel național

Din totalul de 3180 localități la nivel național, adică 2860 de comune, 320 orașe și municipii (inclusiv municipiul București), serviciul de transport public este prestat în 110 localități, iar cel intrajudețean în toate județele și localitățile.

Din cei 2550 operatori aflați în sfera serviciilor comunitare la nivel național, în cadrul serviciilor de transport public sunt monitorizați de către A.N.R.S.C. un număr de 495 de operatori.

Exemplificarea acestor date la nivelul celor 7 Regiuni de Dezvoltare la care se adaugă și Municipiul București poate fi urmărită în anexa de mai jos:

Situația serviciului de transport public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 1 Nord-Est Moldova la 31 decembrie 2011

Număr localități unde este organizat serviciul de transport public:

♦ 12 localități

♦ Număr transportatori județeni: 89

Operatori activi / în curs de activare: 109

♦ 95 operatori din mediul urban

♦ 14 operatori din mediul rural

♦ Operatori identificați: 12

♦ Număr raportări prelucrate: 1247

Situația serviciului de transport public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 2 Sud-Est la 31 decembrie 2011

Număr localități unde este organizat serviciul de transport public:

♦ 11 localități

♦ Număr transportatori județeni: 62

Operatori activi / în curs de activare: 88

♦ 57 operatori din mediul urban

♦ 31 operatori din mediul rural

♦ Operatori identificați: 2

♦ Număr raportări prelucrate: 43

Situația serviciului de transport public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 3 Sud Muntenia la 31 decembrie 2011

Număr localități unde este organizat serviciul de transport public:

♦ 14 localități

♦ Număr transportatori județeni: 46

Operatori activi / în curs de activare: 51

♦ 43 operatori din mediul urban

♦ 8 operatori din mediul rural

♦ Operatori identificați: 0

♦ Număr raportări prelucrate: 72

Situația serviciului de transport public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 4 Sud-Vest Oltenia la 31 decembrie 2011

Număr localități unde este organizat serviciul de transport public:

♦ 8 localități

♦ Număr transportatori județeni: 78

Operatori activi / în curs de activare: 83

♦ 82 operatori din mediul urban

♦ 1 operator din mediul rural

♦ Operatori identificați: 0

♦ Număr raportări prelucrate: 780

Situația serviciului de transport public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 5 Vest la 31 decembrie 2011

Număr localități unde este organizat serviciul de transport public:

♦ 20 localități

♦ Număr transportatori județeni: 15

Operatori activi / în curs de activare: 24

♦ 24 operatori din mediul urban

♦ 0 operatori din mediul rural

♦ Operatori identificați: 1

♦ Număr raportări prelucrate: 0

Situația serviciului de transport public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 6 Nord-Vest la 31 decembrie 2011

Număr localități unde este organizat serviciul de transport public:

♦ 15 localități

♦ Număr transportatori județeni: 100

Operatori activi / în curs de activare: 101

♦ 12 operatori din mediul urban

♦ 89 operatori din mediul rural

♦ Operatori identificați: 60

♦ Număr raportări prelucrate: 100

Situația serviciului de transport public la nivelul Regiunii de Dezvoltare 7 Centru la 31 decembrie 2011

Număr localități unde este organizat serviciul de transport public:

♦ 30 localități

♦ Număr transportatori județeni: 31

Operatori activi / în curs de activare: 37

♦ 27 operatori din mediul urban

♦ 10 operatori din mediul rural

♦ Operatori identificați: 2

♦ Număr raportări prelucrate: 303

Situația serviciului de transport public la nivelul Municipiului București la 31 decembrie 2011:

♦ 1 operator din mediul urban

